NYÍREGYHÁZI BEM JÓZSEF ÁLTALÁNOS ISKOLA

Pedagógiai Program 2026

Dr. Baloghné Mester Éva
igazgató

Tartalom

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 5
1.1. Nevelő-oktató munkánk pedagógiai alapelvei, értékei 5
1.2. Nevelő-oktató munkánk pedagógiai céljai, feladatai 6
1.3. Nevelő-oktató munkánk eszközei, eljárásai 11
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 16
3. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok 21
3.1. Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai 22
3.2. Az egészségnevelés lehetőségei tanórán és tanórán kívül 25
3.3. A tanórán kívüli egészséges életmódra nevelés lehetőségei: 28
3.4. Az egészségnevelés várható eredményei 29
3.5. Komplex intézményi mozgásprogram 30
3.6. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek 30
4. Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok 31
4.1. Az osztályközösség, az iskolai közösség feladata 31
4.2. Az iskola ünnepei, hagyományai 33
4.3. Tanítási órákon kívüli tevékenységek 43
4.4. A diák önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai 44
5. A pedagógusok intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma és feladatai 45
5.1. A pedagógusok alapvető feladatai 45
5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai 49
6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje 58
6.1. A különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű tanulók intézményi nevelése, oktatása 60
6.2. A különleges bánásmódot igénylő beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók nevelése, oktatása 62
6.3. A tanulási kudarcoknak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok 63
6.4. A különleges bánásmódot igénylő kiemelten tehetséges tanulók tehetséggondozása 63
6.5. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló, valamint a felzárkóztatásra szoruló tanulók nevelése, oktatása 65
6.6. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység 67

6.7. A fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált, valamint a tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek, tanulók egészségének megőrzése 68
7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje 70
8. A szülő, a tanuló a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái 71
8.1. A szülőkkel való kapcsolattartás formái 71
8.2. A tanulókkal való kapcsolattartás formái 72
8.3. Az iskola pedagógusai közötti kapcsolattartás formái 73
8.4. Az intézmény partneri kapcsolattartásának formái 74
9. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei 79
9.1. A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének, lebonyolításának szabályai 79
9.2. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei 84
10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv 139
11. Az iskola által választott kerettanterv megnevezése 140
11.1. A Nyíregyházi Bem József általános Iskola és Tagintézménye által használt helyi tantervek 140
12. Kötelező tanórai foglalkozások, a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, a kötelező, kötelezően választandó és szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszáma 141
13. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elve 144
14. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai 145
15. Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja 163
16. Választható tantárgyak 164
17. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzési, értékelési módjai, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, a magatartás és szorgalom minősítésének elvei, országos mérések 164
17.1. Az írásbeli és szóbeli vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módok és formái 164
17.2. A tanulói teljesítmények ellenőrzése, mérése, értékelése 166
17.3. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei 172
17.4. Országos mérések 172
18. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezési elvei -lehetőség szerint, a Fenntartó engedélye alapján 173
19. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei, programok, tevékenységek 174
19.1. Az egészségnevelés és környezeti nevelési alapelve, célja 174

19.2. Iskolai környezetnevelési program 175
20. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....182
20.1. Általános elvek és célok 182
20.2. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló feladatok 182
21. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek 187
21.1. Jutalmazási, büntetési elvek.....187
21.2. A magatartás értékeléséhez és minősítéséhez kapcsolódó elvek.....188
21.3. A szorgalom értékeléséhez és minősítéséhez kapcsolódó elvek 190
22. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek 191
22.1. Az iskola által alkalmazott nevelési módszerek 191
22.2. Az iskolaváltás, valamint a tanuló felvételének és átvételének szabályai 191
23. A pedagógiai program érvényessége, módosítása, nyilvánossága rendje.....193
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK 194

BEVEZETÉS

„ Az iskola dolga, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtanítson bennünket a jól végzett munka örömére és az alkotás izgalmára, hogy megtanítson szeretni, amit csinálunk, és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni. „ (Szent-Györgyi Albert)

Köszöntöm a Nyíregyházi Bem József Általános Iskola és Tagintézményeinek dolgozói nevében. Megtisztel bennünket, hogy elolvassa pedagógiai programunkat, melyben gyermekközpontú iskolánk mutatkozik be.

Iskolánk és tagintézményeink egykori pedagógusai, gazdag hagyományt bíztak az utókorra, amit nekünk, a ma élő pedagógusoknak tisztelnünk és ápolnunk kell. Időközben az iskola hagyományos oktatási-nevelési szerepei gyökeresen átalakultak, az oktatás számos változáson ment keresztül. Ami nem változott az a cél, hogy a társadalom számára hasznos, kreatív, pozitív gondolkodással bíró embereket neveljünk, akik rendelkeznek az általános műveltség alapjaival, képesek arra, hogy ismereteiket a gyakorlati életben hasznosítsák. Ezért oktató-nevelő munkánk során az élménypedagógia módszereit helyezzük előtérbe.

Törekedni kell arra, hogy az iskolánk őrizze meg tradícióit, dolgozói, diákjai legyenek sikeresek, tudjanak őszinte örömmel ünnepelni, érezzék az összetartozás felemelő élményeit.

Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink rendelkezzenek az életben való boldoguláshoz és érvényesüléshez szükséges ismeretekkel, képességekkel, rugalmassággal, tudással. Képesek legyenek az életen át tartó tanulásra, a kreatív gondolkodásra, az új ismeretek befogadására, más népek kultúrájának megismerésére.

Kiemelt célunk az értelmi és érzelmi nevelés komplex megvalósítása, a sokoldalú személyiség fejlesztés. Nagy hangsúlyt fektetünk a kiemelt figyelmet igénylő diákok fejlesztésére, a tehetséggondozásra és az egyéni felzárkóztatásra, fejlesztésre egyaránt. Nagy gondot fordítunk arra, hogy az élményszerű oktatás során, sok-sok gyakorlati, tapasztalati ismerettel gazdagodjanak tanulóink, hogy a személyiségük mindenféle erőltetettségtől mentesen, harmonikusan fejlődhessen. Fontos az alapkészségek fejlesztése, a tehetségek kibontakoztatása. Iskolánk olyan hely kíván maradni, mely egyszerre otthona a sokrétű pedagógiai kultúrának, a kollegiális összefogásnak, amelyben a tanulmányaikat itt megkezdő és itt folytató gyermekek, és szülei, elégedettek a képzési színvonallal, amely iskola a kreatív ötletek, élmények és szabadidős programok tárháza. Folyamatosan meg kell újulnunk, rugalmasan és gyorsan kell egy-egy adott helyzethez alkalmazkodnunk, nekünk, pedagógusoknak, az intézménynek és a tanulóinknak egyaránt, mely természetesen a szülők támogatása, együttműködése nélkül nem sikerülhet.

Fontos számunkra, hogy mindenki jól érezze magát a BEMBEN, hiszen az az egyik legnagyobb motiváló erő, mind a gyerekek, a szülők, mind a pedagógusok számára.

Dr. Baloghné Mester Éva
igazgató

I. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1. Nevelő-oktató munkánk pedagógiai alapelvei, értékei

Iskolánk szerkezetéből, képzési idejéből, vállalt feladataiból adódóan alapképzést nyújtó, általánosan képző és a fenntartó által engedélyezett képzési specialitásokat is megvalósító nyolc évfolyamos általános iskola.

Az intézményben folyó nevelés alapfeladatát alapvetően a *nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadása, megőrzése, az egyetemes kultúra közvetítése, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítése határozza meg.* Feladata továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Intézményünket támogató szervezeti és tanulási kultúra jellemzi.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselete váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

- Az élet tisztelete, védelme.
- Fenntarthatóság és környezettudatosság - A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
- Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény.
- Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása).
- Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
- Erkölcsi nevelés
- Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom).
- Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás).
- Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
- Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
- A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben.
- Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása.
- Fegyelem és önfegyelem.
- Közösségi érzés, áldozatvállalás.
- Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- A világ megismerésének igénye.
- Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.

- A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása.
- A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése.
- Egészséges nemzeti öntudatra, hazafiasságra nevelés
- A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás.
- A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete.
- Az emberek egyenlőségének elismerése.
- Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása.
- Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt.
- Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.
- Állampolgárságra, ~~a~~ demokráciára nevelés.
- A személyiség sokoldalú fejlesztése.
- Anyanyelvi kommunikációs képességek fejlesztése.
- Mentális képességek fejlesztése.
- Szocializációs képességek fejlesztése.
- Esélyegyenlőség biztosítása a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyerekek részére.
- Gazdasági és pénzügyi nevelés
- Az informatikai ismeretek fejlesztése.
- A hátrányos helyzetűek felzárkóztatása, a magatartási és beilleszkedési zavarok megszüntetése heterogén osztályok kialakításával.
- A tehetségfejlesztés.
- A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megoldása, kiemelt figyelmet fordítva a szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzésére.
- Munkára és a munka tiszteletére történő nevelés.

1.2. Nevelő-oktató munkánk pedagógiai céljai, feladatai

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program, különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, a fogalmak pontos, következetes használata, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.
Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott tovább haladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége - vagyis több mint ötven százaléka - a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)
- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,

- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

Minden iskolai tevékenységünket - az oktatás és nevelés terén egyaránt - a gyermekek szeretete hatja át. Iskolánk a fiatalokat felkészíti az önálló ismeretszerzésre és önművelésre, ennek feltétele a tanulási képességek és szilárd alapkészségek kialakítása.

A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére. Minden tanulónak differenciált tanulásszervezéssel biztosítjuk az egyéni adottságai, képessége és tehetsége szerint az önmegvalósítás lehetőségét.

Egyéni szükségletek szerint megfelelő feltételeket nyújtunk gyermekeinknek a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez. Figyelembe vesszük a tanulók és a tanulóközösségek eltérő kulturális, illetve társadalmi háttéréből adódó sajátosságait.

Minden támogatást megadunk ahhoz, hogy tanítványaink elsajátítsák az élethosszig tartó tanulás alapjait, valamint a folyamatot megkönnyítő képességeket, készségeket és kompetenciákat: a szövegértési – szövegalkotási, matematikai – logikai, szociális, életviteli és környezeti, az életpálya-építési, idegen nyelvi, valamint az infokommunikációs technológiákat.

A kompetencia alapú oktatás során az ismereteket – készségeket és attitűdöket kölcsönhatásban fejlesztjük. Hatékony felzárkóztató munkával támogatást adunk a szociokulturális hátrányok leküzdéséhez.

Iskolánk az idegen nyelvek oktatásával segíti a világban való eligazodást. Az általános társadalmi modernizációt követve lépést tartunk az informatikai forradalommal.

Az egyéni adottságokat figyelembe véve kialakítjuk tanítványainkban a teljesítményorientált beállítódást, az önálló tanulás képességét. A nevelési - oktatási folyamatokban következetes „emberléptékű” követelményeket támasztunk.

Megalapozzuk a konstruktív életvezetés, az egyéni életpálya-építés és egészséges életmód készségét.
Reális önismeret és életszemlélet kialakításával segítjük a megfelelő továbbtanulási irány illetve pálya kiválasztását; a kommunikációs - és viselkedéskultúra elsajátíttatásával kialakítjuk a tárgyi és személyes világukban való eligazodás képességét.

Alapvető értéknek tekintjük a szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, környezetünk megismerésének és megóvásának igényét.

A NAT2020 valamennyi műveltségi területe szolgálja a kulcskompetenciák fejlesztését: a magyar nyelv és irodalom; az idegen nyelv; a matematika; a történelem; az etika/hit- és erkölcstan; természettudomány és vizuális kultúra; a művészetek; a technológia; a testnevelés és egészségfejlesztés

- A képesség-kibontakoztató felkészítés a személyiségfejlesztés, a közösségfejlesztés segítségével járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez;
- az iskola **adjon teret** a gyermek játék és mozgás iránti vágyának;
- az iskola **segítse** a gyermek természetes fejlődését, érését;
- az iskola a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában **elemi ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen**;
- társas kapcsolataikat hassa át az egymás iránti tisztelet, fogadják el a szabályokat és megállapodásokat, alkalmazzák a kulturált együttélés normáit, tudjanak együttműködni másokkal;
- szeressék és óvják természeti környezetüket;
- az **olvasás iránti kedv** felkeltése, fenntartása;
- mélyrehatóan alapozzuk meg az alapkészségeket

Fontos cél, hogy az iskolába lépő kisgyermekben óvja és **fejlessze a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot.**
Az iskolába lépés kezdetén a pedagógus **vezesse át a gyermeket** az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe; **tegye fogékonnyá** a tanulót saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a társadalom értékei iránt.

A tanterv alapkövetelményeit szem előtt tartva **mindenkor figyelmet kell fordítani a tanulási problémákkal küzdők felzárkóztatására**, ugyanakkor nem szabad figyelmen kívül hagyni az átlagosnál jobb képességű tanulók **tehetséggondozását** sem.
Az önálló ismeretszerzés képességének birtokában nagyobb esélyt adunk tanulóinknak, hogy eredményesen haladhassanak tovább.

Az eltérő képességeket, érdeklődést is figyelembe véve továbbra is kiemelten kell foglalkozni a középfokú beiskolázással, a pályaorientációval.
Egész nevelői munkánk központjában a személyiség komplex, sokoldalú fejlesztésének, az egyéni képességek, és adottságok figyelembevételének kell állnia.
Nevelői munkánkban továbbra is fontos szerepet kell játszania a gyermek-centrikusságnak. Minden egyes gyermeknek éreznie kell, hogy érte vagyunk, az ő érdekükben történik minden.
Továbbra is **törekednünk kell a nyílt, befogadásra kész, az eltérő véleményekben a kompromisszumot kereső demokratikus személyiség fejlesztésére**. Ebben nekünk nevelőknek kell pozitív magatartásmintát felmutatni.
El kell érni, hogy a tanulók az alapkészségek tekintetében, az anyanyelvi kommunikációs képesség, a matematika, természettudományok és digitális kultúra terén szilárd ismereteket szerezzenek, melynek birtokában képesek lesznek az önálló gondolkodásra, az önálló ismeretelsajátításra.
Az alapképességek fejlesztésében változatos, egyéni adottságokhoz igazodó módszerkombinációk alkalmazásával biztosítani kell a tényleges átjárhatóságot. Meg kell szüntetni a tanulók módszer- és tankönyvfüggőségét. Nem engedhető meg, hogy egy tanuló azért nem kerülhet át más osztályba, vagy iskolába, mert ott más módszerrel, vagy más könyvből tanulják az anyanyelvet, a matematikát, de bármely tárgyat is. A tanulótól törvényesen csak az kérhető számon, hogy a követelményeket tudja-e teljesíteni, az semmiképpen sem, hogy milyen módszerekkel, milyen ismeretközvetítők és hordozók segítségével sajátította el a tananyagot.

Felsőbb évfolyamokon - 7-8. évfolyam - minden szaktárgynak fel kell vállalni a tantárgy keretében megvalósítható képességfejlesztést. A tanterv követelményeihez igazodva, törekedni kell az integrációs lehetőségek minél jobb kihasználására.
A követelményszintek magukban hordozzák azt a lehetőséget, hogy mennyiségileg kevesebb ismeretet sajátítsanak el a tanulók, de azt oly módon tegyék, hogy ismereteik mélysége ne igényelje, hogy valamit újra tanuljanak, hisz erre nem is lesz lehetőségük. Ennek csak úgy tudnak megfelelni, ha a verbálisan elsajátított lexikális ismeretek helyett az **alkalmazható ismeretek** megszerzésére törekszenek. Az **ismeretek alkalmazási készségének kialakítását** az alapozó szakasz után a felsőbb évfolyamokon előtérbe kell helyezni.
A személyiség szocializációs képességének fejlesztésében minden tantárgyat tanító nevelőnek részt kell vennie. Kiemelt szerepe van az ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés tantárgyaknak, és meghatározó az osztályfőnöki munka. Ezeken a területeken a szocializációs képességfejlesztés átfogja a tantárgyi struktúrákat, integrációs szerepet tölt be. Nagyobb támogatást kell adni, hogy a tantárgyak keretében jobban **kibontakozhasson a tanulók eltérő egyénisége, érdeklődési köre, sajátos egyéni arculata,** egészen addig, amíg a közösség tolerálni tudja.
Az osztályfőnököknek mindenkor együtt kell működni az iskolában a gyermekvédelmi feladatok ellátásában. A **gyermekvédelmi** feladatokat ellátó pedagógusok rendelkezzenek naprakész, pontos kimutatásokkal, a szociális problémákkal küzdő, hátrányos helyzetű, potenciálisan illetve ténylegesen veszélyeztetett helyzetű tanulókról. Nagyon fontos a gyermekvédelmi feladatokat ellátó pedagógusok kapcsolatteremtő, közvetítő szerepe a megfelelő szakemberek, intézmények között. Külön figyelmet kell fordítani a **szenvedélybetegségek** megelőzésére, kimutatására.

Az **etika/hit- és erkölcstan** alapvető *feladata* az erkölcsi nevelés, a gyerekek közösséghez való viszonyának, értékrendjüknek, normarendszerüknek, gondolkodás- és viselkedésmódjuknak a fejlesztése, alakítása. Az etika magában foglalja **az ember minden fontos viszonyulását** – önmagához, társaihoz és közösségeihez, környezetéhez és a világhoz–, mert ezek alapozzák meg azt az értékrendet, amelyre az ember döntései során támaszkodhat.
Az erkölcsi nevelés fő *célja* a tanulók **erkölcsi érzékének fejlesztése**, az európai civilizációban általánosan elfogadott **erkölcsi értékek tanulmányozása és ezek alkalmazása a mindennapokban** azzal a szándékkal, hogy mindez segítségükre legyen a megfelelő életvezetés és értékrend kialakításában, az önálló véleményformálásban, erkölcsi problémáik tudatosításában és a felelős döntéshozatalban
Az ***erkölcsi érzék*****,** illetve mélyebb szinten a ***lelkiismeret*** **fejlesztése** azt jelenti, hogy képessé tesszük gyermekeinket arra, hogy olyan értékeket erősítsenek meg magukban, amelyek egyszerre igazodnak az **alapvető erkölcsi értékekhez**, valamint **saját és közösségeik érdekeihez**, miközben fejlődnek bennük azok a pozitív belső késztetések, illetve erények, amelyek segítenek a jó és a rossz felismerésében, az elkövetett hibák kijavításában, a bűntudat kezelésében.

A történelem tantárgy keretében lehetőséget kell biztosítani a bevezetőben is említett identitásbeli problémák kezelésére, esetleges megoldására. Ezen túl **kapjon kiemelt szerepet, történelmünk, nemzeti múltunk, a lakóhely történelmének megismerése, kulturális örökségeinek ápolása, megőrzése**. Mindezek már az alsó tagozatos évfolyamokon is szerepet kell, hogy kapjanak.

A természettudomány keretében **kerüljön előtérbe a korábban említett ökológiai problémák, veszélyek felismertetése, a problémák megelőzésének tudatosítása. A civilizáció fejlődésével, a fejlődés egyre gyorsabbá válásával, reális esélye van egy ökológiai**

katasztrófa bekövetkeztének. Ennek megelőzésére, az igen kényes ökológiai egyensúly fenntartására alapvetően meg kell változtatni a szemléletet, viselkedést és magatartást.
Akut problémává vált az egész társadalom, ezen belül kiemelten **az ifjúság egészségi állapota**. Ebben a kérdésben a megelőzés feladata kiemelt.
A testnevelés tantárgy keretében sokkal nagyobb hangsúlyt kell fektetni az egészség megőrzését szolgáló tömeges, a szabadban rendszeresen végzett mozgásos tevékenységre, figyelembe véve a tanulók eltérő érdeklődési körét is, oly módon, hogy már az iskolában is, de az iskolarendszerből kikerülve is **váljék belső igénnyé a mindennapos mozgásos tevékenységre való törekvés**. Kiemelten kell foglalkozni azokkal a tevékenységekkel, amelyek a tanulók körében nagy népszerűségnek örvendnek, pl. *kirándulások, túrák, kerékpározás, görkorcsolya, gördeszka, úszás, lovaglás stb*. Sokkal nagyobb hangsúlyt kell fektetni a testneveléshez, sporthoz, sportjátékhoz kapcsolódó higiénés gyakorlatra is. *Az egészséges életmód életkornak megfelelő alakítása tantárgy független nevelési feladat, mely minden nevelőnek közös felad*ata.
A tantárgy specifikus feladatoknál felértékelődhet a szaktárgy felelőseinek fokozott felelőssége. Az osztályfőnököknek e nevelési terület esetében is vállalni kell a koordinációs tevékenységet.

Feladatok a nevelés-oktatás terén 1-8. évfolyamon

- a pedagógiai munka középpontjában **a személyre szóló fejlesztés** törekvése álljon, és támogassa az egyéni képességek kibontakoztatását.
- **a tanítás** nem más, mint a tudás/ismeretek átadása, **a tanulók tanulásának szervezése**: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése, ezért, a tanulásszervezés meghatározó szempontja **a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatása** legyen;
- alapozzuk meg **a tanuláshoz való pozitív viszonyt** (attitűd);
- a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített **motivációval** fejlessze a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és mozdítsa elő érzelemvilágának gazdagodását;
- alapozza meg **a tanulási szokásokat és módszereket**;
- támogassa **az egyéni képességek kibontakozását**;
- az oktatási folyamatban alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit;
- a tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhoz optimálisa alkalmazkodó **differenciálás** a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítésben, az ellenőrzésben, az értékelésben;
- a pedagógus ismerje a szaktárgy tantervi követelményeit, legyen képes saját követelményeit ezek figyelembevételével és saját tanulócsoportjának ismeretében pontosan körülhatárolni, következetesen alkalmazni
- a pedagógus készítsen a szaktárgyi ismeretet és speciális kompetenciákat mérő eszközöket (kérdőíveket, tudásszintmérő teszteket)
- a pedagógus céljainak megfelelően, változatosan és nagy biztonsággal válassza meg a különböző értékelési módszereket, eszközöket
- a **tanulási nehézségekkel való megküzdés segítése**;
- törődjön azoknak **a hátrányoknak a csökkentésével**, amelyek a gyermekek szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak;
- tudatosítsa a gyermekekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket;
- erősítse meg a **konstruktív magatartásformákat**, szokásokat;
- a gyermek **jellemét formálva szolgálja a személyiség érését**;
- fejlessze a tanulókban azokat a képességeket, készségeket, amelyek **a természeti, társadalmi és emberi környezettel való harmonikus, építő kapcsolatokhoz, fenntartható fejlődéshez szükségesek**;
- mind az aktív tanulási tevékenységek (kooperatív tanulási technikák) közben, mind a

szabadidős tevékenységek során fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját, toleranciáját; csoportos tanítás esetén is figyeljen az egyéni szükségletekre és a tanulók egyéni igényeinek megfelelő stratégiák alkalmazására.

- értékközvetítő tevékenysége legyen tudatos. Együttműködés, altruizmus, nyitottság, társadalmi érzékenység, más kultúrák elfogadása jellemezze;
- tisztázza **az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát**, és ezek fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyulásban;
- fordítson figyelmet **az emberiség közös problémáinak** bemutatására, tudjon „globálisan gondolkodni és lokálisan cselekedni”;
- **felelősen alakítsa saját természeti, társadalmi és emberi környezetét**;
- a tanulási stratégiák és módszerek elsajátítása;
- a tanulók **kapjanak folyamatos visszajelzést** a tanulmányi teljesítményükről és magatartásuk minősítéséről;

Célunk és feladatunk, hogy iskolánk végzős diákjai a kimenő szakaszok végére a kerettanterv által az összes műveltségi területen előírt követelményeket a saját képességeik szerint optimálisan és a későbbiekben is kimutathatóan tartós eredménnyel teljesítsék. Minden tanuló rendelkezzen olyan bővíthető ismeretekkel, készségekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik arra, hogy a következő iskolafokon megállja a helyét. Tanulóink ismerjék a kulturált viselkedéshez, a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat, s alakuljon ki bennük elképzelés saját közelebbi és távolabbi jövőjüket illetően.

E célrendszernek alárendelten

a) <u>a tanórák eredményességének alapfeltételei:</u>
   - átgondolt tervezés
   - a tanulók kellő motiválása, aktivizálása, építeni a tanulók szükségleteire, céljaira, felkelteni és fenntartani érdeklődésüket.
   - a tanulók fegyelmezettsége
   - a tanulók tevékenykedtetése
   - folyamatos ellenőrzés és értékelés
   - <u>folyamatos fejlesztési feladatok:</u>
   - korszerű oktatási tartalom
   - megújult nevelési és oktatási módszerek
   - a digitális kompetencia fejlesztése
   - a fenti célok érdekében a pedagógus továbbképzésben való részvétel
   - jól mérhető ellenőrzési és értékelési eljárások
   - a minőségi pedagógiai munka anyagi elismerése
- a megfelelő minőségi feltételek biztosítása

1.3. Nevelő-oktató munkánk eszközei, eljárásai

(1–8. évfolyam)

- fokozatosan **átvezetjük a gyermeket** az óvoda játékközpontú cselekvéseiből **az iskolai tanulás tevékenységeibe**;
- **mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz**, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;

- a **mozgásigény kielégítésével**, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; **a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával**;
- az **önismeret** alakításával, a **fejlesztő értékelés** és **önértékelés** képességének fejlesztéséve, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont**: az életkori jellemzők figyelembevétele**; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása; a pedagógus figyelembe veszi a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotát, és szükség esetén igyekszik változtatni előzetes tanítási tervein
- **a kreativitás fejlesztése**; az **írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés**; **a tanulók egészséges terhelése**, **érési folyamatuk követése**, személyre szóló, **fejlesztő értékelésük**;
- a személyiség **erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával**; helyes **magatartásformák megismertetésével** és gyakoroltatásával;
- a **kortárs kapcsolatok** megerősítésével; elemi állampolgári és a mindennapi életvitellel összefüggő **praktikus ismeretek** nyújtásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat **és az alapvető képességek, készségek elsajátításával**; a **mentális képességek** célirányos fejlesztésével; **az önálló tanulás és az önművelés alapozásával**;
- az ismeretek tapasztalati megalapozása, a felfedezés lehetősége, a kreativitás fejlesztése, a differenciált fejlesztés, a művészeti, a gyakorlati és a közismereti készségek fejlesztésének egyensúlya, a tanulók egészséges terhelése; fejlődésük folyamatos követése, a személyre szóló, fejlesztő értékelés;
- a tanulói személyiség(ek) sajátosságait megfelelő módszerekkel, sokoldalúan tárjuk fel, személyiségüket fejlődésében szemléljük, a tanuló teljes személyiségének fejlesztésére, autonómiájának kibontakoztatására törekszünk.
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő **kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat**;
- Élményalapú, gyakorlatias oktatás: növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (gyakorlatias példák, feladatok, megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték stb.). az iskola épít a tanulók kíváncsiságára és a rendszerezett ismeretek iránti igényükre;
- **heurisztikus tanulási helyzeteket** és rendszerező ismeretszerzési élményeket egyaránt kínálunk tanulóinknak, az így szervezett tanulási folyamat juttatja közel őket a **megismerés, a tudás öröméhez, erősíti meg önbizalmukat és növeli teljesítményük értékét**;
- az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosításával; az erkölcsi **meggyőződés és az erkölcsi cselekvés** kívánatos összhangjának felismertetésével; az állampolgári ismeretek gyakorlati értelmezésével, a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus tudás nyújtásával **a szocializációs folyamatokat segíti** elő;
- a tanulók megszerzett tudásukat **valóságos feladatok, problémák megoldásában**, **konfliktusok kezelésében** is alkalmazzák, döntésképességüket szervezett gyakorlatokban és spontán élethelyzetekben is érvényesítik;
- a pedagógus ismerje és alkalmazza a tanulók személyes és szociális képességeit, készségeit feltáró direkt (osztályfőnöki óra, beszélgető kör, családlátogatás, szülői értekezlet, családvizuális kultúra), indirekt (szociometria, iskolai projektek, ünnepségek, osztálykirándulás) és szervezett módszereket (óralátogatás más tanítási órán, esetmegbeszélés, szakértői vizsgálat)

- a tanulók megismerésének alapjául tanórai események, tanórán és iskolán kívüli tevékenységek, valamint a tanulói produktumok szolgáljanak
- az iskolában folyó nevelő – oktató munka mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerében meghatározott rend szerint **funkciójuknak megfelelően végezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket**;
- **alkalmazzuk a tanuló-megismerési technikákat, módszereket és eszközöket;**
- **az elemi szocializáció eredményeire építve beavatjuk tanulóinkat a politikai szocializáció folyamatába;**
- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.

Az iskola fő céljai megvalósítását szolgáló működő és fejlesztésre szánt programok eszközök:

Az óvoda-iskola átmenet zökkenőmentessége érdekében
- Kölcsönös hospitálások, csoportmegfigyelések.
- Iskolába csalogató foglalkozások szervezése
- Nyílt nap az óvónők számára, az óvodás csoportok látogatása az iskolában.
- Közös ünnepek, rendezvények, műsorok (zenés, vidám műsorok, bábelőadás, gyermekszínház, vers-és mesemondó verseny, iskolára hangoló komplex foglalkozás, stb.)
- Az elsősök ünnepélyes fogadása a tanévnyitón.
- Leendő első osztályosaink számára a Lurkó tábor megszervezése az adott tanév megkezdése előtt.
- Szakmai nap az óvónők részvételével
- Tanítók látogatása az óvodákba.

Az alapkészségek kialakítását szolgáló programok
a) 1-4. évfolyamon ANALIZÁLÓ- SZINTETIZÁLÓ (hangoztató – elemző - összetevő) valamint egyéb, a tanár által választott módszer szerinti olvasás-írás tanítás.
b) Általános iskola-középiskola átmenet zökkenőmentessége érdekében munkacsoport létrehozása
c) Sakkpalota képességfejlesztő program

Idegen nyelv oktatása
a) Az angol nyelv oktatása felmenő rendszerben választható órakeretben.
b) A német nyelv oktatása a Kazinczy tagiskolában. 2023/2024-es tanévtől felmenő rendszerben a német nyelv oktatása kivezetésre kerül.
c) Tehetséggondozás (versenyekre való felkészítés, versenyeztetés, továbbtanulás).
d) Alapfokú és középfokú nyelvvizsgára felkészítés.

Pályázatíró szemináriumokon, módszertani, szakmai konferenciákon való részvétel, Erasmus + európai uniós pályázat, Lengyel testvériskolai kapcsolat ápolása.

Labdajáték (kézilabda, röplabda, Bozsik foci, szivacs kézilabda), atlétikaoktatás
A csoportok 3. osztálytól felmenőrendszerben működnek, három korcsoportban.
I. korcsoport: 3-4. osztály (kezdő szakasz)
II. korcsoport: 5-6. osztály (alapozó szakasz)
III. korcsoport: 7-8. osztály (fejlesztő szakasz)

Digitális kultúra oktatása

- A Gárdonyi Géza Tagintézményben első, második, és hatodik évfolyamon szabadon tervezhető időkeret és szakkör keretében, harmadik, negyedik, ötödik hetedik és nyolcadik évfolyamon szakkör keretében is ismerkedhetnek a tanulók az informatikával.
- A Kazinczy Ferenc Tagintézményben alsó tagozatban az 1.-2. évfolyamon heti 1 órában szakköri keretben, ismerkednek a gyerekek a számítógéppel. Tehetséggondozó szakkör keretében működik a projekt alapú ismeretszerzés LEGO robotokkal.
- A Bem József Általános Iskolában robotika szakkört szervezünk, projekt alapú ismeretszerzés LEGO robotokkal.

Cél: A tanulók sajátítsák el a digitális kompetencia alapjait, az információk szerzésének, feldolgozásának, tárolásának, továbbításának technikáit. A robotikai alapismereteket, programozását.

Az önálló életkezdés technikáit, készségeit megalapozó, fejlesztő programok
A technika és tervezés, valamint a vizuális kultúra tantárgyakon belül.

- kézműves technikák, manuális készségfejlesztés,
- az anyagkezelés, technológiák fokozatossága,
- háztartásvezetés, háztartásökonómia,
- egyszerűbb gépek, berendezések ismerete, kezelése, stb.
- közlekedés,
- modellezés.
- szakköri keretben: kézműves technikák, manuális készségfejlesztés

Cél:

- a gyakorlatias, praktikus ismeretek közvetítése,
- funkcionális tárgyak, piaci-esztétikai értékek eszközök készítése,
- természetes alapanyagok, hagyományos, környezetkímélő technológiák alkalmazása.

Eszköz:

- önkiszolgáló tevékenységek kiszélesítése,
- környezetgondozás, parkosítás,
- iskolai termek díszítéseinek fejlesztése.

Helytörténet oktatása
Szabolcs-Szatmár-Bereg, Nyíregyháza és környéke történetének megismerése.
Cél: fokozatosan bővülő ismeretkör közvetítése közvetlen környezetéről, a megyéről.
Módszer: helytörténeti kutatás. A helytörténeti anyagok megismerése, feldolgozása.

Szociális gondoskodás

a) A szociális jelzőrendszer hatékony működtetése.
   Iskola – család – családsegítő gyermekjóléti szolgálat – önkormányzat.
b) Krízisproblémák napi kezelése: étkeztetés, tankönyv- és taneszköz hiány.
c) A gyermek- és ifjúságvédelem programja.

Kulturális funkciók ellátása

a) Hagyományőrzés:
   - ünnepkörökhöz kapcsolódó népszokások feleleventése, gyakorlása, ajándékkészítő műhelyek (iskolában, Művelődési Házban, Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár)
   - az iskolai élethez kapcsolódó események,
   - a használati eszközök, lakókörnyezet praktikái.

b) Névadóink, Bem József, Gárdonyi Géza, Kazinczy Ferenc, Herman Ottó emlékének ápolása:
   - megemlékezések, kiállítások, munkásságához kapcsolódó vetélkedések, Bem-hét, Gárdonyi-hét rendezvény-sorozatai, Kazinczy-hét, Herman- hét rendezvényei.

c) A társintézmények műsorainak, zenés-táncos rendezvényeire, előadói estjeire, kiállításaira, színházi előadásokra tanulóink részvételének szervezése.
d) A szülők tájékoztatása az iskola meghatározó programjairól, kulturális rendezvényeiről, nevelési-oktatási eredményeiről, terveiről, működési körülményeiről.

Pedagógiai szakszolgáltatások

a) A sajátos nevelési igényű gyerekek integrált nevelése utazó gyógypedagógusok közreműködésével, szakszerűen történik a Bem József Általános Iskolában, a Kazinczy Ferenc Tagintézményben és a Herman Ottó Tagintézményben. A Gárdonyi Géza Tagintézményben saját gyógypedagógusok és utazó gyógypedagógusok is segíti az SNI-s gyerekek integrált nevelését.
b) Folyamatosan szűrjük a diszlexiásokat, diszkalkuliásokat, diszgráfiásokat, súlyosabb esetekben a nevelési tanácsadó szakmai szolgáltatását és a gyermekek felülvizsgálatát kérjük.
c) A magatartási devianciák – különösen, ha az pszichikai, idegrendszeri zavarokkal összefüggő eredetű – kezelésére pszichológiai szakrendelést kérünk.
d) Logopédusi, pszichológusi, szurdopedagógusi, gyógypedagógusi szakmai segítő tevékenység igénybe vétele.

Az intézményi önértékelés feladatai:

a) Az intézményi önértékelés elvégzésére az intézmény munkacsoportot szervez.
b) Önértékelésünk eljárásrendjét az Önértékelési Kézikönyv és iskolánk Önértékelési Szabályzata tartalmazza.
c) Az önértékelési munka célját, elvárt eredményét, a feladatokat és ütemezésüket az 5 évre szóló önértékelési programban határozzuk meg.
d) A feladatok megvalósítása az 5 éves önértékelési program alapján, az adott tanévre vonatkozó éves önértékelési terv szerint történik.
e) A pedagógussal, a vezetővel és az intézménnyel szembeni elvárásainkat az intézményünk alapdokumentumaira építve, a sajátosságainkat figyelembe véve határozzuk meg.
f) Az önértékelés során a tények és adatok alapján (a belső és külső mérési eredmények elemzését is felhasználva) azonosítjuk a nevelési-oktatási tevékenységgel és a szervezet működésével összefüggő erősségeket, fejleszthető területeket.
g) Az ellenőrzések során született eredményeket elemezzük és értékeljük.
h) Az önértékelési folyamatban felhasználjuk a munkatársak, szülők, szükség esetén a külső partnerek (fenntartó és más partnerek) elégedettségméréseinek eredményeit.
i) Az önértékelésben érintett pedagógus az ellenőrzések megállapításainak (erősségek, fejleszthető területek) megfelelően önfejlesztési tervet készít, a szükséges feladatokat ütemezi és végrehajtja.

j) Évente megtörténik az önértékelés keretében a mérési eredmények elemzése, a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása, és az intézmény a mérési-értékelési eredmények függvényében korrekciót végez szükség esetén.
k) A fejleszthető területekre fejlesztési, intézkedési terveket fogalmazunk meg
l) Megtörténik a tanfelügyeleti ellenőrzések eredményeiből, a korábbi fejlesztési terv felülvizsgálatából, valamint a további ellenőrzésekből, intézkedési tervekből származó információk feldolgozása, értékelése, a tapasztalatok beépítése az önértékelést követő ötéves intézkedési tervbe.

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze. A fejlesztési területek és a nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.
E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

Az erkölcsi nevelés
A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden

állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról. A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus – így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatatás egészében evidenciának kell lennie.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiesség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához. Törekednünk kell a tanulók közötti jó kapcsolatok kialakítására, valamint a pedagógus és a tanulók közötti együttműködő, kompromisszumkész kapcsolat megvalósításra.

Az önálló tanulás támogatásával kapcsolatos nevelési- oktatási módszerek, eljárások kiválasztása vagy kidolgozása, és azok bevezetésének megtervezése az intézmény pedagógiai programjával összhangban történik.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet

változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését az iskolai életbe. Kitüntetett feladata az intézménynek így a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolában foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és - megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Feladat, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Motiválni és segíteni kell a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ a komplex intézményi mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulókban úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és - megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga. Stratégiai cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életteréül szolgáló környezethez, annak fenntartható megóvásához és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az

alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelenben folyó kutatások folyamatai alapvető jellegű ismeretének és a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek terrénumának egyre nagyobb szerepet kell biztosítani.

Pályaorientáció
Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítania, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.
Ezért fejleszteni kell bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés
A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását. A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

A Nyíregyházi Bem József Általános Iskola a Pénziránytű-BankVelem iskolahálózat Tudáscsere Központja lett. Mindennapi munkánkba beépül a Pénziránytű-BankVelem Program és a Digitális Diákszéf pénzügyi applikáció használata.

Médiatudatosságra nevelés
Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos

és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása
A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.
Az önálló tanulás támogatásával kapcsolatos nevelési- oktatási módszerek, eljárások kiválasztása vagy kidolgozása, és azok bevezetésének megtervezése az intézmény pedagógiai programjával összhangban történik.

A boldogságprogram - boldogságórák
Boldogságórák a Nyíregyházi Bem József Általános Iskolában és a 2018-19-es tanévtől a Nyíregyházi Bem József Általános Iskola Kazinczy Ferenc Tagintézményében is a pozitív pszichológia módszereivel

A program kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve ötleteket és módszertani segítséget adjon
A boldogságórák célja
A boldogságórák célja nem az, hogy problémamentes életmodellt állítson a fiatalok elé, hanem:

- Vezérfonalat adjon az iskolásoknak, hogy könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal
- Képesek legyenek megbirkózni a problémákkal
- Testi-lelki egészségmegtartás tényezőinek tanulmányozására ad lehetőséget
- A gyerekek boldogságszintjének növekedéséhez vezet
- Sokkal jobban fejlődik a gyermek megismerési és szociális képessége, társas kapcsolata javul, toleránsabb lesz, nő az önértékelése, önbizalma, kiegyensúlyozottabbá, nyitottabbá válnak a gyerekek.
- Nő az intellektuális terhelhetősége ezáltal jobban teljesít az iskolában
- Az egyes témakörök sorrendben: Boldogságfokozó hála, Optimizmus gyakorlása, Kapcsolatok ápolása, Boldogító jócselekedetek, Célok kitűzése és elérése, Megküzdési stratégiák, Apró örömök élvezete, Megbocsátás, Testmozgás, Fenntartható boldogság

A Gárdonyi Géza Tagintézmény pedagógusai az „Így tedd rá“ program alkalmazására továbbképzésen való részvétellel felkészülnek. Minden évfolyamon alkalmazzák a programot, mely alternatívát biztosít az élmény alapú oktatáshoz, segítségével az oktatási – nevelési folyamatok maximális sikerhez vezetnek, biztosítva a gyermekek számára a sokrétű fejlődési lehetőségét a hagyományos kultúra elemeit alkalmazva.

Környezeti nevelés – ÖKO Iskola

Az Ökoiskola címet a székhely intézmény 2023-ban elnyerte. A Herman Ottó Tagintézmény 2024-ben nyerte el. A környezettudatos szemléletet csak úgy lehet formálni, ha a különböző tantárgyakban és az iskolán kívüli programokban törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert. Megtanítjuk őket arra, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait keressék, kutassák a köztük rejlő összefüggéseket. Így válhatnak a gyerekek majd tudatos környezetvédővé, a természetet féltő, óvó felnőttekké.

Célunk, hogy a tanulóink ismerjék meg a környezetünkben tapasztalható folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Ismerjék fel a társadalmi-gazdasági fejlődés pozitív és negatív környezeti következményeit. A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

3. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

***Mottó**: „Kiművelt test az, amelyik tisztán van tartva, jól van táplálva, jó színben van, és munkára ügyes" – Comenius*

A tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit

- az életkorral járó biológiai - pszichohigiénés tennivalókat;
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztésének módjait;
- a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét;
- az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram fittség megőrzése szempontjából való fontosságát;
- az egészségre káros szokások biológiai – élettani – pszichés összetevőit (alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás, drogfogyasztás);
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság
- elérésében;
- a társas kapcsolatok egészségi-etikai kérdéseit.

A teljes körű egészségfejlesztés célja:
Minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jólétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységben.

Célunk, hogy a teljes körű egészségfejlesztés eredményeképpen a tanuló, a szülő és a pedagógus együttműködésével a tanuló egészségügyi állapotának kedvező irányú változását idézzük elő. Tanulóink képesek legyenek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, egészséges személyiség kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására.

Magyar Ifjúsági Vöröskereszt bázisiskola

A Bem József Általános Iskola 2012. április 26-tól a Megyei Vöröskereszt javaslatára eddig végzett vöröskeresztes munkája alapján, a **Magyar Ifjúsági Vöröskereszt bázisiskolája** lett. Ez a megtiszteltetés kötelezettséggel is jár.

A bázisiskola célja: a Vöröskereszt eszméinek, történetének, az elsősegélynyújtás alapjainak megismertetése, megérttetése és elsajátíttatása a tanulókkal, valamint véradás szervezése a szülők és a lakosság körében.
A Magyar Ifjúsági Vöröskereszt taglétszámának növelése érdekében:
Szeretnénk elérni, hogy, iskolánk valamennyi tanulója és dolgozója tagja legyen a Magyar Ifjúsági Vöröskeresztnek.
Minden évben szervezünk iskolánkban véradást, amelyen sok iskolai dolgozó, és a diákjaink szülei vesznek részt.
Az elsősegélynyújtás alapjait szakkörön ismerhetik meg az érdeklődők (balesetes sérült vizsgálata, nem lélegző beteg lélegeztetése, autóból való mentés, sebellátás, vérzéscsillapítása, különleges vérzések, kötözések, törések, és égési sérülések ellátása stb./
Bekapcsolódunk az országos és megyei szervezésű rendezvényekbe, programokba.
A Vöröskereszt által szervezett gyűjtési akciókban nagy lelkesedéssel tevékenykednek diákjaink. (élelem, ruha, könyv, játék, stb.).
Minden tanévben Egészségnapot szervezünk. minden intézményben (egészséges ételek készítése, sport, káros szenvedélyek elleni tevékenység… stb.)
A különböző programok megszervezése, azokon való aktív részvétel elősegítheti, hogy tanítványaink, jobban odafigyeljenek egymásra, s ha szükség van rá, segítséget nyújtsanak a rászorulóknak
Tanulóink, pedagógusaink Vöröskeresztes bélyegek vásárlásával anyagilag is támogatjuk a szervezet működésének hatékonyságát.

3.1. Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai

- A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében.
- Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat.
- A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel.
- A tanulók testi-lelki egészségének megóvása érdekében olyan technikák megismertetése, amelyek segítenek a pozitív életszemlélet, kiegyensúlyozott életvitel elsajátításában.
- Iskolai egészségnapok szervezésével a tanulók egészségtudatos tevékenységek gyakoroltatása.
- Mentálhigiénés foglalkozások, osztályfőnöki órák során a tanulók lelki egészségének megőrzése, megteremtése.
- A stressz- és feszültségoldás alapvető fontossága az interperszonális kapcsolatok kezelésében.

a) Az egészséges táplálkozás

- A szervezet számára szükséges tápanyagok megismertetése
- A zsír és szénhidrátmentes étkezés tudatosítása
- Az egészséges táplálékok hatásának megtanítása
- Az egészséges folyadékok megfelelő mennyiségű fogyasztásának tudatosítás
- Az egészséges étrend szempontrendszerének kialakítása
- A világnapok nyújtotta lehetőségek kiaknázása (Szív világnapja, Víz világnapja)

b) Az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre

- Az alkohol- és drogprevenció a kémia és biológia, valamint az osztályfőnöki órák keretében.
- A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, az osztályfőnökök, és a szakemberek rendszeres együttműködése a megelőzésben.
- A drogprevenciós tevékenységekkel kapcsolatos programok, események, tevékenységek támogatása.
- A drog prevenció lényegének, fontosságának tudatosítása a pedagógusok, a tanulók, a szülők körében.
- Annak tudatosítása, hogy az egészségtudatos magatartásra szocializálásnak szerves része a lelki egészség erősítése és fejlesztése, a szükséges prevenciós folyamatok és tevékenységek kialakítása.
- A világnapok nyújtotta lehetőségek beépítése (Füstmentes Világnap, AIDS elleni Világnap)

  Ennek megvalósítása:
  - pedagógusoknál: előadások, csoportfoglalkozások keretében
  - tanulóknál: órai foglalkozások (osztályfőnöki, biológia, kémia, erkölcstan) keretében
  - szülőknél: a szülői értekezletek előtt összevontan tájékoztatást nyújtunk a szülőknek.
  - Civil szervezetek bevonása: a drog káros hatásainak ismertetése.

c) A környezet védelme:

- az egészséges környezet kialakítása:
- rendszeres szellőztetés minden szünetben,
- legyen minél több zöld növény a tantermekben,
- fokozottan vigyázzunk a tantermek, az udvar, az iskolai környezet rendjére, tisztaságára (védnökségi terület vállalása, tisztasági őrjárat),
- a munka és a pihenés helyes arányának tudatosítása,
- környezetvédelmi tevékenység gyakoroltatása,
- az egészséges környezet fontosságának tudatosítása minden iskolai tevékenységforma során,
- a világnapok kínálta lehetőségek kiaknázása (takarítási világnap, Föld napja)

d) Az aktív életmód, a sport, a rendszeres testmozgásra való igény kialakítása:

- Az aktív, mozgásban gazdag életmód fontosságának megismertetése, tudatosítása.
- A testnevelés órák adta lehetőséggel élve a szabadidős sportok megismertetése, megszerettetése.
- Mindennapos testmozgás gyakorlati alkalmazása (heti 5 testnevelés óra + min. 2 alkalommal játékos testmozgás egyéb foglalkozásokon).
- komplex intézményi mozgásprogram tanévre aktualizált feladattervének kialakítása és megvalósítása
- Tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében a sportágak, mozgásos tevékenységek megismertetése, kipróbáltatása önkéntesen és önköltségen történik. (lehetőség szerint: úszás, lovaglás, tenisz, korcsolya, tánc, népi játékok, túrák)

- Annak tudatosítása a tanulókban, hogy az élethossziglani öntevékeny testedzés, az önálló sportolás és a motoros önkifejezés fontos eszköze a személyiség fejlesztésének és a lelki egészség megőrzésének.
- A saját testkép megismerése és a testtudat kialakítása a tanulókban az egészségtudatos, az egészség- megőrzést preferáló magatartás fontos része.

e) A személyes higiénia

- Fontos feladatunk ráébreszteni a tanulókat a személyi higiénia fontosságára, különös tekintettel annak személyes, társadalmi, pszichológiai és egészségügyi vonzataira.
- A higiénia és az egészség összefüggéseinek megismertetése.

f) A szexuális fejlődés

Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, és figyelmet fordítson a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésére. Kapcsolat a megfelelő szakemberekkel. (védőnő)

Fontos, hogy ismerjék és megértsék:
- a serdülőkor testi változásait
- a személyi higiénia kialakításának kérdéseit és hiányának következményeit
- a megjelenés fontosságát, értékét és az egészséges életvitellel való kapcsolatát
- megfelelő eljárásokat a testápolás során
- a fenntartható gyakorlatokat a testápolás során

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

<u>Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:</u>

A mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:
- testnevelés órák
- tanórán kívüli programok
- Sakklogika mint szellemi sport
- játékos sportfoglalkozások
- egészségfejlesztő testmozgás az első-negyedik évfolyamon,
- az iskolai sportkör foglalkozásai
- úszásoktatás, amennyiben a feltételek adottak
- Sportkörök (Bem)

Tevékenység	Kivel?	Mikor?
Sport- és ügyességi versenyek (Bem, Kazinczy, Gárdonyi)	1-8.évfolyam	szabadidős foglalkozáson
Tömegsport foglalkozások (Bem, Kazinczy, Gárdonyi)	5-8. évfolyam	szabadidős foglalkozásokon
Röplabda (Bem, Kazinczy)	2-8. évfolyam	délután

	5-8 évfolyam	sportkör
Kosárlabda (Kazinczy, Herman)	1-4. évfolyam felsős tanulók	szabadidős foglalkozásokon
Atlétika (Bem, Gárdonyi)	2-8. évfolyam	délután
Így tedd rá (Gárdonyi, Bem)	1-4. évfolyam	szabadidős foglalkozásokon
Úszásoktatás (Bem, Kazinczy) Úszásoktatás (Bem, Kazinczy, Gárdonyi, Herman))	Nemzeti Úszó Program 1-2., helyi tanterv alapján, amennyiben a feltételek adottak a 4. és 6. évfolyamokon.	beosztás szerint tanórai keretben
Gyógytestnevelés és gyógytorna (Intézményi szinten)	iskolaorvos és szakorvos által javasolt tanulók	beosztás szerint
Bozsik program (Herman, Bem)	1-2. évfolyam 3-4.évfolyam	heti 2 alkalom
Aktív Iskola Program (Bem)	1-8. évfolyam	tanórai keretben tanórán kívüli foglalkozásokon
Monbebé (Gárdonyi)	felső tagozat, alsó tagozat	heti 2 alkalom
Szivacs kézilabda (Bem) Kézilabda (Bem)	1-4. évf. 3-8. évf.	beosztás szerint
Sakklogika képességfejlesztő program (Kazinczy) Sakkpalota képességfejlesztő program (Herman)	1-4.évfolyam 1-2. évfolyam	beosztás szerint

3.2. Az egészségnevelés lehetőségei tanórán és tanórán kívül

Alsó tagozat

Magyar nyelv és irodalom:

- Részvétel a beszélgetésben, vitában
- Az önkifejezés képességének fejlesztése
- Fogékonyság az együttérzésre
- Erkölcsi választásokban jó, rossz elkülönítése
- Nyitottság az élmény befogadására
- Játékosság, érzelmi átélésre nevelés
- Esztétikai fogékonyság növelése
- Szituációs játékok, bábozás

Környezetismeret:

- az élet és a természet értékeinek felismerése
- az emberi élet szakaszainak megismerése
- az emberi test működése
- a testi és lelki egészség, valamint életvitel és magatartás egymásra hatása
- a környezet értékeinek felismerése, megbecsülése
- életkorának megfelelően vegyen részt a környezetvédelemben
- helyes táplálkozás, öltözködés, napirend tudatosítása
- ünnepeink, hagyományaink tisztelete
- alapvető közlekedési szabályok ismerete
- a tanuláshoz, munkához, pihenéshez szükséges egészséges környezet kialakítása

Technika és tervezés, vizuális kultúra:

- munkaeszközök balesetmentes használata
- helyes testtartás, megvilágítás munkavégzéskor
- étkezési kultúra fejlesztése; saláta- és szendvicskészítés,
- vendégek fogadása, viselkedés vendégségben

Testnevelés:

- játékszabályok betartásának fontossága
- csoportos viselkedési minták elsajátítása
- betegségek kialakulásának elkerülése
- rendszeres fizikai aktivitás igénye, öröme
- sportágak megismerése, kipróbálása a lehetőségek függvényében
- sérült, fogyatékos társaink iránti segítőkész magatartás

A tanórán kívüli szabadidős programokon:

- személyiségfejlesztő játékok
- sportversenyek
- táborozás (önkéntes és önköltséges)
- erdei iskola (önkéntes és önköltséges)
- túra, kirándulás
- közös érdeklődésből fakadó csoportok foglalkozásai (szakkörök)
- ismeretterjesztő filmek, videók,
- könyvtárlátogatás, könyvajánlás, folyóiratok
- vendégség családoknál
- projekt hét
- Egészségnap
- Mentálhigiénés foglalkozások
- KUKTANODA" egészséges ételek készítése, egészségtudatosság kialakítása

Az iskolai élet megszervezésében:

- A környezet kulturált, esztétikus alakítása
- Testkultúra előadások: testedzés, pihenés
- Öltözködés, hajviselet kultúrája
- Higiéniai szokások kialakítása, gyakorlása
- Figyelemfelkeltő dekoráció az egészséges életmódról
- Termékbemutatók

- Főzőcske-klub
- Vetélkedők
- „Tisztasági járőr” akció
- iskolafogászat, fogápolási szokások

Felső tagozat

Tanórákon:
Biológia
- az élő természet értékeinek felismerése, megbecsülése,
- életmód és testfelépítés kapcsolata,
- környezeti ártalmak az egészségre, megszüntetésük lehetőségei,
- az életkornak megfelelően az emberi test anatómiai és élettani megismerése, kiemelve az egészséges életmód követelményeit,
- a serdülőkor problémái, nemi érés,
- A korai szexuális élet következményei
- az ember szaporodása,
- az emberi élet szakaszainak megismerése,

Magyar nyelv és irodalom
- erkölcsi választásokban a jó és a rossz elkülönítése,
- nyitottság az élmény befogadására,
- fogékonyság az együttérzésre,
- az önkifejezés képességének fejlesztése,

Vizuális kultúra
- éghajlat, időjárás – megfelelő öltözködés,
- táplálkozási, életviteli szokások más kultúrákban és népeknél,
- a táj esztétikuma (üdülés, pihenés),

Testnevelés
- sportágak megismerése,
- a mozgás egészségünk alapja,
- a mozgáskultúra megkedveltetése,
- genetikai adottság – sportág – a tehetségek felkarolása,
- csoportos viselkedési minták elsajátítása,
- sérült, fogyatékos társaink iránti segítőkész magatartás,
- a tanulók fizikai állapotának mérése
- Net fit - felmérés
- Általános testi erő, erő-állóképesség mérés, motorikus próbák,

Technika és tervezés
- a munkaeszközök balesetmentes használata,
- étkezési kultúra fejlesztése (saláta, szendvicskészítés),
- helyes testtartás, megvilágítás munkavégzéskor,

Osztályfőnöki óra

- az egészséges életmódra nevelés szinte minden témakörében átfogja és bővíti az ismereteket és módszereket külső előadó támogatásával is (védőnő),

Az életkornak megfelelően:
- a mozgás és személyes higiénia,
- a helyes táplálkozás,
- a biztonság megőrzése,
- a szenvedélybetegségek
- dohányzás
- alkohol
- kábítószerek
- élvezeti, - élénkítő, - nyugtató szerek
- az emberi szexualitás, a kamaszkor,
- családi élet és kapcsolatok,
- környezetünk problémái (hulladék, zaj, szmog, stb.)

3.3. A tanórán kívüli egészséges életmódra nevelés lehetőségei:

Feladatunknak tartjuk évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (témanap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.
Projektnapok:

Téma	Bem	Kazinczy	Gárdonyi	Herman
Egészségnap	X	X	X	X
Aktív Iskola Program	X	X		**X**
Árok parti-majális		X		
Családi Sportnap	X	X	X	X
Bem- Piknik	X			
Családi nap	X	X	X	X

a) <u>Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:</u>

- Iskolafogászat, fogápolási foglalkozások
- AIDS – ről filmvetítés, a megelőzés lehetőségei.
- Egészséges táplálkozás – salátakészítés.
- Termékbemutatók.
- Drogmegelőzési program
- DADA program – drogmegelőzés.
- Higiéniai szokások kialakítása, gyakorlása.
- Tisztasági őrjárat
- Életvezetési ismeretek és készségek - személyiségfejlesztő program
    - alkalmazása különböző élethelyzetekben.
- Tömegsport.
- Sportversenyek.
- Kirándulások, túrák.

- Szakköri foglalkozások. (elsősegélynyújtás, csecsemőgondozás, közlekedési-a tanulók érdeklődésének megfelelően)
- Figyelemfelkeltő dekoráció az egészséges életmódról.
- Projekt hét
- Fogápolási verseny 5. osztályosok részére: Mosoly Manó tanácsai címmel.
- KUKTANODA" egészséges ételek készítése, egészségtudatosság kialakítása
- Háztartásökonómia- életvitel szakkör a székhelyintézményben a jelentkező tanulók függvényében

b) Az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele

- félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy
    - osztályfőnöki óra megtartásában;
- a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében.
    - (A tanulóknak évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton kell részt venniük.)

AKTÍV ISKOLA program a székhelyintézményben

Az Aktív Iskola program keretében ezért számos területen igyekszünk mozgást ösztönző programokat, tevékenységeket megvalósítani:

- hangsúlyt fektetünk a **minőségi testnevelés**re: a testnevelést tanító pedagógusaink fejlesztésére és a fittségoktatásra;
- bővítjük a tanórán kívüli diáksportfoglalkozások és -események körét, vagyis a **minőségi diáksport** lehetőségeket;
- **egészséges életmódot támogató környezetet** teremtünk: olyan iskolai környezet kialakítására törekszünk, amely egészséges életmódra ösztönzi a tanulóinkat;
- ösztönözzük a **tanulói bevonódást** az iskolai sportaktivitások szervezésébe, lebonyolításába;
- folyamatos tapasztalatmegosztó, tájékoztató és fejlesztést célzó kommunikációt folytatunk iskolán belül, a szülői közösséggel, más Aktív Iskolákkal, lehetséges partnerekkel a településen, tehát hangsúlyt fektetünk a **partnerségre és a kommunikációra**.

3.4. Az egészségnevelés várható eredményei

1. A család szerepének megértése
2. A helyes viselkedés szabályainak elsajátítása, a felnőttek és a társak tisztelete.
3. A jó és a rossz tulajdonságok felismerése, önismeret és az önuralom kialakítása
4. A közösségben az „én-szerep" felismerése, a tolerancia, empátia és pozitív gondolkodás kialakítása.
5. A jó emberi és baráti kapcsolatok kialakítására és a problémák konfliktusmentes megoldására való, igény megteremtése
6. Az egészségmegőrzés alapvető feltételeinek ismerete a helyes napirend kialakítása
7. Az egészséges táplálkozás aktuális elveinek ismerete.
8. A biztonságos közlekedés és elsősegélynyújtás alapelveinek elsajátítása.
9. A káros szenvedélyek negatív hatásainak felismerése.
10. A testi higiénia iránti igény kialakítása.
11. A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása.

12. Az egészséges életkörnyezetre való igény: tudni azt, mit tehet az ember szűkebb és tágabb környezetéért.
13. A környezet egészségre káros hatásainak ismerete.
14. Az egészségért és az egészséges környezetért folyó törekvésekben (egészség- és környezetvédelem) való aktív részvétel igényének kialakítása.
15. Az egészségtudatos, fizikailag aktív – egészségmegőrzésre épülő – motoros tevékenységekben rejlő személyiség- és közösségfejlesztésben rejlő lehetőségeket kiaknázó életvezetés igényének kialakulása és megvalósítása.

A stressz- és feszültségoldás elméleti ismerete és gyakorlati megvalósítása.

3.5. Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
3. A szabadidős, napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40 %-a erejéig a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.
4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – nagyobb időkeretben és változatosabb programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
5. Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, mely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.
6. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
7. A kirándulások és iskolai programok között legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
8. A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.
9. Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönfélébb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.
10. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

3.6. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését beemelték az országos mérések sorába. Ennek értelmében kell eljárni a mérésre felkészítés és a mérés elvégzése tekintetében. A mérésre előírt időintervallum adott év április-május hónap, tanévenkénti időzítéssel.(NETFIT)

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező.
A fizikai aktivitás jellemzője az az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.
E képességek szintjének
emelését az oktatásnak kell megoldania a megújított iskolai testneveléssel és sporttal. A jövőben az alapoknál a 10-14 éveseknél – kell kezdeni. A fizikai képességek folyamatos, fokozatos teljesítésére nagyobb gondot kell fordítani. Tudatosítani kell a tanulókban a mozgásos tevékenységek, a testnevelés és a sport preventív értékeit. El kell érni, még a kevésbé jó biológiai és testi adottságokat öröklő tanuló esetében is, hogy a sportolás iránti igényük, szeretetük olyan erős és szilárd legyen, hogy tanulmányaik befejezése után is a rendszeres sportolás állandó életmódelemük legyen.

4. Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

4.1. Az osztályközösség, az iskolai közösség feladata

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata. Ennek érdekében közösségi programokat szervezünk, és olyan nevelési, tanulási környezet kialakítására törekszünk, melyben a tanítványok egymást elfogadják és tisztelik.
Az osztályfőnökök, és a diákönkormányzat személyiségfejlesztési feladatai, és azok eredményei a beszámolókban és az intézményi önértékelésben is megjelennek.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.
   Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.
   Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

3. Az önkormányzás képességének kialakítása.
   Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.
   Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt

vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.
   Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

A gyermek elsődleges közössége a család, mely érzelmi, gazdasági kisközösség. Szülői értekezleteken, osztályfőnöki órákon hívjuk fel a figyelmet arra, hogy a gyermek is tagja e közösségnek. Legyenek itt is feladatai és kötelességei, érvényesüljön a demokrácia és a munkamegosztás. A család legyen nyitott, társadalmi problémákra érzékeny közösség. A családhoz való tartozás érzését fejleszteni lehet a családi ünnepekre történő ajándékkészítéssel.

Közösségeink

a) Gyermekközösségek – érdeklődés alapján, alulról szerveződve jöjjenek létre!
   - szervezett: DÖK, DSE, EARLYACT-KLUB (Kazinczy) szakkörök, hittanosok, diákszervezet
   - spontán: baráti társaságok, fiúk-lányok
   - felkészítenek a felnőtt szerepekre, a demokrácia gyakorlásainak terepei.

b) Osztályközösség:

Közös tevékenységekben, vitákban formálódnak.

Tevékenységi formák:

- viták
- osztálykirándulások
- szüneti beszélgetések, klubdélutánok
- osztályfőnöki órák
- Osztályprogramok: karácsony, Mikulás, farsang,
- egymás értékelése
- közösségfejlesztő játékok
- vetélkedők, versenyek
- hulladékgyűjtés
- Zöld hét keretében, udvarrendezés
- színház, mozi, hangverseny és múzeum látogatása
- 7. osztály kapcsolódása a HATÁRTALANUL programba (Kazinczy, Bem, Herman, Gárdonyi)
- szabadidős foglalkozások

Osztályfőnök feladata: irányítsa, szervezze az osztályközösség tanórai közös tevékenységét!

A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

a) A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk.
b) A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják. Törekszünk a változatosságra.

c) Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.
d) Sakkpalota képességfejlesztő program, amely egyaránt alkalmas a tehetségfejlesztésre és a hátránykompenzálásra.

Az egységes alapokra épülő differenciálás

Intézményünk pedagógiai tevékenysége teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához.

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési céloknak megfelelő tanítási folyamat, tanulási tevékenység.

A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

- Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.
- Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
- Az iskolai tanítás - tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportmunkában, a tanulók páros és egyéni oktatásában) a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.
- A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhoz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítésben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
- A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák, alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.

4.2. Az iskola ünnepei, hagyományai

a) **Hagyományőrző tevékenységek**

- Fontos feladat az iskola és a tagintézmények névadója emlékének ápolása. Ezt szolgálja az évenkénti megemlékezés a névadó születésnapjáról, a különféle iskolai és városi szintű rendezvények megszervezése.

- Az iskola névadójának születési évfordulójához, az 1848-as forradalom és szabadságharc évfordulóihoz kötött ünnepségek alkalmából rendezett városi, megyei szintű szaktárgyi, kulturális és sportversenyek, vetélkedők, koszorúzás.
- Testvériskolával közös programok, kölcsönös látogatások szervezése.
- Az iskola névadójának tiszteletére rendezendő **Bem-hét**.
  Célja: - „Bem apó" emlékének megőrzése
  - Lengyel-magyar barátság erősítése
  - Ismerkedés a lengyel kultúrával, hagyományokkal
  - az iskolai közösség összetartozásának erősítése
  - az intézmény külső kapcsolatainak ápolása
  - tehetséggondozás
  Időpontja: március hónap
- Az iskola építésének és használatbavételének 5 évenkénti évfordulójának a megünneplése, gálaműsor, iskolatörténeti kiállítás szervezése.

NEMZETI ÜNNEPEINK

- Ünnepi megemlékezés 1848. március 15. tiszteletére
- Ünnepi megemlékezés 1956. október 23. tiszteletére
- Bem József szobrának koszorúzása
- Irányi Dániel emléktáblájának koszorúzása

HAGYOMÁNYOS RENDEZVÉNYEINK

- Lurkótábor
- Tanévnyitó ünnepség
- Csibeavató
- Cinkeavató
- Családi sportnap
- Sportfesztivál
- Halloween-felvonulás
- Mikulás ünnepség
- Adventi gyertyagyújtás
- kántálás
- Karácsonyi sütivásár
- Adventi Fényfutás
- Christmas-party
- Karácsonyi ünnepség
- Farsang
- Bem-bál
- Valentine's Day
- Nyílt tanítási nap
- Bem-piknik
- Emlékplakett átadó ünnepség
- Végzősök bálja
- Ballagás
- Tanévzáró ünnepség

TÉMAHETEK

- Európai Sporthét
- Állatvédelmi témahét
- Aktív közlekedés hete
- Halloween témahét
- Népköltészet hete
- Adventi témahónap
- Christmas témahét
- BEM hét
- Lengyel-magyar témahét
- Pénz 7
- Digitális Témahét
- Fenntarthatósági témahét
- ÖKO-hét
- Egészséges táplálkozás hete
- Fejfrissítő témahét
- Parasport témahét
- Aktív iskola tanulói csapat hete

TÉMANAPOK

- Diákok Hangja témanap
- Egészségnap
- pályaorientációs nap

JELES NAPOK, VILÁGNAPOK

- Olvasás világnapja szeptember 8.
- A hála világnapja szeptember 21.
- Európai Nyelvek Napja szeptember 26.
- Európai Diáksport Napja szeptember 28.
- A magyar népmese napja szeptember 30.
- Zenei Világnap október 1.
- Állatok Világnapja október 4.
- Újraélesztés Világnapja október 16.
- Márton nap november 11.
- Thanksgiving Day november 28.
- Magyar kultúra napja január 22.
- Az anyanyelv nemzetközi napja február 21.
- Magyar Parasport Napja február 22.
- Kommunizmus áldozatainak emléknapja február 25.
- Nemzeti Faültetés Napja (03.01.)
- Saint Patrick’s Day (03.17.)
- Víz Világnapja március 22.
- Lengyel-magyar Barátság Napja március 23.
- Egészség Világnapja április 7.
- Költészet napja április 11.
- A Holokauszt nemzetközi emléknapja április 16.
- Föld Világnapja április 22.
- Anyák Napja május 1. vasárnapja
- Madarak és Fák Napja május 10.
- Apák Napja június 3. vasárnapja

- A nemzeti összetartozás napja június 4.

BEISKOLÁZÁSI PROGRAMOK

- BEMutatkozó
- Zene és állatok világnapja az óvodások bevonásával
- Nyílt tanítási órák a leendő 1. osztályosok szüleinek
- Szülői fórum a leendő 1. osztályosok szüleinek
- Szülői fórum az óvodákban
- Szakmai nap az óvónőkkel
- Meseolvasás az oviban
- BeMozduljka
- OVI-angol
- Karácsonyi varázslat
- Angol foglalkozás az Aranykörte Óvodában
- BEMjátszótér
- Játékos farsangi sorverseny a város óvodásaival
- Iskolaelőkészítő foglalkozás – Let's play English!
- Iskolaelőkészítő foglalkozás-Forgószínpad
- Iskolaelőkészítő foglalkozás a tanító nénikkel

SZAKMAI NAPOK

- Őszi szakmai nap
- Tavaszi szakmai nap
- Értekezletek (nagy intézményi, nevelőtestületi, vezetőségi, munkaközösségi)

VERSENYEINK

- Megyei és helyi környezetismeret verseny 3-4. évfolyamon
- Fogászati vetélkedő
- Tagintézmények közötti tűzharc bajnokság
- Bem Farsangi Focikupa
- Lengyel-magyar két jó barát (online forduló)
- Lengyel-magyar két jó barát megyei vetélkedő
- Megyei rímfaragó verseny
- " A festészet, néma költészet" – megyei rajzverseny
- Bem Tehetséggála – tagiskolák között
- Pontszerző Iskolai szintű 2 fordulós matematika verseny 1 - 4. évfolyam
- „Szép beszéd" verseny
- Big Bem Megyei Angol verseny
- Megyei Anyanyelvi verseny
- Megyei matematika verseny
- Megyei természetismeret verseny
- KINCSESLÁDA - Komplex műveltségi vetélkedő 3- 4. évf. csapatverseny
- Szépíró verseny
- „ Szépen, helyesen!" Helyesírási verseny 1-4. osztályban
- Angol házi verseny 2-3-4. évf. részére

ÖKO-programok: virágosítás, papírgyűjtés

MÉRÉSEK: pályaorientációs mérés, országos digitális kompetenciamérés, e-Dia mérés, angol bemeneti- és kimeneti mérés, DIFER mérés, NETFIT mérés, MaTalent tehetségazonosító mérés 5.évfolyamon
fogadóórák, szülői értekezletek, SZMK
Egyéb programok: ERASMUS, Testvériskolai programok, Filharmónia, LEP; NEP; Vöröskeresztes adománygyűjtés

Az iskola időközönként iskolaújságot jelentet meg, iskolarádiót működtet.

Külsős versenyeken való részvétel:

TITOK Herman Ottó Országos Természetismeret verseny
Medve Matek
Bolyai matematika csapatverseny
Zrínyi Ilona matematika verseny
Kenguru matematika verseny
Tudásbajnokság
Móra Matek
Alapműveleti matematika verseny
Gárdonyi vármegyei matematika verseny
MATIFIC Olimpia
Word Robot Olimpiad
First Lego Leauge
Kazinczy komplex csapatverseny
Herman-"Szépen, helyesen" magyar nyelvi verseny
Gárdonyi- Hangos olvasási verseny
"Kulcs a tudáshoz" megyei szövegértő verseny
Versmondó versenyek
Bendegúz levelezős magyar versenyek
Rajzversenyek
Apáczai vármegyei környezetismereti csapatverseny
Megyei kémia verseny
"Kiből lesz az erdész?"
Herman természetismeret verseny
Kossuth-os versenyek
Széchenyi matematika verseny
Arany matematika verseny
Gárdonyi matematika verseny
Gárdonyi informatika verseny
Bendegúz tudásbajnokság
MATEKÁSZ
Tankerületi matematika verseny
Országos Darts Matek csapatverseny
Tudásbajnokság Országos angol nyelvi verseny
TITOK - London Bridge országos angol nyelvi verseny
Jankay Országos Angol Nyelvi Tanulmányi Verseny
Móricz Ált. Iskola megyei angol nyelvi versenye
Zelk Zoltán Általános Iskola megyei angol nyelvi verseny
Móra Ferenc Általános iskola megyei angol nyelvi verseny

Petőfi Sándor Általános Iskola megyei verseny
Gárdonyi Géza Általános Iskola Világjáró városi angol verseny
Vécsey Károly Általános Iskola városi angol nyelvi verseny
TIT Megyei Angol Nyelvi Verseny országos verseny
Arany János országos anyanyelvi verseny
Hebe Kft. országos olvasóverseny
Hebe Kft. országos történelemverseny
Országos honismereti verseny
Történelmi csapat verseny-Kazinczy
"Nyelvünkben játszunk" csapatverseny-Kazinczy
„Szép magyar beszéd" vármegyei verseny-Kazinczy
„Kulcs a tudáshoz" megyei szövegértési verseny 1-5. évfolyam
Kossuth vármegyei anyanyelvi verseny (7.-8. Évfolyam)
Kossuth vármegyei történelemverseny (7.-8. Évfolyam)
Bihari Ilona vármegyei szavalóverseny
TIT vármegyei történelemverseny (márc. – ápr.)
NyelvÉSZ-Tudásbajnokság

Tanév végi jutalmazás:

A tanév során kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulóink könyvjutalomban és emlékplakettben részesülhetnek, szülők részére a tanév végén elismerés adható.

Hagyományosan adható emlékplakettek:

- A Gárdonyi Géza Tagintézmény kiváló tanulója,
- A Gárdonyi Géza Tagintézmény kiváló sportolója.

<u>A Kazinczy Ferenc Tagintézmény hagyományos és ünnepi rendezvényei:</u>

- Tanévnyitó
- Állatok világnapja
- Mihály napi vásár
- Október 6.
- Világsakkfesztivál
- Október 23. (projektnap)
- Iskolába csalogató foglalkozások
- Országos EarlyAct vetélkedő
- Egészségnap
- Kazinczy-hét (helyi, városi és megyei szaktárgyi versenyek, városi ovis sakkverseny, nyílt tanítási órák, sportrendezvények)
- Szaktárgyi tanulmányi versenyek (Tudorka, Tudor Akadémia)
- Idegen nyelvi szavalóverseny (megyei)
- Halloween party
- Pályaorientációs nap
- Mikulás ünnepség
- Karácsonyi ünnepség,
- Farsang
- Kiszebáb égetés

- Iskolai Jótékonysági Bál
- Március 15. (projektnap)
- Fenntarthatósági témahét
- ÖKO-hét
- A víz világnapja
- „Lengyel magyar két jó barát” történelmi vetélkedő
- Magyar költészet napja
- Húsvéti tojáskeresés
- Megemlékezés a Föld napjáról (Parkosítás)
- Anyák napi ünnepség
- Árok-parti majális
- Regionális Sakkpalota szakmai nap
- EarlyAct rendezvények és országos csapatversenyek
- Nemzeti összetartozás napja
- Kirándulások (önkéntes és önköltséges)
- Tanévzáró- Ballagás

Hagyományosan kiemelt feladat az óvodák és az iskola kapcsolatainak ápolása.
Az iskolánk nyitott. A szülők és érdeklődők előzetes egyeztetés alapján bármikor felvilágosítást kaphatnak az iskola oktató-nevelő munkájáról. Novembertől áprilisig iskolába csalogató foglalkozásokat rendezünk.

Az iskola névadójának tiszteletére rendezendő **Kazinczy-hét**.

Célja: - az író emlékének megőrzése
- az iskolai közösség összetartozásának erősítése
- az intézmény külső kapcsolatainak ápolása

Időpontja: minden tanév november hónap

Programjai:
Komplex természettudományos csapatverseny 1-4.évfolyamon
Idegen nyelvi megyei szavalóverseny
Játékos természettudományi csapatverseny felső tagozatosoknak
Komplex verseny (6-8.)
- Kazinczy Szép beszéd verseny

Tanév végi jutalmazás
A tanév során kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulóink könyvjutalomban, illetve nevelőtestületi dicséretben részesülnek.
Több éven keresztül kiemelkedő tanulmányi teljesítményt nyújtó és példamutató magatartású tanulók részére Kazinczy-emlékplakett + 5000 Ft pénzjutalom adható a „Jót! S jól! Iskolai Közérdekű Alapítvány jóvoltából.
Több éven keresztül kiemelkedő sportteljesítményt nyújtó és példamutató magatartású tanulók részére Kazinczy- emlékplakett + 5000 Ft pénzjutalom adható a „Jót! S jól! Iskolai Közérdekű Alapítvány jóvoltából. Az Alapítvány részére a befizetést Botfalusi Béláné, volt pedagógusunk élete végéig biztosítja.
A szülők részére az éves munka elismeréseként oklevél adható.
A díjakat a tanulók a tanévzáró ünnepségen vehetik át.

A Herman Ottó Tagintézmény hagyományos és ünnepi rendezvényei:

- Tanévnyitó
- Állatok világnapja - rajzverseny ovisoknak és iskolánk tanulóinak
- Népmese napja iskolásoknak
- Jótékonysági bál
- Állatvédelmi hét
- Zenei világnap
- Október 6.
- Pályaorientációs nap
- Őszi sportnap
- Október 23.
- Mesemondó verseny
- Iskolába csalogató foglalkozások
- Mikulásműsor az óvodásokkal
- Mikulásműsor az iskolásoknak
- Karácsonyi ünnepségsorozat, nyugdíjas találkozó
- Tantárgyi házi versenyek (matematika, szépíró, szövegértés, angol, vizuális kultúra, természettudomány)
- Bemutató órák
- Játékos családi vetélkedők (matematika)
- Farsang
- Kiszebáb égetése- közös program az ovisokkal
- Március 15.
- Egészséghét
- Herman-hét
- Fenntarthatósági témahét
- Anyák napja
- Madarak és Fák napja
- Gyermeknap-DÖK nap
- Kirándulások (önkéntes és önköltséges)
- Magyarság hete
- Nemzeti összetartozás napja
- Tanévzáró

Hagyományosan kiemelt feladat az óvodák és az iskola kapcsolatainak ápolása. Óvodai szülői értekezleteken, nyílt napokon vesznek részt tanítóink. Helyet biztosítunk az óvodai rendezvények számára. Kérésre műsort adunk e rendezvényeken.
Az iskolánk nyitott. A szülők és érdeklődők előzetes egyeztetés alapján bármikor felvilágosítást kaphatnak az iskola oktató-nevelő munkájáról. November végén meghívjuk az óvónőket, az előkészítő szakasz után, az első osztályokba bemutató órákra, kötetlen szakmai megbeszélésre. Novembertől áprilisig iskolába csalogató foglalkozásokat rendezünk.

Az iskola névadójának tiszteletére rendezendő Herman-hét.

Célja: - az természettudós emlékének megőrzése
- az iskolai közösség összetartozásának erősítése
- az intézmény külső kapcsolatainak ápolása

Időpontja: április hónap
Programjai:

- nyílt nap
- „Szépen, helyesen, magyarul c. megyei helyesírási verseny
- Tagintézmények környezetismereti verseny megrendezése
- Szépíró verseny –alsós tanulóknak
- Történeti verseny
- Helyesírási verseny -felsős tanulóknak
- Focibajnokság tagintézmények között
- Tantárgyi házi tanulmányi versenyek
- Versmondó verseny - óvodásoknak, iskolásoknak

Külső versenyeken való részvétel

TITOK Herman Ottó Országos Természetismeret verseny
Bolyai matematika csapatverseny
Bolyai magyar csapatverseny
Zrínyi Ilona matematika verseny
BÖNGÉSZ, HEBE KFT, Körösök menti verseny, Kenguru matematika verseny

Tanév végi jutalmazás:
A tanév során kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulóink könyvjutalomban és emlékplakettben, illetve nevelőtestületi dicséretben részesülnek. A szülők részére a tanév végén elismerés adható. Több éven keresztül kiemelkedő tanulmányi teljesítményt nyújtó és példamutató magatartású tanulók részére Herman emlékplakett adható. A díjakat a tanulók a tanévzáró ünnepségen vehetik át.

b) **Iskolai sportkör.** Az iskolai sportkör foglalkozásain részt vehet az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

c) **Szakkörök.** A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művészíek, technika és tervezés szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését – az igazgató beleegyezésével – olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

d) **Versenyek, vetélkedők, bemutatók.** A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

e) **Témahetek, témanapok (projekthetek, projektnapok).** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektoktatást (témaheteket, témanapokat) szerveznek. A projektoktatás egy iskolai napon legalább három órát meghaladó foglalkozás vagy több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási-tanulási folyamat. Ennek során – elsősorban – a tantárgyi rendszerbe nehezen beilleszthető ismeretek feldolgozása történik egy-egy témakör köré csoportosítva a gyerekek aktív részvételével zajló közös, sokféle tevékenységre építve. Iskolánkban évente ismétlődnek azok a téma napok, amelyek a katasztrófavédelemmel, az egészségvédelemmel, az elsősegélynyújtással, a természet- és környezetvédelemmel, iskolánk névadójával, illetve a honismerettel kapcsolatos ismereteket dolgozzák fel. A hosszabb (több napos, egy hetes) témaheteken feldolgozásra kerülő ismereteket a nevelők szakmai munkaközösségei az iskola éves munkatervében határozzák meg.

f) **Kirándulások.** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára gyalogos vagy kerékpáros tanulmányi kirándulásokat szerveznek a lakóhely és környékének természeti, történelmi, kulturális értékeinek megismerése céljából. (önkéntes és önköltséges)

g) **Osztálykirándulások.** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal osztálykirándulást szerveznek. Az osztálykiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

h) **Erdei iskolák, táborozások.** A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, egy vagy több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik, illetve az iskolai szünidőkben szervezett táborozások. Az erdei iskolai foglalkozásokon és a táborozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

i) **Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás.** Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

j) **Szabadidős foglalkozások.** A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő

költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

k) **Iskolai könyvtár.** A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti. A Herman Ottó Tagintézményben a Móricz Zsigmond Megyei Könyvtár Orosi Fiókkönyvtára segíti a tanulók önképzését. Könyvtárpedagógiai órák tartása történik az adott tanévre aktuális tantárgyfelosztás szerint.

l) **Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.** A tanulók és szülők igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, tanterem használat, számítógép stb.) a tanulók és szüleik – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

4.3. Tanítási órákon kívüli tevékenységek

Egyéb foglalkozások
- Szakkörök, műhelyfoglalkozások, tanfolyamok
- Tanulmányi és sportversenyek
- Korrepetálások
- Egyéni fejlesztés
- Napközi, tanulószoba
- Könyvtár

Szabadidős tevékenységek
- Műveltségi foglalkozások
- Sportfoglalkozások
- Osztályprogramok

Közéleti tevékenységek
- Diákönkormányzat
- Iskolarádió, iskolaújság
- Társadalmi életben való részvétel (nem köznevelési intézményekkel közösen szervezett rendezvények, megemlékezések)
- Civil szervezetekkel való együttműködés (Tálentum, Rotary…)

A napközis nevelés célja, feladatai
A nevelésnek alapozó jellegűnek, a családdal együttműködésre épülőnek kell lennie. A napközis munkát úgy kell megtervezni, hogy az egységes testi-lelki és szellemi fejlődés feltételrendszere biztosított legyen.

A napközis programoknak szorosan kapcsolódnia kell a délelőtti nevelési-oktatási folyamatokhoz.

A szabadidős tevékenységet és a tanulási időt úgy kell megtervezni, hogy az megerősítse, illetve kiegészítse a délelőtti iskolai munkát.

Iskolán kívüli tanórai foglalkozások kötelező tananyaga elsajátításának keretei

A vonatkozó hatályos jogi szabályozás alapján a tantervi követelmények teljesíthetőek a hagyományos tanórai tanulásszervezési módoktól eltérő formában (kooperatív módszerek, egyéni differenciálás, projektoktatás, erdei iskola stb.) is. Ezzel a lehetőséggel igyekszünk élni, figyelembe véve azt is, hogy mindazok a jogszabályok érvényesek ezekre a módszerekre is, melyek a tanítás mindennapjait szabályozzák.
Az iskolán kívüli tanórák során a tanulókat kiemeljük a szokásos iskolai környezetből. A – tanítás-tanulás folyamata a hagyományostól eltérően szerveződik, s a közös (és kötelező) feladatok és élmények hatására felbomlanak a megszokott tanulásszervezési formák keretei. Minden ilyen program az osztályközösség szocializációjának is fontos, meghatározó színtere.
A kötött, iskolán kívüli programok feltételei:

- a tanulói (és szülői) igények ismerete;
- programot levezető humán erőforrás biztosítása;
- az anyagi lehetőségek figyelembevétele.

A hagyományos tanítási napoktól eltérő nevelési és oktatási folyamatok három szakaszra oszthatók:

1. Előkészítő szakasz: készségek és képességek kialakítása; közös tervezés; kutatómunka, felkészülés.
2. Program biztonságos megvalósítása.
3. Közös ismétlés (felidézés), ellenőrzés, értékelés, önértékelés, célok megvalósulásának ellenőrzése, javaslatgyűjtés korrigálásra.

A tanítás során rendszeresen megvalósított iskolán kívüli tanórák beépítésre kerülnek a szaktárgyi tanmenetekbe. A múzeum- és színházlátogatások, kirándulások a magyar nyelv és irodalom, történelem, ének-zene, vizuális kultúra, biológia, vizuális kultúra, természettudomány, kémia és fizika órákra vonatkozó tananyagot teszik színesebbé.

Erdei iskolák, több napos osztálykirándulások (önkéntes és önköltséges alapon)
Az erdei iskola sajátos, a környezet adottságaira építő nevelés- és tanulásszervezési egység, mely a szorgalmi időszakban megvalósuló, egybefüggően többnapos, az iskola szokásos működési helyétől különböző helyszínen végzett tanulásszervezési mód, melynek során a tanulás a tanulók aktív, cselekvő, kölcsönösségen alapuló együttműködésére és kommunikációjára épül.
Kiemelt feladata a környezettel harmonikus, egységes életvezetési képességek fejlesztése, és a közösségi tevékenységhez kötött szocializáció.
Nagy hangsúlyt kap a környezeti- és egészséges életmódra nevelés, a természeti és kulturális emlékeink megfigyelése, a természettudományos gondolkodás empirikus tapasztalatokon alapuló fejlesztése, a velünk élő környezet minél alaposabb megismerése. A programok összeállításában fontos szerepet jut a tanulók életkora, már meglevő ismeretei mellett annak is, hogy pedagógusaink hogyan és mit szeretnének a megfigyeltekből beilleszteni a további iskolai munkába.

4.4. A diák önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

- A diákönkormányzat megismerteti a tanulóközösséggel az intézményünk rendelkezésére álló kulturális és technika és tervezési lehetőségeket, és szervezi a diákok körében azok kihasználását.
- a tanulóközösségek érdekeinek képviselete
- döntési, egyetértési, véleményezési és javaslattételi jogkörrel rendelkezik, mellyel adott esetekben érvényesít
- a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítése
- a részletes feladatait az iskolai és a DÖK éves munkaterve szabályozza

- háziversenyek és közösségi programok szervezése, értékelése

5. A pedagógusok intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma és feladatai

5.1. A pedagógusok alapvető feladatai

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az igazgató által meghatározott feladatok ellátásával töltse.
- Heti teljes munkaidejének hatvan százalékában – azaz 24 órában - (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson, melybe beleszámít heti 2 órában az osztályfőnöki, heti 2 órában a munkaközösség-vezetéssel, valamint heti egy órában a tanulók nevelési-oktatási intézményen belüli önszerveződésének segítésével összefüggő feladatok.
- Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.
- A köznevelési intézményben hét órától tizennyolc óráig gondoskodik a tanulók felügyeletéről.
- Tizenhat óra után a tanulók felügyeletét a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott is láthatja el.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Tudatosan fejleszti pedagógiai kommunikációját.
- Tisztában van szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival, és képes alkalmazkodni a szerepelvárásokhoz.
- Rendelkezik a szaktárgy tanításához szükséges tantervi és szakmódszertani tudással, változatos oktatási módszereket, taneszközöket alkalmaz
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.
- Az iskola céljainak képviselete a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.
- Kiemelt figyelmet fordít a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált, valamint a tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek, tanulók egészségének megőrzésére.

A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok). A tervezése, a célok meghatározása a NAT és az intézményi dokumentumok ismeretében és alkalmazásával történik. A teljes pedagógiai folyamat követhető a tanmenetekben, a naplókban, valamint a tanulói produktumokban.

- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra. Az előzetes felkészülés tudatos tervezéssel történik. Az órái a cél(ok)nak megfelelően, logikusan épülnek fel. Terveit az óra eredményességének függvényében felülvizsgálja.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon. Alkalmazott módszerek a tanítás-tanulás eredményességét segítik, a tanulók tevékenységét, a tanulási folyamatot tartják szem előtt.
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon, melynek során a tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhoz optimálisan alkalmazkodó stratégiák, módszerek, taneszközök differenciált megválasztása.
- Ismeri és alkalmazza a tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő hagyományos és új oktatási módszereket, alkalmazott módszerei a kompetenciafejlesztést támogatják.
- Kihasználja a tananyagban rejlő lehetőségeket a tanulási stratégiák elsajátítására, gyakorlására. Felismeri a tanulók tanulási problémáit, szükség esetén megfelelő szakmai segítséget kínál számukra.
- Pedagógiai munkájában nyomon követhető a PDCA - ciklus.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai és iskolán kívüli foglalkozásokon.
- Feladata, hogy az általános pedagógiai célrendszert és az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztési célokat egységben kezelje.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátítása a nevelő által tanított tanulók körében.
- A digitális kompetenciáit folyamatosan fejleszti:
    - Célszerűen használja a digitális, online eszközöket.
    - Rendszeresen tájékozódik a digitális tananyagokról, eszközökről, az oktatástámogató digitális technológia legújabb eredményeiről, konstruktívan szemléli felhasználhatóságukat.
    - A rendelkezésére álló tananyagokat, eszközöket – a digitális anyagokat és eszközöket is – ismeri, kritikusan értékeli és megfelelően használja.
    - Megfelelő útmutatókat és az önálló tanuláshoz szükséges tanulási eszközöket biztosít a tanulók számára, például webes felületeket ajánl, amelyeken megtalálhatók az egyes feladatokhoz tartozó útmutatók és a letölthető anyagok.
    - Rendszeresen használja az online felület nyújtotta szakmai kommunikáció lehetőségét.
    - Törekszik kialakítani az önálló ismeretszerzés, kutatás igényét. Ösztönzi a tanulókat az IKT - eszközök hatékony használatára a tanulás folyamatában.
    - A cél érdekében az IKT eszközöket rendszeresen alkalmazza a nevelő-oktató munkájában. Az eszközök kihasználtsága, tanórán való alkalmazásuk nyomon követhető.
    - Tanítványaiban kialakítja az online információk befogadásának, feldolgozásának, továbbadásának kritikus, etikus módját
    - A digitális eszközök funkcionális használatával a pedagógus segíti a tanulók egyéni és társas kapcsolatainak fejlesztését, értékteremtő mintát mutatva az online közösségek létrehozásában.

A tehetséges tanulók gondozása

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.

- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

Az előző évben eredménytelenül zárt, lemorzsolódással veszélyeztetett felzárkóztatásra szoruló tanulók tantárgyi megsegítésben részesüljenek.

A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

- A szociális tanulásban rejlő lehetőségek kihasználása. Törődünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermekek szociális- kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.
- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.
- Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, hangverseny-, múzeumlátogatás, kirándulás, korcsolyázás).
- Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdélután, karácsonyi ünnepség).
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- Műsorok, előadások összeállítása, betanítása iskolai és iskolán kívüli rendezvényekre
- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok. (Jótékonysági bál, Családi napok, Árok parti majális)

Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- Az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
- Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
- Iskolai szintű kirándulások, Erzsébet tábor szervezése pályázati úton, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

Munkafegyelem, a munkához való viszony

- A munkaköri kötelességek teljesítése.
- Az intézmény szervezeti és tanulási kultúráját a közösen meghozott, elfogadott és betartott normák, szabályok jellemzik. A közösség munkájára, együttműködésére a magas szintű belső igényesség, hatékonyság jellemző.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óraközi szünetekben.
- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása, jó gyakorlatok bemutatása
- Törekszik szakmai kapcsolatok kialakítására az intézményen kívül is.

Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- Saját pedagógiai gyakorlatát folyamatosan elemzi és fejleszti.
- Másoddiploma megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel.
- Továbbképzéseken való részvétel, a hétévenkénti továbbképzési kötelezettség teljesítése
- A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.
- Publikációk szakmai (pedagógiai, szaktárgyi) témákról folyóiratokban, kiadványokban.

Az iskolai munka feltételeinek javítása

- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai alapítvány működésének segítése.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.
- Az elvégzett feladatok értékelése havonta. (Herman)

Aktív részvétel a nevelőtestület életében

- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Iskolai tevékenységei során felmerülő/kapott feladatait, problémáit önállóan, a szervezet működési rendszerének megfelelő módon kezeli, intézi.
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényekein.
- A megbeszéléseken, a vitákban, az értekezleteken rendszeresen kifejti szakmai álláspontját, a vitákban képes másokat meggyőzni, és ő maga is meggyőzhető.

Az iskola képviselete

- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
- Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
- Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviseleti szervezetek tevékenységébe.
- A település rendezvényein, eseményein való részvétel.
- Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.

A vezetői feladatok ellátása

- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé, pozitív visszajelzésekre épülő, bizalommal teli légkör kialakítása, ahol mindenki hibázhat, és mindenkinek lehetősége van a javításra
- Az iskolai, osztálytermi konfliktusok megelőzésére törekszik. Megbeszéléseket szervez, tanulóival közösen szabályokat fogalmaz meg, következetes és kiszámítható értékelést alkalmaz. A kialakult konfliktusokat felismeri, helyesen értelmezi és hatékony kezelésére törekszik. A konfliktusok megoldása érdekében, szükség szerint bevonja a szülőket is.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem, érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).
- Nyitott a szülő, a tanuló, az igazgató/tagintézmény-vezető, a kollégák, a szaktanácsadó visszajelzéseire, felhasználja őket szakmai fejlődése érdekében.

5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű; az iskolai diákönkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Az osztályfőnök feladatai közé tartozik, hogy felmérje és megismerje a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók családi és szociális körülményeit, és figyelemmel kísérje az érintett diákok tanulmányi előmenetelét.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.

- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen – legalább havonta – tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadóórákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi feladatok ellátásával megbízott pedagógussal a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal, gyámhatósággal.
- Segíti a sajátos nevelési igényű, tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékosságok, gyógyszerérzékenység).
- Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intésben vagy megrovásban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti a mulasztásokat. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Kitölti és vezeti az elektronikus naplót.

- Felfekteti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Tanév közben havonta ellenőrzi a tanulók teljesítményének értékelését az elektronikus naplóban (érdemjegyek, egyéb beírások).
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

Az osztályfőnöki munka tervezése
Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

a) A tanév elején összeállított munkaterv
   - Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
   - Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
   - Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
   - Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
   - Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
   - Az osztály diákközösségének vezetői.
   - Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.
b) Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán
   - Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
   - Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
   - Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
  - A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
  - A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
  - Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
  - Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
  - Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
  - A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

Az osztályfőnöki órák témái

a) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályfőnöki óráin

- A házirend szabályainak megbeszélése.

- Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.
- Az osztályközösség gyermekvezetőinek megválasztása.
- Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.
- A közlekedési ismeretekkel kapcsolatos tananyagrész oktatására, a tanulók értékelésére, minősítésére az oktatásért felelős miniszter által jóváhagyott elektronikus tanulmányi rendszerben e célra kifejlesztett program is használható.

b) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák

- Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; helyes fogápolás, az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vételével.
- Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.
- Félévente egy alkalommal az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele.
- Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
- Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről október 23-án és március 15-én.
- Megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról, a Föld napjáról, Madarak és Fák napjáról és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
- Megemlékezés az iskola névadójáról.
- Önkéntes és önköltséges osztálykirándulás előkészítése

c) Az osztályfőnöki órák tananyaga, tematikája évfolyamonként:

5. évfolyam

Tananyag: **Tanuljunk tanulni** Ötödikbe léptünk, házirend, tisztségek. A tanulást is tanulni kell. Nehéz és könnyű tantárgyak. Eredményes tanulás az 5. osztályban.
Követelmény: A tanulás kötelesség. Gazdálkodás az idővel. A tanulást is tanulni kell. Ami érdekel, amit szívesen csinálok.

Tananyag: **Személyiségünk** Önismeret, öntudat, önbizalom. Az ember értéke. Szokás, szenvedély.
Követelmény: Önismeret fejlesztése, osztálytársak közti bizalom, a támogató légkör megerősítése. A dohányzás szenvedélybetegség jellegének tudatosítása.

Tananyag: **Test és lélek** Az egészség értéke életünkben. Hogyan élhetünk egészségesen. Testkultúra (testedzés, pihenés, öltözködés). Életrend, életritmus. Szabadidő helyes felhasználásáról.

Követelmény: Testünk iránti felelősségünk. Testi-lelki egészség legfontosabb összefüggései.

Tananyag: **Tudni illik** Az étkezés illemtana. Öltözködés, kultúrája. Szórakozás illemtana: színház, mozi, hangverseny, diszkó, kirándulás, sport, játék, strand.
Követelmény: Alapvető viselkedési normák gyakoroltatása, betartása, megkövetelése.

Tananyag: **Családi élet** Alkalmazkodás a családban. Egymás iránti figyelem a családban (hétköznapok, ünnepek).
Követelmény: A család életre szóló érzelmi háttér, erőforrás szerepének tudatosítása. Az egymásra figyelés fontosságának hangsúlyozása.

Tananyag: **Közlekedés** Gyalogos közlekedés kisebb, nagyobb településen. Tömegközlekedési lehetőségek. Kerékpáros közlekedés. Idénybalesetek.
Követelmény: Kövesse a közlekedés helyes magtartási szokásait! Ismerje a városi és vidéki közlekedésben lévő különbségeket! Ismerje a gyalogos és tömegközlekedés szabályait!

6. évfolyam

Tananyag: **Gondolkodás, kommunikáció, tanulás** Problémamegoldás, tanulás, emlékezet. Intelligencia, okosság, bölcsesség. Megismerés, tudás.
Követelmény: A beszéd és a gondolkodás összefüggései. Értékelje a tudást, a lelkierőt, és az egyéb szellemi képességeket!

Tananyag: **Személyiségünk** Ember voltunk általános vonásai, egyediségünk. Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. Szokás és szenvedély: jó és rossz szokásaink.
Követelmény: Képesség a másik ember személyiségének tiszteletére és megértésére, a helyes önismeret kialakítására, önmaga felvállalására, mások bírálatának segítségként való elfogadására. Legyen képes felismerni az örökletes tényezők szerepét a jellem kialakulásában!

Tananyag: **Test és lélek** Test és lélek egysége. Egészséges életmód, testkultúra, mentálhigiénia. Növekszem, változom.
Követelmény: Helyezze el önmagát a saját korcsoportjában, felismerve ebből adódó jellemzőit! Ismerje az ember életszakaszainak főbb általános jellemzőit.

Tananyag: **Tudni illik** Találkozás, üdvözlés. Megszólítás, bemutatkozás, társalgás. Telefonálás illemtana. Vendégségben, vendéglátás. Pontosság, pontatlanság.
Követelmény: Alapvető magatartási normák ismerete.

Tananyag: **Családi élet** Személyi higiénia: testápolás, bőrápolás, ruha váltása. Nemi érés, nemi higiénia. Környezet tisztántartása: otthon, osztályban. Állatokkal a lakásban.
Követelmény: Tudja önmagát, környezetét tisztán tartani! Tudja, hogy a tisztaság az egészséges élet alapfeltétele!

Tananyag: **Közlekedés** Kerékpáros közlekedés korábban megismert szabályainak bővítése. Közlekedési jelzések, továbbhaladási algoritmusok leírása. Tömegközlekedés (országúti, vasúti, városi).

Követelmény: Ismerje az alapvető közlekedési szabályokat. Ismerje a kerékpár biztonsági felszereléseit!

7. évfolyam

Tananyag: **Test és lélek** Egészség, betegség, fogyatékosság. Egészséges életmód testkultúra, mentálhigiénia. Veszélyeztető tényezők. Az egyén és a drogok. A drogok és a médiák. A reklám hatása.
Követelmény: Ismerje fel a test és lélek összefüggéseit! Legyenek ismeretei a káros szenvedélyek veszélyeiről és elkerülésük módjáról!

Tananyag: **Személyiségünk** Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. A tanulás szerepe: sajátos szokások, ismeretek, világlátás, hobbik, örömök, félelmek. A nevelés szerepe: példaképek, jutalmazások, büntetések.
Követelmény: Tudja, hogy minden ember egyedi, hogy énünk egyes összetevői örököltek, mások megszerzettek! Ismerje fel a tanulás jelentőségét a jellem alakulásában!

Tananyag: **Pályaorientáció** Képességek: térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség, számolási képesség, fizikai teherbírás, kézügyesség, ötletgazdagság, kapcsolatteremtés. Képesség és teljesítmény összefüggése. Önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. Munkahelyi ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Pályaválasztási alapfogalmak: pálya, szakma, foglalkozás, beosztás, munkakör, képesítés, képzettség. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban. Szabadban dolgozni, testi erőt kifejteni, technika és tervezési feladatokat ellátni, tiszta környezetben dolgozni, szellemi munkát végezni stb.
Követelmény: A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét. Értelmezni a pályaválasztási alapfogalmakat. Azonosítani az érdeklődési területeket és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

Tananyag: **Közlekedés** A KRESZ szabályai. Az elsősegélynyújtás szabályai. Veszélyhelyzetek kialakulása.
Követelmény: Előrelátással hárítsa el a veszélyhelyzetek kialakulását! Alkalmazza a KRESZ szabályait különös tekintettel: rendőri karjelzések, behajtani tilos, kerékpárút, főútvonal!

Tananyag: **Tudni illik** Fiúk és lányok, megismerkedés, udvarlás. Társalgás illemtana. Hogyan? Miről? Kamaszszerelem.
Követelmény: Helyes viselkedési formák tudatosítása.

8. évfolyam

Tananyag: **Személyiségünk** Önmegfigyelés, önismeret, önnevelés: tapasztalat önmagamról és másokról. Elismerés, bírálat, építő, romboló. Érdeklődés, célok, akarat, énideál, értékek. Önérzet, önbizalom, önszeretet, szégyen, kisebbségi érzés. Önfegyelem, akaraterő, felelősség. Különbözőségek és hasonlóságok. A másik egyediségének , másságának elismerése, tisztelete. A másik megismerése. Kommunikáció. Vitatkozás, versengés, kompromisszumok. Jellem-lelki tulajdonságok. Szokások, tudás, erkölcs, világnézet. Intelligencia, okosság, bölcsesség, kreativitás. Büszkeség, gőg, méltóság, önzés, önzetlenség. Nyitottság, kíváncsiság. Az ember, mint értékelő lény. Az értékelés szempontjai. Az értékelés nehézségei. A legfontosabbnak tartott értékek. Az ember, mint erkölcsi lény. Választás és döntés, szándék és tett. A rossz, a hibázás és a bűn. Az erkölcsös cselekedet (jót jól). Mozgatóink. Meghatározottságaink, gyökereink. Vágy, szükséglet, lehetőség, igény. Érdekek, értékek, normák. Beállítódás, magatartás és viselkedés. Empátia, tolerancia. Az egyes ember fejlődése. Életkorok jellemzői.
Követelmény: Tudjon érvelni az önuralom, önnevelés, önismeret fontossága mellett! Legyen képes érvelni a másik személyiségének tisztelete mellett! Legyen nyitott az értékek felismerésére és elfogadására! Legyen képes a meggondolt véleményalkotásra, mások józan, igazságos megítélésére! Legyen képes fontos helyzetekben a választási lehetőségek mérlegelésére, indokolni mások és önmaga hibás és jó döntéseit! Legyen képes felfedezni a különböző viselkedések és döntések mögött meghúzódó mozgatókat! Ismerje az egyes életszakaszok főbb jellemzőit!

Tananyag: **Pályaorientáció** Képességek, munkahely, munkanélküliség. Térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség. Számolási képesség, fizikai teherbírás, kézügyesség, ötletgazdagság és kapcsolatteremtési képesség. A képesség és teljesítmény összefüggése. Az önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. A munkahelyi ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, kérdőív, gyűjtőmunka.
Követelmény: A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét.

Tananyag: **Pályák megismerése, pályaválasztási dokumentumok** A pályák megismerésének lehetőségei: Pályaképek, pályatükrök, pályaismertetések, foglalkozás leírások. Pályaszintek, egymást helyettesítő pályaajánlatok. Pályaalkalmasság, továbbtanulási lehetőségek. A pályaválasztás dokumentumai, ismeretforrások. Videofelvételek elemzése, pályatabló készítése, riportok készítése, elemzése. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban. Érdeklődési területek: Szabadban dolgozni, növényekkel, állatokkal foglalkozni, emberek között dolgozni. testi erőt kifejteni, formákkal, vonalakkal dolgozni, kézi erővel, szerszámmal dolgozni. Technika és tervezési feladatokat ellátni, irodában dolgozni, embereken segíteni, eladni, vásárolni. Tiszta környezetben dolgozni, gépeket szerelni és javítani, elektromos készülékekkel dolgozni, építőiparban, laboratóriumban dolgozni. Érzelmi viszonyulás és a motiváció szerepe a pályaválasztásban. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, öndefiníciós folyamatok támogatása.
Követelmény: A tanuló tudja: Azonosítani az érdeklődési területek és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

Tananyag: **Családi élet** Családtervezés, házasság, családi célkitűzések. Generációk kapcsolata, egymás segítése. Családi szabadidő szervezés.
Követelmény: Legyen képes életvitele tudatos alakítására! Legyen fegyelmezett, segítőkész! Tudja szabadidejét kulturáltan hasznosítani! Legyen tájékozott nemzeti, vallási, családi ünnepekről! Tudjon ezek hagyományainak megfelelően viselkedni!

d) Választható témák az osztály összetételétől, neveltségi szintjétől függően

- A tanulást is tanulni kell
- Tanulást segítő tevékenységek
- Egészséges életrend
- A helyes napirend kialakítása
- A család: a nagyszülők, a szülők és a gyerekek közössége
- Ünnep a családban
- Az ünnepek szerepe az emberek életében
- Ismerem-e önmagam?
- A megismerés forrásai
- Baráti kapcsolatok
- Részvétel a házi munkában
- A nyári szünidő tervezése
- A tanulási szokások, a gazdaságos tanulás
- Fiúk és lányok barátsága
- A helyes viselkedés, a helyes beszéd, az udvariasság
- Igazmondás, hazugság
- A serdülők biológiai és higiéniai problémái
- Fejlesztő játékok tanulása
- Tudni illik, hogy mi illik
- Illemtan a gyakorlatban
- Lakásunk kultúrája
- Pályaválasztásra készülünk
- Önállóság a tanulásban
- Konfliktusok az osztályban
- Igaz barátok az osztályban
- A kulturált magatartás szabályai
- Viselkedés ünnepi alkalmakkor
- Bírálat, önbírálat
- A család funkciói
- Konfliktus a családban
- Fizikai és szellemi munka
- A pénz szerepe életünkben
- Ápolt, divatos megjelenés
- Hogyan rendezném be otthonomat?
- A vendéglátás illemtana
- A határainkon túl élő magyarság
- Testápolás, szépségápolás a serdülőkorban
- Az étkezési kultúra
- Az iskolaválasztás gondja
- A család pályaválasztási elképzelései
- Diákönkormányzat az osztályban és az iskolában
- Törekvés a harmonikus életre

- Jövőnkre készülünk
- Harcban önmagunkkal
- Bizonytalankodók az iskola- és a pályaválasztásban
- Ügyintézés a mindennapokban
- Barátság, szerelem, szexualitás
- Házasság és család, a felbomló család
- Hétköznapok és ünnepek a családban
- Korunk jellemző betegségei
- A fiatalkori bűnözés
- A hivatalos helyen való viselkedés illemtana
- Különféle tanulási módszerek
- A jó időbeosztás, a helyes napirend
- Közösségfejlesztő játékok
- A kulturált viselkedés alapjai, illem
- Ismerős, haver, barát
- Kapcsolatok a másik nemmel, a nemi érés tudatosítása
- Árulkodás, becsület, "betyárbecsület"
- Hazugság, elhallgatás, igazmondás, becsületesség
- Közlekedési szabályok, utazási illemtan
- Színházlátogatás: viselkedés az előadáson, az élmények megbeszélése
- Megjelenés, öltözködés
- A sport szerepe az egészséges fejlődésben
- Helyem a családban, szüleink tisztelete
- Egészséges életmód rend, tisztaság, higiénia, korszerű táplálkozás
- Veszélyes anyagok (alkohol, dohányzás stb. egészségkárosító hatása)
- Az olvasás szerepe, fontossága, az olvasás élménye
- A televízió műsorok, a videó-filmek helyes megválasztása
- Ünnepek, az ünnepnapok szükségessége
- Iskolai hagyományok megismerés
- Fiú-lány kapcsolat, barátság, szerelem, a férfi, és a női szerepek.
- Szerelem és házasság
- Generációk együttélése, szüleink, nagyszüleink.
- Az idős emberek tisztelete, segítése, a kötelességtudat fejlesztése
- Családi hagyományok, ünnepek
- A vallások szerepe életünkben, sokfélék vagyunk, tolerancia
- Viselkedés iskolában a tanórán, iskolai rendezvényeken, utcán, közlekedési eszközökön, színházban, étteremben, szórakozóhelyen
- A munka az ember alapvető létformája, a munka értelme, megbecsülése
- Megélhetés, gazdálkodás, jólét
- Vitakultúra fejlesztése, a véleményalkotás szabadsága
- Nemzeti azonosságtudat, nemzeti hagyományaink, történelmünk, jelképeink
- Helyünk Európában
- Miért tanulunk? Pályaválasztás, szakmák, foglalkozások, hivatások
- Az információszerzés lehetőségei
- Az Internet használatának buktatói, veszélyei
- Családi munkamegosztás, segítés otthon
- A családi költségvetés ismerete, az előrelátó pénzgazdálkodás
- Szabadidő értelmes, hasznos eltöltése (olvasás, rendszeres sportolás, ze-

netanulás, tánc, képzőművészet stb.)
- Környezetünk kulturáltsága, növények, állatok gondozása
- Egészség, betegség. Egészségünk iránti felelősség kialakítása

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A szülő kötelessége, hogy gondoskodjon gyermeke értelmi, testi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről és arról, hogy gyermeke teljesítse kötelességeit, továbbá megadjon ehhez minden tőle elvárható segítséget, együttműködve az intézménnyel, figyelemmel kísérje gyermeke fejlődését, tanulmányi előmenetelét.

Cél: A beilleszkedési nehézségek oldásával megelőzni a magatartási probléma kialakulását.
Problémakezelés:
- Iskolakezdési nehézségek enyhítése, szoktatás, átállás.
- Személyes törődés, tolerancia.
- Családi hátterek feltárása a szülő, gyermek megnyerése.
- Szociális kapcsolatok feltérképezése.
- Irányított beszélgetések.
- A tanulói értékrend megismerése.

Alkalmazott módszerek:
- A KRÉTA napló ESL felületén folyamatosan nyomon követjük a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók aktuális helyzetét, azonnali beavatkozással segítjük felzárkózásukat.
- a szülővel való kapcsolat (családlátogatás, fogadóórára meghívás, családi és közösségi napokra meghívás)
- Tanulói magatartási probléma szűrése
- Speciális szakemberekkel való együttműködés (pszichológus, logopédus, szociálpedagógus, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus)
- Egyéni bánásmód, differenciált foglalkoztatás.
- A tanulót oktató nevelők együttműködése (esetmegbeszélések).
- Nevelési értekezleteken – szakember bevonásával – átadjuk egymásnak tapasztalatainkat, részletezzük az egyes tanulókkal kapcsolatos problémákat és az alkalmazott leghatásosabb pedagógiai eljárásokat.
- A gyereket tanító pedagógusok tapasztalatait összegyűjtjük.
- Az osztályközösség pozitív magját erősítjük osztályfőnöki órákon és közösségi foglalkozásokon.
- Az osztályfőnöki órákon a különböző magatartási formákat mintázó szituációs játékokat bemutatjuk és elemezzük.
- Megismertetjük a tanulókkal a lelki egészség megőrzésének módjait: a káros függőséghez vezető szokások (dohányzás, alkohol, drog, stb.) kialakulásának megelőzése céljából.
- A szülő együttműködését kérve (szükség esetén), pszichológushoz küldjük a gyereket.
- A szakvélemények javaslatait megismerjük és alkalmazzuk.
- Indokolt esetben egyéni tanulói munkarendet kezdeményezhet a szülő az Oktatási Hivatal által meghatározott módon.

- Ha a tanuló szakértői vélemény alapján az Oktatási Hivatal döntésével egyéni tanulói munkarend szerint folytatja tanulmányait, iskolánk heti 10 órás felkészítést tart számára, melynek az időkeretét a fenntartó biztosítja.

Együttműködés más intézményekkel:

- Nyíregyházi Család- és Gyermekjóléti Központ
- Szabolcs - Szatmár - Bereg Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat
- Mentálhigiéniás Központ
- HUMAN-NET Alapítvány
- Periféria Egyesület
- Nyíregyháza Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala
- Szocio-East Egyesület
- Cigány Kisebbségi Önkormányzat
- „Romano Trajo" Cigány Kulturális és Közművelődési Egyesület
- ROTARY KLUB
- KELLO
- Fiatal Tehetségekért Alapítvány
- MONBEBÉ Alapítvány
- Bíborka Művészeti Iskola
- Harmónia Művészeti Iskola
- Sportcentrum
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Rendőr - főkapitányság
- Móricz Zsigmond Megyei Könyvtár
- Váci Mihály Művelődési Központ
- Móricz Zsigmond Színház
- Nyíregyházi Egyetem
- POK
- LEGO
- MDSZ
- Nemzeti Tehetségsegítő Tanács

A pedagógusok felkészítése a feladatok végzésére:

- Szakirodalom keresése, olvasása, feldolgozása munkaközösségi szinteken.
- Tanulási zavarokat érintő előadásokon, foglalkozásokon való részvétel (pedagógus továbbképzés).

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének , ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.
- tartós gyógykezelés alatt álló

6.1. A különleges bánásmódot igénylő <u>sajátos nevelési igényű</u> tanulók intézményi nevelése, oktatása

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében célunk, hogy:

- A fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést;
- az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez;
- a tanulást megalapozó pszichikus funkciók, képességek, készségek kialakítása, fejlesztése kiemelt szerepet kapjon
- rehabilitációs célú fejlesztő terápiák a sajátosságuknak megfelelően megvalósuljanak
- a tanulókat a nevelés-oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

A sajátos nevelési igényű tanulók egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs ellátása

a. A habilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanulási-tanítási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teheti szükségessé.
b. A sajátos nevelési igényű, ugyanakkor kiemelt tehetségű tanulók ellátása esetén a habilitációs, rehabilitációs tevékenység mellett kell megjelenniük a tehetséggondozás feladatainak.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai

a. A mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszédfogyatékosságból, autizmus spektrumzavarból vagy egyéb pszichés fejlődési zavarból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával.
b. Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.
c. A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
d. Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók és a személyiség fejlesztése.
e. Társas beilleszkedés, a szociális kompetenciák fejlődésének támogatása.
f. Az egyes területeken kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetségének kibontakoztatása.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők

a. A sajátos nevelési igény típusa és súlyossága.
b. A sajátos nevelési igény kialakulásának, felismerésének , diagnosztizálásának ideje.
c. A sajátos nevelési igényű tanuló
    - életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei,
    - képességei, kialakult készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei,
    - érzelmi szükségletei, állapota, attitűdje,
    - korai fejlesztésben és gondozásban való részvétele, a korai időszak fejlődésmenete.

d. A társadalmi integráció kívánalmai: az egyéni tanulási utak megtervezése és biztosítása, az átvezetés, a továbbtanulás, pályaválasztás, a lehető legönállóbb életvitelre történő felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztésére vonatkozó célok, feladatok, tartalmak, tevékenységek, megjelennek a Helyi tanterv tantárgyi terveiben.

Intézményünkben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás

Elősegítjük a sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását. Sikerkritériumnak tekintjük a tanulók beilleszkedését, önmagukhoz mért fejlődését, a többi tanulóval való együtt haladását.

Ennek megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- Támogatjuk a pedagógusok részvételét az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken.
- Valamennyi dolgozónak, gyermek- és szülői közösségnek felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadása érdekében szakmai értekezleteken előadókat hívunk a témában és folyamatosan tartjuk a kapcsolatot az érintett speciális intézményekkel.
- A különböző pedagógiai színtereken a habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság" alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz, a tanuló képességei kibontakoztatásának érdekében.
- Multidiszciplináris teamek (pl. többségi pedagógus, gyógypedagógus, szülő, az érintett tanuló stb.), illetve jó gyakorlat e-bank, iskolai „forrásközpont" működtetése – a pedagógusok által kidolgozott egyes differenciált tananyagok, feladatlapok stb. felhasználásával, melyeket az iskola minden pedagógusa használhat, illetve minden pedagógus gyarapítja az anyagokat.
- A nyitott tanulási-tanítási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai –esetenként egészségügyi – eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében- oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel, a diverzitás iránti pozitív attitűddel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki
    - a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait;
    - egyéni fejlesztési tervet készít a gyógypedagógus, konduktor együttműködésével, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
    - a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyságvizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
    - a neurodiverzitást figyelembe vevő oktatási módszerek, rugalmas tanulásszervezés segítségével minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezetet hoz létre, melyben érvényesül a differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés, a differenciáló módszerek (az instrukciók adása terén is) alkalmazása, beleértve az értékelést is;

- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus, konduktor iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba, megosztva vállalja a felelősséget a különleges bánásmódot igénylő gyermek haladásáért.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a tanuló fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – gyógypedagógus, konduktor

a. segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
b. javaslatot tesz a fogyatékosság, az egyéb pszichés fejlődési zavar, az autizmus spektrum zavar típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
c. segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
d. javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
e. figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
f. együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
g. támogatást nyújt a többségi pedagógus számára a differenciáláshoz a tantervi követelmények szintjén, a következőknek megfelelően: nincs érdemi változtatás a tantervben, elvárt tudásban, hanem több idő, személyi támogatás (többségi pedagógustól, gyógypedagógustól, asszisztenstől), eszközhasználat, differenciált tananyag-feldolgozás révén jut el a gyermek a tantervi célig. Eltérő tantervi célok megjelenítése esetén – a gyermek szakértői véleményének alapján –
   - terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra;
   - alkalmazza a sajátos nevelési igényű tanuló osztálytermen belüli megsegítésének lehetőségeit a befogadó intézményben;
   - segíti a befogadó pedagógust a szűrésben, az egyéni értékelésben, a gyermek önmagához mért fejlődésének megítélésében;
   - segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását.

Az integrált nevelésben-oktatásban igénybe vesszük az egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézmények (EGYMI), a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait, az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózatok segítségét.

6.2. A különleges bánásmódot igénylő <u>beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel</u> küzdő tanulók nevelése, oktatása

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, Pedagógiai Szakszolgálattal, és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;

- boldog órák
- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;
- családlátogatások;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

6.3. A tanulási kudarcoknak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok

A tanulási időben kötelezően igénybeveendő iskolai szolgáltatások

A tanítás-tanulás munkaformáinak, időkereteinek és az előrehaladás mértékének meghatározásakor tekintettel vagyunk a lemaradókra, fejlesztésükre az alábbi differenciált foglalkoztatásokat szervezzük:

- feltárjuk a tanulási kudarc és hiányosságok okát (szociális, mentális, értelmi ok) szakemberek segítségével
- szakemberek munkáját igényeljük: a tanulási zavarok leküzdésére és a hiányosságok pótlására (logopédus, pszichológus, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, szurdopedagógus, gyógytestnevelő),
- fejlesztő, felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk,
- szorgalmazzuk a napközi, tanulószobai igénybevételt szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek számára,
- egyéni korrekciókat szervezünk,
- beszédfejlesztésre kommunikációs tréninget alkalmazunk,
- teljes integrációs programot alkalmazunk a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására,
- kooperatív tanulási technikák alkalmazása.

6.4. A különleges bánásmódot igénylő <u>kiemelten tehetséges</u> tanulók tehetséggondozása

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások;
- Munkánk során kiemelten kezeljük a lemorzsolódással veszélyeztetett, de valamely területen tehetséges tanulók egyéni fejlesztését.
- egyéni foglalkozások;
- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- iskolai és iskolán kívüli versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;

- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások).
- Támogatjuk az egyéni képességek kibontakoztatását.
- Megteremtjük az elemi műveltségbeli alapok feltételrendszerét.
- Fejlesztjük tehetséges tanulóink problémamegoldó gondolkodását.
- Hangsúlyt helyezünk az idegen nyelvek tanítására.
- Ennek érdekében cserediák kapcsolatot ápolunk a csehországi Vodňany város iskolájával. Az angol és a német nyelv gyakorlása céljából jött létre a kapcsolat.
- Felkészítjük tanulóinkat a modern információhordozók használatára, az információk helyének megkeresésére.
- iskolai és iskolán kívüli versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.)
- Matematika alsó tagozatos verseny

Feladataink:

- Felkészítés a szaktárgyi és művészeti versenyekre.
- Sportban tehetséges tanulóink az ISK DSE keretein belül fejleszthetik képességeiket.
- Az iskolai könyvtár és az informatikai eszközök használatának biztosítása.
- Lehetőséget és helyet biztosítunk a nem iskolai szintű tehetséggondozó foglalkozásoknak.
- Lehetővé tesszük tanulóink számára az alapfokú nyelvvizsgára való felkészülést.
- Szükségesnek tartjuk a továbbtanulásra, felvételire való előkészítést már a hetedik évfolyamtól.

Módszerek, eszközök:

- A tantárgy jellegének megfelelő korszerű eszközöket használunk.
- A tanulók munkáltatását elősegítő hatékony pedagógiai eljárásokat alkalmazunk (differenciálás, egyéni foglalkoztatás, csoportmunka, stb.).
- A lehetőség szerinti csoportbontás lehetőséget biztosít a tehetséges tanulók potenciális képességeinek kibontakoztatására.
- Az anyanyelvi nevelést sokoldalúbbá teszi a drámapedagógia módszereinek alkalmazása tanórán és szakkörökön.
- Szakkörökön biztosítjuk tanulóink érdeklődési körének megfelelő foglalkoztatását.
- Megadjuk a lehetőségét annak, hogy a tehetséges tanulók bemutatkozhassanak társaik előtt: előadások tartása, közösségi rendezvényeken való szereplés, stb.
- Élünk a lehetőséggel, hogy diákjaink más iskolákban és a Nyíregyházi Egyetemen működő tehetséggondozó szakkörök munkájába bekapcsolódjanak.
- Egyéni foglalkozásokon is segítjük tanulóink felkészülését a tanulmányi versenyekre.
- Szoros kapcsolat a Fiatal Tehetségekért Alapítvánnyal: tehetségmérés, zenei tábor szervezése.

A tehetséggondozás tevékenysége során nagyobb lehetőség nyílik a tanuló képességének sokoldalú kibontakoztatására, szaktárgyi versenyeken sikeresen szerepelhet, valamint nagyobb eséllyel felvételizhet, illetve folytathatja tanulmányait a középiskolában.

a) A tanítási órákon és a napköziben differenciált foglalkoztatás, az egyéni képességekhez igazodó tanórai tevékenység szervezése.
b) Emelt óraszámú tantárgyi oktatás:
    - idegen nyelv (Bem)
c) A Fenntartó által engedélyezett esetben csoportbontásban (minimum 14 fős csoportokban), történő foglalkozások lehetnek:
    - testnevelés,
    - anyanyelv
    - matematika
    - digitális kultúra
    - magyar
    - angol nyelv
    - technika és tervezés 5-6- évfolyam
    - sport csoportok működtetése: lány röplabda, fiú kézilabda, atlétika.
d) Tehetséggondozó foglalkozások, szakkörök, fakultatív foglalkozások, aktuális, engedélyezett tantárgyfelosztás szerint
e) Iskolai sportkör (Bem), zene és - szolfézs oktatás (Bemben, Gárdonyiban- Vikár), néptánc, tánc (Bemben- külső művészeti iskola, Kazinczyban - külső művészeti iskola, Herman - külső művészeti iskola, Gárdonyi - külső művészeti iskola), grafika (Bemben- külső művészeti iskola).
f) Iskolai, városi, megyei és országos szintű szaktárgyi és sport versenyek. Kulturális vetélkedők, bemutatók, kiállítások, szervezése, illetve ezeken való részvétel.
g) Szabadidős foglalkozások keretében önkéntes és önköltséges osztálykirándulások, önkéntes és önköltséges színház és mozi látogatások, hangversenyek.
h) Az iskolai könyvtár egyéni, vagy csoportos használata.
i) Ajándékkészítő délutánok ünnepkörökhöz, évszakokhoz kapcsolódóan.
j) A napközis foglalkozásokon a tehetséges gyermekek egyénre szabott feladatokkal történő foglalkoztatása (a gyermek ismereteit bővítő feladatok, figyelemösszpontosító, térérzékelő és logikai feladatok).

6.5. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló, valamint a felzárkóztatásra szoruló tanulók nevelése, oktatása

A nevelők és tanulók személyes kapcsolatainak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése.
NKT 2011. évi CXC. törvény szerint az iskolának gondoskodnia kell a rábízott tanulók felügyeletéről, továbbá el kell látnia a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat. Közre kell működnie a tanulók fejlődését veszélyeztető okok felderítésében és pedagógiai eszközökkel törekedni kell a káros hatások megelőzésére, illetve ellensúlyozására. Szükség esetén a tanuló érdekében intézkedést kezdeményez, ennek érdekében együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal.
Az 1997. évi Gyermekvédelmi törvény alapján a gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásaival, ügyeinek intézésével foglalkozik.

Indokolt esetben hatósági eljárást kezdeményező szakemberek – többek között a közoktatási intézmények, így különösen a nevelési – oktatási intézmény, a nevelési tanácsadó a pedagógus az alábbi esetekben köteles haladéktalanul, közvetlenül a hatósághoz fordulni (jelzése alapján a hatóságot eljárási kötelezettség terheli):

- gyermekbántalmazásra utaló (nyilvánvaló) jeleket észlel, vagy a gyermek bántalmazásáról tudomást szerez,
- a gyermek súlyos elhanyagolására utaló (nyilvánvaló) jeleket észlel, vagy a gyermek súlyos elhanyagolásáról tudomást szerez,
- egyéb súlyos veszélyeztető körülményt tapasztal, vagy arról tudomást szerez,
- azt tapasztalja, vagy arról szerez tudomást, hogy a gyermek önmagát súlyosan veszélyeztető magatartást tanúsít.

Minden egyéb esetben, amikor a gyermek veszélyeztetettségét tapasztalja, vagy arra utaló információkat szerez, és a veszélyeztetettséget saját kompetenciájába tartozó eszközökkel, módszerekkel megszüntetni nem tudja, köteles a gyermekjóléti szolgálat felé jelzést tenni.

A nevelők feladata a családokkal való kapcsolattartás:
- szülőértekezlet,
- fogadóóra,
- nyílt napok,
- családlátogatás.

Gyermekvédelem:

Helyzetelemzés:

- Feladatunk a tanulócsoportokra, tanulókra vonatkozó pontos helyzetfelmérés.
- *A tanulókra vonatkozó mutatók:*
  - A hátrányos helyzet és a veszélyeztetettség típusai korosztályok tükrében.
  - Aránya a tanulólétszámhoz viszonyítva.
  - Iskolalátogatás rendszeressége.
  - Munkanélküliség az iskola növendékeinek szülei körében.
  - Mobilitási ráta.
  - A gyermekek iskolán kívüli tevékenységei.
  - Bukások aránya.
  - A gyermekek által az iskolában átlagosan eltöltött idő.
  - A hátrányos és veszélyeztetett tanulók szociális, magatartási problémáinak felmérése, elemzése, enyhítése.
  - HHH-s gyerekek felmérése
- Az intézmény működésének feltételei: személyi, tárgyi, anyagi.
- Az intézmény környezetére vonatkozó mutatók:
  - Munkanélküliség aránya.
  - A gyermekek otthonának típusai, otthoni életmódjuk jellegzetességei.
  - A szabadidő eltöltésének minősége.
  - Vannak-e olyan társadalmi segítők az iskola környezetében, akik fogadják, segítik őket a munkájukban.

Gyermekvédelmi célok:

- Hátrányos helyzetnél: a családi életre nevelés, szakképzettséghez való juttatás, IPR programban való szerepeltetés

Gyermekvédelmi feladatok:

- felzárkóztató programok (tanórán kívül, tanórán belül),
- korrepetálás,
- indulási hátrányok csökkentése,
- személyiségfejlesztés,
- tanácsadás,
- családi életre nevelés
- egészségvédő programok,
- szabadidős tevékenységek,
- napközi, tanulószoba,
- szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek tehetséggondozása,
- szülőkkel való együttműködés, tanácsadás, tájékoztatás a segítő szolgáltatások lehetőségeiről, iskolán belüli szociális szolgáltatások, etnikai kisebbség,
- a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett tanulókkal való speciális foglalkozás, segítségadás,
- különös odafigyelés a gyermekjóléti gondoskodásban lévő gyermekekre
- kapcsolatok kialakítása és tartása a külső segítő intézményekkel és szervezetekkel: Családsegítő Szolgálat, Gyermekjóléti Szolgálat, Gyámhatóság, Pedagógiai Szakszolgálat, Védőnő, iskolaorvos, iskolapszichológus
- jelzőrendszeri esetmegbeszélések
- mentálhigiénés vonatkozásban: a tanulók reális énképének kialakítása
- segítő kapcsolat, krízis intervenció
- mentálhigiénés tanácsadás
- életvezetési tanácsadás
- önismereti szakkör, csoport biztosítása
- konfliktuskezelés, feszültség oldás

6.6. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Tanév elején az osztályfőnökök tájékozódnak a családok szociális helyzetéről, nyilvántartásba veszik a veszélyeztetett körülmények között élő gyermekeket, egyeztetnek a gyermekvédelmi feladatokat ellátó pedagógusokkal.

- Az integrált osztályközösségekben együtt neveljük a hátrányos helyzetű, a veszélyeztetett környezetben élő gyerekeket a rendezett körülmények között élőkkel.
- A tanulási foglalkozásokon, gyakorlati tevékenykedtetés során érvényesített egyéni képességekhez igazodó, differenciált foglalkoztatás.
- A napközi és tanulószobai ellátás keretében nyújtott önálló tanulást segítő szolgáltatások minden tanuló számára biztosítottak. A Gárdonyi Géza Tagintézményben minden tanuló számára biztosított az informatikai eszközök rendszeres használata tanítási órákon és tanórán kívüli tevékenységek során.
- A korrepetálások, felzárkóztató, fejlesztő, egyéni foglalkozások.
- Osztályfőnöki órákon prevenciós programok alkalmazása (drog, bűnmegelőzés, bántalmazás témákban).
- A szülőket, a tanulókat érintő kérdésekről folyamatosan tájékoztatjuk. Ez lehet személyes megkeresés, üzenő füzet, digitális napló.
- Szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal.
- A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai.

- Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.
- A középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése.
- Az iskolai sportkör, szakkörök.
- A tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok).
- Szabadidős foglalkozások (pl. színház-, mozi- és múzeumlátogatások).
- A tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás).
- A szülőkkel való szoros együttműködés, családlátogatások.
- Szülők és a családok nevelési gondjainak segítése. Esetmegbeszélések.
- A szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

Az iskola a következő szociális szolgáltatásokat biztosítja:

- reggeli és délutáni szakszerű nevelői ügyeletet
- Ebédelési lehetőséget (menzát) biztosít, ha a szülő a térítési díj ráeső részét határidőre kifizeti.
- Egészségügyi szűrővizsgálatok biztosítása.
- Szünidei programok:
  - nyári táborok szervezése,
  - sporttábor
  - napközis tábor,
- a téli és tavaszi szünetekben alkalmanként programszervezés a gyerekeknek.

6.7. A fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált, valamint a tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek, tanulók egészségének megőrzése

A szülő a köznevelési intézményt a tanulói jogviszony létesítésekor tájékoztatja arról, hogy gyermeke diabétesszel élő, valamint fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált. Ha a szülő a tanuló tanulói jogviszony létesítését követően szerez tudomást arról, hogy gyermeke diabétesszel élő, valamint fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált, vagy egyéb okból tartós gyógykezelés alatt áll, erről haladéktalanul tájékoztatja a köznevelési intézményt.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása intézményünkben:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 2021. szeptember 1-jétől hatályos módosítása értelmében az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek és tanulók esetében az iskola 1-8. évfolyamán az iskola gondoskodik a napközbeni alapvető speciális ellátásról: a vércukorszint szükség szerinti méréséről, valamint – szükség esetén, orvosi előírás alapján – a szülővel, törvényes képviselővel történt egyeztetést követően, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadásáról.

Ezen feladatok ellátását a jogszabályban meghatározott intézményi kör az iskolaorvos és védőnő, vagy a megfelelő szakmai továbbképzést elvégző, *pedagógus vagy legalább érettségi*

végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy révén biztosíthatja.

Eljárásrend:

1. **Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek/törvényes képviselő szülői kérelme beérkezik**

2. **Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek és tanulók napközbeni alapvető speciális ellátásáért felelős személy kijelölése**
   Felelős: Igazgató

   Intézményünkben az igazgató által kijelölt felelős a szükséges elméleti és gyakorlati ismereteket elsajátította az alábbi továbbképzéseken:
   - **Elméleti képzés**: „DiabMentor" – szakmai továbbképzés pedagógusoknak a cukorbeteg gyerekek támogatásáért" 5 óra
   - **Gyakorlati képzés**: DiaPed – Diabétesz oktatási program pedagógusoknak – „BELEVALÓK" című gyakorlati képzés 5 óra

3. **Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek és tanulók napközbeni alapvető speciális ellátásáért felelős személy feladatainak meghatározása (jogszabály alapján)**

   a) a tanuló vércukorszint szükség szerinti mérése

   b) szükség esetén, orvosi előírás alapján, a szülővel, más törvényes képviselővel, a megadott kapcsolattartási módon egyeztetve, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadása

   c) rendszeres kapcsolattartás a tanulóval, szülővel, osztályfőnökkel

A fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek, tanulók egészségének megőrzése érdekében:

- A szülők figyelmének felhívása a fokozott kockázatú allergiával diagnosztizált gyermekekkel kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségükre (Nkt. 25. § 5.b, 72§ (1.a)) Felelős: igazgató
- Az érintett tanulók körének felmérése Felelős: nevelési ig.h.
- Amennyiben az intézménybe jár allergiával élő tanuló, akkor egy pedagógus kijelölése a tanuló esetlegesen felmerülő támogatására
- Pedagógus képzésen részt vevő kolléga – OH által szervezett- Az allergia, anafilaxia felismerése és ellátása
- Érintettség esetén „Ellátási terv" kialakítása az iskolaorvos, a szülők és a védőnő bevonásával, közzé tétele Felelős: igazgató

A szülőtől, törvényes képviselőtől, nagykorú tanulótól kapott adatokat az intézmény a tanuló tanulói jogviszonya fennállásáig kezeli.

7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

- A tanulók érdekeinek képviseletére a székhelyintézményben és a tagintézményekben diákönkormányzat működik.
- A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
- A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
- A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
  - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
  - tanulói ügyelet, iskolai felelősi rendszer;
  - sportélet;
  - túrák, kirándulások szervezése;
  - kulturális, szabadidős programok szervezése;
  - a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolarádió, iskolai honlap, iskolai faliújság).
- Ezekben a kérdésekben
  - az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
  - a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak / a tagintézmény-vezetőnek ki kell kérnie.
- Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.
- A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
  - az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
  - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
  - az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
  - a házirend elfogadása előtt
  - az adatkezelési szabályzat elkészítésénél, módosításánál.
- A diákönkormányzatot az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat iskolai vezetőségének diákvezetője (elnöke) vagy a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.
- Az iskolában iskolai vezetőség működik, mely az iskolai élet egészére kiterjedő döntés előkészítő, véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik. Az iskola vezetőségének teljes jogú tagja az iskolai diákönkormányzat képviselője.

8. A szülő, a tanuló a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái

8.1. A szülőkkel való kapcsolattartás formái

- A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a tagintézmény-vezetők és az osztályfőnökök tájékoztatják:
  - az iskola igazgatója, tagintézmény-vezetői legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
  - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.
- A szülői munkaközösség véleményét ki kell kérni:
  - az adatkezelési szabályzat elkészítésénél, módosításánál.
- A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

a) Családi és közösségi napok
Feladata: a családokkal, a szülőkkel való partneri kapcsolat kialakítása, erősítése az iskolai lemorzsolódás megakadályozása érdekében."

b) Egyéni megbeszélések
Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

c) Családlátogatás
Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

d) Szülői értekezlet
Feladata:
- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskolavezetés felé.

e) Fogadóóra
Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

f) Nyílt tanítási nap
Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

g) *Írásbeli tájékoztató*
Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

h) *Szülők tájékoztatása az elektronikus naplón keresztül.*

Valamennyi szintet összefogó lehetőségek a kapcsolattartásra a nyílt nap, az alapítványi- és jótékonysági bál, Árok parti majális (Kazinczy)

- A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.
- A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselők útján az iskola igazgatóságához, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz vagy az intézményi tanácshoz, fordulhatnak.
- A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.
- A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint nevelőitől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói, igazgatóhelyettesi, tagintézmény-vezetői, tagintézményvezető-helyettesi fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.
- Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.
- A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél/tagintézményeknél tekinthető meg:
  - az iskola honlapján;
  - az iskola fenntartójánál;
  - az iskola irattárában;
  - az iskola könyvtárában;
  - az iskola nevelői szobájában;
  - az iskola igazgatójánál; /tagintézmény-vezetőjénél
  - az iskola igazgatóhelyetteseinél;/ tagintézményvezető-helyettesnél

8.2. A tanulókkal való kapcsolattartás formái

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola vezetője, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
  - az iskola vezetője legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
  - a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a faliújságon keresztül,
  - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, elektronikus naplóban, illetve az üzenő füzeten keresztül írásban) tájékoztatják.
- A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselők útján – az iskola vezetőségéhez, az osztályfőnökükhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz vagy az intézményi tanácshoz fordulhatnak.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az intézményi tanáccsal, iskolatanáccsal.

8.3. Az iskola pedagógusai közötti kapcsolattartás formái

Az anyaintézmény és a tagintézmények kapcsolattartása

- Az igazgató és a tagintézmény-vezetők heti munkaértekezlete
- Napi szintű kapcsolattartás (e-mail, telefon, személyes találkozás…)
- Az éves munkaterv alapján egymás munkájának támogatása, segítése
- Tanév elején intézményi szintű munkaközösségi értekezlet
- Nevelési értekezletek szervezése a tagintézményekkel együtt

Az iskolavezetés és a nevelőtestület együttműködése

- A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógus vezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.
- Az együttműködés fórumai:
  - az iskolavezetőség ülései,
  - a különböző értekezletek,
  - megbeszélések.

Ezen fórumok időpontját az iskola éves munkaterve határozza meg.

- Az iskolavezetés az aktuális feladatokról a nevelői szobákban elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon (körlevél) keresztül értesíti a nevelőket.
- Az iskolavezetőség tagjai kötelesek:
  - az iskolavezetőség ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
  - az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az iskolavezetőség felé.
- A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaközösség vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével.
- A tanulói lemorzsolódás megelőzése érdekében erősítjük a nevelőtestület együttműködését nevelőtestületi nap, szakmai-módszertani műhelyek megvalósításával.

A szakmai munkaközösségek együttműködése

- Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.
- A szakmai munkaközösségek a tagintézményen belül és tagintézmények közötti hospitálásokkal, szakmai megbeszélésekkel, jó gyakorlatok egymás közötti megosztásával segítik a tanulói lemorzsolódás megelőzését.
- A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének

összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:
  - a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,
  - iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
  - iskolán kívüli továbbképzések,
  - a tanulók számára szervezett pályázatok tanulmányi, kulturális és sportversenyek.
- A szakmai munkaközösségek vezetői az iskolavezetőség ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

8.4. Az intézmény partneri kapcsolattartásának formái

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola igazgatóságának állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

- Az intézmény fenntartójával: **Nyíregyházi Tankerületi Központ**. 4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/b.
- A területileg illetékes önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivatallal: Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata, 4400 Nyíregyháza, Kossuth tér 1.
- A Nyíregyházi Pedagógiai Oktatási Központtal, 4400 Nyíregyháza, Egyház u 13.
- Nyíregyháza oktatási intézmények vezetőivel és tantestületeivel
- A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Nyíregyházi Tagintézményével 4400 Nyíregyháza, Krúdy Gyula köz 8.
- A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottságával 4400 Nyíregyháza, Vécsey köz 27.

A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató és a tagintézmény-vezetők a felelősek.

Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az iskola rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, gazdálkodókkal:

- Az alábbi gyermekvédelmi szervekkel:
  - Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Gyámügyi Osztálya és Hatósági Osztálya 4400 Nyíregyháza Kossuth tér 1. sz.
  - Nyíregyházi Család és Gyermekjóléti Központ 4400 Nyíregyháza Körte u. 41/A

- Az iskolát támogató alapítványok, Egyesületek
- Az országos szakértői és rehabilitációs bizottságokkal.
- Az alábbi közművelődési intézményekkel:
  - Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár 4400 Nyíregyháza, Szabadság tér 2.
  - Városmajori Közösségi Ház 4400 Nyíregyháza, Városmajor u. 5.
  - Váci Mihály Kulturális Központtal 4400 Nyíregyháza, Szabadság tér 9.
  - Jósa András Múzeum 4400 Nyíregyháza, Benczúr tér 21.
  - Móricz Zsigmond Színház 4400 Nyíregyháza, Bessenyei tér 13.
  - Filharmónia Magyarország
  - Mandala Dalszínház, Nyíregyháza
  - Mesekert Bábszínház, Nyíregyháza

- Az alábbi társadalmi egyesületekkel:
    - Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezete 4400 Nyíregyháza Malom u. 3.
    - Magyar Vakok és Gyengén látók Megyei Szövetsége 4400 Nyíregyháza, Hősök tere 9.
    - Nyíregyházi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat
    - Mozgáskorlátozottak Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Egyesülete 4400 Nyíregyháza, Körte u. 21.
    - Szivárvány Idősek Otthona
    - Megyei Röplabda Szövetség
    - Sportcentrum
    - Városi Diáksport Egyesület
    - Periféria Egyesület
    - Mentálhigiéniás Központ
    - HumánNet Alapítvány
    - Palánta Egyesület
    - E - Misszió Egyesület
    - Állatbarát Alapítvány
    - Rotary-klub
    - Jobb veled a világ Boldogságintézet
    - GLP Sport Egyesület
    - NYIKSE
    - FLEXI-TEAM Sportegyesület
    - MDSZ
    - Tehetségsegítő Tanács

- Az alábbi termelő, gazdálkodó szervezettel:
  Szatmárkert Hodász Szövetkezet
  Ibrány Farm Tej

A helyi oktatási intézmények vezetőivel és tantestületeivel:

Óvodák és tagóvodáik:
- Búzaszem Nyugati Óvoda 4400 Nyíregyháza, Búza u. 7-17.
- Eszterlánc Északi Óvoda 4400 Nyíregyháza, Tas u. 1-3.
- Gyermekek Háza Déli Óvoda 4400 Nyíregyháza, Kereszt u. 8.
- Tündérkert Keleti Óvoda 4400 Nyíregyháza, Kert köz 8.

Általános iskolák és tagiskoláik:
- Nyíregyházi Arany János Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium 4400 Nyíregyháza, Ungvár sétány 22.
- Nyíregyházi Móricz Zsigmond Általános Iskola 4400 Nyíregyháza, Virág u. 65.
- Nyíregyházi Móra Ferenc Általános Iskola 4400 Nyíregyháza, Fazekas János tér 8.
- Nyíregyházi Göllesz Viktor Szakiskola, Általános Iskola és EGYMI Nyíregyháza, Báthory u. 30.
- Nyíregyházi Kodály Zoltán Általános Iskola
- Nyíregyházi Apáczai Csere János Általános Iskola és AMI
- Nyíregyházi Tankerületi Központ fenntartásában lévő intézmények

Középiskolák:

- Nyíregyházi SZC Inczédy György Szakgimnáziuma Szakközépiskolája, és Kollégiuma
- Nyíregyházi SZC Vásárhelyi Pál Építőipari és Környezetvédelmi- Vízügyi Szakgimnáziuma
- Nyíregyházi SZC Sipkay Barna Kereskedelmi, Vendéglátóipari, Idegenforgalmi Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma
- Westsik Vilmos Élelmiszeripari Szakképző Iskola
- Nyíregyházi Kölcsey Ferenc Gimnázium
- Nyíregyházi SZC Bencs László Szakközépiskolája
- Nyíregyházi SZC Bánki Donát Műszaki Középiskolája és Kollégiuma
- Nyíregyházi Vasvári Pál Gimnázium
- Nyíregyházi Zrínyi Ilona Gimnázium és Kollégium
- Nyíregyházi Krúdy Gyula Gimnázium
- Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium
- Szent Imre Katolikus Gimnázium, Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Alapfokú Művészeti Iskola
- Lippai János Mezőgazdasági Szakképző Iskola
- Nyíregyházi SZC Wesselényi Miklós Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma
- Nyíregyházi SZC Széchenyi István Közgazdasági, Informatikai Szakgimnáziuma és Kollégiuma
- Nyíregyházi SZC Zay Anna Egészségügyi, Informatikai Szakgimnáziuma és Kollégiuma
- Nyíregyházi Művészeti Szakgimnázium

Alapítványok:

- Fiatal Tehetségekért alapítvány- tehetség pont
- „Jót s jól" Közérdekű Iskolai Alapítvány
- „Az orosi iskolásokért" Alapítvány
- VIKO alapítvány
- Polgár Judit Sakkalapítvány
- OTP Fáy András Alapítvány

Az alábbi tankönyvkiadókkal:

- KELLO
- Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet
- Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó
- Mozaik Tankönyvkiadó
- Műszaki Tankönyvkiadó
- Klett Kiadó

Az alábbi egyházak helyi gyülekezeteivel:

- Református Egyház
- Római Katolikus Egyház
- Görög Katolikus Egyház
- Evangélikus Egyház
- Hit Gyülekezete
- Magyar Pünkösdi Egyház Shalom Gyermekmisszió

- MAZSIHISZ

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért a partnerek jogszabályban előírt tájékoztatásáért az igazgató, a tagintézmény-vezető vagy az igazgatóhelyettes a felelős.

A korai iskolaelhagyás megelőzésében kulcsfontosságú partnereinkkel együttműködési megállapodást kötünk, szükség esetén kiigazítjuk és meghosszabbítjuk.

A tanulói lemorzsolódás megakadályozása érdekében kötött partneri együttműködési megállapodást mindkét fél számára rendelkezésre bocsátjuk.

Az egyes intézményekkel, szervezetekkel kapcsolatot tartó nevelőket az iskola éves munkaterve rögzíti. Tevékenységükről kötelesek beszámolni a helyben szokásos módon.

A korai iskolalehagyás megakadályozása érdekében kötött partneri együttműködési megállapodás tartalmazza az együttműködés célját, annak tartalmát, időtartamát, a feladatokat és a felelősöket."

A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola igazgatósága rendszeres kapcsolatot tart fenn **a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Oktatókórház (4400 Nyíregyháza, Szent István u. 68.)** illetékes egészségügyi dolgozóival, és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.

A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse rendszeres kapcsolatot tart fenn a Nyíregyházi Család- és Gyermekjóléti Központtal (4400 Nyíregyháza Körte u. 41/A)

A munkakapcsolat felügyeletéért az igazgató és a tagintézmények vezetői felelősek.

Hatékony és kiegyensúlyozott együttműködésre törekszünk minden partnerünkkel. Hangsúlyt fektetünk partnereink tartós és folyamatos megelégedettségére. Külső partnereink igényeit, elvárásait egyeztetések során tisztázzuk.

A nemzeti köznevelési törvény 24.§ (3) bekezdése alapján az iskolában párt, politikai mozgalom vagy párthoz kötődő szervezet nem működhet.

A referencia-intézményi működésből adódó szervezeti, oktatásszervezési, szolgáltatás-szervezési feltételrendszer biztosításának feladatai a Kazinczy Ferenc Tagintézményben

A hálózati tanulás formái

A hálózattá szerveződés az egyik lehetséges válasz a környezet kihívásaira, és bár nem jelent minden problémára megoldást, de új perspektíva az intézmények számára. A hálózatépítés az új tudásainkat felhasználni tudó, s akaró intézmények, azaz a „megrendelők" testre szabott kiszolgálását jelenti. A hálózat hasznosításainak lehetőségét kihasználjuk. Vagyis, az összekapcsolódás révén az információ áramlása felgyorsul, az intézmények kapcsolatba kerülésével az addig egyedül álló, gyengébb teljesítményű intézményekkel együtt egy nagyobb teljesítményű rendszert alkotunk. Így, az addig egyedül nehezen, vagy egyáltalán nem megoldható feladatok is vállalhatók lesznek intézményünk számára. A hálózatba bekapcsolódó intézmények függetlenek maradnak, de az összekapcsolás révén kommunikálunk egymással, információkat (tudást) cserélünk. Szeretnénk elérni, hogy a terhelések megosztódjanak, a megbízhatóság (biztonság) növekedjen. A hálózatban az intézmények azonos „rangban" működnek együtt a közösen meghatározott cél érdekében: együttműködés a belső fejlesztés, a tudás- és információcsere területén. A hálózati együttműködési formák még szokatlanok, valószínűleg nagy változást hoznak az intézmények és tagjaik megszokott életébe.

A rendszeres szakmai nevelőtestületi műhelyek

A nevelőtestületi műhelymunka során egyrészt javul az intézményen belüli kommunikáció, másrészt javul a nevelőtestület képessége az információ megszerzése, használata, és megosztása tekintetében. A szakmai team belső fejlesztése során az „új" feladatok megoldásában valódi együttműködés valósul meg. A pedagógus- teamek pedagógiai együttműködése, a kollégák módszereinek, tapasztalatainak megismerése egymás óráinak látogatása jó hatással van pedagógiai kultúránk még színesebbé tételére. Ez által mindennapi munkánk még eredményesebbé, hatékonyabbá válik.

Referenciaterülethez kapcsolódó speciális kompetenciák
A *kompetencia* több mint a készségek és képességek összessége. Az ismeretek, a képességek és a megszerzett tudás sikeres *alkalmazásának* együttesét nevezzük kompetenciának; az érvényes, mindenféle körülmény között eredményesen, hatékonyan alkalmazott tudást. A gyakorlati életben jól hasznosítható tudás megszerzését helyezzük előtérbe. Megalapozzuk az élethosszig tartó tanulás képességét tanítványainkban. Csökkentjük a hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőtlenségét. Az egyéni különbségeket hatékonyan kezeljük. A teljes személyiséget fejlesztjük. Megismertetjük az információszerzés különböző módszereit. Új módszereket alkalmazunk az élményszerű és hatékonyabb tanulás-tanítás érdekében. A tanulás tanulása, az együttműködés képessége, problémamegoldó képesség, kreativitás, motiváció, mint speciális kompetenciák, kiemelt jelentőséggel bírnak oktatásunkban. Oktatásunk tartalma és módszertana megváltozott, a kompetenciafejlesztés került előtérbe. Képességek és készségek célzott fejlesztése folyik.

Pedagógusok személyes kompetenciái

A nevelők szemléletváltozása révén intézményünkben a pedagógiai, módszertani kultúra megújult. Ismerjük és alkalmazzuk az új tanulásszervezési módokat. Mindennapi munkánkban a tevékenységközpontú módszertan dominál: játék és eszközhasználat, hatékony tanulási technikákat alkalmazunk (differenciálás, kooperatív technikák, projektoktatás, individualizált fejlesztés). Kialakult az új típusú tanári attitűd. Rendelkezünk a tanulni megtanítás képességével. Interaktív kapcsolatot alakítunk ki a diákokkal. Magas empátiával rendelkezünk, facilitátori szerepünk előtérbe került. Kommunikációs képességünk kiemelt területe az információ megszerzése, használata, és megosztása iránti képességünk.

Személyes kompetenciáink:
- Önismeret: érzelmeink felismerése; erényeink és korlátaink ismerete; önbizalom;
- Önszabályozás: önkontroll, megbízhatóság; alkalmazkodó képesség; lelkiismeretesség; az újítás képessége;
- Önfejlesztés: kezdeményezőkészség; elkötelezettség; teljesítményorientáció;
- Reflexió képessége: folyamatos visszajelzés önmagunknak és a többieknek; elemzés;

9. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

9.1. A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének, lebonyolításának szabályai

Iskolánkban a tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó vizsga, különbözeti vizsga, javítóvizsga, pótló vizsga) megszervezése és lebonyolítása a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.), és a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásai szerint történik.

Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga,
- pótló vizsga,
- javítóvizsga,
- különbözeti vizsga

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és emiatt az érintett tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt az érintett tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
- a tanórákon nem tanult tantárgyból osztályozóvizsga letételére engedélyt kapott
- Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozó vizsgát kell tennie.

Más iskolából átlépett tanuló az osztályozóvizsgával azonos feltételek mellett tehet különbözeti vizsgát, amennyiben az iskola igazgatója az előzőekben nem tanult tantárgyakból különbözeti vizsga letételére kötelezte.

Az osztályozóvizsga – ha a tanuló önként vállalja – lehetőség a tanulmányok lerövidítésére. Az osztályozó vizsga többletmunkát kíván, és semmilyen körülmények között nem ad felmentést más tantárgyak óráira való felkészülés alól.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Az osztályozó vizsgával kapcsolatos eljárásrend

- Az osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. Kivéve a tanulmányi időt rövidítő célzatú osztályozó vizsgát amelyen adott vizsgaidőszakban legfeljebb 2 évfolyam tananyagából tehető vizsga.
- A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben (melynek végét az oktatásért felelős miniszter határozza meg a tanév rendjében) kell megszervezni.
- **Osztályozó vizsga félévkor, januárban és a tanítási év végén, júniusban illetve augusztusban tehető. Az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet.** Osztályozó vizsgát az iskola a tanév során bármikor szervezhet.
- A vizsga várható pontos időpontjait az igazgató jelöli ki az iskola adott tanévre szóló munkatervében.
- **A vizsga pontos napjáról a vizsgázó, illetőleg a szülő a vizsga előtt legalább két héttel értesítést kap.**
- Az osztályozóvizsga követelményeit az iskola nevelőtestülete határozza meg a pedagógiai program, ill. helyi tanterv alapján.
- Az osztályozóvizsga helye az intézmény, amellyel a tanulónak tanulói jogviszonya van. Indokolt esetben amennyiben a tanuló intézményünk pedagógiai programjában nem szereplő tantárgyból kíván vizsgát tenni – más iskolában is jelentkezhet a vizsga letételére (vendégtanulóként). Erre az engedélyt az igazgató adja.
- Az osztályozóvizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.

Az osztályozóvizsgák lebonyolításának jogszabályi alapelvei:

- Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb 3 írásbeli vizsgát lehet megtartani. Az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként maximum 60 perc. A vizsgázó kérésére a vizsgák között legalább 10 perc, legfeljebb 30 perc pihenőidőt kell biztosítani.
- Egy vizsgázónak egy vizsganapra legfeljebb 3 vizsgatárgyból szervezhető szóbeli vizsga. Egy-egy vizsgatárgyból a szóbeli feleltetés időtartama 15 percnél nem lehet több. A következő vizsgatárgyból történő tételhúzás előtt a vizsgázó számára legalább 30 perc pihenőidőt kell biztosítani. A tételhúzás után legalább 30 perc gondolkodási (felkészülési) időt kell biztosítani (kivéve az idegen nyelv), ami a vizsgázó kérésére igazgatói engedéllyel legfeljebb 10 perccel megnövelhető (mentesség).
- A szóbeli vizsgát az iskola tanáraiból alakított legalább 3 tagú vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította. Az elnök személyét az igazgató bízza meg.
- Az a tanuló, aki feladatát nem tudja megoldani, még egy feladatot kap (póttételt húz), további felkészülési idővel. A szóbeli értékelését, osztályzatát ebben az esetben a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, a bizottság javaslatára, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, vizsgája elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát is úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült.
- Az önhibán kívüli, indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni annak megismétlésére (pótló vizsga).
- A felsőbb évfolyam vizsgájára csak akkor bocsátható a vizsgázó, ha az alacsonyabb évfolyam vizsgáján megfelelt.
- A szabályosan lebonyolított osztályozóvizsga nem ismételhető meg.

- Sikertelen év végi osztályozóvizsga esetén a tanulónak a következő vizsgaidőszakban javítóvizsgát kell tennie.
- Az osztályozóvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni.
- A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a megfelelő záradékkal be kell vezetni.
- Az eredményhirdetésnek legkésőbb az utolsó vizsgát követő napon meg kell történnie.
- Ha a tanuló osztályozóvizsgával teljesítette a helyi tanterv követelményeit, a vizsga után az adott tantárgyat nem tanulja tovább.

Az osztályozóvizsgára való jelentkezés feltételei, azon tanulóknak, akik :

- Az osztályozó vizsga letételét kérelmezni kell, azt az igazgató határozatban engedélyezi.
- **Az osztályozóvizsgára való jelentkezés kérelmét a januári vizsgaidőszakra december 1-ig, a júniusi időszakra május 1-ig, az augusztusi időszakra július 1-ig kell beadni az iskola igazgatójának címezve.**

A vizsgák időpontjáról, helyéről, követelményeiről az érintett tanulók szüleit

- írásban, a vizsga kezdetétől számított legalább 15 nappal értesíteni kell
- javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.

Az osztályozó vizsga eredményét az osztályfőnök írja be a KRÉTA naplóba, törzslapba és a bizonyítványba, és ezt az igazgató/tagintézmény-vezető írja alá.

Sikertelen osztályozóvizsga esetén (kivételt képez az évközi/félévi osztályozó vizsga) a tanulónak augusztus 31-ig javítóvizsgát kell tennie.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné, és ezt igazolja.
A szülő/gondviselő által benyújtott, indoklással alátámasztott írásos kérelem mérlegelése, a benyújtott igazolások elfogadása az intézmény igazgatójának jogköre.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, vagy az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A javítóvizsgával kapcsolatos eljárásrend

- Javítóvizsgát a tanév végén, az augusztusi vizsgaidőszakban (augusztus 15-től 31-ig terjedő) lehet tenni, az igazgató által megállapított napon.
- A vizsga idejéről az igazgató a tanulót és annak szüleit írásban értesíti, a vizsgát megelőző legalább 15 nappal.
- A javítóvizsga helye az intézmény, amellyel a tanulónak tanulói jogviszonya van.
- A tanuló – előzetes jelentkezés nélkül – bizonyítványával jelenik meg a vizsgabizottság előtt.
- A javítóvizsga indokolatlan elmulasztása osztályismétlést jelent. Igazolatlan meg nem jelenés a vizsgán, vagy szabálytalanság miatti eltiltás is osztályismétlést von maga után.

- Az önhibán kívüli távolmaradás, indokolt vizsgamegszakítás esetén tanulónak lehetősége van a vizsga későbbi időpontban való megismétlésére. A későbbi időpontot az igazgató határozza meg.
- A szabályosan lebonyolított javítóvizsga nem ismételhető meg.
- A javítóvizsgát az osztályozó vizsgára előírt módon, eljárásrendben kell lebonyolítani.
- A javítóvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni.
- A javítóvizsga eredményét az osztályfőnök írja be a törzskönyvbe és a bizonyítványba, és ezt az igazgató írja alá.
- Az eredményhirdetés a bizonyítvány kiosztásával történik, legkésőbb az utolsó vizsgát követő napon.

Különbözeti vizsga

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet intézményünkben a továbbhaladáshoz szükséges követelményszintű évfolyamnál alacsonyabb évfolyamon teljesített, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres tovább haladásnak, a magasabb évfolyamba lépésnek.
A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg (legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni). A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az igazgatónak határozatot hoznia a vizsgára jelentkező tanuló ügyében.

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra,* azaz:

- *osztályozó vizsgákra,*
- *különbözeti vizsgákra,*
- *javítóvizsgákra* vonatkozik
- pótló vizsgákra

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- *akik átvételüket kérik az intézménybe* és ennek feltételeként az intézmény igazgatója *különbözeti vizsga letételét írja elő.*

Kiterjed az olyan tanulóra

- aki valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli, gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit a miniszter által kiadott kerettantervben szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs

munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg a helyi tanterv életbelépésének megfelelően évente felmenő rendszerben:
A követelmények elfogadásáról a nevelőtestület dönt.

A tanulmányok alatti vizsgák vizsgatárgyai

Az iskolában az egyéni munkarendben tanuló magatartását és szorgalmát nem kell értékelni, de félévi és tanév végi osztályzatainak megállapításához az iskolában osztályozó vizsgát kell tennie valamennyi tantárgyból, az iskola pedagógiai programjában foglaltak szerint;

1-4. ÉVFOLYAM:		
Magyar nyelv	írásbeli	szóbeli
Irodalom	írásbeli	szóbeli
Idegen nyelv	írásbeli	szóbeli
Matematika	írásbeli	szóbeli
Etika/ Hit- és erkölcstan		szóbeli
Környezetismeret (3-4.)	írásbeli	szóbeli
Ének- zene		szóbeli
Vizuális kultúra		gyakorlat
Digitális kultúra		szóbeli/ gyakorlati
Technika és tervezés		gyakorlat
Testnevelés		gyakorlat
Angol 4. évfolyam	írásbeli	
Sakklogika	szóbeli	gyakorlati

5-8. ÉVFOLYAM:		
Magyar nyelv	írásbeli	szóbeli
Irodalom	írásbeli	szóbeli
Idegen nyelvek	írásbeli	szóbeli
Matematika	írásbeli	szóbeli
Etika/ Hit- és erkölcstan		szóbeli
Történelem	írásbeli	szóbeli
Természettudomány	írásbeli	szóbeli
Fizika	írásbeli	szóbeli
Kémia	írásbeli	szóbeli
Biológia	írásbeli	szóbeli
Földrajz	írásbeli	szóbeli
Ének -zene		szóbeli
Hon- és népismeret		szóbeli
Vizuális kultúra		gyakorlat
Digitális kultúra		szóbeli/ gyakorlati
Technika és tervezés		Szóbeli/írásbeli

Testnevelés		gyakorlat
Dráma és színház		gyakorlat
Állampolgári ismeretek		szóbeli

Gyakorlati vizsga (digitális kultúra, testnevelés, vizuális kultúra, dráma és színház)
(20/2012 EMMI rendelet 72§(1-7)
A vizsgázót előzetesen tájékoztatni kell a gyakorlati vizsga tartalmáról és rendjéről.
A gyakorlati vizsgarész vizsgafeladatait pontozással kell értékelni.
Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató tanár által javítható formában kell elkészíteni (pl. számítástechnika és tervezési program).
A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll rendelkezésre. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele.
A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztása tekintetében a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket.
Testnevelés tantárgyból: A vizsga egy részből áll: gyakorlati vizsga. A vizsgán az adott tanév törzs anyaga kérhető számon. A témakörök súlyozását a testnevelés munkaközösség határozza meg.
Gyakorlati feladatsor: A gyakorlati feladatsort és az értékelési-pontozási útmutatót az igazgató által a vizsgáztatással megbízott szaktanár állítja össze és juttatja el a vizsgázó számára a vizsga előtt. A feladatsort és a pontozási útmutatót a munkaközösség-vezető és/vagy az igazgató hagyja jóvá, aláírásával látja el.
Gyakorlati vizsga lebonyolítása: A gyakorlati vizsga maximum negyvenöt perc, a 7-8. évfolyamon 60 perc időtartamú lehet. A vizsga hosszát a feladatsor ismeretében a munkaközösség-vezető határozza meg.

A tanulmányok alatti vizsgák értékelése

A tanulmányok alatti vizsgák értékelésekor a szóbeli/írásbeli/ gyakorlati vizsgarészek figyelembevételének arányáról a végleges érdemjegy megállapításához, a szakos pedagógus(ok) szakmai javaslata alapján a vizsgabizottság dönt.

A tanuló értékelésekor ezen dokumentum 17. pontja szerint kell eljárni.

9.2. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

MATEMATIKA

1. évfolyam

- Számok olvasása, írása 20-as számkörben.
- Számfogalom, számok tulajdonságai, biztos számlálás 20-as számkörben (páros, páratlan,
- számszomszédok).
- Hozzátevés, elvétel tevékenységgel, megfogalmazása szóban.
- Összeadás, kivonás, bontás, pótlás 20-as számkörben.

- Egyszerű összefüggések: több, kevesebb, egyenlő megfogalmazása, lejegyzése, relációs jelek
- alkalmazása.
- Egyszerű szöveges feladatok értelmezése, megoldása, válasz megfogalmazása.
- Síkbeli alakzatok megkülönböztetése, alak megnevezése, csoportosítása (logikai készlet).

2. évfolyam

- Számok helye a számegyenesen, nagyság szerinti sorrendje.
- A számok néhány tulajdonságának ismerete: adott szám jellemzése a megismert tulajdonságokkal.
- A számok közötti kapcsolatok felismerése.
- Alapműveletek (összeadás, kivonás, szorzás, részekre osztás, bennfoglalás, maradékos osztás) értelmezése kirakással. Műveletek megoldása szóban.
- A kisegyszeregy biztonságos ismerete.
- A számok közötti kapcsolatok műveletekkel történő megjelenítése.
- Tagok felcserélhetőségének ismerete.
- A műveletek közötti kapcsolatok felismerése.
- Állítások megfogalmazása tevékenységről, vizuális kultúráról.
- Állítások igazságának megítélése.
- Nyitott mondat kiegészítése igazzá tevése.
- Nyitott mondat készítése ábráról.
- Szöveges feladatok értelmezése, megoldása:
    - Lejegyzés (ábrázolás)
    - Műveletek kijelölése
    - Számolás
    - Válasz megfogalmazása
- Adott szabályú sorozat folytatása.
- Síkidomok létrehozása másolással, megadott egyszerű feltétel szerint.
- A tanult szabványmértékegységek ismerete

3. évfolyam

Gondolkodási módszerek alapozása
Követelmények
A tanuló:
- tudjon elhelyezni elemeket adott tulajdonságú halmazokba;
- állapítsa meg egyszerű sorozatok szabályát, tudja folytatni az elkezdett sorozatot,
- tudjon megfogalmazni igaz, hamis állításokat, állítások igazságát eldönteni;
- értelmezzen egyszerű szöveges feladatokat, tudja az adatokat lejegyezni, megoldási tervet készíteni.

Számtan, algebra
Követelmények
A tanuló:
- Tudjon biztosan tájékozódni a tízes számrendszerben 1000-es számkörön belül.
- Helyesen írja, olvassa a számokat, bontsa azokat helyi érték szerint.
- Tudjon számokat nagyság szerint összehasonlítani, sorba rendezni.

- Ismerje a számok egyes, tízes, százas szomszédjait, tízesekre, százasokra kerekített értékét.
- Tudja értelmezni, elvégezni a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást.
- Tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal.
- Legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 1000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás egyjegyű szorzóval).
- Tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával.

Geometria, mérés
Követelmények
A tanuló:
- Ismerjen fel egyszerű geometriai alakzatokat, nevezze meg néhány tulajdonságukat.
- Tudjon előállítani síkidomokat, testeket tevékenységgel.
- Ismerje és használja a mérőeszközöket és mértékegységeket gyakorlati mérések során.
- Tudjon megoldani szám és szöveges feladatokat a tanult mértékegységekkel (km, m, dm, cm, t, kg, dkg, g, hl, l, dl, cl, év, hónap, hét, nap, óra, perc, másodperc)

4. évfolyam

Gondolkodási módszerek alapozása
Követelmények
A tanuló:
- tudja halmazok számosságát megállapítani, összehasonlítani;
- tudjon halmazokat képezni, kiválogatott elemek közös tulajdonságát megnevezni;
- legyen képes összefüggések felismerésére, megfogalmazására;
- tudja eldönteni állítások igazságtartamát, igaz, hamis állításokat fogalmazni;
- ismerje és alkalmazza a szöveges feladatok megoldási algoritmusát;
- tudjon folytatni számsorozatokat a felismert szabály alapján;
- tudja megkeresni az összes lehetőséget egyszerű kombinatorikus feladatokban

Számtan, algebra
Követelmények
A tanuló:
- tudjon biztosan tájékozódni a tízes számrendszerben 10 000-es számkörön belül;
- helyesen írja, olvassa a számokat, bontsa azokat helyi érték szerint;
- tudjon számokat nagyság szerint összehasonlítani, sorba rendezni;
- ismerje a számok egyes, tízes, százas, ezres szomszédjait, tízesekre, százasokra, ezresekre kerekített értékét;
- tudja értelmezni, megoldani a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást;
- tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal, 1000-rel;
- legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 10 000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás kétjegyű szorzóval, osztás egyjegyű osztóval);
- tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával.

Geometria, mérés
Követelmények
A tanuló:
- ismerjen fel egyszerű geometriai alakzatokat;
- ismerje fel az alakzatok geometriai tulajdonságait, válassza ki a megadott tulajdonságú alakzatokat;

- tudjon síkidomokat, testeket létrehozni adott feltételekkel;
- ismerje a kocka és a téglatest tulajdonságait (lapok, csúcsok, élek száma);
- ismerje és önállóan használja a mérőeszközöket és mértékegységeket gyakorlati mérések során;
- tudjon megoldani a tanult mértékegységekkel (km, m, dm, cm, mm, t, kg, dkg, g, hl, l, dl, cl, ml, év, hónap, hét, nap, óra, perc, másodperc) szám és szöveges feladatokat;
- tudja kiszámítani a téglalap és a négyzet kerületét.

Valószínűségi játékok, statisztika
Követelmények
A tanuló:
- tudja egyszerű valószínűségi kísérletek lehetséges eseteit megkeresni;
- tudjon grafikonról, táblázatból néhány adatot leolvasni, táblázatot, egyszerű grafikont készíteni.

Kimeneti követelmények
A tanuló:
- legyen képes a halmazok számosságának megállapítására, összehasonlítására;
- tudjon tárgyakat, elemeket sorba rendezni, összehasonlítani, szétválogatni megnevezett vagy választott tulajdonság alapján;
- használja, értelmezze pontosan a relációs jeleket (>,<,=);
- legyen biztos számfogalma a tízes számrendszerben 10 000-es számkörön belül;
- helyesen írja, olvassa a számokat készségszinten;
- tudja értelmezni, elvégezni a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást a 10 000-es számkörben.
- tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal szóban;
- legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 10 000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás egyjegyű és kétjegyű szorzóval, osztás egyjegyű osztóval);
- tudja ellenőrizni a számítások helyességét;
- tudjon megoldani egyszerű, szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával;
- ismerje fel, és nevezze meg az egyszerű geometriai alakzatokat: négyszöget, háromszöget, négyzetet, téglalapot és a kört;
- ismerje és használja a szabvány mértékegységeket gyakorlati mérések során, tudja elvégezni az egyszerű átváltásokat (km, m, dm, cm, mm, t, kg, dkg, g, hl, l, dl, cl, ml, év, hónap, hét, nap, óra, perc, másodperc);
- tudja megmérni, kiszámítani a téglalap és a négyzet kerületét konkrét esetekben

Magyar nyelv és irodalom

A fejlesztés várt eredményei az 1. évfolyam végén (minimum követelmény) kimeneteli követelmények
- A tanuló érthetően beszéljen, legyen tisztában a szóbeli kommunikáció alapvető szabályaival, alkalmazza őket.
- Értse meg az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit. A kérdésekre értelmesen válaszoljon.
- A tanuló tudjon 2-3 összefüggő mondatot alkotni szóban képek, élmény és olvasmány alapján.

- Legyen képes a kis és nagy nyomtatott betűk ismeretében előzetesen megbeszélt és gyakorolt rövid, egyszerű szöveget hangosan, kevés hibával felolvasni.
- Tudjon tájékozódni a vonalrendszerben. Tudjon tájékozódni térben, használja helyesen az irányokat.
- Ismerje az írott és nyomtatott kisbetűket, rendelkezzen megfelelő számú szókinccsel.
- Az írott kisbetűk, valamint a leggyakoribb írásjelek ismeretében tudjon olvashatóan, kevés hibával 6-7 szót, ill. rövid mondatot lemásolni. Írása legyen rendezett.
- Legyen képes tanítói segítséggel a szövegekhez kapcsolódó, ismert típusú feladatok megoldására. Szöveghűen mondjon el 2-3 memoritert.
- Tudjon bemutatkozni, ismerje születési adatait. Az évszakok, hónapok neveit, jellemzőit önállóan tudja felsorolni.
- A mindennapi kommunikáció alapformáinak alkalmazása helyes alkalmazása: köszönés, bemutatkozás, megszólítás, kérdezés, kérés, köszönet-nyilvánítás, köszöntés a felnőttekkel és a társakkal valókapcsolatokban.

2. évfolyam- A továbbhaladás feltételei (minimum követelmény)
kimeneteli követelmények

- Szóbeli és írásbeli közlések, utasítások megértése. Kérdésekre értelmes, rövid válaszadás. Legyen képes összefüggő mondatok alkotására. Aktivizálja a szókincsét a szövegalkotó feladatokban.
- Feldolgozott szövegek megértésének igazolása: válaszadás kérdésekre, tartalom elmondása tanítóisegítséggel.
- Előzőleg megtárgyalt 4-6 mondatos szöveg hangos olvasása (2-3 perces előzetes felkészülés után) biztonságos szólamos felolvasása helyes hangsúllyal és hanglejtéssel.
- Olvasson némán (szóanyagában ismert) féloldal terjedelmű szépirodalmi szöveget.
- Bizonyítsa a szövegértést a feladatok szóbeli és írásbeli megoldásával: nevezze meg a szereplőket és a hozzájuk kapcsolódó főbb eseményeket.
- Fogalmazza meg szóban az olvasmány egy-egy gondolategységét nevelői segítséggel. A vers és a prózamegkülönböztetése.
- A magyar ábécé ismerete, Az írott nagy betűk jelrendszerének ismerete. Írása legyen rendezett, olvasható.
- Szavak, nevek betűrendnek megfelelő sorba rendezése. A magánhangzók és a mássalhangzók megkülönböztetése; az időtartam helyes jelölése szóban és írás-ban. Szavak, szószerkezetek, két-három kijelentő és kérdő mondat helyes leírása másolással.
- Látó-halló tollbamondás írása /3-4 mondat/ kevés hibával. Írástechnika és tervezési hibát ne kövessen el. A kiejtéssel megegyezően írt rövid szavak biztos helyesírása. 20 begyakorolt szóban a j/ly helyes jelölése. Szavak szótagolása, elválasztása. Szöveg tagolása mondatokra.
- A kijelentő és a kérdő mondat felismerése, megnevezése, helyesírása. A szótő és a toldalék felismerése, jelölése szavakban.
- A mindennapi kommunikáció alapformáinak alkalmazása a szokás szintjén: köszönés, bemutatkozás, megszólítás, kérdezés, kérés, köszönet-nyilvánítás, köszöntés a felnőttekkel és a társakkal valókapcsolatokban.
- Ismerje az őt körülvevő világot életkorának megfelelő szinten. Legyen képes növények, állatok jellemzőinek önálló megfogalmazására.
- Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával, ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történeti érzéke legyen az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlett.

3. évfolyam- A továbbhaladás feltételei kimeneteli követelmények

- Egyszerű szerkezetű mesék, elbeszélések eseményeinek elmondása néhány összefüggő mondattal.
- A feldolgozott művek témájával kapcsolatos kérdések, válaszok megfogalmazása. Ismert feladattípusok szóbeli és írásbeli utasításainak megértése. Olvasson némán egy oldal terjedelmű szépirodalmi és fél oldal terjedelmű ismeretterjesztő szöveget. Bizonyítsa a szöveg megértését a feladatok szóbeli és írásbeli megoldásával.
- Előzőleg megtárgyalt 6-10 mondatos szöveg hangos olvasása (2-3 perces felkészülés után). Olvasson lassú folyamatosa, hangos olvasása közelítsen a természetes beszéd üteméhez.
- A tanult szövegalkotási ismeretek helyes alkalmazása. Egyéni tempójú, rendezett, tiszta íráskép. Az írásbeli munkák javítása tanítói segítséggel.
- 6-7 mondat másolása, tollbamondása
- Az élőlények, tárgyak gondolati dolgok megnevezése (főnév, köznév, tulajdonnév) és toldalékai.
- A dolgok tulajdonságát jelentő szavak felismerése, helyesírása
- A cselekvést, történést jelentő szavak felismerése, idejüknek megnevezése, helyesírása
- Számot, mennyiséget kifejező szavak helyesírása
- Rokon és ellentétes jelentésű szavak helyes használata
- A begyakorolt szavak helyesírása a kiejtés szerint, a szóelemzés alapján. Egyszerű és összetett szavak elválasztása önállóan.
- További 25-30 leggyakrabban használt szóban a j/ly helyes jelölése
- A mondatfajták felismerése a beszélő szándéka szerint A kijelentő, kérdő, felkiáltó, felszólító és óhajtó mondat felismerése, megnevezése, helyesírása és alkotása.

4. évfolyam- A továbbhaladás feltételei kimeneteli követelmények

- Érthető, folyamatos beszéd a mindennapi kommunikációban. Az udvarias beszédfordulatok használata a mindennapi beszédhelyzetekben. A mondanivaló értelmes, lényegre törő megfogalmazása szóban.
- Előzetes felkészülés után ismert tartalmú szöveg pontos, lassú folyamatos, értelmező felolvasása, a szövegfonetikai eszközök használata. Olvasson némán másfél oldal terjedelmű szépirodalmi és egy oldal terjedelmű ismeretterjesztő szöveget. Bizonyítsa a szöveg megértését a feladatok szóbeli és írásbeli megoldásával: válaszadás, lényegkiemelés, jegyzet készítése.
- Magyar költők és írók nevéhez a megfelelő művek kapcsolása, alkotásaik címének-zene felelevenítése.
- Esztétikus, rendezett egyéni írás. Mondatok helyes leírása másolás ill. tollbamondás után. A mondatfajták felismerése, megnevezése, helyes leírása.
- A szavak szófajának megnevezése a tanult szófajok esetében. Az egyalakú szótövek, a tanult toldalékok felismerése, a szavak toldalékos alakjának helyesírása.
- Az cselekvést, történést kifejező szavak; valakit, vagy valamit kifejező szavak; a tulajdonságot kifejező szavak; a számot, mennyiséget kifejező szavak felismerése, helyes használata, helyesírás írásmódja.
- A tulajdonnevek fajtáinak helyesírása, a begyakorolt szavak helyesírása, a tárgyragjának, a többes szám jelének felismerése.

- Rövid szöveg alkotása írásban (elbeszélés, vázlat)
- A hibák javítása tanítói segítséggel, önellenőrzéssel.
- Adott témáknak megfelelő könyvek megkeresése, használata a könyvtárban. Legyen fogalma a világháló nyújtotta lehetőségekről.

KÖRNYEZETISMERET

3. évfolyam

A továbbhaladás feltételei kimeneteli követelmények

- Legyen képes a zöldterületeken élő leggyakoribb élőlények felismerésére, jellemzésére, megnevezésére.
- Vegye észre a növények és az állatok sokrétű kapcsolatát, tudjon rá példát mondani.
- Ismerje a növényi szervek feladatát. Vegye észre a növényi élet ciklusát.
- Tudja, hogy az élőlények életben maradásához tápanyagokra, levegőre, vízre, megfelelő hőmérsékletre, fényre van szükség. Ismerje a növények és az állatok legfontosabb hasonlóságait, lássa a táplálékuk megszerzése közötti különbséget.
- Lássa, hogyan alkalmazkodnak az élőlények a kedvezőtlen környezeti feltételekhez.
- Nevezze meg a környezetében tapasztalható környezetszennyező forrásokat, legyen tudatában ezek káros következményeivel. Cselekedjen a természet megóvása érdekében.
- Tájékozódjon jól saját testén. Nevezze meg és jellemezze a főbb életszakaszokat.
- Tudja megkülönböztetni az egészséges és a beteg állapotot.
- Ismerje fel, hogyan kerülhetők el a betegségek.
- Tudja a mentők, tűzoltók, rendőrség telefonszámát, értesítésük módját.
- Legyen képes tájékozódni az iskola környékéről készített térképvázlaton.
- Állapítsa meg helyesen iránytű segítségével a fővilágtájakat.
- Ismerje meg lakóhelyét, tudjon önállóan tájékozódni a település térképén.
- Vegye észre, hogy a helytelen emberi magatartás hogyan veszélyezteti az élőlények életét.
- Tudjon tanári segítséggel kísérleteket, méréseket végezni, tapasztalatait elmondani és írásban, vizuális kultúrában rögzíteni.
- Ismerje az anyag halmazállapotait és azok néhány jellemzőjét
- Vegye észre az élettelen környezetben végbemenő változásokat. Használja helyesen az oldódás, olvadás szavakat.

4. évfolyam

A továbbhaladás feltételei kimeneteli követelmények

- Ismerje az alapvető viselkedés szabályait
- Tudjon tanári segítséggel méréseket, egyszerű kísérleteket végezni, tapasztalatait rögzíteni.
- Ismerje fel, nevezze meg és jellemezze a tanult életközösségek legjellemzőbb élőlényeit
- Értse az élőlények élőhelye, életmódja és testfelépítése közötti egyszerű összefüggéseket.
- Tudja az élőlényeket a megfelelő csoportba besorolni. Ismerje ezeknek a csoportoknak a jellemző tulajdonságait.
- Legyen képes a megismert élőlényekből egyszerű táplálékláncot összeállítani.

- Lássa az emberi tevékenység és a természet veszélyeztetettsége közötti összefüggést.
- Érezze át a természet védelmének fontosságát, cselekedjen a természet megóvása érdekében. Ismerje lakóhelye védett természeti értékeit.
- Legyen képes méréseket végezni a tanult körben az emberi testen, nevezze meg a tanult élettani jellemzőket.
- Ismerje az életünkhöz szükséges környezeti feltételeket.
- Nevezze meg a környezetében tapasztalható környezetszennyező forrásokat, legyen tudatában azok egészségkárosító hatásával.
- Legyen képes elemi szinten tájékozódni Magyarország domborzati térképén.
- Tudjon irányokat meghatározni a fővilágtájak segítségével.
- Találja meg lakóhelyét és nagytájainkat a domborzati térképen.
- Tudjon bemutatni egy kirándulóhelyet lakóhelye közeléből.
- Nevezze meg a különbségeket az eltérő településtípusok között.
- Nevezze meg a lakóhelyén élő népcsoportokat.
- Ismerje fel a Földön kívüli térségek létét.

Kimeneti követelmények a 4. év végén

A 4. évfolyam végén a tanuló:

- Ismerje a saját testhez viszonyított irányokat. Tudjon tájékozódni otthon, az iskolában, az iskola környékén, a lakóhelyén, az égbolton.
- Ismerje a felszíni formák jelölését. Tájékozódjon elemi szinten Magyarország domborzati térképén. Nevezze nevén a település jellemző felszíni formáit, felszíni vizeit, nevezetes épületeit.
- Legyen képes útbaigazítást adni saját lakóhelyén.
- Ismerje lakóhelyének védett értékeit.
- Tudjon méréseket végezni, a mérési eredményeket helyesen lejegyezni. Használja helyesen a mértékegységeket.
- Használja helyesen a napszakok nevét. Sorolja fel megfelelő sorrendben a hét napjait, a hónapokat és az évszakokat. Ismerje ezek időtartamát.
- Tudja jellemezni az időjárást (aktuális, évszakoknak megfelelő) az időjárási elemek segítségével.
- Tudjon különbséget tenni az anyagok neve, tulajdonságai és változásai között.
- Ismerje az anyag halmazállapotait és azok néhány jellemzőjét
- Vegye észre az élettelen környezetben végbemenő változásokat. Használja helyesen az oldódás, olvadás szavakat.
- Ismerje fel, nevezze meg és jellemezze lakóhelyének egy-egy gyakori élőlényét a növények, gombák, rovarok, madarak, emlősök csoportjából. Tudjon példákat hozni az élőlények közötti kapcsolatokra.
- Nevezze meg az élőlények életműködéseit és életfeltételeit.
- Bizonyítsa példákkal az élőlények alkalmazkodását a környezet változásaihoz.
- Tájékozódjon jól saját testén. Nevezze meg és jellemezze a főbb életszakaszokat.
- Ismerje az egészségmegőrzéssel kapcsolatos tudni- és tennivalókat.
- Ismerje néhány fontosabb szerv nevét és működését.
- Tudja, hogy a környezet változása hogyan hat az életünkre.
- Ismerje a mentők, tűzoltók, rendőrség telefonszámát, értesítésük módját.
- Nevezze meg a környezetében tapasztalható környezetszennyező forrásokat, legyen tudatában ezek káros következményeivel. Cselekedjen a természet megóvása érdekében.
- Szerezzen ismereteket más ismerethordozók segítségével.
- Legyen képes a kérdésre néhány mondatos összefüggő felelettel válaszolni.

- Tudja a tapasztalatait, megfigyeléseit, méréseit írásban rögzíteni.

IDEGEN NYELV (ANGOL/NÉMET)
évfolyamonként kimeneteli követelmények

1. évfolyam

Hallott szöveg értése

A tanuló

- megért ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérést, utasítást, arra cselekvéssel válaszol;

Beszédkészség

A tanuló

- egy szóval vagy hiányos, egyszerű mondatban válaszol az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésre,
- ismert dolgokat megnevez,
- néhány mondókát, verset, dalt reprodukál.

Olvasott szöveg értése (a szóbeli kezdő szakasz után)

A tanuló

- felismeri a tanult szavak írott alakját,
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatot megért;
- ismert nyelvi elemekből álló egymondatos szövegben fontos információt megtalál.

2. évfolyam

Hallott szöveg értése

A tanuló

- megért ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérést, utasítást, arra cselekvéssel válaszol;

Beszédkészség

A tanuló

- egy szóval vagy hiányos, egyszerű mondatban válaszol az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésre,
- ismert dolgokat megnevez,
- néhány mondókát, verset, dalt reprodukál.
- ismeri az angol ábécét.

Olvasott szöveg értése (a szóbeli kezdő szakasz után)

A tanuló

- felismeri a tanult szavak írott alakját,
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatot megért;
- ismert nyelvi elemekből álló egymondatos szövegben fontos információt megtalál.

Íráskészség (a szóbeli kezdő szakasz után)

A tanuló
- helyesen lemásol ismert szavakat, rövid mondatokat.
- képes az ismert szavakból hiányzó néhány betű pótlására.

2. évfolyam

Hallott szöveg értése

A tanuló megért
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérést, utasítást, arra reagál, cselekvéssel válaszol;
- megérti a tanult szavakat, kifejezéseket és egyszerű mondatokat;

Beszédkészség

A tanuló
- egy szóval vagy hiányos, egyszerű mondatban válaszol az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésre,
- ismert dolgokat megnevez,
- legyen képes a napszaknak megfelelően köszönni, néhány mondatban bemutatkozni;
- néhány mondókát, verset, dalt reprodukál.

Olvasott szöveg értése (a szóbeli kezdő szakasz után)

A tanuló
- felismeri a tanult szavak írott alakját,
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatot megért;
- ismert nyelvi elemekből álló egymondatos szövegben fontos információt megtalál.

Íráskészség (a szóbeli kezdő szakasz után)

A tanuló
- helyesen lemásol ismert szavakat, illetve tollbamondás után leír ismert szavakat;
- tudja az ismert szavak hiányzó betűit pótolni;
- legyen képes a tanult nyelvi egységet alkalmazni;

3. évfolyam

A továbbhaladás feltételei:

Hallott szöveg értése

A tanuló
- ismert nyelvi eszközökkel kifejezett kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket megért;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr.

Beszédkészség

A tanuló
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű mondatban válaszol;
- tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz, kérdéseket tesz fel;

- megértési probléma esetén segítséget kér.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, több mondatból álló szöveget elolvas, megért;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokból álló szövegben fontos információ megtalál;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti.

Íráskészség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, rövid mondatokat helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz.

ETIKA

évfolyamonkénti kimeneteli követelmények

1. évfolyam:

Fejlesztési követelmények

- A tanuló életkorának megfelelő reális képpel rendelkezik saját külső tulajdonságairól, tisztában van legfontosabb személyi adataival.
- Képes érzelmileg kötődni környezetéhez és a körülötte élő emberekhez.
- Képes kapcsolatba lépni és a partner személyét figyelembe véve kommunikálni környezete tagjaival.
- A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait.
- Érzi a szeretetkapcsolatok fontosságát.
- Érzi, hogy a hagyományok fontos szerepet játszanak a közösségek életében.
- Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.
- Képes átélni a természet szépségét, és érti, hogy felelősek vagyunk a körülöttünk lévő élővilágért.
- Képes rá, hogy érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit vizuális, mozgásos vagy szóbeli eszközökkel kifejezze.
- Tisztában van vele, hogy más gyerekek sokszor egészen más körülmények között élnek, mint ő.

2. évfolyam:

- A tanuló életkorának megfelelő reális képpel rendelkezik saját külső tulajdonságairól, tisztában van legfontosabb személyi adataival.
- Átlátja társas viszonyainak alapvető szerkezetét.
- Képes érzelmi töltéssel viszonyulni környezetéhez és a körülötte élő emberekhez.
- Képes kapcsolatba lépni és a partner személyét figyelembe véve kommunikálni környezete tagjaival, különféle beszédmódokat tud alkalmazni.
- A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait.
- Érzi a szeretetkapcsolatok fontosságát.
- Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.
- Érti, hogy felelősek vagyunk a körülöttünk lévő élővilágért.

- Képes rá, hogy érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit vizuális, mozgásos vagy szóbeli eszközökkel kifejezze.

3. évfolyam:

- Legyen elemi szintű gyakorlata személyek jellemzésében.
- Legyen képes mások viselkedésének megfigyelésére, motivációinak értelmezésére.
- Ismerje a testbeszéd alapelemeit.
- Az összetartozás érzésének felismerésének képességével rendelkezzen. Alakuljanak ki benne azok a szabályok, melyek segítségével megértheti szerepének alakulását a közösségek életében. A saját iskolához való kötődés erősödjön benne.
- Képes másokkal tartós kapcsolatot kialakítani, törekszik e kapcsolatok ápolására, és ismer olyan eljárásokat, amelyek segítségével a kapcsolati konfliktusok konstruktív módon feloldhatók.
- Érzelmileg kötődik a magyar kultúrához. Érti és elfogadja, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is; kész arra, hogy ezt a tényt tiszteletben tartsa, és kíváncsi a sajátjától eltérő kulturális jelenségekre.
- Érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész a megértett szabályok betartására, részt tud venni szabályok kialakításában. Érti, hogy a Föld mindannyiunk közös otthona, és közös kincsünk számos olyan érték, amit elődeink hoztak létre.
- Képes a körülötte zajló eseményekre és a különféle helyzetekre a sajátjától eltérő nézőpontból is rátekinteni.
- Képes jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni.

4. évfolyam

- A tanulónak életkorának megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól, és késztetést érez arra, hogy fejlessze önmagát.
- Oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tud kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.
- Képes másokkal tartós kapcsolatot kialakítani, törekszik e kapcsolatok ápolására, és ismer olyan eljárásokat, amelyek segítségével a kapcsolati konfliktusok konstruktív módon feloldhatók.
- Érzelmileg kötődik a magyar kultúrához. Érti és elfogadja, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is; kész arra, hogy ezt a tényt tiszteletben tartsa, és kíváncsi a sajátjától eltérő kulturális jelenségekre.
- Érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész a megértett szabályok betartására, részt tud venni szabályok kialakításában.
- Érti, hogy a Föld mindannyiunk közös otthona, és közös kincsünk számos olyan érték, amit elődeink hoztak létre.
- Képes a körülötte zajló eseményekre és a különféle helyzetekre a sajátjától eltérő nézőpontból is rátekinteni.
- Képes jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni.

VIZUÁLIS KULTÚRA

évfolyamonkénti kimeneteli követelmények

1. évfolyam:

- ismerje az évfolyam számára előírt eszközöket, és tudja azokat rendeltetésszerűen használni
- ismerkedjen meg a természet és az ember alkotta jelekkel
- tudjon viszonyítani /kisebb-nagyobb/
- ismerje fel a főszíneket, a fehéret és a feketét
- tudjon vonal, folt és színképzéssel alkotást létrehozni
- legyen képes egyszerű tárgyak létrehozására
- fejlődjön esztétikai érzéke
- tudjon közös beszélgetésekbe bekapcsolódni, egy-egy látványra rácsodálkozni
- tudja mi a sík, tömeg, térforma (tapasztalás, érzékelés)
- tudja, mi a pont, egyenes, görbe, kör

2. évfolyam:

- Tudja, mi az ismétlés, ritmus.
- Tudja személyes élményeit megjeleníteni képi formában.
- Tudjon mintázni, gyurmával plasztikát létrehozni.
- Legyen képes egyszerű lenyomat készítésére.
- Tudjon szabályos vonal, folt és színritmusra épített sor- és terülődíszt alkotni.
- Ismerje fel a műalkotások témáit.
- Legyen képes egyszerű báb tervezésére.
- Tudjon egyszerűbb tárgyakat vizuális modellezés után.
- Legyen képes néhány művészeti alkotás és azok alkotóinak megnevezésére.
- Legyen képes egyszerűbb tárgyak ábrázolására közvetlen szemlélet és emlékezet után.

3. évfolyam:

- Tudja, mi az azonosság, hasonlóság.
- Legyen tisztában a beállítás tárgyainak arányával.
- Tudja, mi a kontraszt.
- Ismerje a fő- és mellékszíneket.
- Tudja a tempera és vízfesték jellemző fogásait alkalmazni.
- Tudjon valamely eseményt, élményt megfogalmazni.
- Tudjon valamely eseményt, élményt vizuálisan megjeleníteni.
- Legyen képes egyszerű bábokat tervezni, megalkotni.
- Ismerjen néhány népművészeti technikát.
- Legyen képes alkalmazni néhány technikát. (pl. szövés, fonás)
- Gyermekkori sajátosságainak megfelelően tudjon jeleket felismerni, új jeleket alkalmazni a közlekedés vagy tanulmányaihoz kapcsolódóan más területen.
- Legyen képes élmény befogadására saját és társai munkájának elemzése során.
- Ismerjen legalább 3-3 műalkotást és alkotóját, azokról tudjon összefüggően beszélni.
- Ismerje lakóhelyének legalább egy nevezetes műalkotását.
- Tudja, mi a tájkép, csatakép, emlékmű, kisplasztika.
- Legyen képes alkalmazni néhány kézműves technikát.

4. évfolyam:

- Legyenek képesek a valóság téri viszonyait vizuális kultúrában takarással, feljebb-lejjebb helyezéssel, nagyságviszonyuk érzékeltetésével kifejezni.
- Tanári irányítással tudják az összetettebb mesterséges és természetes formák arányait, részarányait megközelítő pontossággal ábrázolni nézőpont figyelembevételével takarásban, rálátásban.
- Ismerjék a fő- és mellékszíneket, legyenek képesek a színek keverésére, a színárnyalatok megkülönböztetésére.
- Ismerjék a tanult kompozíciós elemeket, kifejező eszközöket, tudják azokat alkalmazni.
- Tudják a látványnak megfelelően meghatározni a vizuális kultúralap helyzetét.
- Legyenek képesek értékelő véleményt mondani saját és társaik munkájáról.
- A műalkotások elemzése során ismerjék fel a tartalmi vonatkozásokat.
- Ismerkedjenek meg lakóhelyük, környezetük művészeti emlékeivel, népművészeti hagyományaival.
- Igazodjanak el a számukra fontos jelekben, ábrákban, tudjanak maguk is jól értelmezhető jelet konstruálni.
- Ismerjenek legalább három műalkotást és azok alkotóját.
- Tárgyalkotás során ismerjék és alkalmazzák a balesetvédelmi szabályokat.

TESTNEVELÉS

1. évfolyam:
***Magasabb évfolyamra lépés feltételei,* kimeneteli követelmények**

- Ismerjék meg a tanórai gyakorlás során alkalmazott jeleket (taps, sípszó, kézfeltartás, stb.).
- Tudják elvégezni a tanult egyszerű gimnasztikai gyakorlatokat bemutatás után.
- Tudjanak 1-2 percig futómozgást tartalmazó játékos tevékenységet végezni.
- Tudjanak felugrani egy és páros lábról.
- Ismerjenek 1-2 szabadidős játékot.
- Sajátítsanak el ugrás, dobás (hajítás, lökés, vetés) technikákat.
- Legyenek képesek egyszerű hely és helyzetváltoztatásokra támasz és függésben
- Jellemezze tevékenységüket kreativitás a feladathelyzetekben.
- Elemi szintű játékkészség birtokában szívesen vegyenek részt egyszerűsített sportjátékokban.
- Sajátítsanak el viselkedési mintákat a fenyegetettség elkerülésére.
- Legyenek képesek összerendezett mozgásokra.
- Ismerjék a játékok elemi szabályait és tartsák be

2. évfolyam:

***Magasabb évfolyamra lépés feltételei,* kimeneteli követelmények**
- Ismerjék és tartsák meg a kialakult szokásrendet.
- Ismerjenek néhány játékos formájú szabad- és kéziszer gyakorlatot.
- Tudjanak 3-4 percig futómozgást tartalmazó játékos tevékenységet végezni.
- Tudjanak futásból egy lábról elugrani és páros lábra guggolásba érkezni.
- Tudjanak célba dobni megfelelő találatbiztonsággal.
- Tudják megtartani saját testsúlyukat függéshelyzetben.
- Tudják a labdát egyéni elképzelés szerint mozgatni.
- Ismerjék az időjárás hatása elleni védekezést.

3. évfolyam:

Magasabb évfolyamra lépés feltételei, kimeneteli követelmények

- Tudják követni a tanár utasításának megfelelően a gimnasztikai gyakorlatok végzését.
- Tudjanak 5-6 percig saját iramban futni.
- Tudják szabályozni ugrásaik erejét, irányát.
- Tudjanak kislabdával 12 m-t hajítani.
- Tudják mászókulcsolással, hajlított karú függésben testhelyzetüket 4-5 mp-ig megtartani.
- Tudjanak folyamatosan haladni labdavezetéssel.
- Ismerjék és alkalmazzák a labda birtokbavételének és továbbításának legegyszerűbb módjait.
- Ismerjen néhány szabadidős játékot.

4. évfolyam:

Magasabb évfolyamra lépés feltételei, kimeneteli követelmények

- Tudják alkalmazni a vezényszónak megfelelő gyakorlatot.
- Tudják végrehajtani az alapvető mozgásformákból összeállított szabadgyakorlatokat.
- Tudjanak 6-7 percig saját iramban futni.
- Tudják szabályozni ugrásaikat a változó feltételeknek megfelelően.
- Tudjanak kislabdával 14 métert hajítani.
- Tudják megtartani testtömegüket függésben és támaszban, valamint egyensúlyozni változó feltételek között.
- Ismerjék és tudják a tanult labdajátékok nevét, szabályait és vegyenek részt a játékban.
- Ismerjék a küzdőjátékok szabályait.
- Ismerjenek speciális szabadtéri játékokat.
- Ismerjék az uszoda és a természetes vizeknek a veszélyeit.

Sakklogika (tantárgyi óra keretében)

1-2.osztály a tovább haladás feltételei, **kimeneteli követelmények**

Tudjon tájékozódni a sakktáblán. (vonal, mező, átló, centrum)
Tudja elhelyezni a bábokat alapállásban a sakktáblán. Ismerje a bábok helyét.
Ismerje és tudja a bábok lépéseinek szabályait, ütésmódját.
Ismerje fel a bábokat, tudja értékeiket.
Ismerje a sakkadás szabályait, (sakk, matt, patt) tudjon egylépéses mattot adni.

Tudjon tájékozódni a sakktáblán. Ismerje fel a bábokat, tudja értékeiket, ismerje menetmódjukat, ütéseiket. Ismerje a sakkadás szabályait, tudjon egylépéses mattot adni. Ismerjen pár végjátékot. A sakk képességfejlesztő hatásait kihasználva juttatjuk el a kisiskolásokat képességeik magasabb szintjére.

Sakkpalota (szakköri formában)

3-4. osztály a továbbhaladás feltételei, **kimeneteli követelmények**

A sakkismereteit alkalmazza önállóan. Ismerje meg alapszinten a megnyitások nevét és a megnyitások széles spektrumát, alkalmazzon néhányat. Legyen képes analógiák felismerésére a bábok értékeinek megfelelően.

Legyen képes felismerni és a szükséges idő alatt átgondolni, mi a teendője egy adott végjátékban. Legyen képes egy szabályos barátságos sakkjátszma lejátszására. Játszma előtt és után fogjon ellenfelével kezet, tartsa be a legfontosabb viselkedési szabályokat. Ismerje az órákon tanult lépések, ütések, módok neveit és azok technikáit.

Ismerje meg a sakktörténet alapjait, a múlt és a jelenkor legnagyobb sakkozóinak nevét. Játszma előtt és után fogjon ellenfelével kezet, tartsa be a legfontosabb viselkedési szabályokat.

A sakk képességfejlesztő hatásait kihasználva juttatja el a kisiskolásokat képességeik magasabb szintjére.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

Magasabb évfolyamra lépés feltételei, kimeneteli követelmények évfolyamonként:

1. évfolyam:

- Tapasztalatok az ember természetátalakító (építő és romboló) munkájáról.
- A család szerepének időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának megértése.
- A háztartási és közlekedési veszélyek tudatosulása, egészséges veszélyérzet.
- Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete.
- Példák ismerete az egészséges, korszerű táplálkozás és a célszerű öltözködés terén.
- A hétköznapjainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.
- Életkori szintnek megfelelő probléma felismerés, problémamegoldás.
- Anyagalakításhoz kapcsolódó foglalkozások megnevezése.
- Célszerű takarékosság lehetőségeinek ismerete.
- Képlékeny anyagok, papír, faanyagok textilek alakítása.
- Építés mintakövetéssel és önállóan.
- Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata.
- A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása.
- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.
- A közlekedési veszélyforrások tudatosulása. Az úttesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás).

2. évfolyam:

- A természeti, a társadalmi és a technika és tervezési környezet megismert jellemzőinek felsorolása.
- Tapasztalatok az ember természetátalakító (építő és romboló) munkájáról
- A család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának megértése.
- A háztartási és közlekedési veszélyek tudatosulása és egészséges veszélyérzet.

- Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete. Példák ismerete az egészséges, korszerű táplálkozás és a célszerű öltözködés terén.
- A hétköznapjainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.
- Életkori szintnek megfelelő probléma felismerés, problémamegoldás. Anyagalakításhoz kapcsolódó foglalkozások megnevezése, az érintett szakmák, hivatások bemutatott jellemzőinek ismerete
- Célszerű takarékosság lehetőségeinek ismerete.
- Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, fémhuzal, szálas anyagok, textilek magabiztos alakítása.
- Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata. A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása.
- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos, gyakorlati alkalmazása.

3. évfolyam:

- Tudja felsorolni a házak lakások feladatát!
- Fogalmazódjon meg benne az igény a lakóhely rendje iránt.
- Ismerjék a lakás beosztásának alapelveit!
- Tudjon különbséget tenni a lakás és az otthon között!
- Lássa be a technika és tervezés fejlődésének szükségességét!
- Tudja a közlekedési eszközöket funkciójuk szerint csoportosítani!
- Ismerje a biztonságos közlekedésirányítására szolgáló fényjelző készülékek jelzéseit!
- Ismerje fel, hogy az anyag szerkezeti kapcsolatával megváltozik a tulajdonsága és a felhasználhatósága! Tapasztalás útján ismerje meg a természeti anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát!
- Tudja a már megismert anyagokat és műveleteket alkalmazni egyszerűbb esetekben!
- Képességeinek megfelelő tudjon tárgyat tervezni és kivitelezni az adott funkcióra anyagot választani, méretet becsülni, mérni!

Törekedjen a környezettudatos fogyasztói magatartás megalapozására a kevesebb hulladék érdekében!

4. évfolyam:

- A nagyvárosi környezet építményeinek megismerése.
- Az anyagfeldolgozás általános jellemzőinek bemutatása.
- A hulladék és a melléktermék fogalmak pontos használata.
- Az anyagok takarékos és célszerű felhasználása.
- Önálló tervezés és kivitelezés az építésben és a tárgyalakításban.
- A tervek, és elképzelések vizuális kultúrai megjelenítése.
- Egyszerű makett készítése és elemzése a terv alapján.
- A közúti kerékpáros közlekedés szabályainak betartása.
- Időjáráshoz, évszakhoz, napszakhoz, alkalomhoz kapcsolódó életviteli szokások.

ÉNEK-ZENE

Magasabb évfolyamra lépés feltételei, kimeneteli követelmények évfolyamonként:

1. évfolyam

- 2-3 népi gyermekjáték, mondóka ismerete
- 3 magyar népdal eléneklése, az első versszakokat emlékezetből.
- 3 komponált gyermekdal vagy megzenésített vers tiszta éneklése (ajánlott: Kodály Zoltán, Bárdos Lajos)
- Felelgető ének-zenés, kérdés-felelet játékok.
- Egyenletes mérő és a dal ritmusának megkülönböztetése (nagytesti mozgással, tapsolással, ritmushangszerekkel, dallamhangszerekkel).
- Negyed, nyolcad pár, negyed szünet.
- Ritmusmotívumok hangoztatása ritmustapssal és ritmushangszerekkel. Ritmusolvasás, ritmusfelelgetés.
- A tanult dalokból a dallam kiemelésének képessége:
- dallamfordulatok: s-m, l-s-m

2. évfolyam

- A tanulók 15 népdalt és gyermekdalt elő tudnak adni a kapcsolódó játékokkal emlékezetből c'–d" hangterjedelemben.
- Csoportosan bátran, jó hangmagasságban énekelnek, képesek az új dalokat rövid előkészítést követően hallás után könnyedén megtanulni.
- Érzik az egyenletes lüktetést, tartják a tempót, érzékelik a tempóváltozást.
- A tanult zenei elemeket (ritmus, dallam) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta).
- A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg.
- Ismerje a fontosabb hangszereket.

3. évfolyam:

Éneklés:

A tanuló:

- tudjon 5–8 gyermekdalt, népdalt önállóan vagy tanári segítséggel énekelni
- ismerje a népszokások hagyományait, szokásrendjét
- legyen aktív az órai tevékenységben

Zenehallgatás:

- törekedjen felismerni a tanult hangszereket hangszínük alapján
- legyen képes megkülönböztetni a hangszercsoportokat hangzásuk alapján
- ismerjen a jeles napokhoz, ünnepekhez kapcsolódó népzenei felvételeket
- próbálja meg kifejezni a zenei élményeit mozgással, vizuális formában is
- női-, férfi-, vegyeskar hangzásának felismerése

Improvizáció:

- tudja párosítók, leánykérők szövegét adott helyen megváltoztatni
- legyen aktív a játékos készségfejlesztő gyakorlatokban

Zenei ismeretek:

- ismerje a hangok nevét, betűjelét, kézjelét, egymáshoz viszonyított helyét a vonalrendszerben
- törekedjen a szabályos kottakép kialakítására
- tudja elhelyezni adott dó hellyel a tanult ritmuselemeket a vonalrendszerben tanári irányítással
- ismerje fel a tanult dalokat jellemző ritmusáról
- olvassa vissza a leírt ritmust ritmusnevekkel

4. évfolyam:

Éneklés:

A tanuló:

- tudjon 5-8 népdalt, szokásdalt önállóan vagy tanári irányítással énekelni
- ismerje a népszokások hagyományait, játékmenetét
- legyen aktív az órai tevékenységben

Zenehallgatás:

- ismerje fel a tanult hangszereket hangszínük alapján
- ismerje a népszokásokhoz tartozó népzenei felvételeket
- különböztesse meg a kórusfajtákat hangzásuk alapján: gyermek-, női-, férfi-, vegyeskar

Improvizáció:

- aktívan vegyen részt a játékos készségfejlesztő gyakorlatokban: ritmuskígyó, osztinátó, ritmusfelelgetés variációk stb.
- próbálja meg a zenei élményeit mozgással és vizuálisan is kifejezni

Zenei ismeretek:

- törekedjen a szabályos kottakép kialakítására
- próbálja felismerni a tanult dalokat jellemző ritmussoráról
- tudja elhelyezni tanári irányítással a tanult ritmuselemeket ritmus- és hangjegyírás esetén a vonalrendszerben

DIGITÁLIS KULTÚRA

Várt eredmények az 1. évfolyam végén, kimeneteli követelmények:

Legyen képes a környezetét megfigyelni és a szokásos információkat felismerni.

- Tudjon tájékozódni közvetlen környezetében, ismerje az irányokat.
- Legyen képes az egyszerű, szöveges, vizuális információkat értelmezni.
- Tudja a fontos személyi adatait.
- Legyen képes az algoritmus elemeiből a helyes sorrend felállítására néhány elem esetében. Vegyen részt irányítóként és irányítottként is az algoritmus-játékokban.
- Legyen képes segítséggel könyvtárban mesekönyveket megtalálni.

Várt eredmények a 2. évfolyam végén, kimeneteli követelmények:

- Legyen képes egy kódolt üzenet olvasására.
- Legyen tisztába a kódolás menetével, az információk ilyen kezelésével.
- Értsen meg néhány lépéses algoritmust. Legyen képes a LOGO programozási nyelvben egy egyszerű algoritmus alkalmazására, a teknőc irányítására.
- Egyszerűen kezelhető oktató- vagy logikai játék programmal dolgozzon.
- Legyen képes egy egyszerű vizuális kultúra elkészítésére (esetleg segítséggel).
- Tudja az egeret használni a vizuális kultúra készítése során.
- Szerezzen gyakorlatot a könyvtári könyvek felkutatásában.
- Tudja megkeresni a mesekönyvek, természetről szóló könyvek helyét.
- Tudja kérdéseit feltenni a könyvekről. Ismerje meg a kölcsönzés menetét.

Várt eredmények a 3. évfolyam végén, kimeneteli követelmények:

- A tanuló közvetlen otthoni vagy iskolai környezetéből megnevez néhány informatikai eszközt, felsorolja fontosabb jellemzőit
- önállóan vagy tanítói segítséggel választ más tantárgyak tanulásának támogatásához applikációkat, digitális tananyagot, oktatójátékot, képességfejlesztő digitális alkalmazást
- ismer néhány, kisiskolások részére készített portált, információforrást, digitálistananyag-lelőhelyet
- közvetlen tapasztalatokat szerez a digitális eszközök használatával kapcsolatban
- megfogalmazza, néhány példával alátámasztja, hogyan könnyíti meg a felhasználó munkáját az adott eszköz alkalmazása
- egyszerű feladatokat old meg informatikai eszközökkel; esetenként tanítói segítséggel összetett funkciókat is alkalmaz
- adott szempontok alapján megfigyel néhány, grafikai alkalmazással készített produktumot, személyes véleményét megfogalmazza
- grafikai alkalmazással egyszerű, közvetlenül hasznosuló vizuális kultúrát, grafikát, dokumentumot hoz létre
- egy vizuális kultúra dokumentumot adott szempontok alapján értékel, módosít
- egyszerű prezentációt, ábrát, egyéb segédletet készít
- információt keres az interneten más tantárgyak tanulása során, és felhasználja azt
- információkat keres, a talált adatokat felhasználja digitális produktumok létrehozására
- kiválasztja a számára releváns információt, felismeri a hamis információ:
- tisztában van a személyes adat fogalmával, törekszik megőrzésére, ismer néhány példát az e-Világ veszélyeivel kapcsolatban
- ismeri és használja a kapcsolattartás formáit és a kommunikáció lehetőségeit a digitális környezetben
- értelmezi a problémát, a megoldási lehetőségeket eljátssza, megfogalmazza, egyszerű eszközök segítségével megvalósítja;
- felismer, eljátszik, végrehajt néhány hétköznapi tevékenysége során tapasztalt, elemi lépésekből álló, adott sorrendben végrehajtandó cselekvést;
- egy adott, mindennapi életből vett algoritmust elemi lépésekre bont, értelmezi a lépések sorrendjét, megfogalmazza az algoritmus várható kimenetelét;
- közvetlen otthoni vagy iskolai környezetéből felismei és megnevezi az informatikai eszközöket, felsorolja fontosabb jellemzőiket;
- önállóan vagy tanítói segítséggel választ más tantárgyak tanulásának támogatásához applikációkat, digitális tananyagot, oktatójátékot, képességfejlesztő digitális alkalmazást;
- Önállóan használ néhány, életkorának megfelelő alkalmazást, elsősorban információgyűjtés, gyakorlás, egyéni érdeklődésének kielégítése céljából.
- ismeri a kisiskolások részére készített portáltokat, információforrásokat, digitálistananyag-lelőhelyeket.

Várt eredmények a 4. évfolyam végén, kimeneteli követelmények:

- önállóan vagy tanítói segítséggel választ más tantárgyak tanulásának támogatásához applikációkat, digitális tananyagot, oktatójátékot, képességfejlesztő digitális alkalmazást
- kezdetben tanítói segítséggel, majd önállóan használ néhány, életkorának megfelelő alkalmazást, elsősorban információgyűjtés, gyakorlás, egyéni érdeklődésének kielégítése céljából.

- ismer néhány, kisiskolások részére készített portált, információforrást, digitálistananyag-lelőhelyet:
- megfogalmazza, néhány példával alátámasztja, hogyan könnyíti meg a felhasználó munkáját az adott eszköz alkalmazása
- egyszerű feladatokat old meg informatikai eszközökkel; esetenként tanítói segítséggel összetett funkciókat is alkalmaz
- a feladathoz, problémához digitális eszközt, illetve alkalmazást, applikációt, felhasználói felületet választ; felsorol néhány érvet választásával kapcsolatosan
- adott szempontok alapján megfigyel néhány, grafikai alkalmazással készített produktumot, személyes véleményét megfogalmazza
- grafikai alkalmazással egyszerű, közvetlenül hasznosuló vizuális kultúrát, grafikát, dokumentumot hoz létre
- egy vizuális kultúrás dokumentumot adott szempontok alapján értékel, módosít
- egyszerű prezentációt, ábrát, egyéb segédletet készít:
- állításokat fogalmaz meg grafikonokról, infografikákról, táblázatokról; a kapott információkat felhasználja napi tevékenysége során
- információkat keres, a talált adatokat felhasználja digitális produktumok létrehozására
- kiválasztja a számára releváns információt, felismeri a hamis információt
- képes feladat, probléma megoldásához megfelelő applikáció, digitális tananyag, oktatójáték, képességfejlesztő digitális alkalmazás kiválasztására
- tisztában van a személyes adat fogalmával, törekszik megőrzésére, ismer néhány példát az e-Világ veszélyeivel kapcsolatban
- ismeri és használja a kapcsolattartás formáit és a kommunikáció lehetőségeit a digitális környezetben
- ismeri a mobileszközök alkalmazásának előnyeit, korlátait, etikai vonatkozásait;
- közvetlen tapasztalatokkal rendelkezik a mobileszközök oktatási célú felhasználásával kapcsolatban
- értelmezi a problémát, a megoldási lehetőségeket eljátssza, megfogalmazza, egyszerű eszközök segítségével megvalósítja
- feladat, probléma megoldásához többféle algoritmust próbál ki
- a valódi vagy szimulált programozható eszköz mozgását értékeli, hiba esetén módosítja a kódsorozatot a kívánt eredmény eléréséig. Tapasztalatait megfogalmazza, megvitatja társaival;
- adott feltételeknek megfelelő kódsorozatot tervez és hajtat végre, történeteket, meserészleteket jelenít meg padlórobottal vagy más eszközzel
- információt keres az interneten más tantárgyak tanulása során, és felhasználja azt.
- Egyszerűbb infografikákat, táblázatokat készít; a kapott információk alapján,
- információkat keres, a talált adatokat felhasználja digitális produktumok létrehozására;
- Ismeri a böngészőprogramok alapfunkcióit, egyszerű beállításokat végez.
- képes a kiadott feladat, probléma megoldásához megfelelő applikációt, digitális tananyagot, oktatójátékot, képességfejlesztő digitális alkalmazást kiválasztani.
- Ismeri a személyes adat fogalmát és képes azok felismerésére, értelmezésére.

Felső tagozat

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Magyar nyelv és irodalomból

Sajátos nevelési igényű tanulók esetén a minimum követelmények meghatározása egyénre szabottan történik, a szakértői vélemények iránymutatása alapján.

5. évfolyam **Minimum követelmények az 5. osztály végén**	**<u>Nyelvtan:</u>** − A tanuló törekszik gondolatait érthetően, a helyzetnek megfelelően megfogalmazni, a beszédet kísérő nem nyelvi jeleket felismerni és alkalmazni a mindennapi beszédhelyzetben − Képes mások rövidebb szóbeli üzeneteinek, rövidebb hallott történeteknek a megértésére. − Ismeri, tudja a legalapvetőbb anyaggyűjtési módokat. − Képes a tanult hagyományos műfajban (elbeszélés) szöveget alkotni. − Képes az olvasott szövegből az információk visszakeresésére − A megismert új szavakat próbálja aktív szókincsében is alkalmazni. − Alkalmazza az általa tanult nyelvi, nyelvtani, helyesírási, nyelvhelyességi ismereteket.
A továbbhaladás feltételei (a javítóvizsga követelményei): ismeretek és készségek teljesítésének 70 %-a	**<u>Irodalom:</u>** − A tanuló meg tud nevezni három mesetípust példákkal. Különbséget tud tenni a népmese és a műmese között. − El tudja különíteni a ritmikus szöveget a prózától. − Fel tud sorolni három-négy művet Petőfitől és Aranytól, képes egyszerűbb bemutatást megfogalmazni János vitéz alakjáról. − Össze tudja foglalni néhány hosszabb mű cselekményét (*János vitéz, A Pál utcai fiúk)* meg tudja különböztetni, melyik közülük a regény és melyik az elbeszélő költemény. − Érthetően, kifejezően és pontosan olvas. − Képes egyszerűbb meghatározást adnia következő fogalmakról: megszemélyesítés, dal, rím, hasonlat. − Képes a következő művekből részletek szöveghű felidézésére: Petőfi Sándor: *Az Alföld*; *János vitéz*

6. évfolyam **Minimum követelmények a 6. osztály végén** **A továbbhaladás feltételei (a javítóvizsga követelményei): ismeretek és készségek teljesítésének 70% -a**	**<u>Nyelvtan:</u>** − Képes a tanult hagyományos és internetes műfajokban az egyéni sajátosságaihoz mérten tagolt, rendezett, áttekinthető írásképpel, egyértelmű javításokkal (elbeszélés, leírás, levél 10-15 mondatos SMS, e-mail stb.) szöveget alkotni. − Törekszik az érthető, igényes írásbeli és szóbeli megnyilatkozásra. − Képes az írott és elektronikus felületen megjelenő olvasott szövegből az információk visszakeresésére. Képes feladatvégzésre az információgyűjtés és ismeretszerzés módszereinek alkalmazásával. − A szövegértés folyamatában képes saját módszerét kialakítani. − A tanuló ismeri a tanult alapszófajokat (ige, főnév, melléknév, számnév), a hozzájuk kapcsolódó főbb helyesírási szabályokat. − A megismert új szavakat, próbálja aktív szókincsében is alkalmazni. **<u>Irodalom:</u>** − A tanuló meg tud nevezni és fel tud idézni címe vagy részlete említésével három mondát. − El tudja különíteni a ritmikus szöveget a prózától. − Fel tud sorolni két művet Aranytól, képes egyszerűbb bemutatást adni Toldi Miklós alakjáról. Meg tudja világítani 5–6 mondatban az *Egri csillagok* történelmi hátterét. − Össze tudja foglalni néhány hosszabb mű cselekményét (*Toldi, Egri csillagok*), meg tudja különböztetni, melyik közülük a regény és melyik az elbeszélő költemény. − Érthetően, kifejezően és pontosan olvas. − Képes az általa jól ismert történetek szereplőit egyszerűen jellemezni. Képes néhány példa közül kiválasztani az egyszerűbb hasonlatokat, megszemélyesítés. − Képes egyszerűbb meghatározást adni következő fogalmakról: líra, epika, megszemélyesítés, dal, rím, konfliktus, ballada. Képes a következő művek részleteinek szöveghű felidézésére: Arany János: Toldi, A walesi bárdok.

7. évfolyam **Minimum követelmények a 7. osztály végén** **A továbbhaladás feltételei (a javítóvizsga követelményei) : ismeretek és készségek teljesítésének 70 %-a**	**<u>Nyelvtan:</u>** − A tanuló eligazodik, részt vesz a mindennapi páros és csoportos kommunikációs helyzetekben, vitákban. − Gondolatait, érzelmeit, véleményét a kommunikációs helyzetnek megfelelően, érvekkel alátámasztva fogalmazza meg, és mások véleményét is figyelembe veszi. − Figyeli és tudja értelmezni partnerei kommunikációs szándékát, nem nyelvi jeleit. − Képes a különböző megjelenésű és műfajú szövegből információk visszakeresésére. − Össze tudja foglalni a szöveg tartalmát. − Képes az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos saját véleményét szóban megfogalmazni. − A tanuló ismeri a szövegalkotásban a különböző mondatfajták használatát. − Alkalmazza az írásbeli szövegalkotásban a mondatvégi írásjeleket. − Ismerje az igei állítmányt és az alanyt, tárgyat − Ismerje a szószerkezetek típusait, fajtáit: mellérendelés, alárendelés − Felismeri az egyszerű és összetett szavakat. **<u>Irodalom:</u>** − A műnemek lényegét meg tudja fogalmazni. − A szereplőket jellemezni tudja, a konfliktusok mibenlétét fel tudja tárni. − Képes egy adott mű témájának meghatározására. − Felismer néhány lírai műfajt, költői képet, alakzatot, rímfajtát. − Képes egyszerűbb meghatározást megfogalmazni a következő fogalmakról: novella, regény, óda, himnusz, epigramma, ballada. − Az ismertebb műfajokról tudja az alapvető információkat. − Képes az alábbi művek részleteinek szöveghű felidézésére: Himnusz, Szózat

8. évfolyam **Minimum követelmények a 8. osztály végén** **A továbbhaladás feltételei (a javítóvizsga követelményei) : ismeretek és készségek teljesítésének 70% -a**	**<u>Nyelvtan:</u>** − A tanuló eligazodik és részt vesz a mindennapi páros és csoportos kommunikációs helyzetekben, vitákban. − Gondolatait, érzelmeit, véleményét a kommunikációs helyzetnek megfelelően, érvekkel alátámasztva fogalmazza meg, és mások véleményét is figyelembe veszi. − Figyeli és tudja értelmezni partnerei kommunikációs szándékát, nem nyelvi jeleit. − Képes a különböző megjelenésű és műfajú szövegből információk visszakeresésére. − Össze tudja foglalni a szöveg tartalmát. − Képes az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos saját véleményét szóban megfogalmazni. − A tanuló ismeri a szövegalkotásban a különböző mondatfajták használatát. − Alkalmazza az írásbeli szövegalkotásban a mondatvégi írásjeleket. − Ismeri az egyszerű és összetett mondatok típusait, a mondatfajtákat felismeri a közlési szándék és szerkezet szerint. **<u>Irodalom:</u>** − A műnemek lényegét meg tudja fogalmazni. − A regények szereplői egyszerűen jellemezni tudja, a konfliktusok mibenlétét fel tudja tárni. − Azonosítja a művek témáját. − Tudjon néhány mondatos bemutatást adni a Nyugat alkotóiról: Ady Endre, József Attila és Radnóti Miklós, Móricz Zsigmond, Tamási Áron. Tudja megnevezni néhány művüket. − Képes egyszerűbb meghatározást megfogalmazni a következő fogalmakról: novella, dialógus, monológ, szimbólum. Az ismertebb műfajokról tudja az alapvető információkat. − Tisztában van a média alapvető kifejezőeszközeivel. Ismeri a média, az internet társadalmi szerepét.

<u>DRÁMA ÉS SZÍNHÁZ</u>

7. évfolyam

A dráma és színház tanítása olyan művészeti és művészetpedagógiai tevékenység, amelynek célja az élményeken keresztül történő megértés, valamint a kommunikáció, a kooperáció, a kreativitás fejlesztése, az összetartozás érzésének erősítése. A dráma és színház kreatív folyamata szolgálja a tanulók ön- és társismeretének gazdagodását, segíti az oldottabb és könnyebb

kapcsolatépítést és kapcsolatfenntartást. A tanulói tevékenységek a gondolatok és érzelmek kifejezését, ezzel együtt különböző drámai és színházi kifejezési formák megismerését, alkalmazásuk elsajátítását és értelmezését szolgálják. A dramatikus tevékenység gyakorlása és tanulása hozzájárul az önazonosság erősítéséhez és a nemzeti, helyi vagy nemzetiségi közösségi tudat kialakításához. A dráma és színház tevékenységformáival való – a Nemzeti alaptanterv magyar nyelv és irodalom tantárgyra vonatkozó szemléletéhez igazodó – személyes találkozás révén a művészeti ág nyelve a tanulók sajátjává válik, és mindezek eredményeként kialakul bennük a művészettel élés, az értő befogadóvá válás alapvető igénye. A dráma és színház tevékenységei nagy szerepet játszanak a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott valamennyi kompetencia fejlesztésében. Fejleszti a tanulás kompetenciáit, mert a tanuláshoz kapcsolódó sikeresség megélt élményként jelenik meg, mely más tárgyak tanulásához is pozitív megerősítést ad. Fejleszti a kommunikációs kompetenciákat, mert a dráma és színház keretei között sokféle önkifejezési forma (verbális, vokális, nonverbális) alkalmazására és gyakorlására van lehetőség, ami a kommunikációs lehetőségek körét a megszokotthoz képest erőteljesen kitágítja. A kommunikáció folyamatában a tanulók nyitottan, érzékenyen és kritikusan viszonyulnak mások véleményéhez, illetve konstruktív párbeszéd folytatására törekednek. Fejleszti a digitális kompetenciákat, hiszen a tanulók kezében lévő digitális eszközök a hétköznapi kommunikáció mindennapos eszközei, melyeket konkrét vagy szimbolikus tartalommal gyakran alkalmaznak kortárs élethelyzetekben. Emellett a dramatikus tevékenységek során a tanulók azonosítják a digitális környezet kínálta lehetőségeket és veszélyeket is, érvényesen foglalkozhatnak a magánszféra, a személyes adatok és a digitális identitás meglétével vagy hiányával, veszélyeztetésével vagy biztonságával. Fejleszti a matematikai, gondolkodási kompetenciákat, hiszen a dramatikus tevékenységek folyamán és következtében a tanuló motivált a problémák azonosítására, a kérdések megfogalmazására, a bizonyítékok keresésére és értékelésére, a logikus érvelés alkalmazására, a következtetések levonására, és megalapozott információkra, tényekre és bizonyítékokra támaszkodó döntésekre törekszik. Ugyanakkor a dráma és színház tevékenységei teret adnak a szabad asszociáción alapuló, divergens gondolkodási szakaszoknak is, a fantázia, kreatív megközelítések szabadságának, melyek szintén nagy szerepet játszanak a gondolkodás fejlesztésében. Fejleszti a személyes és társas kapcsolati kompetenciákat, hiszen a tantárgy tanulásának jellemzője a gazdag önkifejezési formák támogatása, ami segíti az önismeret, a reális önértékelés kialakulását, ugyanakkor a csoportos együttműködésben, közös cél érdekében zajló munka erősíti az érdekérvényesítés és az alkalmazkodás dinamikus egyensúlyában zajló konfliktusmegoldások folyamatát.

Tantárgyi minimumkövetelmény

A tanulók képesek tevékeny részvételre többféle dramatikus tevékenységben, fejlődnek improvizációs készségeik, erősödik biztonságérzetük a mozgásos gyakorlatok folyamán. Ismerik a különböző beszédműfajokat, a kommunikáció verbális, nonverbális, zenei és metakommunikációs elemeit. Képesek alapfokú szerkesztési tevékenységre dramatikus játékokban, részt vesznek a dramatikus tevékenységek értelmező megbeszélésében. Képesek munkamegosztásra, értik és értékelik társaik munkáját, fejlődik önismeretük és önuralmuk, képviselik saját álláspontjukat, elfogadóak más álláspontok iránt. Ismerik és használni tudják a legalapvetőbb dramaturgiai, drámaszerkezeti és színházi alapfogalmakat, képesek egy színházi előadásról megfogalmazni élményeiket, gondolataikat, és ennek során a megismert fogalmi készletet alkalmazni. Ismerik a legfontosabb színházi műfajokat. Ismerik a legfontosabb színházi mesterségeket.

FIZIKA

7. évfolyam
Továbbhaladás feltételei

Bevezetés a fizikába:

1. jó becsléseket tud adni egyszerű számítás, következtetés segítségével;
2. értelmezi a sportolást segítő kisalkalmazások által mért fizikai adatokat. Méréseket végez a mobiltelefon szenzorainak segítségével;
3. értelmezni tud egy jelenséget, megfigyelést valamilyen korábban megismert vagy saját maga által alkotott egyszerű elképzelés segítségével.

Az energia:

4. tudja azonosítani a széles körben használt technológiák környezetkárosító hatásait, és fizikai ismeretei alapján javaslatot tesz a károsító hatások csökkentésének módjára;
5. tudatában van az emberi tevékenység természetre gyakorolt lehetséges negatív hatásainak és az ezek elkerülésére használható fizikai eszközöknek és eljárásoknak (pl. porszűrés, szennyezők távolról való érzékelése alapján elrendelt forgalomkorlátozás).

Mozgás közlekedés és sportolás közben:

ismeri a saját maga által használt eszközök (például közlekedési eszközök, elektromos háztartási eszközök, szerszámok) működési elvének lényegét;

6. felismeri a fizikai kutatás által megalapozott technika és tervezési fejlődés egyes fejezeteinek a társadalomra, illetve a történelemre gyakorolt hatását, meg tudja fogalmazni a természettudomány fejlődésével kapcsolatos alapvető etikai kérdéseket;
7. tisztában van az önvezérelt járművek működésének elvével, illetve néhány járműbiztonsági rendszer működésének fizikai hátterével.

Lendület, egyensúly:

8. ismeri a saját maga által használt eszközök (például közlekedési eszközök, elektromos háztartási eszközök, szerszámok) működési elvének lényegét;
9. felismeri a fizikai kutatás által megalapozott technika és tervezési fejlődés egyes fejezeteinek a társadalomra, illetve a történelemre gyakorolt hatását, meg tudja fogalmazni a természettudomány fejlődésével kapcsolatos alapvető etikai kérdéseket;
10. megismeri jelentős fizikusok életének és tevékenységének legfontosabb részleteit, azok társadalmi összefüggéseit (pl. Isaac Newton, Arkhimédész, Galileo Galilei, Jedlik Ányos).

Víz, levegő és szilárd anyagok a háztartásban és a környezetünkben:

ismeri a környezetében előforduló legfontosabb természeti jelenségek (például időjárási jelenségek, fényviszonyok változásai, égi jelenségek) fizikai magyarázatát;

- ismeri a saját maga által használt eszközök (például közlekedési eszközök, elektromos háztartási eszközök, szerszámok) működési elvének lényegét.

8. évfolyam

Továbbhaladás feltételei

- A diák ismerje fel a tanult elektromos és fénytani jelenségeket, a tanórán és az iskolán kívüli életben egyaránt.
- Ismerje az elektromos áram hatásait és ezek gyakorlati alkalmazását.
- Ismerje és tartsa be az érintésvédelmi és baleset-megelőzési szabályokat. Legyen képes tanári irányítással egyszerű elektromos kapcsolások összeállítására, feszültség- és árammérésre. Tudja értelmezni az elektromos berendezéseken feltüntetett adatokat.
- Ismerje a háztartási elektromos energiatakarékosság jelentőségét és megvalósításának lehetőségeit.
- Tudja az anyagokat csoportosítani elektromos és optikai tulajdonságaik szerint.
- Legyen tisztában a szem működésével és védelmével kapcsolatos tudnivalókkal, ismerje a szemüveg szerepét. Ismerje a mindennapi optikai eszközöket.
- Legyen képes alapvető tájékozódásra az iskolai könyvtár lexikonjai, kézikönyvei, természettudományos ismeretterjesztő könyvei, folyóiratai között

IDEGEN NYELV

5. évfolyam

A továbbhaladás feltételei

Hallott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel kifejezett kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket megért;

Beszédkészség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre néhány szóban vagy egyszerű mondatban válaszol;

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat megért;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokból álló rövid szövegben fontos információt megtalál;

Íráskészség

A tanuló

- ismert nyelvi elemekből álló rövid mondatokat helyesen lemásol.

6. évfolyam

Hallott szöveg értése

A tanuló

- utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr;

Beszédkészség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű mondatokban válaszol;
- tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket tesz fel;

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál;

Íráskészség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat helyesen lemásol.

7. évfolyam

A továbbhaladás feltételei

Hallott szöveg értése

A tanuló

- megérti az utasításokat, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;

Beszédkészség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre mondatokban válaszol;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz;
- kérdéseket tesz fel;

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál;

Íráskészség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid szöveget diktálás után leír;
- egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlet) létrehoz;

8. évfolyam

A továbbhaladás feltételei

Hallott szöveg értése

A tanuló

- utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegből fontos információt kiszűr;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti;

Beszédkészség

A tanuló
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű mondatokban válaszol;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket feltesz,

Olvasott szöveg értése
A tanuló
- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti;
- egyszerű történetet megért;

Íráskészség
A tanuló
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget diktálás után leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz
- egyszerű, strukturált szöveget (üzenet, üdvözlet, baráti levelet) létrehoz;

DIGITÁLIS KULTÚRA

Minimumkövetelmények

5. évfolyam végén:

A tanuló az Algoritmizálás és blokkprogramozás témakör végére:
- megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat;
- ismeri és tanári segítséggel használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- ismeri és használja a programozási környezet alapvető eszközeit;

A tanuló az Online kommunikáció témakör végére:
- tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.

A tanuló a Robotika témakör végére:
- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit.

A tanuló a Szövegszerkesztés témakör végére:
- ismeri a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, vonatkozó alapelveket;
- a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat;
- ismeri és kritikusan használja a nyelvi eszközöket (például helyesírás-ellenőrzés, elválasztás);
- etikus módon használja fel az információforrásokat.

A tanuló a Bemutatókészítés témakör végére:
- ismeri a prezentációkészítés alapszabályait, és azokat alkalmazza;

- a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat.

A tanuló a Multimédiás elemek készítése témakör végére

- ismeri egy bittérképes vizuális program használatát, azzal ábrát készít;

A tanuló Az információs társadalom, e-Világ témakör végére:

- önállóan keres információt, a találatokat hatékonyan szűri;
- védekezik az internetes zaklatás különböző formái ellen, szükség esetén segítséget kér.

A tanuló A digitális eszközök használata témakör végére:

- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait;
- az informatikai eszközöket önállóan használja;
- értelmezi az informatikai eszközöket működtető szoftverek hibajelzéseit, és azokról beszámol.

6. évfolyam végén:

A tanuló az Algoritmizálás és blokkprogramozás témakör végére:

- megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat;
- ismeri és tanári segítséggel használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- ismeri és használja a programozási környezet alapvető eszközeit;
- a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven;
- tapasztalatokkal rendelkezik az eseményvezérlésről;
- mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben

A tanuló az Online kommunikáció témakör végére:

- tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat

A tanuló a Robotika témakör végére:

- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit.

A tanuló a Szövegszerkesztés témakör végére:

- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
- a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat;
- ismeri és kritikusan használja a nyelvi eszközöket (például helyesírás-ellenőrzés, elválasztás);
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

7. évfolyam végén:

- érti, hogyan történik az egyszerű algoritmusok végrehajtása a digitális eszközökön;
- egyszerű algoritmusokat elemez és készít;
- ismeri a kódolás eszközeit;
- adatokat kezel a programozás eszközeivel.
- ismeri és tanári segítséggel használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- ismeri és használja a programozási környezet alapvető eszközeit;
- a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven;

- ismeri, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait;
- ismeri és betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat.
- tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.
- mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.
- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit.
- A tanuló egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat.
- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
- a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat;
- ismeri és kritikusan használja a nyelvi eszközöket (például helyesírás-ellenőrzés, elválasztás);
- a szöveges dokumentumokat többféle elrendezésben jeleníti meg papíron, tisztában van a nyomtatás környezetre gyakorolt hatásaival;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.
- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat;
- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.
- ismeri a prezentációkészítés alapszabályait, és azokat alkalmazza;
- a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat.
- digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót;
- digitális képeken képkorrekciót hajt végre.
  ismeri egy bittérképes vizuális program használatát, azzal ábrát készít
- bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő programban vizuális kultúraeszközökkel ábrát készít.
- ismeri a digitális környezet, az e-Világ etikai problémáit;
- ismeri az információs technológia fejlődésének gazdasági, környezeti, kulturális hatásait.
- ismeri az információs társadalom múltját, jelenét és várható jövőjét;
- online gyakorolja az állampolgári jogokat és kötelességeket;
- ismeri az információkeresés technikáját, stratégiáját és több keresési szempont egyidejű érvényesítésének lehetőségét;
- tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- védekezik az internetes zaklatás különböző formái ellen, szükség esetén segítséget kér.
- célszerűen választ a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül;
- önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat;
- használja a digitális hálózatok alapszolgáltatásait.

- tapasztalatokkal rendelkezik az iskolai oktatáshoz kapcsolódó mobileszközökre fejlesztett alkalmazások használatában;
- az informatikai eszközöket önállóan használja, a tipikus felhasználói hibákat elkerüli, és elhárítja az egyszerűbb felhasználói szintű hibákat;

értelmezi az informatikai eszközöket működtető szoftverek hibajelzéseit, és azokról beszámol;

8. évfolyam végén:

- A tanuló ismerje a számítógép fontosabb alkalmazási területeit és jelentőségét a mai társadalomban.
- Képes legyen többféle formázást tartalmazó szöveges – rajzos - táblázatos dokumentumot készíteni.
- Minta alapján tudjon dokumentumot készíteni.
- Tudjon adatokat táblázatos formában és diagramon megjeleníteni.
- Tudja, hogy a tárgyszó és a szakjelzet a könyv témáját fejezi ki. Tudjon a szakjelzet ismeretében a szabadpolcon műveket keresni. Legyen képes - segítséggel - a tárgyi katalógust használva egyszerű keresési feladatokat megoldani. Tudjon forrásokra hivatkozni.

MATEMATIKA
Minimumkövetelmények

5. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Halmazba rendezés adott tulajdonság alapján, részhalmaz felírása, felismerése.
- Két véges halmaz közös részének, illetve uniójának felírása, ábrázolása.
- Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint.
- Néhány elem sorba rendezése különféle módszerekkel.
- Állítások igazságának eldöntése, igaz és hamis állítások megfogalmazása.
- Összehasonlításhoz szükséges kifejezések helyes használata.
- Néhány elem összes sorrendjének felírása.

Számtan, algebra

- Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen.
- Ellentett, abszolút érték felírása.
- Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben.
- A mindennapi életben felmerülő egyszerű arányossági feladatok megoldása következtetéssel, az egyenes arányosság felismerése, használata.
- Két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójelek alkalmazása.
- Szöveges feladatok megoldása következtetéssel (az adatok közötti összefüggések felírása szimbólumokkal).
- Becslés, ellenőrzés segítségével a kapott eredmények helyességének megítélése.
- A hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban. Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Tájékozódás a koordinátarendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.
- Egyszerűbb grafikonok, elemzése.

- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint, szabályok felismerése, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.

Geometria

- Térelemek, félegyenes, szakasz, szögtartomány, sík, fogalmának ismerete.
- A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák pontos szerkesztése. A körző, vonalzó célszerű használata.
- Alapszerkesztések: pont és egyenes távolsága, két párhuzamos egyenes távolsága, szakaszfelező merőleges, szögfelező, szögmásolás, merőleges és párhuzamos egyenesek.
- A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete
- Téglalap és a négyzet kerületének és területének kiszámítása.

Valószínűség, statisztika

- Egyszerű diagramok értelmezése, táblázatok olvasása.
- Néhány szám számtani közepének kiszámítása.

Valószínűségi játékok, kísérletek során adatok tervszerű gyűjtése, rendezése, ábrázolása.

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Halmazba rendezés adott tulajdonság alapján, részhalmaz felírása, felismerése.
- Két véges halmaz közös részének, illetve uniójának felírása, ábrázolása.
- Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint.
- Néhány elem sorba rendezése különféle módszerekkel.
- Állítások igazságának eldöntése, igaz és hamis állítások megfogalmazása.
- Összehasonlításhoz szükséges kifejezések helyes használata.
- Néhány elem összes sorrendjének felírása.

Számtan, algebra

- Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen.
- Ellentett, abszolút érték felírása.
- Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben.
- A mindennapi életben felmerülő egyszerű arányossági feladatok megoldása következtetéssel, az egyenes arányosság felismerése, használata.
- Két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójelek alkalmazása.
- Szöveges feladatok megoldása következtetéssel (az adatok közötti összefüggések felírása szimbólumokkal).
- Becslés, ellenőrzés segítségével a kapott eredmények helyességének megítélése.
- A hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban. Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Tájékozódás a koordinátarendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.
- Egyszerűbb grafikonok, elemzése.
- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint, szabályok felismerése, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.

Geometria

- Térelemek, félegyenes, szakasz, szögtartomány, sík, fogalmának ismerete.
- A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák pontos szerkesztése. A körző, vonalzó célszerű használata.

- Alapszerkesztések: pont és egyenes távolsága, két párhuzamos egyenes távolsága, szakaszfelező merőleges, szögfelező, szögmásolás, merőleges és párhuzamos egyenesek.
- A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete
- Téglalap és a négyzet kerületének és területének kiszámítása.

Valószínűség, statisztika
- Egyszerű diagramok értelmezése, táblázatok olvasása.
- Néhány szám számtani közepének kiszámítása.

Valószínűségi játékok, kísérletek során adatok tervszerű gyűjtése, rendezése, ábrázolása.

6. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek
- konkrét esetekben halmazokat felismer és ábrázol.
- állítások logikai értékét (igaz vagy hamis) megállapítja.

Számtan, algebra
- érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját nagy számok esetén;
- ismeri a római számjelek közül az L, C, D, M jeleket, felismeri az ezekkel képzett számokat a hétköznapi helyzetekben;
- ismeri és alkalmazza a 2-vel, 3-mal, 4-gyel, 5-tel, 6-tal, 9-cel, 10-zel, 100-zal való oszthatóság szabályait;
- a természetes számokat osztóik száma alapján és adott számmal való osztási maradékuk szerint csoportosítja.
- érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját nagy számok esetén;
- ismeri a római számjelek közül az L, C, D, M jeleket, felismeri az ezekkel képzett számokat a hétköznapi helyzetekben;
- ismeri és alkalmazza a 2-vel, 3-mal, 4-gyel, 5-tel, 6-tal, 9-cel, 10-zel, 100-zal való oszthatóság szabályait;
- a természetes számokat osztóik száma alapján és adott számmal való osztási maradékuk szerint csoportosítja.
- gyakorlati feladatok megoldása során legfeljebb kétjegyű egész számmal írásban oszt. A hányadost megbecsüli.
- meghatározza konkrét számok ellentettjét, abszolút értékét;
- ismeri az egész számokat.
- ábrázol törtrészeket, meghatároz törtrészeknek megfelelő törtszámokat;
- érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját tizedes törtek esetén;
- megfelelteti egymásnak a racionális számok közönséges tört és tizedes tört alakját.
- meghatározza konkrét számok reciprokát.
- gyakorlati feladatok megoldása során tizedes törtet legfeljebb kétjegyű egész számmal írásban oszt. A hányadost megbecsüli.
- megoldását ellenőrzi.

Összefüggések, függvények, sorozatok
- tájékozódik a koordináta-rendszerben: koordinátáival adott pontot ábrázol, megadott pont koordinátáit leolvassa.
- sorozatokat adott szabály alapján folytat;
- néhány tagjával adott sorozat esetén felismer és megfogalmaz képzési szabályt.

Geometria

- síkbeli tartományok közül kiválasztja a szögtartományokat, nagyság szerint összehasonlítja, méri, csoportosítja azokat.
- csoportosítja a háromszögeket szögeik és oldalaik szerint;
- felismeri a síkban az egybevágó alakzatokat.
- tapasztalatot szerez a síkbeli mozgásokról gyakorlati helyzetekben;
- felismeri a síkban az egybevágó alakzatokat;
- a szerkesztéshez tervet, előzetes ábrát készít;
- ismeri az alapszerkesztéseket: szakaszfelező merőlegest, szögfelezőt, merőleges és párhuzamos egyeneseket szerkeszt, szöget másol.

Valószínűség, statisztika

- Egyszerű diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.

Valószínűségi játékok, kísérletek során adatok tervszerű gyűjtése, rendezése, ábrázolása.

7. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Elemek halmazba rendezése több szempont alapján.
- Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.
- Állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésének képessége, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben.
- Kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset szisztematikus összeszámlálásával.
- Fagráfok használata feladatmegoldások során.

Számtan, algebra

- Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzése., helyes és értelmes kerekítése.
- Mérés, mértékegység használata, átváltás. Egyenes arányosság, fordított arányosság.
- A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.
- A legnagyobb közös osztó kiválasztása az összes osztóból, a legkisebb pozitív közös többszörös kiválasztása a többszörösök közül.
- Prímszám, összetett szám. Prímtényezős felbontás.
- Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás. Többtagú kifejezés szorzása egytagúval.
- Négyzetre emelés, hatványozás pozitív egész kitevők esetén.
- Elsőfokú egyismeretlenes egyenletek és egyenlőtlenségek. A matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel. Ellenőrzés. A megoldás ábrázolása számegyenesen.
- A betűkifejezések és az azokkal végzett műveletek alkalmazása matematikai, természettudományos és hétköznapi feladatok megoldásában.
- Számológép ésszerű használata a számolás megkönnyítésére.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- Az egyenes arányosság grafikonjának felismerése, a lineáris kapcsolatokról tanultak alkalmazása természettudományos feladatokban is.

- Grafikonok elemzései a tanult szempontok szerint, grafikonok készítése, grafikonokról adatokat leolvasása. Táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, ábrázolása különböző típusú grafikonon.

Geometria

- A tanuló a geometriai ismeretek segítségével jó ábrák készítése, pontos szerkesztések végzése.
- A tanult geometriai alakzatok tulajdonságainak ismerete (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetes négyszögek szimmetriatulajdonságai), ezek alkalmazása a feladatok megoldásában.
- Tengelyes és középpontos tükörkép, szerkesztése.
- Háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületének, területének számítása feladatokban.
- A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatképleteinek ismeretében a mindennapjainkban előforduló testek térfogatának, űrtartalmának kiszámítása.

Valószínűség, statisztika

- Valószínűségi kísérletek eredményeinek értelmes lejegyzése, relatív gyakoriságok kiszámítása.
- Konkrét feladatokban az esély, illetve valószínűség fogalmának értése, a biztos és a lehetetlen esemény felismerése.
- Zsebszámológép célszerű használata statisztikai számításokban.

Néhány kiemelkedő magyar matematikus nevének ismerete, esetenként kutatási területének, eredményének megnevezés.

8. évfolyam

Gondolkodási módszerek

- Szabatos, pontos írásbeli és szóbeli fogalmazás.
- Szövegértelmezés egyszerű esetekben.
- A tanult halmazműveletek felismerése két egyszerű, konkrét halmaz esetén.
- Sorba rendezés, kiválasztás legfeljebb 4-5 elem esetén, az összes eset felsorolása.

Számtan, algebra

- Alapműveletek helyes sorrendű elvégzése egyszerű esetekben a racionális számkörben.
- Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesi értékének kiszámítása.
- Elsőfokú egyenletek megoldása.
- Egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Az a $x+b$ függvény és ábrázolása konkrét racionális együtthatók esetén.

Geometria

- Háromszög és négyszög alapú egyenes hasábok felszíne és térfogata.
- Adott pont eltolása adott vektorral.
- Kicsinyítés és nagyítás felismerése hétköznapi szituációkban.
- Pitagorasz-tétel ismerete (bizonyítás nélkül).

Valószínűség, statisztika

- Relatív gyakoriság.
- Leggyakoribb és középső adat meghatározása kisszámú konkrét adathalmazban. Grafikonok készítése, olvasása egyszerű esetekben.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

Modul „B” Háztartásökonómia-életvitel technológiái

A továbbhaladás feltétele:

Évfolyam: 5. és 6.

- A háztartás, a család mint gazdálkodási egység
- Családellátó tevékenységek munkaszervezése és munkamegosztása
- Műszaki kommunikáció értelmezése és alkalmazása
- Különböző korok otthonainak összehasonlítása, véleményformálás
- Otthon a településen
- Közlekedési rendszerek
- Az épületek vizuális rajzai
- Az épületek főbb szerkezeti elemei, anyaga, a tulajdonság és felhasználhatóság összefüggései
- Helyiségek funkciói, térkapcsolatai, tájolása
- Helyiségek kialakításának, berendezésének szempontjai
- A lakás stílusa, hangulata
- A táplálkozás jelentőségének értelmezése az egészségtudatos életvitelben
- Fogyasztói tudatosság alkalmazása az egészséges táplálkozás – mint önérdek – mentén
- Táplálkozás az egészségtudatos életvitelben
- Élelmiszerek, ételek, tápanyagok
- Konyhatechnika és tervezési eljárások
- A felhasznált élelmiszerek eredete, forrásai
- A felhasznált élelmiszerek tulajdonságai
- Az ételkészítés folyamata
- Az ételkészítés, terítés, tálalás eszközei
- Biztonságos élelmiszer-, ételkészítés, étel
- A magyar konyha értékei, hagyományai
- Hungarikumok, tájjellegű ételek
- Textil alapanyagok és félkész termékek
- Szövött és hurkolt textíliák előállításának kézműves technológiái és eszközei
- Textíliák díszítésének technológiái és eszközei
- Anyagok biztonságos megmunkálása
- Viseletek, hagyományok, hungarikumok

Évfolyam: 7.

- A háztartási, családi költségvetés
- A háztartás fogyasztása, környezetterhelése
- A világítás, a színek, az anyagok és minták, a tárgyak és a díszek szerepének értelmezése, alkalmazása a lakberendezésben
- Életterek, otthonok
- Lakberendezési tervek, rajzok, makettek (digitális tervezés és kivitelezés)
- A konyha mint munkahely kialakításának higiéniai, munkaszervezési, ergonómiai szempontjai
- A tanórai tevékenységekhez kötődő szakmák, foglalkozások

- Táplálkozás és egészség
- Élelmiszer-beszerzés, -tárolás, -tartósítás
- Ételkészítési folyamat tervezése, kivitelezése
- Konyhai gépek és alkalmazásuk
- Textilfélék (alapanyagok, késztermékek) környezetünkben
- Textilfélék tisztítása, gondozása, javítása
- A háztartási szabás-varrás eszközei

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS
Modul. „A" Épített környezet – tárgyalkotás technológiái

(Kazinczy)

Továbbhaladás feltételei:

5. osztály

ismeri a méretmegadás elemeit;
felismeri a méretarányos kicsinyítés, nagyítás feladatát, jelentőségét;
különbséget tud tenni a makett és modell között;
ismeri a modellezés, makettépítés feladatát, jelentőségét;
ismeri a legfontosabb településfajtákat, azok jellemzőit;
összehasonlítja a különböző településtípusokhoz kötődő életformákat, azonosságokat, különbségeket fogalmaz meg;
összehasonlítja a különböző életformákhoz kötődő lakó- és gazdasági épületeket;
átlátja a lakóház tervezésének szempontjait – alaprajz, tájolás, épület alakja;
lakóépületet, kertet
tervez megadott szempontok alapján;
lakóépület-makettet épít egyszerű geometrikus testek felhasználásával;
azonosítja a lakóház részeit – alap, tartószerkezet, falazat, nyílászárók, homlokzat, tető;
megnevezi a településeken található legfontosabb középületeket, közintézményeket;
felismeri a közlekedési hálózatok szerepét, fontosságát a települések kialakulásában, fejlődésében, a település lakóinak életminőségében;
ismeri a gyalogos és kerékpáros közlekedésre vonatkozó alapvető közlekedési táblákat, szabályokat;

6. osztály

lakásalaprajzot tervez megadott létszámú család számára;
berendezett lakásmakettet készít;
A lakás helyiségeinek csoportosítása
alaprajzok tanulmányozása során megismeri a lakás jellemző helyiségeit, azok funkcióját, egymással való kapcsolatát
ismeri a lakás helyiségeinek jellemző bútorait;
ismeri az ergonómiai, esztétikai szempontokat a bútorok kiválasztása, elhelyezése során;
felismeri a lakás berendezése és a lakók eltérő igényei, szokásai közötti kapcsolatot;
ismeri a világítás, a színek, az anyagok és minták, a tárgyak és díszek szerepét a lakberendezésben;
ismeri a régi magyar konyhák berendezéseit, eszközeit;
ismeri a modern konyhával szemben támasztott követelményeket;
a konyhatervezés során használja a kialakítás, berendezés higiéniai, munkaszervezési,

ergonómiai szempontjait;
alapvető ismeretek a háztartás műszaki jellegű rendszereinek felépítéséről, működéséről. (állagmegóvás, karbantartás)
felismeri a közlekedési hálózatok szerepét, fontosságát a települések kialakulásában, fejlődésében, a település lakóinak életminőségében;
ismeri a gyalogos és kerékpáros közlekedésre vonatkozó alapvető közlekedési táblákat, szabályokat;
tisztában van a saját, a családi és a társadalmi erőforrásokkal és az azokkal való hatékony és tudatos gazdálkodás módjaival;
érti a társadalmi munkamegosztás lényegét, az egyes foglalkoztatási ágazatok jelentőségét;
ismer textília fajtákat, csoportosítását, főbb jellemzőket;
ismer textilkészítő eljárásokat, és a textíliákra vonatkozó tisztítási jeleket;
értelmezi a táplálkozás jelentőségét az egészségtudatos életvitelben
ismer élelmiszereket, ételeket, tápanyagokat;
alapvető konyhatechnikai eljárások ismerete;
ismei az ételkészítés folyamatát, terítés, tálalás szabályait;
ismeri a magyar konyha hagyományait, a Hungarikumokat;

7. osztály

ismeri a települések legfontosabb közműveit, közszolgáltatásait – elektromos hálózat, vízvezeték, szennyvízelvezetés, csatorna, gázvezeték, távfűtés, szemétszállítás;
ismeri a víz körforgását, a víz jellemzőit, kezelését, szállítását;
ismeri a legfontosabb energiahordozókat, erőműveket, az elektromos áram termelésének és szállításának folyamatát;
beazonosítja a lakás elektromos hálózatában alkalmazott leggyakoribb érintésvédelmi módokat – kettős szigetelés, védőföldelés, nullázás, FI relé;
ismeri a legfontosabb üzemeltetési, karbantartási feladatokat, a leggyakoribb hibákat és azok okait;
fűtési-hűtési rendszerek ismerete;
ismeri az energiatakarékosság, környezetszennyezés, környezetvédelem, hulladékgazdálkodás fogalmait, az ezekkel kapcsolatos tennivalókat
tudja mi az Ökológiai lábnyom, annak számítása jelentősége
ismeri és alkalmazza a közösségi közlekedés szabályait;
ismeri a magyarországi úthálózat, hidak, alul- és felüljárók megnevezéseit;
tisztában van a saját, a családi és a társadalmi erőforrásokkal és az azokkal való hatékony és tudatos gazdálkodás módjaival;
érti a társadalmi munkamegosztás lényegét, az egyes foglalkoztatási ágazatok jelentőségét;

BIOLÓGIA

A továbbhaladás feltételei

7. évfolyam

- ismeri a biológia tudományának kutatási céljait, elismeri a tudósok munkáját és felelősségét, képet alkot a biológia fejlődéséről, érti a jelenkori kutatások jelentőségét;
- a biológiai problémák vizsgálatában figyelembe veszi az evolúciós fejlődés szempontjait, a földtörténeti időskálán el tudja helyezni ennek mérföldköveit, érti, hogy a mai emberi faj is az evolúció során alakult ki;

- alaktani jellemzők összehasonlítása alapján felismer néhány fontosabb növény- és állatcsoportot, ezekbe besorolást végez;
- konkrét példák vizsgálata alapján összehasonlítja a gombák, a növények és az állatok testfelépítését, életműködéseit és életmódját, ennek alapján érvel az önálló rendszertani csoportba sorolásuk mellett.
- alapfokon ismeri a földrészek, óceánok legjellegzetesebb növény- és állatfajait;
- a földrészek természetes növényzetét ábrázoló tematikus térképek, fényképek, ábrák segítségével azonosítja bolygónk biomjait;
- néhány jellegzetes faj példáján keresztül felismeri a kontinensek éghajlati övezetei, kialakult talajtípusai és az ott élő növényvilág közötti kapcsolatokat;
- néhány jellegzetes faj példáján keresztül felismeri a kontinensek jellegzetes növényei és az ott élő állatvilág közötti kapcsolatot;
- néhány tengeri növény- és állatfaj megismerése során felismeri, hogy bolygónk legnagyobb életközössége a világtengerekben él.
- másokkal együttműködve vizsgál környezetében található életközösségeket, az elkészített vizuális kultúraok, fotók, videók és adatok alapján elemzi az élettelen környezeti tényezők és az élőlények közötti kapcsolatokat;
- életközösségek vizsgálata, valamint ábrák, animációk alapján magyarázza az életközösségekben zajló anyagforgalom folyamatát, felismeri az élőlények közötti táplálkozási kapcsolatokat, táplálkozási piramist szerkeszt;
- tájékozódik a környezetében található védett fajokról, életközösségekről, ezek eszmei értékéről és biológiai jelentőségéről, ismeri a hazai nemzeti parkok számát, területi elhelyezkedését, bemutatja védendő életközösségeik alapvető jellemzőit;
- ismeri a növények gondozásának biológiai alapjait, több szempontot is figyelembe véve értékeli a növények, a növénytermesztés élelmezési, ipari és környezeti jelentőségét.

A továbbhaladás feltételei

8. évfolyam

- szerveződési szintek, sejtek és szövetek típusai és azok jellemzői, felismerésük képről;
- a bőr felépítése, rétegei, alkotórészei és ezek feladatai;
- ismerje és gyakorolja a mindennapokban a bőrápolás tudni és tennivalóit;
- mozgás szervrendszere, részei, a csontok, izomtípusok, csontkapcsolódások (rajz);
- lássa az aktív mozgás egészség meghatározó szerepét;
- anyagcsere: a légzés lényege, mechanizmusa, szervei, légzésszám;
- gyakorolja a mindennapi életben az egészséges táplálkozás és légzés szokásrendszerét;
- az emésztés szervei, szakaszai, emésztőnedvek, tápanyagok, vitaminok;
- értse az érzékszervek működését, sajátítsa el védelmük tudni és tennivalóit;
- a keringés szervei, vérkörök és a szív (rajz), a vér, vércsoportok,
- a kiválasztás szervei (rajz), a szűrlet, a vizelet alkotói;
- ismerje a nemi szervek kamaszkori változásait és a korán kezdett nemi élet veszélyeit.

FÖLDRAJZ

7. évfolyam
A továbbhaladás feltételei

A Tanuló:

- bemutatja és értékeli lakókörnyezetének földrajzi kultúrai jellemzőit, ismeri annak természeti és társadalmi erőforrásait;
- szűkebb és tágabb környezetében problémákat azonosít, magyarázza kialakulásuk okait.
- elkötelezett szűkebb és tágabb környezete természeti és társadalmi-gazdasági értékeinek megismerése és megőrzése iránt;
- összehasonlít, illetve komplex módon, problémaközpontú megközelítéssel vizsgál pl. hazai nagytájakat, tájakat, régiókat, településeket;
- javaslatot fogalmaz meg lakókörnyezete jövőbeli, környezeti szempontokat szem előtt tartó, fenntartható fejlesztésére;
- érveket fogalmaz meg a tudatos fogyasztói magatartás, a környezettudatos döntések fontossága mellett.
- ismeri és értelmezi a társadalmi-gazdasági fejlettségbeli különbségek leírására alkalmazott mutatókat;
- népesség- és településvizuális kultúrai információk alapján jellemzőket fogalmaz meg, következtetéseket von le;
- értelmezi a mindennapi életben jelen lévő pénzügyi tevékenységeket, szolgáltatásokat;
- megnevezi a vállalkozás működését befolyásoló tényezőket.
- bemutatja a földrajzi övezetesség rendszerét, ismerteti az övezetek, övek kialakulásának okait és elhelyezkedésének térbeli jellemzőit;
- összehasonlítja az egyes övezetek, övek főbb jellemzőit, törvényszerűségeket fogalmaz meg velük összefüggésben.
- megnevez az egyes kontinensekre, országcsoportokra, meghatározó jelentőségű országokra jellemző társadalmigazdasági folyamatokat, ott előállított termékeket, szolgáltatásokat;
- probléma- és értékközpontú megközelítéssel jellemzi Európa és az Európán kívüli kontinensek tipikus tájait, településeit, térségeit;
- bemutatja a nemzetközi szintű munkamegosztás és fejlettségbeli különbségek kialakulásának okait és következményeit.
- megnevez az egyes kontinensekre, országcsoportokra, meghatározó jelentőségű országokra jellemző társadalmigazdasági folyamatokat, ott előállított termékeket, szolgáltatásokat;
- probléma- és értékközpontú megközelítéssel jellemzi Európa és az Európán kívüli kontinensek tipikus tájait, településeit, térségeit;
- ismerteti az Európai Unió társadalmi-gazdasági jellemzőit, példákkal igazolja világgazdasági szerepét

8. évfolyam

A továbbhaladás feltételei

- A tanuló tudja bemutatni hazánk környezetének természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőit megadott szempontok alapján.
- Tudja ismertetni hazánk tájainak természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőit különböző térképi információk felhasználásával.
- Ismerje fel a természeti adottságok szerepét, hatását az egyes térségek gazdasági életében.
- Ismerje hazánk környezeti értékeit.
- Legyen képes önálló információgyűjtésre a megadott szempontok szerint különböző kulturális-környezetvédelmi tartalmú információhordozókból, és tudja feldolgozni ezeket tanári irányítással.
- Tudja megmutatni térképen és felismerni kontúrtérképen a topográfiai fogalmakat. Tudja meghatározni és megfogalmazni fekvésüket, kapcsoljon hozzájuk tartalmi jellemzőket.
- Tudja a tanuló bemutatni és jellemezni hazánk és Európa környezetét, megadott szempontok alapján. Térképi információk felhasználásával ismertesse hazánk és európai országok tájainak természeti-gazdasági jellemzőit. Ismerje fel a természeti adottságok szerepét, hatását a gazdasági életre és a környezet értékeit az egyes térségekben.
- Tudjon helyi, regionális és országos példákat említeni környezetvédelmi intézkedésekre.
- Legyen képes önálló anyaggyűjtésre s az információk feldolgozására megadott szempontok alapján.
- Tudja elhelyezni a kontúrtérképen a megismert topográfiai fogalmakat, és tudja megfogalmazni fekvésüket. Ismerje legfontosabb tartalmi jellemzőiket
- Ismerje a földtörténeti korokat és tudjon benne tájékozódni

KÉMIA

7. évfolyam

A továbbhaladás feltételei

A tanuló ismeri:

- egy egyszerű laboratórium felépítését, anyagait és eszközeit;
- megkülönbözteti a kísérletet, a tapasztalatot és a magyarázatot;
- egyszerű modelleket (golyómodellt) használ az anyagot felépítő kémiai részecskék modellezésére;
- hogy melyek az anyag fizikai tulajdonságai;
- a halmazállapot-változásokat, konkrét példát tud mondani a természetből (légköri jelenségek) és a mindennapokból;
- néhány köznapi anyag legfontosabb tulajdonságait és az anyagok vizsgálatának egyszerű módszereit.
- ismeri a természettudományos vizsgálatok során alkalmazott legfontosabb mennyiségeket és azok kapcsolatát;
- képes egyszerű kísérletek elvégzésére és elemzésére az oldatokkal, keverékekkel és kolloidokkal kapcsolatban;
- részecskeszemlélettel értelmezi az oldódás folyamatát és az oldatok összetételét;
- példát mond a valódi oldatra és a kolloidra,
- tudja, hogy a keverékek alkotórészeit az alkotórészek egyedi tulajdonságai alapján választhatjuk szét egymástól, ismer konkrét példákat az elválasztási műveletekre (pl. bepárlás, szűrés, ülepítés);

- hogy az atom atommagból és elektronburokból épül fel;
- írni a kisebb atomok elektronszerkezetét a héjakon lévő elektronok számával (Bohr-féle atommodell);
- hogy az atom külső elektronjainak fontos szerep jut a molekula- és ionképzés során;
- szöveges leírás vagy kémiai szimbólum alapján megkülönbözteti az atomokat, molekulákat és ionokat;
- a legfontosabb elemek vegyjelét;
- a mennyiségi arányok értelmezése vegyületekben a vegyértékelektronok számának, illetve a periódusos rendszernek az ismeretében;
- az anyagmennyiség fogalmának és az Avogadro-állandónak a megértése;
- ionok, ionos kötés, kovalens kötés és fémes kötés értelmezése a nemesgáz-elektronszerkezetre való törekvés elmélete alapján;
- az ismert anyagok besorolása legfontosabb vegyülettípusokba;
- egyszerű molekulák kialakulását (H_2, Cl_2, O_2, N_2, H_2O, HCl, CH_4, CO_2), és fel tudja írni a képletüket;
- az egyszerű ionok kialakulását (Na^+, K^+, Mg^{2+}, Ca^{2+}, Al^{3+}, Cl^-, O^{2-}), és analógiás gondolkodással következtet az egy oszlopban található elemekből képződő ionok képletére;
- az ionvegyületek képletének megállapítását;
- a köznapi anyagok molekula- és halmazszerkezetét (hidrogén, oxigén, nitrogén, víz, metán, széndioxid, gyémánt, grafit, vas, réz, nátrium-klorid);
- különbséget tesz elemi részecske és kémiai részecske, valamint atom, molekula és ion között;
- hogy az atomok és ionok között jellemzően erősebb, a molekulák között gyengébb kémiai kötések alakulhatnak ki;
- képes egyszerű kísérletek elvégzésére és elemzésére az elemekkel, vegyületekkel és keverékekkel

8. évfolyam

A továbbhaladás feltételei

A tanuló a tanult elemek helyét ismerje fel a periódusos rendszerben. Néhány fontos tulajdonság említésével mutassa be a tanult elemeket, vegyületeket, írja fel kémiai jelüket. Használja a molekulamodellt a tanult molekulák bemutatására. Értelmezze a kémiai reakció lényegét (kiindulási anyagok és termékek megadása) az elvégzett kísérletek alapján. Sorolja be a megismert anyagokat a megfelelő anyagcsoportokba, a kísérleti úton is megismert változásaikat, reakcióikat a megfelelő típusba (egyesülés, bomlás). Társítson minél több hétköznapi példát a tanultakhoz. Alkalmazza a kémiai biztonságról szóló törvénynek az elvégzett kísérlet anyagaira vonatkozó előírásait. Tudja, hogy a megismert anyagoknak, változásoknak mi a szerepük a mindennapi életben, ismerje helyes alkalmazásukat, környezet- és egészségkárosító hatásukat. Érzékszervvel megfigyelhető tulajdonságaik alapján azonosítsa a köznapi életben is fontos szervetlen anyagokat. Használati utasítás alapján szakszerűen dolgozzon a háztartási vegyszerekkel, a mindennapi életben használt oldatokkal. Sorolja fel a természetes vizek összetevőit. Ismerje fel az egészségét, a környezet épségét veszélyeztető jelenségeket, problémákat saját környezetében. Sorolja fel a levegő és a természetes vizek szennyezéseit. Legyen képes egyszerű tudományos leírás önálló értelmezésére, felhasználására.

TÖRTÉNELEM

5. évfolyam

A továbbhaladás feltételei

A diák tudjon különbséget tenni a történelem forrásai (tárgyi, írásos, szóbeli) között. Tudja, hogy a tanult történetek közül melyik történt előbb, melyik később, mennyivel - a kerettantervben megadott lépték szerint. Tudja, hogy az egyes történetek eseményeihez milyen nevek, helyszínek kapcsolhatók. Tudjon tanult történetet elmondani kérdések alapján a kerettantervben megjelölt fogalmak felhasználásával. Tudja a tanult történetek eseményeinek helyszíneit különböző léptékű térképeken megmutatni. Tudjon kérdéseket feltenni a tanult történetekhez.

6. évfolyam

A továbbhaladás feltételei

A diák legyen képes a korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni. Tudjon információt gyűjteni adott történelmi témában, tanári segítséggel. Tudjon tanult történetet önállóan elmesélni a kerettantervben megjelölt fogalmak felhasználásával. Tudja a tanult történet lényegét kiemelni. Tudjon különböző korszakokat térképen beazonosítani. Tudjon távolságot becsülni és számításokat végezni történelmi térképen.

7. évfolyam

A továbbhaladás feltételei

Készítsen önállóan vázlatot az adott témáról. A diák tudjon beszámolót, kiselőadást tartani adott történelmi témáról, megadott ismeretterjesztő irodalom alapján. Tudjon egyszerű történelmi tárgyú táblázatokat, grafikonokat, diagramokat értelmezni néhány mondatban. Tudjon egyszerűbb forrásokat értelmezni tanári segítséggel. Ismerje az egyes történelmi korok, korszakok nevét és sorrendjét, ismerje egy-egy korszak fontosabb jellemzőit. Tudja, hogy a kerettantervben szereplő személyeknek mi volt a jelentőségük az adott időszakban. Tudja térben és időben elhelyezni az egyes korszakok fontosabb eseményeit. Tudja összehasonlítani különböző időszakok térképeit. Legyen képes egy-egy ország területváltozásait térképről leolvasni. Tudja megállapítani, hogy a magyar és egyetemes történelem megjelölt személyei közül kik voltak kortársak.

8. évfolyam

A továbbhaladás feltételei

A diák tudjon önálló könyvtári munka alapján kiselőadást tartani. Tudja, mi történt Európa más régiókban a magyar történelem egy-egy kiemelkedő eseménye idején. Legyen képes összefüggéseket találni a történelmi események és a technika és tervezési-gazdasági fejlődés legfontosabb állomásai között. Tudja a XX. századi magyar és egyetemes történelem legfontosabb fordulópontjait, idejét. Tudja ismertetni a demokráciák és diktatúrák legjellemzőbb vonásait. Legyen képes néhány jelentős eseményhez kapcsolódó forrást összehasonlítani. Ismerje a mai Magyarország közjogi és politikai rendszerének alapelemeit. Környezetének, lakóhelyének fontos történelmi eseményeit el tudja helyezni a köztörténet folyamában.

HON-ÉS NÉPISMERET

A továbbhaladás feltételei

Ismerje lakóhelye, szülőföldje természeti adottságait, hagyományos építészetét, gazdasági tevékenységét, népvizuális kultúrai jellemzőit, történetének legfontosabb eseményeit, jeles személyeit. Legyen képes megérteni az összefüggéseket, tudjon példákat sorolni az adott témában. Tudja felsorolni családtagjait, el tudja készíteni a családrajzot. Nevezze meg a környezetében a jeles napokat, ünnepeket, ismerje azok jellemzőit. Legyen képes értelmezni más tantárgyak hon-és népismereti összefüggéseit. Tudja megnevezni hazánk és a határon túli területek kulturális és néprajzi tájegységeit. Készítsen önállóan tablót, keressen gyűjtőmunkát.

Tanulmányai alatt legalább egyszer látogasson el a Múzeumfaluba. Érezze át a nemzeti összetartozás fontosságát.

TERMÉSZETTUDOMÁNY

5. évfolyam

A továbbhaladás feltételei

A tanulók legyenek képesek konkrét természeti formák, tárgyak, élőlények és egyszerű jelenségek, folyamatok megfigyelésére, tapasztalatainak rögzítésére élőszóban, vizuális kultúrában és írásban. Tudják felidézni a természeti és az ember által létesített környezetre vonatkozó konkrét, szemléletes képi tartalmakat. E képzetek alapján tudjanak ítéleteket alkotni, következtetéseket levonni. Legyenek képesek a leggyakoribb térképjelek alapján elemi térképhasználatra. Fogalmazzák meg milyen az aktuális időjárás. Tudják a tanult mértékegységek alkalmazásával a vizsgált jelenségeket mennyiségileg is jellemezni, és a mért adatokat értelmezni. Tudják megkülönböztetni a különböző halmazállapotokat és értsék azok változásait. Jellemezzék az évszakokat időjárásuk szerint. Ismerjék az időjárást kialakító legfontosabb tényezőket. Jellemezzék éghajlatunkat. Ismerjék az időjárási események és a felszín változása közötti összefüggéseket. Ismerjék fel a megfigyelt táj legfontosabb felszínformáit. Tudják értelmezni az egyszerű felszínformákat kialakulásuk szerint. Tudjanak jellemző tulajdonságokat mondani megfigyelt kőzetmintákról. Ismerjék fel az emberek vizuális kultúrai környezetet veszélyeztető tevékenységét. Értsék meg, hogy a környezet állapotának romlásáért az emberek a felelősek. Tudják megkülönböztetni leggyakoribb gyümölcseinket, zöldségnövényeinket. Megfigyelt tulajdonságaik alapján jellemezzék azokat. Ismerjék a táplálkozásunkban betöltött szerepüket. Ismerjék fel a települési környezet leggyakrabban előforduló állatait és a háziállatokat. Legyenek tisztában az állatvédelem jelentőségével, erkölcsi szabályaival.

6. évfolyam

A továbbhaladás feltételei

A tanuló legyen képes egyszerű társadalmi-gazdasági jelenségek megfigyelésére a tapasztalatok szóbeli megfogalmazására, feljegyzésére és értékelésére. Tudjon biztonsággal tájékozódni a térképen. Olvasson le egyszerű információkat különböző térképekről. Legyen képes tanári irányítással tájékozódni a különféle vizuális kultúrai-környezeti tartalmú információs anyagokban és ezek gyűjteményeiben. Tudjon alapvető vizuális kultúrai tartalmú adatokat, információkat értelmezni, összehasonlítani és azokból következtetéseket levonni. Legyen képes vizuális kultúrai tartalmú adatok, információk ábrázolására. Ismerje fel és nevezze meg térképen a közvetlen vizuális kultúrai térben való eligazodáshoz nélkülözhetetlen topográfiai fogalmakat. Ismerje fel a természetvizuális kultúrai folyamatok és a történelmi, társadalmi-gazdasági események időnagyságrendi és időtartambeli különbségeit. Tudja bemutatni példák alapján a legfontosabb gazdasági ágazatok, illetve tevékenységek szerepét, jellemzőit. Ismerje fel az egyes településtípusok sajátos vonásait. Ismerje fel a vizuális kultúrai környezetre kifejtett emberi, társadalmi hatások következményeit, bizonyítsa példákkal az egyéni felelősség fontosságát a környezetkárosító folyamatok mérséklésében. Tudjanak a konkrét környezeti jelenségekből általánosítani, elvonatkoztatni. Ismerjék fel és értsék meg a vizsgált jelenségekben, folyamatokban megmutatkozó oksági kapcsolatokat, összefüggéseket, törvényszerűségeket. Legyenek képesek alapvető méréseket elvégezni és a mért adatokat értékelni. Ismerjék fel ezek közül azokat, amelyek veszélyesek lehetnek, tudják elkerülni azokat! Bemutatás után legyenek képesek egyszerű kísérleteket fegyelmezetten és a balesetvédelmi, érintésvédelmi, tűzvédelmi

szabályok betartásával megismételni, a tapasztalt jelenségeket elmondani. Elemi szinten tájékozódjanak a térképen és a földgömbön a fokhálózat segítségével. Használják a térképet egyszerű vizuális kultúrai ismeretek megszerzésére, tudjanak adatokat leolvasni a domborzati és vízvizuális kultúrai térképekről. Tudják felsorolni a kontinenseket és óceánokat. Legyenek egyszerű, szemléletes képzeteik a vizuális kultúrai övezetekről. Ismerjék fel jellemző álló- vagy mozgóképről és leírás alapján hazánk nagytájait, lakókörnyezetük néhány nevezetes települését, az ország fővárosát. Tudják felidézhető képzeteik segítségével jellemezni a hazai életközösségeket. Tudjanak egyszerű táplálékláncokat bemutatni. Ismerjék a legjellegzetesebb hazai növény és állatfajok testfelépítését, életmódját. Értsék meg a természet védelmének jelentőségét, a fenntartható gazdaság feltételeit.

ETIKA

Tantervi minimumkövetelmények

5. évfolyam

A tanuló tisztában van az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős ezért. Tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék, és elfogadja a testi és lelki vonásokban megnyilvánuló sokszínűséget, valamint az etnikai és kulturális különbségeket.
Gondolkodik saját személyiségjegyein, törekszik vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére. Gondolkodik rajta, hogy mit tekint értéknek; tudja, hogy ez befolyásolja a döntéseit, és hogy időnként választania kell még a számára fontos értékek között is.
Képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására; átlátja saját kapcsolati hálójának a szerkezetét; rendelkezik a konfliktusok kezelésének és az elkövetett hibák kijavításának néhány, a gyakorlatban jól használható technikájával. Fontos számára a közösséghez való tartozás érzése; képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat.

6. évfolyam

A tanuló képes nyitottabban fogadni a sajátjától eltérő véleményeket, szokásokat és kulturális, illetve vallási hagyományokat. Érzékeli, hogy a társadalom tagjai különféle körülmények között élnek, képes együttérzést mutatni az elesettek iránt, és lehetőségéhez mérten szerepet vállal a rászorulók segítésében. Megbecsüli a neki nyújtott segítséget.
Tisztában van azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, és törekszik rá, hogy életvitelével minél kevésbé károsítsa a természetet.
Ismeri a modern technika és tervezés legfontosabb előnyeit és hátrányait, s felismeri magán a függőség kialakulásának esetleges előjeleit. Tisztában van vele, hogy a reklámok a nézők befolyásolására törekszenek, és kritikusan viszonyul a különféle médiaüzenetekhez.
Érti, hogy a világ megismerésének többféle útja van (különböző világképek és világnézetek), s ezek mindegyike a maga sajátos eszközeivel közelít ugyanahhoz a valósághoz.

7. évfolyam

A tanuló megérti, hogy az ember egyszerre biológiai és tudatos lény, akit veleszületett képességei alkalmassá tesznek a tanulásra, mások megértésre és önmaga vizsgálatára. Érti, hogy az emberek viselkedését, döntéseit tudásuk, gondolataik, érzelmeik, vágyaik nézeteik és értékrendjük egyaránt befolyásolják. Képes reflektálni saját maga és mások gondolataira, motívumaira és tetteire.
Életkorának megfelelő szinten ismeri önmagát, hosszabb távú elképzeléseinek kialakításakor képes reálisan felmérni a lehetőségeit. Képes erkölcsi szempontok szerint mérlegelni különféle cselekedeteket, és el tudja viselni az értékek közötti választással együtt járó belső feszültséget.

Képes ellenállni a csoportnyomásnak, és saját értékrendje szerinti autonóm döntéseket hozni. Tisztában van vele, hogy baráti és párkapcsolataiban felelősséggel tartozik a társaiért.

8. évfolyam

Kialakultak benne az európai identitás csírái.
Nyitott más kultúrák értékeinek megismerésére és befogadására.
Érti a szabályok szerepét az emberi együttélésben, s e belátás alapján igyekszik alkalmazkodni hozzájuk; igényli azonban, hogy maga is alakítója lehessen a közösségi szabályoknak.
Van elképzelése saját jövőjéről, és tisztában van vele, hogy céljai eléréséért erőfeszítéseket kell tennie.
Életkorának megfelelő szinten tisztában van vele, hogy minden döntés szabadsága egyúttal felelősséggel is jár.
Fontosnak érzi a közösséghez tartozást, miközben törekszik személyes autonómiájának megőrzésére.
Képes megfogalmazni, hogy mi okoz neki örömet, illetve rossz érzést.
Tisztában van a függőséget okozó szokások súlyos következményeivel.
Tudja, hogy ugyanazt a dolgot különböző emberek eltérő módon ítélhetik meg, ami konfliktusok forrása lehet.

ÉNEK- ZENE

5. évfolyam

- részvétel a csoportos munkában és annak értékelő megbeszélésében
- a tanórán tanult dalok, dallamok éneklése (tiszta intonációval, pontos ritmusban, helyes levegővétellel, zeneileg jól tagoltan)
- új stílusú népdalok éneklése alkalmazkodó ritmussal
- ötfokú, hétfokú dallamok éneklése szolmizálva
- abc-s hangok megnevezése, leírása
- a legegyszerűbb hangközök felismerése kottában és hallás után
- a módosító jelek, előjegyzések használata – a hangjegyírás jelrendszerének pontos használata
- a tanult ritmusképletek hangoztatása
- a többször hallgatott reneszánsz és barokk zeneművek felismerése részleteik alapján
- a tanult hangszerek hangjának felismerése
- népi hangszerek és népi zenekar felismerése hallás után
- kvintváltó dallam improvizálása, variációk szerkesztése 2-4 ütem terjedelemben
- a tapasztalatszerzés útján megtanult zenei fogalmak pontos használata
- alapvető ismeretek zeneszerzőkről, zeneművekről

6. évfolyam

- részvétel a csoportos munkában és annak értékelő megbeszélésében
- a rögtönzés szabályainak ismerete
- a tanórán tanult dalok, dallamok éneklése (tiszta intonációval, pontos ritmusban, helyes levegővétellel, zeneileg jól tagoltan)
- új stílusú népdalok éneklése alkalmazkodó ritmussal
- ötfokú, hétfokú dallamok éneklése szolmizálva
- ábécés hangok megnevezése, leírása
- tájékozódás a kottában, zeneművek követése kottából
- dúr és moll hangnemek, egy kereszt és egy bé,

- énekes, hangszeres népdalfeldolgozások felismerése
- a szimfonikus zenekar hangszerei
- a bécsi klasszicizmus zeneszerzői, néhány mű
- zenei kérdés-felelet szerkesztése

7. évfolyam

- a tanult dallamok éneklése emlékezetből
- a tanult ritmusképletek hangoztatása
- verbunkos dallamok éneklése, népies műdalok éneklése
- a többször hallgatott zeneművek felismerése hallás után
- elemi ismeretek a tanult zenetörténeti korszakok jellegzetes stílusjegyeiről, zeneszerzőiről, műfajairól, a romantika stílusjegyei, műfajainak felsorolása
- a zenei szaknyelv pontos használata
- a hangjegyírás jelrendszerének pontos használata
- tájékozódás a kottában, zeneművek követése kottából
- dúr és moll hangnemek, két kereszt és két bé
- dallamalkotás népdalok dallami és formai törvényszerűségei alapján
- alapvető ismeretek a néphagyományokról, szokásokról, s az ehhez kapcsolódó dalanyag jellegzetességeiről

8. évfolyam

- a tanult dallamok éneklése emlékezetből, bővítése 10-15 új dallal
- a tanult ritmusképletek hangoztatása, dinamikai jelek alkalmazása, könnyű dallamok és ritmusok írása és olvasása
- a többször hallgatott zeneművek felismerése hallás után, elhelyezése zenetörténeti korszakokban
- elemi ismeretek a tanult zenetörténeti korszakok jellegzetes stílusjegyeiről, zeneszerzőiről, műfajairól, a 19–20. századi zene stílusjegyei, műfajainak felsorolása
- a zenei szaknyelv pontos használata
- a hangjegyírás jelrendszerének pontos használata
- tájékozódás a kottában, zeneművek követése kottából
- dúr és moll hangnemek, két kereszt és két bé
- dallamalkotás ritmikai, dallami, formai és népzenei stílusokra vonatkozó ismeretek alapján
- alapvető ismeretek a néphagyományokról, szokásokról s az ehhez kapcsolódó dalanyag jellegzetességeiről
- örömóda éneklése

TESTNEVELÉS

Tantervi minimumkövetelmény

5. osztály

- A tanórához szükséges öltözői, tornatermi rend, higiénés és magatartási rend betartása.
- Tudjanak egyénileg bemelegíteni
- Tudjanak kötélen és rúdon mászókulcsolással lógni.
- Tudjanak 5 percet folyamatosan futni
- Ismerjék a dobások kar és törzsmunkáját
- Ismerjék a térdelő és az állórajtot

- Ismerjék az eddig tanult torna elemek helyes végrehajtását
- Ismerjék és tartsák be az alapvető labdajátékok játékszabályait
- Tudjanak aktívan bekapcsolódni a kosárlabda, röplabda és labdarúgás játékba.

6. osztály

- A tanórához szükséges öltözői, tornatermi rend, higiénés és magatartási rend betartása.
- Tudjanak egyénileg bemelegíteni
- Tudjanak kötélen és rúdon mászókulcsolással mászni
- Tudjanak 7 percet folyamatosan futni
- Ismerjék a dobások kar és törzsmunkáját
- Tudják a térdelő és az állórajtot
- Ismerjék az eddig tanult torna elemek helyes végrehajtását
- Ismerjék a labdajátékok alapvető labdás, és labdanélküli mozgásait.
- Ismerjék és tartsák be az alapvető labdajátékok játékszabályait
- Tudjanak aktívan bekapcsolódni a kosárlabda, röplabda és labdarúgás játékba

7. osztály

- A tanórához szükséges öltözői, tornatermi rend, higiénés és magatartási rend betartása.
- Tudjanak egyénileg bemelegíteni
- Tudjanak kötélen és rúdon mászókulcsolással mászni
- Tudjanak 9 percet folyamatosan futni - Ismerjék a dobások kar és törzsmunkáját
- Tudják a térdelő és az állórajtot
- Ismerjék az eddig tanult torna elemek helyes végrehajtását
- Ismerjék a labdajátékok alapvető labdás, és labdanélküli mozgásait.
- Ismerjék és tartsák be az alapvető labdajátékok játékszabályait
- Tudjanak aktívan bekapcsolódni a kosárlabda, röplabda és labdarúgás játékba

8. osztály

- A tanórához szükséges öltözői, tornatermi rend, higiénés és magatartási rend betartása.
- Tudjanak egyénileg bemelegíteni
- Tudjanak kötélen és rúdon mászókulcsolással mászni
- Tudjanak 10 percet folyamatosan futni
- Legyenek képesek a torna négy szerén különböző elemek bemutatására
- Ismerjék a labdajátékok alapvető labdás, és labdanélküli mozgásait.
- Tudjanak aktívan bekapcsolódni a kosárlabda, röplabda és labdarúgás játékba
- Ismerjék és tartsák be az alapvető labdajátékok játékszabályait
-

VIZUÁLIS KULTÚRA

5. évfolyam

- A tanuló képes élményeit, érzelmeit, fantáziaképeit, gondolatait változatos vizuális
- eszközökkel kifejezni. Ismeri, megkülönbözteti a vizuális művészeti ágakat és műfajokat segítséggel alkalmazza a műalkotások elemzésének megismert módjait. Ismeri a tanult művészettörténeti korok fő stílusjegyeit, felismer és megnevez koronként legalább három alkotást.

- Vizuális kultúrai elemzésekkel, szóbeli magyarázatokkal kísért vizuális megfigyelésekre képes.
- Egyszerűbb modellek, alakok egyes tulajdonságait az ábrázolásban ki tudja emelni.
- Kevésbé összetett látványt, kitalált tárgyat megrajzol emlékezet, képzelet alapján is.
- Ismeri a téri helyzetek megjelenítésének néhány módját. Képes vizuális minőségek, egyszerűbb képi közlések szóbeli megfogalmazására, olvasására. Ismeri a tömegkommunikáció fő jellemzőit.
- Ismeri a stílus és a forma szerepét a tárgyválasztó döntésekben.
- Több-kevesebb önállósággal alkalmazza a tanult ábrázolási technikákat.
- Törekszik az adott célnak legmegfelelőbb anyagokat és technikák megválasztására.

6. évfolyam

- A tanuló törekedik saját, személyes képi kifejezésmód kialakítására. A hangulat, az érzelmek kifejezését kiemeléssel, átírással oldja meg.
- Segítséggel alkalmazza a megismert műleírási elemzési módokat. Művészeti példákban felismeri és megkülönbözteti a művészeti ágakat és műfajokat.
- Ismeri a tanult művészettörténeti korok legjellemzőbb stílusjegyeit, alkotásait, alkotóit, koronként legalább három-három műalkotást felismer és megnevez.
- Megfigyelésen alapuló feladatait az adott szempontok figyelembevételével oldja meg, összehasonlító megfigyeléseket végez, szabályszerűségeket felismer.
- Értelemszerűen alkalmazza a megismert ábrázolásmódokat. Képes gondolatokat megjelenítő ábrák értelmezésére, készítésére, érthetőségre, egyszerűségre törekedve.
- Érti a funkció szerepének fontosságát a tárgytervezésben, képes adott tárgy elemzésére, jelentésének feltárására.
- Szenzomotoros képességeit összehangoltabb mozgás, eszközhasználati ügyesség jellemezi

7. évfolyam

- A tanuló törekedhet önálló, egyéni képi kifejezésmód kialakítására, de rendelkeznie kell a közlő ábrázoláshoz szükséges vizuális nyelvi készségekkel is.
- Kifejező és tervező munkáiban figyelembe veszi a színek optikai és érzelmi hatását. Adott elemzési szempontok szerint képes műalkotásokat összehasonlítani. Ismeri a tanult művészettörténeti korok legjellemzőbb stílusjegyeit, koronként és áganként legalább három-három műalkotást, alkotót felismer és megnevez.
- Megfigyeléskor képes viszonyítani, megítélni, téri, formai és színviszonylatokat, arányokat, meglátja a lényeges vizuális összefüggéseket, megérti a szabályszerűségeket és szóban is meg tudja fogalmazni.
- Absztrakciós képessége megnyilvánul a lényegkiemelésben, a geometriai egyszerűsítésben.
- Képes vizuális információkban eligazodni, azokat kritikusan vizsgálni.
- Ismeri a Monge-vetület és az axonometrikus ábrázolás alapjait, több-kevesebb önállósággal megold ilyen szerkesztési feladatot.
- Alkalmazni törekszik a tárgytervezés és elemzés szabályait, módszereit. Probléma megoldási készségei megnyilvánulnak az önálló alkotó, tervező-kivitelező feladatokban Jártas a tanulás sajátos vizuális-manuális módjaiban, gyakorlottan használja az ábrázolás alakítás eszközeit.

8. évfolyam

- Az általános iskola befejezésekor a tanuló a tantárgyi munkára fordítható idő függvényében - személyiségének megfelelő szinten rendelkezik a vizuális intelligencia és ítélőképesség alapjaival, többé-kevésbé önálló ábrázoló és kifejező alapképesség birtokában van.
- Alkotó képzeletét érvényesíti a szabad alakító, tervező feladatokban.
- Befogadóképességének intuitív megnyilvánulása mellett törekszik esztétikai élményei tudatos átélésére.
- Adott szempontokat követve alkalmazza a tanult tapasztalati és összehasonlító műelemzési módszerek valamelyikét.
- Ismeri a tanult művészettörténeti korszakok legjellemzőbb stílusjegyeit, koronként és áganként legalább három-három műalkotást, alkotót felismer és megnevez.
- Jártas a téri, formai, színbeli tanulmányok készítésében, érti, hogy ezek a látható
- jelenségek megértésének az eszközei. A megértés és közlés céljával alkalmazza a téri, formai,
- színbeli analízis, és redukció tanult eljárásait. Rendelkezik az ábrázolási konvenciókhoz szükséges térszemléleti alapokkal, képes egyszerű vetületi, axonometrikus és perspektivikus ábrákat szerkeszteni.
- Tudja, hogy a vizuális kommunikáció a dolgok elvont jeleit, képeit,
- szimbólumait használó vizuális nyelv által működik, érti a közhasznú, a tudományos, a műszaki és a művészi, a tömegkommunikáció funkcióját, felismeri különbségeiket.
- Ismeretei vannak a tárgy- és térformálás, az építészet tanult alapkérdéseiről, törekszik betartani a kulturált, környezettudatos, az emberi alkotást és művészetet tiszteletben tartó magatartás szabályait.
- Tájékozottsággal bír a vizuális megjelenítés hagyományosabb és újabb (technika és tervezési) formáiról, megérti, hogy mindezek a kifejezés és közlés eszköztárának gazdagítását szolgálják

Állampolgári ismeretek

8.évfolyam

- felismeri a családi szocializációnak az ember életútját befolyásoló jelentőségét.
- ismeri a családi háztartás összetevőit, értelmezi a család gazdálkodását meghatározó és befolyásoló tényezőket.
- ismeri településének , lakóhelyének kulturális, népvizuális kultúrai értékeit, a település történetének alapvető eseményeit és fordulópontjait;
- ismeri a saját településének, lakóhelyének alapvető jellemzőit, értelmezi a településen működő intézmények és szervezetek szerepét és működését.
- megfogalmazza a nemzeti identitás jelentőségét az egyén és a közösség szempontjából is.
- ismeri a magyar állam alapvető intézményeinek feladatkörét és működését;
- értelmezi a törvényalkotás folyamatát;
- azonosítja az igazságszolgáltatás intézményeit és működésük jellemzőit;
- értelmezi az állam gazdasági szerepvállalásának területeit.
- azonosítja a mindennapi ügyintézés alapintézményeit, az alapvető ellátó rendszerek funkcióját és működési sajátosságait;

- megismeri és értelmezi a diákmunka alapvető jogi feltételeit, kereteit.
- fogyasztási szokásaiban érvényesíti a tudatosság szempontjait is.
- értelmezi az alapvető ellátórendszerek funkcióját.

EMELT SZINTŰ ANGOL NYELV OKTATÁS MINIMUM KÖVETELMÉNYEI (BEM)

(A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezési elvei -lehetőség szerint, a Fenntartó engedélye alapján a 18. pontban olvashatóak)

5. évfolyam

Hallott szöveg értése F
- **ismert nyelvi eszközökkel, egyszerűen megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr.**

Beszédkészség
A tanuló
- **tanult minta alapján egyszerű mondatokat mond, kérdéseket tesz fel;**
- **megértési probléma esetén segítséget kér.**

Olvasott szöveg értése
A tanuló
- **ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti.**

Íráskészség
- **ismert nyelvi elemekből álló rövid mondatokat alkot**.

6. évfolyam

Hallott szöveg értése
A tanuló
- **jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megérti.**

Beszédkészség
A tanuló
- **megértési probléma esetén segítséget kér**
- **tanult minta alapján egyszerű párbeszédben részt vesz.**

Olvasott szöveg értése
A tanuló
- **jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló rövid szöveg lényegét megérti.**

Íráskészség
A tanuló
- **ismert nyelvi eszközökkel egyszerű mondatokat fogalmaz meg**.

7. évfolyam
A továbbhaladás feltételei

Hallott szöveg értése
A tanuló
- **jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűri;**

- **jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megért;**
- **ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkezteti.**

Beszédkészség

A tanuló

- **eseményt mesél el;**
- **megértési probléma esetén segítséget kér;**
- **beszélgetést kezdeményez, befejez.**

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- **jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;**
- **egyszerű, képekkel illusztrált szöveget megért;**
- **ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti.**

Íráskészség

A tanuló

- **ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő szöveget ír.**

8. évfolyam

A továbbhaladás feltételei

Hallott szöveg értése

A tanuló

- **ismeretlen nyelvi elem jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegből kikövetkezteti;**
- **jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben képes a lényeges információt a lényegtelentől elkülöníteni.**

Beszédkészség

A tanuló

- **eseményeket elmesél;**
- **megértési probléma esetén segítséget kér;**
- **egyszerű párbeszédben részt vesz.**

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- **jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkezteti;**
- **jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott, kb.100 szavas szövegben a lényeges információt a lényegtelentől elkülöníti**.

Íráskészség

A tanuló

- **ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő szöveget ír.**

10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia, és testnevelés óra és délutáni csoportfoglalkozásokon belül valósul meg.)

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia, természettudomány 1-6. évfolyam, szabadidős tevékenység,	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés, stabil oldalfekvés, ájulás, egyszerű horzsolások, rándulás, ficam, - esések, fejsérülések, törések,
kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések

	- forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	- égési sérülések - forrázás - áramütés
testnevelés	- magasból esés

Az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

II. HELYI TANTERV

11. Az iskola által választott kerettanterv megnevezése

Választott kerettanterv megnevezése

A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet mellékletei:
1. melléklet – Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára
2. melléklet – Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára

11.1. A Nyíregyházi Bem József általános Iskola és Tagintézménye által használt helyi tantervek

A Nyíregyházi Bem József Általános Iskola helyi tanterve (Az intézmény honlapján elérhető)

A Nyíregyházi Bem József Általános Iskola Gárdonyi Géza Tagintézmény helyi tanterve (A tagintézmény honlapján elérhető)

A Nyíregyházi Bem József Általános Iskola Kazinczy Ferenc Tagintézmény helyi tanterve (A tagintézmény honlapján elérhető)

A Nyíregyházi Bem József Általános Iskola Herman Ottó Tagintézmény helyi tanterve (A tagintézmény honlapján elérhető)

https://bemiskola.zsavigre.hu/helyi-tantervek-2023-2024/
http://ggardonyi.hu/helyi-tantervek/
https://www.kazinczyfnyh.hu/kozzeteteli-lista-es-dokumentumok/
https://hermaniskola.wixsite.com/herman/about-7-1

12. Kötelező tanórai foglalkozások, a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, a kötelező, kötelezően választandó és szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszáma

Óratervi órák

A Bem József Általános Iskola óratervi órái

Nyíregyházi Bem József Általános Iskola óratervi hálója																											
Heti óraszám/évfolyam	**1.**			**2.**			**3.**			**4.**			**5.**			**6.**			**7.**			**8.**		
	Kötelező óraszám	**Szabadon tervezhető**	**Összesen**	**Kötelező óraszám**	**Szabadon tervezhető**	**Összesen**	**Kötelező óraszám**	**Szabadon tervezhető**	**Összesen**	**Kötelező óraszám**	**Szabadon tervezhető**	**Összesen**	**Kötelező óraszám**	**Szabadon tervezhető**	**Összesen**	**Kötelező óraszám**	**Szabadon tervezhető**	**Összesen**	**Kötelező óraszám**	**Szabadon tervezhető**	**Összesen**	**Kötelező óraszám**	**Szabadon tervezhető**	**Összesen**
Magyar nyelv és irodalom műveltség terület																								
Magyar nyelv és irodalom	7	**1**	**8**	7		**7**	5		**5**	5	1	**6**	4		**4**	4	1	**5**	3		**3**	3	1	**4**
Matematika műveltség terület			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**
Matematika	4		**4**	4	1	**5**	4		**4**	4		**4**	4	1	**5**	4		**4**	3	1	**4**	3	1	**4**
Történelem műveltség terület			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**
Történelem			**0**			**0**			**0**			**0**	2		**2**	2		**2**	2		**2**	2		**2**
Állampolgári ismeretek			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**	1		**1**
Hon és népismeret*			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**		1	**1**			**0**			**0**
ETIKA/ Hit és erkölcstan			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**
ETIKA/ Hit és erkölcstan	1		**1**	1		**1**	1		**1**	1		**1**	1		**1**	1		**1**	1		**1**	1		**1**
Idegen nyelv			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**
Idegen nyelv		**1**	**1**		1	**1**		2	**2**	2	1	**3**	3		**3**	3		**3**	3		**3**	3		**3**
Természettudomány és földrajz műveltség terület			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**
Fizika			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**	1,5		**1,5**	1,5		**1,5**
Kémia			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**	1,5		**1,5**	1,5		**1,5**
Biológia			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**	1,5		**1,5**	1,5		**1,5**
Földrajz			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**	1,5		**1,5**	1,5		**1,5**
Természettudomány			**0**			**0**			**0**			**0**	2		**2**	2		**2**			**0**			**0**
Környezetismeret			**0**			**0**	1		**1**	1		**1**			**0**			**0**			**0**			**0**
Művészetek műveltség terület			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**
Ének-zene	2		**2**	2		**2**	2		**2**	2		**2**	2		**2**	1		**1**	1		**1**	1		**1**
Vizuális kultúra	2		**2**	2		**2**	2		**2**	1		**1**	1		**1**	1		**1**	1		**1**	1		**1**
Dráma és színház**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**		**1**				**0**
Mozgóképkultúra és média ismeret			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**
Technológia			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**
Technika és tervezés	1		**1**	1		**1**	1		**1**	1		**1**	1		**1**	1		**1**	1		**1**			**0**
Digitális kultúra			**0**			**0**	1		**1**	1		**1**	1		**1**	1		**1**	1		**1**	1		**1**
Testnevelés és egészségfejlesztés			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**
Testnevelés	5		**5**	5		**5**	5		**5**	5		**5**	5		**5**	5		**5**	5		**5**	5		**5**
Osztályfőnöki			**0**			**0**			**0**			**0**	1		**1**	1		**1**	1		**1**	1		**1**
Összesen	**22**	**2**	**24**	**22**	**2**	**24**	**22**	**2**	**24**	**23**	**2**	**25**	**27**	**1**	**28**	**26**	**2**	**28**	**28**	**2**	**30**	**28**	**2**	**30**
Kötelező alap óraszám	**22**			**22**			**22**			**23**			**27**			**26**			**28**			**28**		
Szabadon tervezhető órakeret		**2**			**2**			**2**			**2**			**1**			**2**			**2**			**2**	
Összesen	**24**			**24**			**24**			**25**			**28**			**28**			**30**			**30**		
Maximális órakeret ÚJ NAT	**24**			**24**			**24**			**25**			**28**			**28**			**30**			**30**		

*A hon és népismeret a szabadon választott óraterhére kötelezően választandó az 5-8 évfolyamok valamelyikeén heti 1 órában.

A dráma és színház tantárgyakat heti 1 órában az 5-8 évfolyamok egyikén kell tanítani. Megvalósulhat **projektnapok, témahetek keretében, tömbösítve is.

A nyíregyházi Bem József Általános Iskola kötelező és szabadon tervezhető óraszámai az emelt szintű angol nyelvoktatásban részt vevő tanulók számára

A Nyíregyházi Bem József Általános Iskola óratervi hálója az emelt szintű angol nyelv oktatásban részt vevő tanulók számára

Heti óraszám/évfolyam	1.			2.			3.			4.			5.				6.				7.				8.			
	Kötelező óraszám	Szabadon tervezhető	Összesen	Kötelező óraszám	Szabadon tervezhető	Összesen	Kötelező óraszám	Szabadon tervezhető	Összesen	Kötelező óraszám	Szabadon tervezhető	Összesen	Kötelező óraszám	Szabadon tervezhető	Emelt szintű angol nyelv oktatás	Összesen	Kötelező óraszám	Szabadon tervezhető	Emelt szintű angol nyelv oktatás	Összesen	Kötelező óraszám	Szabadon tervezhető	Emelt szintű angol nyelv oktatás	Összesen	Kötelező óraszám	Szabadon tervezhető	Emelt szintű angol nyelv oktatás	Összesen
Magyar nyelv és irodalom műveltség terület																												
Magyar nyelv és irodalom	7	1	8	7		7	5		5	5	1	6	4			4	4	1		5	3			3	3	1		4
Matematika műveltség terület			0			0			0			0				0				0				0				0
Matematika	4		4	4	1	5	4		4	4		4	4	1		5	4			4	3	1		4	3	1		4
Történelem műveltség terület			0			0			0			0				0				0				0				0
Történelem			0			0			0			0	2			2	2			2	2			2	2			2
Állampolgári ismeretek			0			0			0			0				0				0				0	1			1
Hon és népismeret*			0			0			0			0				0		1		1				0				0
ETIKA/ Hit és erkölcstan			0			0			0			0				0				0				0				0
ETIKA/ Hit és erkölcstan	1		1	1		1	1		1	1		1	1			1	1			1	1			1	1			1
Idegen nyelv			0			0			0			0				0				0				0				0
Idegen nyelv		1	1		1	1		2	2	2	1	3	3		2	5	3		2	5	3		2	5	3		2	5
Természettudomány és földrajz műveltség terület			0			0			0			0				0				0				0				0
Fizika			0			0			0			0				0				0	1,5			1,5	1,5			1,5
Kémia			0			0			0			0				0				0	1,5			1,5	1,5			1,5
Biológia			0			0			0			0				0				0	1,5			1,5	1,5			1,5
Földrajz			0			0			0			0				0				0	1,5			1,5	1,5			1,5
Természettudomány			0			0			0			0	2			2	2			2				0				0
Környezetismeret			0			0	1		1	1		1				0				0				0				0
Művészetek műveltség terület			0			0			0			0				0				0				0				0
Ének-zene	2		2	2		2	2		2	2		2	2			2	1			1	1			1	1			1
Vizuális kultúra	2		2	2		2	2		2	1		1	1			1	1			1	1			1	1			1
Dráma és színház**			0			0			0			0				0				0		1						0
Mozgóképkultúra és média ismeret			0			0			0			0				0				0				0				0
Technológia			0			0			0			0				0				0				0				0
Technika és tervezés	1		1	1		1	1		1	1		1	1			1	1			1	1			1				0
Digitális kultúra			0			0	1		1	1		1	1			1	1			1	1			1	1			1
Testnevelés és egészségfejlesztés			0			0			0			0				0				0				0				0
Testnevelés	5		5	5		5	5		5	5		5	5			5	5			5	5			5	5			5
Osztályfőnöki			0			0			0			0	1			1	1			1	1			1	1			1
Összesen	**22**	**2**	**24**	**22**	**2**	**24**	**22**	**2**	**24**	**23**	**2**	**25**	**27**	**1**		**28**	**26**	**2**		**28**	**28**	**2**		**30**	**28**	**2**		**30**
Kötelező alap óraszám	**22**			**22**			**22**			**23**			**27**		**2**		**26**		**2**		**28**		**2**		**28**		**2**	
Szabadon tervezhető órakeret		**2**			**2**			**2**			**2**			**1**				**2**				**2**				**2**		
Összesen	**24**			**24**			**24**			**25**			**30**				**30**				**32**				**32**			
Maximális órakeret ÚJ NAT	**24**			**24**			**24**			**25**			**28**				**28**				**30**				**30**			

*A hon és népismeret a szabadon választott óraterhére kötelezően választandó az 5-8 évfolyamok valamelyikeén heti 1 órában.

A dráma és színház tantárgyakat heti 1 órában az 5-8 évfolyamok egyikén kell tanítani. Megvalósulhat **projektnapok, témahetek keretében, tömbösítve is.

Angol nyelv tanítása :	Kötelező óraszám	Szabadon tervezhető	Szakkör	Összesen
1. évfolyam:	0	1	0	1
2. évfolyam:	0	1	1	2
3. évfolyam:	0	2	1	3
4. évfolyam:	2	1	0	3
5. évfolyam:	3	1	1	5
6. évfolyam:	3	1	1	5
7. évfolyam:	3	2	0	5
8. évfolyam:	3	2	0	5

Emelt szintű angol nyelv oktatása 5-8. évf.

NYÍREGYHÁZI BEM JÓZSEF ÁLTALÁNOS ISKOLA GÁRDONYI GÉZA TAGINTÉZMÉNY ÓRATERVE

	1.évf				2.évf				3.évf				4.évf				5.évf				6.évf				7.évf				8.évf			
	1.évf	szabadon tervezhető	Heti óraszám	Éves óraszám	2. évf.	szabadon tervezhető	Heti óraszám	Éves óraszám	3. évf.	szabadon tervezhető	Heti óraszám	Éves óraszám	4. évf.	szabadon tervezhető	Heti óraszám	Éves óraszám	5. évf.	szabadon tervezhető	Heti óraszám	Éves óraszám	6. évf.	szabadon tervezhető	Heti óraszám	Éves Óraszám	7. évf.	szabadon tervezhető	Heti óraszám	Éves Óraszám	8. évf.	szabadon tervezhető	Heti óraszám	Éves Óraszám
Magyar nyelv és irodalom	7		7	252	7		7	252	5		5	180	5		5	180	4		4	144	4		4	144	3	1	4	144	3		3	108
Történelem							0				0	0			0	0	2		2	72	2		2	72	2		2	72	2		2	72
Állampolgári ismeretek																													1			
Etika/Hit-és erkölcstan	1		1	36	1		1	36	1		1	36	1		1	36	1		1	36	1		1	36	1		1	36	1		1	36
Angol nyelv		1	1	36		1	1	36		1	1	36	2	1	3	108	3		3	108	3		3	108	3		3	108	3		3	108
Matematika	4		4	144	4		4	144	4		4	144	4		4	144	4	1	5	180	4		4	144	3	1	4	144	3	1	4	144
Digitális kultúra		1	1	36		1	1	36	1	1	2	72	1	1	2	72	1		1	36	1	1	2	72	1		1	36	1		1	36
Környezetismeret/Természettudomány			0	0			0	0	1		1	36	1		1	36	2		2	72	2		2	72			0	0			0	0
Fizika							0				0	0			0	0			0	0			0	0	1,5		1,5	54	1,5		1,5	54
Biológia							0				0	0			0	0			0	0			0	0	1,5		1,5	54	1,5		1,5	54
Kémia							0				0	0			0	0			0	0			0	0	1,5		1,5	54	1,5		1,5	54
Földrajz							0				0	0			0	0			0	0			0	0	1,5		1,5	54	1,5		1,5	54
Ének-zene	2		2	72	2		2	72	2		2	72	2		2	72	2		2	72	1		1	36	1		1	36	1		1	36
Vizuális kultúra	2		2	72	2		2	72	2		2	72	1		1	36	1		1	36	1		1	36	1		1	36	1		1	36
Technika és tervezés	1		1	36	1		1	36	1		1	36	1		1	36	1		1	36	1		1	36	1		1	36			0	0
Testnevelés	5		5	180	5		5	180	5		5	180	5		5	180	5		5	180	5		5	180	5		5	180	5		5	180
Hon-és népismeret							0				0	0			0	0			0	0		1	1	36			0	0			0	0
Dráma és színház																													1			
Osztályfőnöki							0				0	0			0	0	1		1	36	1		1	36	1		1	36	1		1	36
Összesen	22	2	24	864	22	2	24	864	22	2	24	864	23	2	25	900	27	1	28	1008	26	2	28	1008	28	2	30	1080	29	1	30	1080
Maximális órakeret			24				24				24				25				28				28				30				30	

A Kazinczy Ferenc Tagintézmény óratervi órái

2020. NAT / ÓRATERVI ÓRÁK Kazinczy

Heti óraszám/évfolyam	1.			2.			3.			4.			5.			6.			7.			8.		
	Kötelező óraszám	Szabadon tervezhető	Összesen	Kötelező óraszám	Szabadon tervezhető	Összesen	Kötelező óraszám	Szabadon tervezhető	Összesen	Kötelező óraszám	Szabadon tervezhető	Összesen	Kötelező óraszám	Szabadon tervezhető	Összesen	Kötelező óraszám	Szabadon tervezhető	Összesen	Kötelező óraszám	Szabadon tervezhető	Összesen	Kötelező óraszám	Szabadon tervezhető	Összesen
Magyar nyelv és irodalom műveltség terület																								
Magyar nyelv és irodalom	7		7	7		7	5	1	6	5	1	6	4		4	4	1	5	3		3	3	1	4
Matematika műveltség terület			0			0			0			0			0			0			0			0
Matematika	4	1	5	4	1	5	4	1	5	4	1	5	4	1	5	4		4	3	1	4	3	1	4
Történelem műveltség terület			0			0			0			0			0			0			0			0
Történelem			0			0			0			0	2		2	2		2	2		2	2		2
Állampolgári ismeretek			0			0			0			0			0			0			0	1		1
Hon és népismeret*			0			0			0			0			0		1	1			0			0
ETIKA/ Hit és erkölcstan			0			0			0			0			0			0			0			0
ETIKA/ Hit és erkölcstan	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1
Idegen nyelv			0			0			0			0			0			0			0			0
Idegen nyelv			0			0			0	2		2	3		3	3		3	3		3	3		3
Természettudomány és földrajz műveltség terület			0			0			0			0			0			0			0			0
Fizika			0			0			0			0			0			0	1		1	2		2
Kémia			0			0			0			0			0			0	1		1	2		2
Biológia			0			0			0			0			0			0	2		2	1		1
Földrajz			0			0			0			0			0			0	2		2	1		1
Természettudomány			0			0			0			0	2		2	2		2			0			0
Környezetismeret			0			0	1		1	1		1			0			0			0			0
Művészetek műveltség terület			0			0			0			0			0			0			0			0
Ének-zene	2		2	2		2	2		2	2		2	2		2	1		1	1		1	1		1
Vizuális kultúra	2		2	2		2	2		2	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1
Dráma és színház**			0			0			0			0			0			0		1				0
Mozgóképkultúra és média			0			0			0			0			0			0	0					0
Technológia			0			0			0			0			0			0	0					0
Technika és tervezés	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1			0
Digitális kultúra			0			0	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1
Testnevelés és egészségfejlesztés			0			0			0			0			0			0			0			0
Testnevelés	5		5	5		5	5		5	5		5	5		5	5		5	5		5	5		5
Osztályfőnöki			0			0			0			0	1		1	1		1	1		1	1		1
Sakklogika		1			1																			
Összesen	22	2	24	22	2	24	22	2	24	23	2	25	27	1	28	26	2	28	28	2	30	28	2	30
Kötelező alap óraszám	22			22			22			23			27			26			28			28		
Szabadon tervezhető órakeret		2			2			2			2			1			2			2			2	
Összesen		24			24			24			25			28			28			30			30	
Maximális órakeret ÚJ NAT		24			24			24			25			28			28			30			30	

*A hon és népismeret a szabadon választott óraterhére kötelezően választandó az 5-8 évfolyamok valamelyikén heti 1 órában.

**A dráma és színház tantárgyakat heti 1 órában az 5-8 évfolyamok egyikén kell tanítani.

Herman Ottó tagintézmény óratervi órái

2020. NAT/ ÓRATERVI ÓRÁK Herman Ottó Tagintézmény

Heti óraszám/évfolyam	1.			2.			3.			4.			5.			6.			7.			8.		
	Kötelező óraszám	Szabadon tervezhető	Összesen	Kötelező óraszám	Szabadon tervezhető	Összesen	Kötelező óraszám	Szabadon tervezhető	Összesen	Kötelező óraszám	Szabadon tervezhető	Összesen	Kötelező óraszám	Szabadon tervezhető	Összesen	Kötelező óraszám	Szabadon tervezhető	Összesen	Kötelező óraszám	Szabadon tervezhető	Összesen	Kötelező óraszám	Szabadon tervezhető	Összesen
Magyar nyelv és irodalom műveltségi terület																								
Magyar nyelv és irodalom	7	1	8	7	1	8	5	1	6	5	1	6	4	1	5	4	1	5	3	1	4	3	1	4
Matematika műveltségi terület			0			0			0			0			0			0			0			0
Matematika	4	1	5	4	1	5	4	1	5	4	1	5	4		4	4		4	3		3	3	1	4
Történelem műveltségi terület			0			0			0			0			0			0			0			0
Történelem			0			0			0			0	2		2	2		2	2		2	2		2
Állampolgári ismeretek			0			0			0			0			0			0			0	1		1
Hon és népismeret*			0			0			0			0			0		1	1			0			0
ETIKA/ Hit és erkölcstan			0			0			0			0			0			0			0			0
ETIKA/ Hit és erkölcstan	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1
Idegen nyelv			0			0			0			0			0			0			0			0
Idegen nyelv			0			0			0	2		2	3		3	3		3	3		3	3		3
Természettudomány és földrajz műveltség terület			0			0			0			0			0			0			0			0
Fizika			0			0			0			0			0			0	1		1	2		2
Kémia			0			0			0			0			0			0	1		1	2		2
Biológia			0			0			0			0			0			0	2		2	1		1
Földrajz			0			0			0			0			0			0	2		2	1		1
Természettudomány			0			0			0			0	2		2	2		2			0			0
Környezetismeret			0			0	1		1	1		1			0			0			0			0
Művészetek műveltség terület			0			0			0			0			0			0			0			0
Ének-zene	2		2	2		2	2		2	2		2	2		2	1		1	1		1	1		1
Vizuális kultúra	2		2	2		2	2		2	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1
Dráma és színház**			0			0			0			0			0			0		1				0
Mozgóképkultúra és média ismeret			0			0			0			0			0			0			0			0
Technológia			0			0			0			0			0			0			0			0
Technika és tervezés	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1			0
Digitális kultúra			0			0	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1
Testnevelés és egészségfejlesztés			0			0			0			0			0			0			0			0
Testnevelés	5		5	5		5	5		5	5		5	5		5	5		5	5		5	5		5
Osztályfőnöki			0			0			0			0	1		1	1		1	1		1	1		1
Összesen	**22**	**2**	**24**	**22**	**2**	**24**	**22**	**2**	**24**	**23**	**2**	**25**	**27**	**1**	**28**	**26**	**2**	**28**	**28**	**2**	**30**	**28**	**2**	**30**
Kötelező alap óraszám	**22**			**22**			**22**			**23**			**27**			**26**			**28**			**28**		
Szabadon tervezhető órakeret		**2**			**2**			**2**			**2**			**1**			**2**			**2**			**2**	
Összesen		**24**			**24**			**24**			**25**			**28**			**28**			**30**			**30**	
Maximális órakeret ÚJ NAT		**24**			**24**			**24**			**25**			**28**			**28**			**30**			**30**	

*Ahon és népismeret a szabadon választott óraterhére kötelezően választandó az 5-8 évfolyamok valamelyikén heti 1 órában.

**A dráma és színház tantárgyakat heti 1 órában az 5-8 évfolyamok egyikében kell tanítani.

13. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elve

- Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói tankönyveket tankönyvlista alapján), taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

- A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

- A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:
- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

14. A digitális eszközök tanulmányi célú használatának elvei és korlátozása

Intézményünk a digitális eszközök tudatos, életkornak megfelelő, pedagógiai célhoz illeszkedő alkalmazását a korszerű nevelés-oktatás fontos eszközének tekinti. A digitális technológiák alkalmazása során elsődleges szempont a tanulási folyamat eredményességének, a tanulói aktivitásnak, az önálló tanulásnak, a kreativitásnak, az együttműködésnek, valamint a digitális kompetencia fejlesztésének támogatása.

A pedagógusok a nevelő-oktató munka során a tanulási célhoz, a tananyaghoz, a tanulók életkorához és egyéni sajátosságaihoz igazodva alkalmazhatnak digitális taneszközöket, interaktív tananyagokat, online tanulási környezeteket, oktatási alkalmazásokat, digitális feladatokat, prezentációkat, multimédiás tartalmakat, valamint – a vonatkozó jogszabályi és intézményi szabályok betartásával – a tanulók által használt digitális eszközöket.

A digitális eszközök használata nem öncélú: azok alkalmazására kizárólag akkor kerül sor, ha az a tanulási-tanítási folyamat céljait hatékonyan szolgálja, és pedagógiai hozzáadott értéket jelent. Az intézmény törekszik arra, hogy a digitális és a hagyományos tanulási módszerek megfelelő egyensúlya biztosított legyen.

A digitális eszközök alkalmazása során kiemelt feladat a tanulók digitális kompetenciájának, információkeresési és -értékelési képességének, médiatudatosságának, valamint a digitális környezetben való felelős, etikus és biztonságos viselkedésének fejlesztése. A pedagógusok segítik a tanulókat a digitális tartalmak kritikus értelmezésében, a megbízható információforrások felismerésében, a személyes adatok védelmében, valamint a szerzői jogok tiszteletben tartásában.

A digitális eszközök pedagógiai célú használata során a pedagógus köteles figyelembe venni a tanulók életkori sajátosságait, az egyéni bánásmód követelményeit, a gyermekek testi és lelki egészségének védelmét, valamint a biztonságos és felelős digitális eszközhasználat szempontjait.

A tanulók saját tulajdonú mobiltelefonjának, okostelefonjának és egyéb, használatában korlátozott digitális eszközének használatára a hatályos jogszabályok, különösen a nevelési-oktatási intézményekben a tiltott és a használatában korlátozott tárgyakról szóló 245/2024. (VIII. 8.) Korm. rendelet, valamint az intézmény Házirendjének rendelkezései az irányadók.

Érintett eszközök köre: A korlátozás kiterjed a tanuló által az iskolába bevitt minden telekommunikációs eszközre (különösen okostelefonok), kép-vagy hangrögzítésre alkalmas eszközre, valamint internetelérésre alkalmas okoseszközre (tabletek, okosórák, laptopok) – a továbbiakban együtt: digitális eszközök.
Pedagógiai célú használat: A tanuló saját tulajdonú digitális eszközeit a tanítási nap folyamán kizárólag a pedagógus utasítására, nevelési-oktatási célból, a pedagógus által meghatározott időtartamban használhatja. A használat tényét, célját és időtartamát a tanórát vagy foglalkozást vezető pedagógus a tanulmányi rendszerben (KRÉTA) rögzíteni köteles.

14. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Alapvető feladatunk a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadása, megőrzése, az egyetemes kultúra közvetítése, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítése. Feladat továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Célunk, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljünk az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlesszük a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket. Ezáltal járuljunk hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává váljék;
- kifejlődjék benne a hazafiság érzelemvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
- váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

A nevelési-oktatási folyamat és az oktatás összhangban van hazánk Alaptörvényével, a jogállam rendjével, az élet és az emberi méltóság tiszteletének elvével, valamint az ezzel összefüggő lelkiismereti és vallásszabadsággal, továbbá a Föld, az ember, a természet és a kultúra védelmét szolgáló nemzetközi egyezményekkel.

Fontos szerepe van az egyetemes magyar nemzeti hagyománynak, a nemzeti öntudat fejlesztésének , beleértve a magyarországi nemzetiségekhez tartozók öntudatának ápolását is. Kiemelten kezeljük az ország és tágabb környezete, a Kárpát-medence, különösen a környező országokban élő magyarság életének megismerését, ugyanakkor fontosnak tartjuk azokat a tartalmakat, amelyek Európához tartozásunkat erősítik.

Az együttműködés a szülőkkel, a gyermekek családi neveléséhez nyújtott pedagógiai segítség, a szülői vélemények, javaslatok befogadása és hasznosítása a hatékony intézményes nevelés-oktatás nélkülözhetetlen feltétele. Ennek érdekében megteremtjük azokat a fórumokat, ahol a szülők és a pedagógusok közötti tapasztalatcsere kölcsönössé, az együttműködés eredményessé válik.

Az elsajátított tudás értékálló és a kor igényeinek megfelelő legyen, ennél fogva egyensúlyra törekszünk a műveltség értékhordozó hagyományai, valamint az új fejlesztési célok és tartalmak között.

<u>Fejlesztési területek – nevelési célok</u>

A fejlesztési területek – nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen van az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatása is.

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Feladatunk a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelés-oktatás: célunk a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulókban úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és - megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Felkészítjük őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

A tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest átfogó képet kell nyújtanunk a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket biztosítunk, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejlesztjük bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében biztosítjuk a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok megismerését.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a tömegtájékoztatás által közvetített, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban. Megtanítjuk: hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kívánunk kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek

Az aktív tanulás a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza. A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. Lehetőség szerint ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. A tanulási eredmények elérését segítik elő az olyan differenciáló módszerek, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés. A differenciált tanulásszervezés jellegzetességeit képviselik az olyan eljárások, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása, melyek kiterjeszthetik és elmélyíthetik a tankönyvek tartalmát.

A pedagógus a probléma-megoldási és a jelenségértelmezési folyamatot – a tanuló szükségleteinek megfelelően – közvetett, illetve közvetlen eszközökkel segíti. A pedagógus az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé teszi iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert). A pedagógus együttműködik más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.

Tanítási évenként több olyan tanóra megszervezését illesztjük be a helyi tantervbe, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) téma kerül a középpontba, a tanóra céljának, tartalmának és megvalósítási módszereinek megjelölésével. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében ez az adaptálás lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását. Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

Tanulási környezet

A tanulás közvetlen helyszíneként használt helyiségeket (kiemelten osztálytermeket) úgy kell biztosítani, hogy a különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatók legyenek, illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez, valamint nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára. Lehetőség szerint biztosítani kell, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe, valamint hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt.

A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata – a közös célt szem előtt tartva – a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszéden alapul.

A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével szükséges megvalósítani.

A tanulók tanulási tevékenységekben való aktív részvétele kulcsfontosságú, ezért ennek előmozdítása érdekében a pedagógusoknak mindvégig a tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat kívánatos előnyben részesíteniük. A tanulás társas természetéből adódó előnyök, a differenciált egyéni munka adta lehetőségek kihasználása, valamint a párban vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködő tanulás támogatása szintén hozzájárul a korszerű tanulási környezet megteremtéséhez.

Fontos, hogy a tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek legyenek, az azokhoz igazodó mérési stratégiákkal együtt, és már a tanulási folyamat elején ismertté váljanak. Az iskolai légkör bizalmi jellege elsődleges feltétele annak, hogy a tanulási problémákra és a személyes nehézségekre időben fény derüljön. Ennek a bizalomnak a megteremtése és fenntartása minden igazgató és pedagógus állandó felelőssége.

Az aktív tanulási alapelvek szerint szerveződő, több tantárgy, tanulási terület ismereteinek integrálását igénylő témákat, jelenségeket feldolgozó tanórák, foglalkozások, témanapok, témahetek, tematikus hetek és projektek alkalmazása segíti a tanulót a jelenségek megértésében, a problémák komplex módon történő vizsgálatában.

Egyénre szabott tanulási lehetőségek

Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni.

Fontos alapelv, hogy a tanulók közti különbözőségeket az iskola a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintse. E szemlélet gyakorlatban történő alkalmazásához olyan fejlesztési célokat kell kijelölni, amelyek nemcsak a tanulótól várnak illeszkedést a tanulási környezethez, hanem a tanulási környezettől is alkalmazkodást igényelnek a tanuló egyedi jellemzőihez. Ennek értelmében a képességtartományok mindkét határán - tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte - kihívást jelentő feladatok megtervezése kívánatos. Különösen fontos, hogy az iskola biztosítsa a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat, enyhítse a hátrányok hatásait, optimális esetben képes legyen kiküszöbölni azokat. Ezek közül kiemelten fontos a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhoz illeszkedő fejlesztő tevékenység.

Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége. Különösen igaz ez a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a szakmai besorolásukat tekintve heterogén, az ok-okozati összefüggéseket tekintve fel nem tárt, ám tanulási-tanítási szempontból kihívást jelentő, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztésének területén. Ennek a feladatnak az ellátásában felértékelődik a segítő szakterületek (iskolapszichológia, gyógypedagógia, fejlesztő pedagógia) szerepe, valamint a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, egymást segítő szakmai tevékenysége.
A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a közös felelősségvállalásnak lényeges szerepe van a nevelés sikerességében. A pedagógus a tanulást-tanítást speciális szakmai kompetenciák alapján segíteni tudó különböző szakemberekkel együtt (például gyógypedagógus, gyógytestnevelő, iskolapszichológus, szociális munkás, fejlesztő pedagógus, tehetséggondozó pedagógus, gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembere) kialakított foglalkozások keretében, valamint a szülők és a tanuló folyamatos bevonásával, a pedagógiai tevékenység részeként elismert konzultációs tevékenységet folytatva végzi pedagógiai munkáját.
A differenciálás speciális megvalósulása lehet az együttnevelés során a habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése. A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárások (eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök, a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítése, egyéni fejlesztési terv készítése és rendszeres ellenőrzése) alkalmazása szükséges a különböző pedagógiai színtereken.
A tanulói szükségletek ismeretében az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények, valamint az utazó gyógypedagógiai hálózatok működtetésére kijelölt intézmények és más szakemberek szolgáltatásainak igénybevételével egészítendő ki a tanulók és pedagógusok szakmai támogatása. Ez elősegíti az integrációt, illetve ennek magasabb szintjét, az inklúziót is annak érdekében, hogy a Nat-ban foglalt nevelési-oktatási alapelvek és célok minden tanuló esetében megvalósulhassanak. A tehetséges tanulók tekintetében ezek a szempontok kiemelten fontosak lehetnek, mivel az ő esetükben a tanulási fókuszt és az érdeklődést jellemzően a megfelelően motiváló feladatokkal lehet fenntartani. A tehetséggondozást valamennyi nevelési-oktatási szakaszban, minden neveléssel, oktatással foglalkozó intézménynek alkalmaznia kell, és a pedagógiai programjába szükséges beillesztenie.
A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja és hatékony együttnevelése olyan pedagógusokat kíván, akik rendelkeznek az ehhez szükséges szemléletmóddal és kompetenciákkal.
A technológiai fejlődés nyújtotta lehetőségek alkalmazása sokféle módszertani lehetőséget biztosítva segíti a tanulás-tanítás folyamatát. A XXI. századi tanulási környezet nélkülözhetetlen elemét képezi az iskolai tanuláshoz kapcsolódó digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokfélesége, ezért különösen fontos, hogy a pedagógusok ismerjék és alkalmazzák azokat. Olyan tanulási folyamatra adnak lehetőséget, amely nemcsak a pedagógus-diák együttműködést, hanem ennek következtében a hagyományos tanulási folyamatot is jelentősen megváltoztathatja, ennek következtében új típusú szerepben jelenik meg a folyamatban mind a tanuló, mind pedig a pedagógus. Ennek gyakorlati leképezése azonban csak úgy valósulhat meg hatékonyan, ha ennek az intézmények pedagógiai gyakorlatában és szemléletmódjában is elfogadott, elismert helye és szerepe lesz.

Képesség-kibontakoztatás támogatása

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáiknak meghatározásában.

Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka figyelembe veszi a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat. Ennek érdekében a kiinduló állapot értékelése (diagnosztikus mérés) egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés. A diagnosztikus értékelés kiterjedhet a tanulók meglévő tartalmi tudására, aktuális készség- és képességfejlődési szintjére, hozzáállására, viszonyulására. Az értékelés során figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait és a tanulás korábbi és aktuális környezeti tényezőiről rendelkezésre álló információkat, továbbá a pedagógiai célokat. Az eredmények visszajelzésével a pedagógus útmutatást tud adni a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról.

A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékozódó jelleggel végzett információgyűjtés, a fejlesztő, tanulást segítő értékelés és ennek visszajelzése akkor éri el a kívánt hatást, ha az a tanuló számára az értékelést követően rövid időn belül megismerhető. A tanulási folyamat rendszeres értékelése és visszajelzése teszi lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését.

Mindkét értékelési típus (a kiinduló állapot értékelése és a fejlesztő, segítő támogató értékelés) önfejlesztésre és kitartásra ösztönzi a tanulót fejlődésének, valamint tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével. Célja a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása, és ezzel a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása. Az összegző értékelés célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek. Az összegző értékelés minősítő jellegű, de lehet részletes szöveges értékelés is, amely rendelkezik a fejlesztő, tanulástámogató értékelés jellemzőivel. Az első évfolyam végén a tanuló összegző értékelése szöveges formában történik.

Az első nevelési-oktatási szakasz fő feladatainak megvalósítását leghatékonyabban a fejlesztő, tanulást támogató értékelés szolgálja, összekapcsolva a diagnosztikus mérésekkel, amelyek segítik a tanulók hatékony fejlesztését, az aktuális pedagógiai tevékenység meghatározását, szükség esetén felülvizsgálatát. Az iskolakezdést követő első félévet minden szempontból bevezető, fejlesztő szakasznak szükséges tekinteni, ezért a pedagógus ebben az időszakban a szöveges formában megfogalmazott fejlesztő, tanulást segítő értékeléseket elsősorban szakmailag megalapozott megfigyeléseire építheti. A szöveges értékelés lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló és a szülő részére a tantárgyi előrehaladásról és a kompetenciák fejlődéséről a pedagógus a tapasztalatain és a követő méréseken alapuló, részletes tájékoztatást nyújtson.

Az értékelés az 1. évfolyamot követően az iskola pedagógiai programjában rögzített módon, a jogszabályoknak megfelelően történik.

Az iskola pedagógiai programjában egyértelműen meg kell határozni és nyilvánossá kell tenni az értékelés minden formájának – beleértve az osztályozást is – szempontjait, az ehhez kapcsolódó eljárásokat. A nyilvánosságra hozatal időpontját úgy kell megválasztani, hogy a tanulók és a szülők, gondviselők előzetesen, már az iskolaválasztáskor megismerhessék azokat.

A mérésekkel és az értékeléssel kapcsolatos feladatokat, adminisztratív tevékenységeket,

továbbá a tanulók és a szülők, gondviselők értesítésével kapcsolatos szabályokat is meg kell jeleníteni az intézmény pedagógiai programjában.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

A tanulók törvényben biztosított joga, hogy a neki megfelelő nevelésben-oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez (az iskolafenntartóval, az iskola működtetőjével, a családdal, a gondviselővel, szakmai és civilszervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint biztosítjuk a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a képességek megismerése és fejlesztése, a készségek, ismeretek, tudástartalmak megalapozása, az attitűdök alakítása az 1-8. évfolyamon;
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a tudás bővítése, megszilárdítása az iskolázás további szakaszaiban;
- az eredményes szocializáció akadályainak korai felismerése és kezelése pedagógiai eszközökkel;
- a tanuló tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és annak valamennyi területén;
- a tanulást érintő lemaradás, illetve a tanulói leszakadás megakadályozásának érdekében a tanuló személyiségének , szociokulturális hátterének megismerése, a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, és e tevékenység támogatása az iskolán kívül is;
- motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárások alkalmazása, akár játékok segítségével (pl. sakk, logikai játékok, bábjáték);
- egységes alapokon nyugvó tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása;
- a sajátos nevelési igényű, akadályozott, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők elfogadása, beilleszkedésük feltételeinek kölcsönös alkalmazkodáson alapuló megteremtése, a képességprofilhoz viszonyított haladás elismerése, a tanulásban meghatározó képességeik feltárása és fejlesztése.

A kulcskompetenciák

A tanulási területeken átívelő általános kompetenciák jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái
2. Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi
3. Digitális kompetenciák
4. Matematikai gondolkodási kompetencia
5. Személyes és társas kapcsolati komp.
6. Kreativitás, önkifejezés, kult. tudatosság
7. Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

Kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában az egyének egyrészt gyorsan alkalmazkodhatnak a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát cselekvően befolyásolhatják. A tudásalapú társadalomban felértékelődik az egyén tanulási képessége, mert az emberi cselekvőképesség az élethosszig tartó tanulás folyamatában formálódik.

A különböző kompetenciaterületekben megjelenő ismeretek, készségek, és ezek hátterében a meghatározó képességek és attitűdök számos tanulási helyzetben és összefüggésben

alkalmazhatók különféle célok elérésére, különböző problémák és feladatok megoldására, ezért több műveltségterülethez is köthetők. Több kompetencia egymásba fonódik, így részben fedik egymást, továbbá az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik területhez elengedhetetlen készségek formálódását, fejlődését. Hasonló egymásra építettség jellemzi a képességek kibontakoztatására és a tanulás fejlesztésére irányuló célok és az egyes műveltségterületek viszonyát. Számos olyan fejlesztési területet említhető, amely valamennyi műveltségterületen a kialakítandó kompetencia részét képezi: ilyen például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképesség, a problémamegoldás, az együttműködés, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése, a kapcsolati kultúra, a társas tolerancia.

A tanulás kompetenciái

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az ember képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve a hatékony gazdálkodást az idővel és az információval. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását, a képességek együttesére támaszkodó készségeit a legkülönbözőbb helyzetekben alkalmazza: tanulási és képzési folyamataiban, otthon, valamint a munkában egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.
Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

Az életben jól hasznosítható, a munka- vagy karriercélok elérését szolgáló tanuláshoz az embernek megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie saját képességeiről, a szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról és szakképesítésekről. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket**,** útmutatásokat, támogatásokat.

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető készségek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IKT-eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése. A tanulónak képesnek kell lennie a közös munkára és arra, hogy tudását másokkal megossza, saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

A pozitív attitűd tanulás iránti belső motivációt feltételez, amelynek folyamatos fenntartásához elengedhetetlen, hogy az ember korábbi tanulási és élettapasztalatait felhasználja, új tanulási lehetőségeket kutasson fel, és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazza.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények kifejezését és értelmezését, megőrzését és közvetítését szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás szóban és írásban), valamint a helyes, öntudatos és alkotó nyelvhasználatot az oktatásban és képzésben, a társadalmi és kulturális tevékenységek során, a családi és a társas életben, a munkában és a szabadidős tevékenységekben, a társas valóság formálásában.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök:
Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának folyamata és eredménye, amely természeténél fogva kapcsolódik az egyén kognitív képességeinek fejlődéséhez. Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli és írásbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különböző nyelvi stílusok sajátosságainak, valamint a különféle helyzetekben a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét.

Az ember rendelkezik azzal a képességgel, hogy változatos helyzetekben, szóban és írásban képes másokkal érintkezni, kommunikációját figyelemmel tudja kísérni, és a helyzetnek megfelelően tudja alakítani. Képes nyelvileg megalkotni és kifejezni saját valóságát és valóságértelmezését, a nyelvhasználaton keresztül mások valóságértelmezését megismerni és a sajátjával összevetni, összehangolni, vagy ütköztetni. Képes a nyelvhasználat útján ismereteket szerezni és ismereteit gazdagítani, illetve új ismereteket, tudást létrehozni. Képes megkülönböztetni és felhasználni különböző típusú szövegeket, továbbá információkat keresni, gyűjteni, feldolgozni és közvetíteni. Tud segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelően, etikusan és meggyőzően kifejezni.

A pozitív attitűd magában foglalja a társas viszonyokra érzékeny, tudatos, érdeklődő és önkritikus magatartást, a törekvést az építő jellegű párbeszédre, az igényes megnyilvánulás értékének felismerését, az esztétikai minőség tiszteletét, mások megismerésének igényét és az anyanyelv iránti felelősség vállalását. Ehhez ismerni kell az anyanyelv és a nemzeti kultúra, a nyelv és a valóság, a kommunikáció és a társas világ közötti összetett kapcsolatot, a nyelv változó-változtató természetét, másokra gyakorolt hatását, a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentőségét.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció – az anyanyelvi kommunikációhoz hasonlóan – az alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban. Ilyen a hallott és olvasott szöveg értése, a szövegalkotás és az interakció szóban és írásban. Ezek a tevékenységek az élet különböző területein – oktatás és képzés, munka, családi és társas élet, szabadidős tevékenységek – az egyén szükségleteinek megfelelően folynak. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, valamint más kultúrák megértése. A nyelvhasználó tudásszintje változhat a különböző nyelvek, nyelvi tevékenységek (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése, íráskészség és közvetítő készség), valamint az idegen nyelvet használó társadalmi-kulturális háttere, igényei és érdeklődése szerint.

Intézményünkben az 1–3. évfolyam idegennyelv-oktatásában képzett pedagógus alkalmazása megoldható, ezért az első idegen nyelv oktatása ezen évfolyamokon is megkezdhető.
Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök:

A kommunikatív nyelvi kompetencia lexikális, funkcionális, grammatikai és szövegalkotási ismereteket, valamint szocio - és interkulturális készségeket feltételez. Az élethosszig tartó tanuláshoz a nyelvhasználónak el kell sajátítania az önálló tanulás stratégiáit és az ehhez szükséges eszközök használatát.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

A digitális kompetenciák

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (IKT) és a technológiák által hozzáférhetővé tett, közvetített tartalmak magabiztos, kritikus és etikus használatát a társas kapcsolatok, a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: az információ felismerése (azonosítása), visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; digitális tartalomalkotás és -megosztás, továbbá kommunikációs együttműködés az interneten keresztül.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök:

A digitális kompetencia az IKT természetének, szerepének és lehetőségeinek megértését, alapos ismeretét, illetve ennek alkalmazását jelenti a személyes és társadalmi életben, a tanulásban és a munkában. Magába foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat – szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás és -kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) – a szabadidő, az információ-megosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás, a művészetek és a kutatás terén. A tanulónak értenie kell, miként segíti az IKT a kreativitást és az innovációt, ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, valamint az ezek kiszűrésére használatos alapvető technikákat, továbbá az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket és etikai elveket, valamint a szerzői jogból és a szoftver-tulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi kereteket.

A szükséges készségek magukba foglalják az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Ide tartozik a komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, valamint az internet alapú szolgáltatások elérése, az ezek segítségével történő keresés, az IKT alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén.

Az IKT használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes alkalmazása érdekében. A digitális kompetencia fejlődését segítheti továbbá az aktív részvétel a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban.

Matematikai gondolkodási kompetencia

A matematikai kompetencia kialakításához elengedhetetlen az olyan meghatározó bázisképességek fejlesztése, mint a matematikai gondolkodás, az elvonatkoztatás és a logikus következtetés. E kompetencia összetevőit alkotják azok a készségek is, amelyekre támaszkodva a mindennapi problémák megoldása során a matematikai ismereteket és módszereket alkalmazzuk.

A matematikai kompetencia kialakulásában, hasonlóan más területekhez, az ismeretek és a készség szintű tevékenységek egyaránt fontos szerepet töltenek be.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök:

A matematikai ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek, struktúrák, az alapműveletek és az alapvető matematikai fogalmak, jelölések és összefüggések készség szinten alkalmazható tudását.

A matematikai kompetencia azt jelenti, hogy felismerjük az alapvető matematikai elveket és törvényszerűségeket a hétköznapi helyzetekben, elősegítve a problémák megoldását a mindennapokban, otthon és a munkahelyen. E kompetencia teszi lehetővé a törvényszerűségek felismerését a természetben, és alkalmassá tesz az érvek láncolatának követésére, a matematika nyelvén megfogalmazott törvények megértésére.

A matematikai műveltséghez való pozitív hozzáállás annak az igazságnak a tiszteletén alapul, hogy a világ rendje megismerhető, megérthető és leírható.

Természettudományos nevelés

A természettudományos gondolkodás megalapozása az alapfokú képzés első szakaszában a magyar nyelv és irodalom tanulási területének tudásbővítést és olvasásfejlődést segítő olvasmányaiba (1–2. évfolyam) ágyazva kezdődik, és a Természettudomány és vizuális kultúra tanulási terület környezetismeret (3–4. évfolyam) és természettudomány (5–6. évfolyam) tantárgyainak keretében folytatódik.

A természettudomány oktatása a 7–8. évfolyamon a biológia, a kémia és a fizika, valamint hozzájuk kapcsolódva a vizuális kultúra tantárgyak keretében valósul meg.

A természettudományos kompetencia az ismereteknek és készségeknek azt a rendszerét jelöli, amelynek megfelelő szintje lehetővé teszi, hogy megfelelő ismeretek és módszerek felhasználásával leírjuk és magyarázzuk a természet jelenségeit és folyamatait, bizonyos feltételek mellett előre jelezve azok várható kimenetelét is. Segít abban, hogy megismerjük, illetve megértsük természetes és mesterséges környezetünket, és ennek megfelelően irányítsuk cselekedeteinket. A technika és tervezési kompetencia ennek a tudásnak az alkotó alkalmazása az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében. A természettudományos és technika és tervezési kompetencia magában foglalja a fenntarthatóság, azaz a természettel hosszú távon is összhangban álló társadalom feltételeinek ismeretét, és az annak formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősség elfogadását.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök:

A természettudományok esetében elengedhetetlen a természet működési alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek és technológiai folyamatoknak az ismerete, de ismerni kell az emberi tevékenységeknek a természetre gyakorolt hatásait is. Így megértjük a tudományos elméletek szerepét a társadalmi folyamatok alakulásában, valamint az alkalmazások és a technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait a társadalomra nézve.

A természettudományos és technika és tervezési kompetencia birtokában mozgósítani tudjuk természettudományos és műszaki műveltségünket a munkában és a hétköznapi életben: amikor új technológiákat, eszközöket, berendezéseket ismerünk meg és működtetünk, amikor a tudományos eredményeket a hétköznapokban alkalmazzuk egyéni és közösségi célok érdekében, vagy természettudományos és műszaki műveltséget igénylő döntések meghozatalakor. Az ilyen kompetenciával felvértezett ember egyaránt kritikus az áltudományos, az egyoldalúan tudomány- és technika és tervezésellenes, illetve a technikát, a termelést az emberi szempontok és a környezeti fenntarthatóság fölé helyező megnyilvánulásokkal szemben.

A természettudományos és technika és tervezési kompetencia kritikus és kíváncsi attitűdöt alakít ki az emberben, aki ezért igyekszik megismerni és megérteni a természeti jelenségeket, a műszaki megoldásokat és eredményeket, nyitott ezek etikai vonatkozásai iránt, továbbá tiszteli a biztonságot és a fenntarthatóságot.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A személyes, értékalapú, személyek és kultúrák közötti párbeszédre nyitott szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel, valamint a közösségi beilleszkedés feltételei. A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amelynek révén az ember hatékony és építő módon vehet részt az egyre sokszínűbb társadalmi és szakmai életben, továbbá – ha szükséges – képes a konfliktusok megoldására. Az állampolgári kompetencia lehetővé teszi, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudást felhasználva aktívan vegyünk részt a közügyekben.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök:

Az állampolgári kompetencia a demokrácia, az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapul, ahogyan ezek az Európai Unió Alapjogi Chartájában és a nemzetközi nyilatkozatokban szerepelnek, és ahogyan ezeket helyi, regionális, nemzeti,

európai és nemzetközi szinten alkalmazzák. A kompetencia magába foglalja az aktuális események, valamint a nemzeti, az európai és a világtörténelem főbb eseményeinek és tendenciáinak, továbbá a társadalmi és politikai mozgalmak valós céljainak, értékeinek és törekvéseinek az ismeretét. Idetartozik az európai integráció és az EU struktúráinak, főbb célkitűzéseinek és értékeinek az ismerete, valamint az európai sokféleség és a kulturális azonosságtudat fontosságának tudatosítása egyaránt.

Az állampolgári kompetencia kialakítása során olyan képességekre és készségekre is támaszkodni kell, mint a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés, valamint a megoldásuk során tanúsított szolidaritás. Ez a kompetencia magában foglalja a közösségi tevékenységek és a különböző – helyi, nemzeti és európai – szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzését, továbbá a részvételt a döntéshozatalban (elsősorban szavazás útján).

A pozitív attitűdök az emberi jogok teljes körű tiszteletén alapulnak, ideértve az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartását. Pozitív attitűd a településhez, az országhoz, a nemzethez, az EU-hoz és általában az Európához való tartozás tudata, a részvétel iránti nyitottság a demokratikus döntéshozatal valamennyi szintjén, valamint a felelősségérzetnek és a közösségi összetartozást megalapozó közös értékek, demokratikus elvek elfogadásának és tiszteletben tartásának kinyilvánítása. Az alkotó részvétel az állampolgári tevékenységeket, a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntarthatóság támogatását és mások értékeinek, magánéletének tiszteletét is jelenti.

A személyes és szociális jólét megköveteli, hogy az egyén rendelkezzék a saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel és alkalmazza is őket. A kiegyensúlyozott kapcsolatok és a társadalmi életben való aktív, sikeres részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat és az általánosan elfogadott magatartási szabályok elsajátítása. Fontos az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetés-mentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető fogalmak ismerete. Kívánatos a tájékozódás az európai társadalmak kulturális és társadalmi-gazdasági viszonyaiban, továbbá a nemzeti és az európai identitás kapcsolatának a megértése is.

E kompetencia alapja az a sokféle képességre épülő készség, hogy az ember különféle területeken tud hatékonyan kommunikálni, figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük.

Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb. Nélkülözhetetlen még a társadalmi-gazdasági fejlődés, az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés. Az attitűd fontos része a személyes előítéletek leküzdése és a törekvés a kompromisszumra. Ide tartozik még a stressz és a frusztráció megfelelő kezelése, valamint a változások iránti fogékonyság.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség magában foglalja az esztétikai megismerést, illetve az elképzelések, képzetek, élmények és érzések kreatív kifejezésének elismerését, befogadását mind a hagyományos művészetek nyelvén, mind a média segítségével, különösen az irodalomban, a zenében, a táncban, a drámában, a bábjátékban, a vizuális művészetekben, a tárgyak, épületek, terek kultúrájában, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó és a mozgókép segítségével.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök:

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség feltételezi a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség tudatosítását, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretét a népszerű kortárs kultúra és kifejezésmódok vonatkozásában is. Ide tartozik az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális és nyelvi sokfélesége megőrzésére

irányuló igénynek, a közízlés fejlődésének, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése is.

Olyan képességek és készségek értendők ide, mint a művészi önkifejezés, a művészi érzék, a műalkotások és előadások értelmezése és elemzése, a saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása, s ez által az általános életminőség javítása.

A pozitív attitűdök alapját a művészet szeretete, a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság képezi. A nyitottság, az érdeklődés, a fogékonyság fejleszti a kreativitást és az azt támogató készséget, hogy a művészi önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén gazdagodjon az állampolgárok önismerete, emberi kapcsolatrendszere és eligazodó készsége a világban.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A kezdeményezőképesség és a vállalkozói kompetencia segíti az embert, hogy igyekezzék megismerni tágabb környezetét, és ismeretei birtokában képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. Ez tudást, kreativitást, újításra való törekvést és kockázatvállalást jelent, valamint azt, hogy az egyén céljai érdekében terveket készít és valósít meg. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek, készségeknek és magatartásformáknak, amelyekre a mindennapi életben, a társadalomban és a munkahelyen szükség van.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök:

A szükséges ismeretek egyrészt az ember személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerését, értelmezését, másrészt a gazdaság működésének átfogóbb megértését és a pénz világát érintő magabiztos tájékozódást foglalják magukban. Az egyénnek tudatában kell lennie a vállalkozások működésének pénzügyi és jogi feltételeivel is.

Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint a tervezés, a szervezés, az irányítás, a vezetés, a feladatok megosztása, az elemzés, a kommunikáció, a jó ítélőképesség, a tapasztalatok értékelése, a kockázatfelmérés- és vállalás, a munkavégzés egyénileg és csapatban, valamint az etikus magatartás.

A pozitív attitűdöt a függetlenség, az alkotó- és újítókészség, a célok elérésére irányuló motiváció és eltökéltség jellemzi a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában.

1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében különösen fontos a tanulók között tapasztalható egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Az anyanyelvi nevelésnek kisiskolás korban is alapvető szerepe van a kulcskompetenciák kialakításában, fejlesztésében, mert erre építve, ezáltal válik lehetővé a kultúra aktív befogadása, a társas-társadalmi érintkezés, az identitás kialakulása, az önálló ismeretszerzés és a tanulás.

Az olvasás és írás életkornak megfelelő tudása nélkül elképzelhetetlen a tantárgyakban való továbbhaladás. Az első-második osztályban a tanulók egyedi sajátosságaira tekintettel, differenciáltan kell megszervezni az olvasás-írás tanulásának folyamatát. Segíteni kell a tanulókat abban, hogy a tanulási tevékenységüket fokozatosan növekvő időtartamban legyenek képesek irányítani.

Az 1-2. évfolyamon a tananyag finomabb meghatározása, feldolgozásának az adott időszakban betöltött szerepéről való döntés és a tanulók számára legalkalmasabb módszerek együttes megválasztása a matematikai nevelés, matematika tanulás-tanítás kiinduló pontja. Az általános iskola kezdő szakaszában a matematikai nevelés célja a tanulók felkészítése az egyre önállóbb ismeretszerzésre a tanulás – ezen belül a matematikatanulás – iránti pozitív attitűd

kimunkálásával, a megismerő képességek és szokások fejlesztésével, formálásával, az alapvető ismeretek közös, de egyre önállóbb feldolgozásával és alkalmazásával.

Ennek eszköze a tanítói módszertani eszköztár, s a tanulói csoportnak megfelelő jól megválasztott tankönyvcsalád, ami mindenkor a nevelő választása legyen, a rendelkezésre álló és a hatályos jogszabályoknak megfelelő kínálatból.
Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése a következők mentén történik:

- Fokozatosan átvezetjük a tanulókat az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- Felkeltjük a tanulók érdeklődését a tanulás iránt figyelembe véve az életkori és egyéni jellemzőket is. A tanítás folyamában törekedni kell a tanulók pozitív motiváltságának biztosítására, önállóságuk fejlesztésére.
- A tanítás célja, hogy formálódjon és gazdagodjon a tanulók személyisége és gondolkodása. Az életkori sajátosságoknak megfelelően játékos tevékenységekkel, a fokozatosság elvének betartásával és a tapasztalatokon alapuló megismerési módszerek alkalmazásával jutunk közelebb a célhoz.
- Útbaigazítást adunk a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban, valamint megtanítjuk a tanulókat tanulni.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások.
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.
- A tanulási részképességek fejlesztése (beszéd, olvasás, figyelem, memória, gondolkodás, logika, önművelés), tanulóink problémamegoldó képességének fejlesztése.
- A gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.
- Olyan tudás kialakítása, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni: előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése.
- Lehetőséget adunk a tehetségek kibontakoztatására és lemaradók felzárkózására.
- A környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése.
- A környezeti nevelés terén törekedni kell a tanórán kívüli környezetben történő megvalósítás bővítésére, a lehetőségek maximális kihasználására (napközis időkeret, iskolán kívüli programok, erdei iskola, tanulmányi kirándulások, pályázati programok stb.).
- A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során.
- Stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.
- Az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.

2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A beszédkészség a szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése.

Döntően meghatározza a tanuló kortársaival való kapcsolattartásának és iskolai pályafutásának sikerét a nyelviség.

Elkezdődik a tudatos nyelvszemlélet kialakulásának folyamata.
Különösen fontos a kulturált nyelvi magatartás megalapozása, a szókincs aktivizálása és gyakoroltatása, és a szókincs bővítése.

A matematika tanítás fontos feladata olyan alapvető matematikai ismeretek és alkalmazható tudás elsajátíttatása, amelyek egyrészt biztosítják a problémamentes továbbhaladást a kötelező oktatás keretében, másrészt segítik a többi tantárgy, műveltségi terület céljainak megvalósulását.

Fontos a magyar kultúra hagyományainak megismerése, megszerettetése.
Kiemelkedően fontos az önálló tanulás képességének kialakítása. A tanulási szokások, technikák tanulása, információszerzés lehetőségeinek, korlátainak megismerése.

A figyelem, az önértékelő képesség, a kritikai érzék fejlesztése.
Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.
A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal fejleszti az alapvető képességeket és alapkészségeket, közvetíti az elemi ismereteket, szokásokat alakít.
Ez az iskolaszakasz a kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált tevékenységek segítségével fejleszti a tanulókban a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozza a reális önértékelést. Szabályokat közvetít a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. A tanuló jellemét formálva elősegíti a személyiség érését.
A stressz- és feszültségoldás különféle lehetőségeinek kimerítése a mindennapi nevelési és más közösségi szituációkban komoly eszköz a problémakezelés és a konfliktuskezelés terén éppúgy, mint az interperszonális kapcsolatokban.
Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, segíti a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát.
A fejlesztést a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szolgálja.
Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít.
A pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoport, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti legfontosabb kiindulási pontnak.
A motoros fejlesztés eszközei a differenciálás és a motiváció fontos eszközei valamennyi képesség- és készségfejlesztési területen mind a tanórai, mind az egyéb foglalkozások során.
Kisiskolás korban a tanulási képesség az érdeklődés, a kíváncsiság és a kompetenciára törekvés által motivált közös és egyéni tanulási tevékenységek keretében: problémahelyzetek megoldásával, kreativitást igénylő érdekes feladatokkal, a már megszerzett tudás szüntelen mozgósításával, új helyzetekben való felhasználásával fejleszthető leginkább.
E tevékenységek közben alakulnak a fontos képesség-összetevők (együttműködés, megbízhatóság, sikerek megélése, a kudarcok elviselése, újrakezdés, kitartás, önellenőrzés, értékelés) is. Ezekre egész további életükben szükségük lesz.
Szükséges, hogy ne csak a tanító direkt irányítása mellett, hanem egyre inkább függetlenül, önállóan is dolgozni tudjanak.

Az idegen nyelv oktatása vonatkozásában a távlati koncepciót arra kell alapozni, hogy a 12. évfolyam végéig – az érettségi vizsga idejére – a B1 szintet elérjék a tanulók a nyelvtudás terén.

Az önálló tanulás képességének megalapozásához az olvasás-szövegértés fejlődésének függvényében néhány elemi tanulási technika és tervezés tapasztalati megismerése és többszöri kipróbálása, valamint alapvető tanulási szokások kialakítása szükséges.

Alapvető fontosságú a környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása, a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializálása, mely minden foglalkozásban helyet kap. Kulcsfontosságú a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

Fontos, hogy biztosított legyen a tanulók számára az alkotás lehetősége, melyben megnyilvánulhat kreativitásuk, fejlődhet kezdeményező és problémamegoldó képességük. Ez lehet az alapja a konstruktív gondolkodásuk kialakulásának, valamint ennek során a tanulók felkészülnek az önálló ismeretszerzésre, az örömet nyújtó egész életen át tartó tanulásra.

3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képességegyüttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.
Különösen nagy hangsúly van a matematikai és az anyanyelvi kompetenciaterületek fejlesztésén. Esélyteremtéssel, felzárkóztatással, tehetséggondozással igyekszünk segíteni a tanulók képességeinek kibontakoztatását. Az esélyegyenlőtlenség, a szegregáció elleni küzdelem, a megkülönböztetés hátrányainak bemutatása és az ellenük való küzdelem az iskolában társadalmi fontosságú. Ennek etikai alapú megközelítése valamennyi tanórai és – a nevelési célzatú foglalkozások között kitüntetett helyen szereplő osztályfőnöki órák mellett – a tanórán kívüli foglalkozásban is elengedhetetlen. A nemzetiségek, a nyelvi-vallási etnikumok iránti megértő, befogadó attitűd, a kultúrtörténeti relevanciájuk, államalkotó jelentőségük bemutatása egyaránt lényeges az ismeretközlésben és a nevelés-oktatás egészén keresztül.
A kompetencia alapú oktatás napjainkban olyan cél, amely alapvetően átalakítja az iskoláról, a tanításról és tanulásról való gondolkodást. A hangsúly a tartalomról a tanulás kompetencia alapú koncepciójára helyeződött át. A cél eléréséhez a tudás alapú társadalom követelményeinek megfelelő, a magasabb szintű és színvonalú foglalkoztatás igényét kielégíteni képes oktatási és képzési rendszerekre van szükség. Ennek fő összetevője az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák elsajátítása, amely a személyiség kiteljesítéséhez, a társadalmi beilleszkedéshez és a foglalkoztathatósághoz nélkülözhetetlen.
Az ismeretek, alapfogalmak és a rendszerközpontú szemlélet mellett kell megfelelő teret engedni az ezeket nélkülözni nem képes kompetencialapú fejlesztésnek.
A kulcskompetencia olyan kompetencia, amely döntő a személyiség kiteljesítése és az egész életen át tartó fejlődés (kulturális tőke), az aktív állampolgári szerepvállalás és beilleszkedés a társadalomba (társadalmi tőke) és a foglalkoztathatóság (emberi tőke) szempontjából.

Az iskolai nevelés-oktatás alapvető célja az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák fejlesztése, melyek a következők:

- anyanyelvi kommunikáció
- idegen nyelvi kommunikáció
- matematikai kompetenciák

- természettudományos és technika és tervezési kompetenciák
- digitális kompetencia
- szociális és állampolgári kompetenciák
- kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia
- esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség
- a hatékony, önálló tanulás

A kritikus készségek, így az alapkészségek elsajátítása az iskolai nevelő-oktató munka fő feladata, melynek keretében:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- az egészséges életvitel kialakításához biológia-egészségtan tantárgy gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni, mely az egészségmegőrzésnek, a fizikailag aktív és egészségtudatos életvezetésre késztetésnek a komplex intézményi mozgásprogrammal, valamint az egészségnevelési programmal való összhangját képes megjeleníteni a lelki egészség fejlesztésével egyetemben (pl. stressz- és feszültségoldó programok);
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetésével a közösségfejlesztés céljait is szolgáljuk, de kellő hangsúllyal mutatunk rá a tolerancia fontosságára, a velünk élő nemzetiségek, vallási-nyelvi etnikumok nemzet- és államalkotó szerepére, melynek különös jelentősége van történelem, magyar irodalom, erkölcstan tantárgy terén;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már 1-6. évfolyamon – megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.
A XX. századi totális diktatúrák jellemzőinek feldolgozása, az általuk elkövetett bűntettek tárgyilagos megismertetése a tanulók életkori sajátosságaiból fakadóan különös jelentőségű az alapvető emberi jogi (alkotmányjogi) ismeretek közvetítésével együtt. Ennek keretén belül az Alaptörvény Nemzeti hitvallás és Alapvetés részegységeinek ismertetésével igyekszünk a tanulókat érthető és általuk is értelmezhető ismeretanyaghoz juttatni, mely a felelős, nemzetéért megalkuvás nélkül tenni akaró és tudó, pozitív demokráciaképpel rendelkező állampolgárrá nevelés kulcsfontosságú területe.

A természettudományi tantárgyak oktatása terén – az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodóan – a következők jelentik a prioritást:

- ✔ természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció;
- ✔ a jelen érdekfeszítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanulók számára;
- ✔ természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése.

15. Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelést intézményünk a Nkt. 27.§ (11) bekezdésében foglaltak szerint szervezi meg.

A nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt kivételekkel az iskola a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezi meg. A heti öt órából legfeljebb heti két óra a Nat Testnevelés és egészségfejlesztés műveltségterületében jelzett sporttevékenységekre fordítható. A közoktatásban a mindennapos testnevelés alóli felmentés szabályai: Kizárólag versenyengedéllyel rendelkező tanulók kaphatnak felmentést heti 2 óra alól, ha a testnevelési óra az első valamint az utolsó tanítási órára esik emellett az egyesületnek igazolnia kell az edzés látogatási időpontot.

Néptánc beépítése a testnevelés tantárgyba – alsó tagozatban, felmenő rendszerben

A Gárdonyi Géza Tagintézmény kiemelt feladatának tekinti a tanulók testi-lelki egészségének fejlesztését, valamint a nemzeti kulturális hagyományok ápolását. Ennek érdekében a mindennapos testnevelés keretében az alsó tagozaton felmenő rendszerben heti egy testnevelés óra néptánc oktatására kerül felhasználásra.

A szabályozás alapja a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. §-a, a 2024. évi XXV. törvény 34. §-a, valamint a 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet (NAT), amely lehetővé teszi, hogy a mindennapos testnevelés heti öt órájából két óra különböző sporttevékenységekkel – így néptánccal – kerüljön kiváltásra.

Célok:

a tanulók mozgáskultúrájának, ritmusérzékének és állóképességének fejlesztése,
a közösségi élmény, együttműködés és szociális kompetenciák erősítése,
a magyar népi játékok, énekek és tánchagyományok megismertetése, megszerettetése,
a kulturális identitás és a hagyománytisztelet erősítése.

Szervezés:

Az 1. évfolyamon indul felmenő rendszerben, majd minden tanévben újabb évfolyammal bővül, amíg az egész alsó tagozatot lefedi. A foglalkozások a testnevelés tantárgy részeként, heti 1 órában valósulnak meg. Az órákat testnevelő tanár vagy megfelelő végzettségű néptáncoktató tartja. A tananyag illeszkedik a NAT Testnevelés és sport műveltségterületének ritmikus mozgás, tánc, népi játék elemeihez. A tanult táncok és játékok bemutatásra kerülhetnek az iskolai ünnepségeken, témanapokon és hagyományőrző rendezvényeken.

16. Választható tantárgyak

Minden feladat ellátási helyen szabadon választható tantárgy az etika/hit-és erkölcstan tantárgy 1-8. évfolyamon heti 1 órában.

Lásd a tantárgyi struktúra táblázatát!

17. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzési, értékelési módjai, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, a magatartás és szorgalom minősítésének elvei, országos mérések

17.1. Az írásbeli és szóbeli vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módok és formái

Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

<u>Házi feladat szabályai</u>

- A tanulók nemzeti köznevelési törvényből, és az intézmény házirendjéből is fakadó kötelessége a tanulás. A tananyag tanórai feldolgozása mellett a tanulók számára fontos az otthoni tanulás, gyakorlás, felkészülés. A pedagógusok a tanulók tananyag elsajátításának érdekében szóbeli és írásbeli házi feladatot adhatnak.
- Hétvégére nem adható írásbeli házi feladat.
- Csak olyan házi feladat adható, amelynek előkészítése a tanórán már megtörtént. Hosszabb iskolai szünetekre kötelező házi feladat nem adható.
- A tanulókat motiváló, szorgalmi házi feladat a pedagógus szándékától, pedagógiai céljától függően, tetszőlegesen adható.
- A házi feladatokat a tanár és a tanító saját módszereivel ellenőrzi. A házi feladat elkészítését a napköziben a napközis nevelő ellenőrzi.
- Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Cél:
Az önálló tanulás és ismeretszerzés módszereinek elsajátíttatása, az állandó önművelés igényének és készségeinek megalapozása. A tanulás gazdaságos, képességekhez mérten eredményes, kedvvel végzett tevékenység kialakítása.

Feladat:
A személyiség optimális fejlesztése.

- Az ismeretek megértését előkészítő, rögzítő, megszilárdító, gyakorló tevékenység végzése
- A tanulási szokások, tevékenységek fejlesztése.
- Tanulási technikák elsajátítása.
- Tanulási módszerek kiválasztása.

Az iskolai házi feladat adásával nevelési szándékunk:

- A házi feladat adásával erősíteni kívánjuk az órákon megtanultakat.
- Fejleszteni akarjuk az adott témában a tanulók készségeit, képességeit.
- Az új anyagot, ismereteket kívánjuk a feladattal előkészíteni.
- A házi feladat mennyisége csak olyan nagyságú lehet, hogy a tanár a következő órán ellenőrizni tudja.

A feladatadás gyakorisága:
Minden egyes tanítási órához kapcsolódóan adható.

- Nagyobb terjedelmű írásbeli munkát (fogalmazás készítése, esszéírás) hosszabb határidővel ajánlatos tervezni.

Az iskolai dolgozatok szabályai

Az iskola minden tanulójának joga, hogy

- a dolgozatait megtekintse;
- kérje, hogy egy napon kettőnél több témazáró dolgozatot ne írassanak vele tanárai (Témazáró dolgozatnak minősül az a számonkérés, amely egy meghatározott témakört összefoglalás és ismétlés után zár le.);
- kérje, hogy a témazáró időpontját öt munkanappal előre tudja; kötelező E-napló rögzítéssel
- A maximum 10-15 perces kis anyagot számonkérő röpdolgozatokat nem kötelező előre bejelenteni, de ezek súlya nem lehet egyenértékű egy témazáróéval.
- megtekintse a kijavított dolgozatot nyolc munkanapon belül.
- A dolgozatokról fotó, másolat készítése csak a szaktanár engedélyével lehetséges.

A beszámoltatás és pótlás szabályai

- Pótlás: A hiányzásból visszatérő tanuló méltányosságból 3-5 nap felkészülési időt kap az elmaradt dolgozat megírásához.
    -

A szülő tájékoztatása:

- A szülő joga, hogy a fogadóórán, szülői értekezleten gyermeke dolgozatait megtekinthesse.
- Az érdemjegyről a szülőt a Kréta naplón keresztül tájékoztatni kell.

A pedagógus teendői:

- A nevelő a tanítási anyag elsajátításának mértékéről számonkérés formájában győződik meg. A számonkérésnek rendszeresnek kell lennie.

A nevelő a tanulót külön feladattal is megbízhatja, vagy a tanuló önként vállalhat feladatokat. Az itt végzett munka része lehet a tanulói értékelésnek.

17.2. A tanulói teljesítmények ellenőrzése, mérése, értékelése

1. Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

2. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

3. A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonyságot tesznek.

4. A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természettudomány, történelem, fizika, kémia biológia, vizuális kultúra ellenőrzésénél:
   - a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
   - az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

5. A tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében egy-egy tantárgy esetében minden tanulónak félévente legalább egyszer kell felelnie szóban.
   - az ének-zene, a vizuális kultúra, a digitális kultúra, a technika és tervezés és tervezés tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva,
   - a többi tantárgy esetében pedig minél gyakrabban

(A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.)

6. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.

7. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:
   - Az első évfolyamon, valamint a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében a következő értékelési módozatokat alkalmazhatjuk: szöveges értékelés, százalékos eredmény, szimbolikus jelek.

- A második évfolyamon a második félévben, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben érdemjegyekkel minősítjük.
- Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:
    - *KIVÁLÓAN TELJESÍTETT*
    - *JÓL TELJESÍTETT*
    - *MEGFELELŐEN TELJESÍTETT*
    - *FELZÁRKOZTATÁSRA SZORUL*

- A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.

8. A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanuló osztályzatát az adott félév során szerzett érdemjegyek, illetve a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

9. Angol választható tantárgyból a tanulók 2. osztály I. félévében nyújtott teljesítményének és előmenetelének értékelése szövegesen történik: Az angol nyelvi fakultatív foglalkozáson: kiválóan teljesített, jól teljesített / megfelelően teljesített / felzárkóztatásra szorul.
10. A II. félévben és az év végén a tanulók nyújtott teljesítményének és előmenetelének értékelése osztályzattal történik. "

11. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: ***jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).***

12. A tanuló számára biztosítani kell, hogy a félévi és év végi eredménye reális értékeléséhez 2-3 órás tantárgyból minimum kéthavonta egy, de a félév során legalább három, 4 vagy több órás tantárgyból lehetőség szerint havonta 1, de a félév során legalább négy jegye legyen, és ezek folyamatosan bekerüljenek a naplóba. Egyéb esetekben az óraszám + 1 érdemjegy az irányadó.

- **Heti 1 órás tantárgyak** *(pl. Ének, Rajz, alsós Digitális kultúra)*: Minimum **3 érdemjegy** félévente (legalább 1 szummatív/témazáró).
- **Heti 2 órás tantárgyak** *(pl. Fizika, Kémia, Biológia, Történelem)*: Minimum **4–5 érdemjegy** félévente (legalább 2 szummatív/témazáró).
- **Heti 3 órás tantárgyak** *(pl. Idegen nyelv, Természetismeret)*: Minimum **5–6 érdemjegy** félévente (legalább 2–3 szummatív/témazáró).
- **Heti 4 vagy több órás tantárgyak** *(pl. Matematika, Magyar nyelv és irodalom)*: Minimum **6–8 érdemjegy** félévente (legalább 3–4 szummatív/témazáró).

13. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti elektronikus naplón keresztül. Az elektronikus napló bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja, pótoltatja.

14. A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-30 %	elégtelen (1)
31-50 %	elégséges (2)
51-75 %	közepes (3)
76-90 %	jó (4)
91-100 %	jeles (5)

Az iskolai nevelő-oktató munka ellenőrzése és értékelése illeszkedik a közoktatás szintjeihez. A tanulók teljesítményének értékelése a törvényi előírások, a pedagógiai programban megfogalmazottak alapján egyedi és fejlesztésközpontú.

A helyi mérések rendszere a Köznevelési Törvény, a NAT, a Kerettanterv, valamint az ezekre épülő helyi tanterv követelményein alapszik. Kellő mennyiségű alapot nyújt a nevelőtestület számára a tanítás-tanulás folyamatáról, másrészt összehasonlító elemzést tesz lehetővé az iskolai nevelő-oktató munka helyzetéről.
Az intézmény azonosítja az egyes feladatok eredményességének és hatékonyságának méréséhez, értékeléséhez szükséges mutatókat.

- Szorgalmazzuk a méréseken alapuló írásbeli számonkérés, valamint a szóbeli értékelések egyensúlyát.
- A tanulási eredményeket az intézmény nyilvántartja, folyamatosan követi, elemzi, szükség esetén korrekciót hajt végre.
- A tanulói teljesítményeket folyamatosan követjük, a tanulói teljesítményeket dokumentáljuk, elemezzük, és az egyes évek értékelési eredményeit összekapcsoljuk, szükség esetén fejlesztési tervet készítünk.
- Megismertetjük a tanulókkal az értékelés kritériumait, szempontjait.
- Értékelésünk folyamán fontosnak tartjuk a tanulók pozitív megerősítését.
- A tanuló eredményeiről fejlesztő céllal folyamatosan visszacsatolunk a tanulónak és szüleinek/gondviselőjének .
- Az egyénre szabott értékelés az értékelő naplóban nyomon követhető.
- Törekszünk a tanulók önértékelési képességének kialakítására, fejlesztésére.
- Felkészítjük tanulóinkat az esetleges kudarc elfogadására, illetve a siker helyes értelmezésére.
- Az otthoni felkészüléshez előírt szóbeli és írásbeli feladatok az órán feldolgozott tananyag begyakorlását segítik elő.
- Törekednünk kell arra, hogy mind időben, mind nehézségi fokban ez a felkészülés a tanuló számára életkori sajátosságaiknak megfelelő legyen!
- Feladatunk az országos kompetenciamérésen az intézmény tanulói teljesítményszintjének megtartása és emelése.
- Az intézmény vezetése gondoskodik a tanulási eredményességről szóló információk belső nyilvánosságáról.

Nevelési eredményeink vizsgálatát az osztályfőnöki órán első és ötödik évfolyamon diagnosztikus és formatív módon mérjük. A mérések eredménye alapul szolgál a nevelési folyamatok tervezéséhez.

A nevelési folyamatok mérésének témái lehetnek:

Egyes tanulók esetében:

- családi helyzete,
- egészségi állapota,
- mentálhigiénés állapota,
- értékek, morális gondolkodása,
- szociális képességek,
- attitűdök,
- értékorientáció,
- külső és belső tulajdonságok,
- konfliktus-viszonyok stb.

Tanulócsoportok esetében:

- a tanulócsoportok összetétele,
- rétegződése,
- informális kapcsolatrendszere,
- konfliktushelyzete,
- önkormányzata,
- közvéleménye,
- tevékenységrendszere.

A diagnosztikus, a formatív, a szummatív mérés-értékelés visszajelzést biztosít a tanár, a szülő és a tanuló számára.

A mérés-értékelés típusa			
	Diagnosztikus	Formatív	Szummatív
Az értékelés funkciója	csoportba sorolás esetén az előzetes készségek és tudás felmérése, a tanulók jellemzői alapján a tanítási mód kiválasztása tanulási problémák esetén az okok meghatározása	visszacsatolás a tanulóhoz és a tanárhoz a hibák azonosítása a tananyagon belül, megoldási módok kialakítása céljából	A tanulók minősítése, kategorizálása
az értékelés időpontja	csoportba sorolás esetén a szakasz elején tanulási problémák esetén a probléma felmerülésekor	az oktatás során	a szakasz végén

az értékelés tárgya	kognitív, affektív és pszicho motoros területek fizikális, pszichológiai és környezeti tényezők	kognitív területek	általában kognitív területek, a tantárgytól függően esetleg pszicho motoros vagy affektív szférák

A mérés feladata:

- A tanulócsoport eredményének viszonyítása az országos, standardizált értékekhez.
- Következtetés a tanítás és a tanulás hatékonyságára.
- A követelmény teljesítésének szintje alapján a permanens ismétlés megtervezése.
- A tanulók egyéni eredményeinek viszonyítása korábbi teljesítményükhöz.
- A tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjeggyel.

A mérés helye a tanítás-tanulás folyamatában:

- Rendszeres szóbeli visszajelzés a tanítási órán.
- Rendszeres szóbeli feleltetés az előző órák anyagából.
- Írásbeli ellenőrzés a tananyagrészek feldolgozása után.
- Témazáró feladatlapok megoldása témakörönként a tananyag feldolgozása és rendszerezése után.
- Összehasonlító ellenőrzésként év eleji, félévi és év végi felmérések.

A mérés módjai:

- szóbeli,
- írásbeli,
- gyakorlati.
- A teljesítmények rendszeres szóbeli értékelése minden pedagógus nevelő-oktató munkájába folyamatosan beépül, az osztályozás és írásbeli értékelés rendszere évfolyamtól, tantárgytól függően változhat.
- A tanulók teljesítményét rendszeresen értékelni kell. Az értékeléskor törekedni kell arra, hogy a szóbeliség és az írásbeliség megfelelő arányban legyen.
- A tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése:
- 2. évfolyamon év végén és a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén az értékelés osztályzattal történik.

  Osztályzatok: kitűnő-jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

- Kitűnő – jeles (5): Osztályzatot kaphat az a tanuló, aki a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti a tananyagot, tudását alkalmazni is képes. Önállóan, pontosan, szabatosan fejti ki ismereteit, gondolatmenete logikus.
- Jó (4): Osztályzatot kaphat az a tanuló, aki a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés jelentéktelen hibával tesz eleget, apró bizonytalanságai vannak. A definíciókat ismeri, de kisebb előadási hibákat vét.
- Közepes (3): Osztályzatot kaphat az a tanuló, aki a tantervi követelményeknek pontatlanul, hibásan tesz eleget, nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni. Szóbeli feladatait is csak kis segítséggel képes megoldani.

- Elégséges (2): Osztályzatot kaphat az a tanuló, a tantervi követelményeknek csak hiányosan tesz eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik
- Elégtelen (1): Osztályzatot kaphat az a tanuló, aki a tantervi követelményeknek nem tett eleget. A továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel és készségekkel nem rendelkezik.

1. évfolyamon félévkor és év végén, valamint 2. évfolyamon félévkor szöveges minősítést alkalmazunk.

Ezek a következők:

Kiválóan teljesített

az a tanuló, aki az adott évfolyam tantervi követelményeinek teljes mértékben eleget tett.

Jól teljesített

az a tanuló, aki kevés segítséggel eleget tett az adott évfolyam tantervi követelményeinek.

Megfelelően teljesített

az a tanuló, aki az adott évfolyam tantervi követelményeinek pontatlanul, hiányosságokkal tett eleget.

A továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel és készségekkel rendelkezik.

Felzárkóztatásra szorul

minősítést kap az a tanuló, aki az adott évfolyam tantervi követelményeinek nem tett eleget. A továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel és készségekkel nem rendelkezik.

Ezen minősítés esetén a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét, fel kell tárni a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket, és javaslatot kell tenni azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre.

A tanulók írásbeli munkáinak értékelését tantárgyanként az alábbi százalékos megosztás mutatja.

Magyar nyelv és irodalom, matematika, angol nyelv, környezetismeret

Magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, digitális kultúra, angol nyelv, fizika, kémia, biológia, vizuális kultúra, történelem, természettudomány:

0-30%=1; 31-50%=2; 51-75%=3; 76-90%=4; 91-100%=5

Szövegértés értékelése felső tagozaton

teljesítmény	**érdemjegy**
100-91%	**5**
90-81%	**4**
80-65%	**3**
64-50%	**2**
49% alatt	**1**

Alsó tagozaton magyar, matematika tantárgyakból a gyengén haladó tanulókkal minimum próbát íratunk. Ez támpontul szolgál az év végi minősítéshez. Ennek teljesítési szintje 75%-os kell, legyen.

17.3. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A magatartást és szorgalmat havonta egy alkalommal, illetve félévkor és tanév végén értékeljük.

Magatartás: példás – jó – változó – rossz.
Szorgalom: példás – jó – változó – hanyag.

A tanulói magatartás és szorgalom értékelése az iskolai házirendben megfogalmazott kötelezettségek teljesítésén, a közösségben és a közösségért végzett munkán alapul.

17.4. Országos mérések

Az Nkt. 80. § (1) bekezdésében meghatározott, a tanulók szövegértési, matematikai és természettudományi kompetenciáit vizsgáló bemeneti mérés a 6., a 8. és a 10. évfolyamon a miniszteri rendelet 79. § (6) bekezdésének figyelembevételével, valamint kimeneti mérés a 6–11. évfolyamokon;

- az angol vagy a német nyelvet első idegen nyelvként tanulók körében a bemeneti idegen nyelvi mérés a 6. és a 8. évfolyamon, valamint a kimeneti idegen nyelvi mérés a 6–8. évfolyamon, amely a 6. és a 7. évfolyamon a KER szerinti A1 szintű, a 8. évfolyamon a KER szerinti A2 szintű nyelvtudást méri;
- kísérleti bemeneti és kimeneti mérés a 4–5. évfolyamon, amely a tanulók szövegértési és matematikai kompetenciáit vizsgáló tesztek bevezetését készíti elő.

A fenti méréseket az iskoláknak a Hivatal által meghatározott ütemezés szerint, az Oktatási Hivatal által elkészített – és informatikai rendszerének közvetítésével az iskolák számára elérhetővé tett – digitális mérőeszközök alkalmazásával kell lebonyolítani.

- A tanuló eltérő ütemű fejlődéséből, fejlesztési szükségleteiből fakadó egyéni hátrányok csökkentése, továbbá az alapkészségek sikeres megalapozása és kibontakoztatása érdekében az általános iskolák felmérik azon első évfolyamos tanulóik körét, akiknél az óvodai jelzések vagy a tanév kezdete óta szerzett tapasztalatok alapján az alapkészségek fejlesztését hangsúlyosabban kell a későbbiekben támogatni, és ezért a pedagógus indokoltnak látja az azt elősegítő pedagógiai tevékenység megalapozásához a Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer alkalmazását. A Hivatal által meghatározott módon jelenteni kell a Hivatalnak az érintett tanulók létszámát. A vizsgálatokat az általános iskolák a kiválasztott tanulókkal határidőig elvégzik.
- Az általános iskolai feladatellátásban részt vevő nevelési-oktatási intézmények a nyolcadik évfolyamos tanulóik számára az Oktatási Hivatal által kijelölt időpontban megszervezik az Nkt. 80. § (1a) bekezdése alapján, a pályaválasztást megalapozó kompetenciák vizsgálatát a Hivatal által elkészített – és informatikai rendszerének közvetítésével az iskolák számára elérhetővé tett – digitális mérő- és támogató eszközökkel, a Hivatal által kiadott eljárásrend alkalmazásával.

AZ Nkt. 80. § (9) bekezdése alapján, országos mérés, értékelés keretében a tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálatát az iskolák – az 1–4. évfolyamon, valamint a felnőttoktatásban tanulók kivételével – a nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanulók esetében a Hivatal által kijelölt időben szervezik meg. A mérés eredményeit az érintett iskolák határidőig feltöltik a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt rendszerbe.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek:

A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE

1. A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a

testnevelés órákon, tanévenként egy alkalommal. A felmérés a NETFIT előírásának megfelelően működik.

A NETFIT® a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt rövidítése.

A NETFIT® fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

Testösszetétel és tápláltsági profil:
Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
Testmagasság mérése
Testzsírszázalék - mérése – testzsírszázalék
Aerob fittségi (állóképességi) profil:
Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás
Vázizomzat fittségi profil:
Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége
Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje
Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje
Hajlékonysági profil:
Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

A NETFIT® az egészséges fittségi teljesítményértékek mellett **(egészségzóna)** – teszttől függően – további egy, illetve két zónát (tartományt) tartalmaz **("fejlesztés szükséges" és „fokozott fejlesztés szükséges" zóna).**

18. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezési elvei -lehetőség szerint, a Fenntartó engedélye alapján

A csoportbontás lehetőséget biztosít a tehetséges és felzárkóztatásra szoruló tanulók potenciális képességeinek kibontakoztatására.
Minden évfolyamon elengedhetetlen a differenciált képességfejlesztés az adott osztályközösségen belül.
A felső tagozaton képesség szerinti differenciált foglalkozások.

Cél: olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, mellyel a gyermek a jövőbeni pályaválasztását alapozza meg. A csoportok között az átjárhatóság biztosított.

Intézményünkben a csoportbontást a tehetséggondozás, felzárkóztatás céljai határozzák meg. Módját a mindenkori tantárgyfelosztás tükrözi.

A csoportba sorolás szempontjai: a tanuló

- tanulmányi teljesítménye, magatartása
- felzárkóztatása, tehetséggondozása
- továbbtanulási, pályaválasztási szándéka
- érdeklődése
- leterheltsége

Az emelt szintű angol nyelvi csoportokba a belépés feltételei az 5. évfolyamtól a következők együttes megléte:

- szülő kérése,

- a 4. osztályban évfolyam szinten egységesen megírt témazáró dolgozatok érdemjegyei 40%-ban
- a 4. osztály II. félévének végén megírt, az első négy év tananyagát mérő szintfelmérő dolgozat eredménye 60 %-ban

Az emelt szintű angol nyelvi csoportokba a belépés feltételei az 6. évfolyamtól a következők együttes megléte:

- szülő kérése,
- osztályfőnök ajánlása
- jó tanulmányi átlag
- szintfelmérés angol nyelvből: a csoportok beosztása teljesítmény alapján történik.

Az emelt szintű angol nyelvi csoportokban a tovább haladást kizáró tényezők:

- egyéni kérelem,
- elégtelen osztályzat bármely tantárgyból,
- angol nyelvből elégtelen, elégséges osztályzat év végén.

Bármelyik tényező megléte esetén a tanuló átirányítására kerülhet sor normál óraszámú csoportba.

Angol idegen nyelvből minden tanév végén az angolt magasabb óraszámban tanulók szintzáró mérőlapot írnak.

A normál óraszámú tanulók esetében is lehetőség van szintfelmérő megírására

A szintzáró mérőlap eredményétől függően a tanuló:

- kevesebb óraszámú csoportba kerül a következő tanév szeptemberétől, ha az adott nyelvi csoport minimum szintjét nem éri el.
- magasabb óraszámú csoportba kerülhet, ha magasabb óraszámú csoport minimum szintjét és az emelt szintű nyelvoktatás feltételeit teljesíti.

A csoportváltásra minden esetben kizárólag a tanév végén megírt szintzáró mérőlap alapján kerülhet sor a következő tanév elején.

19. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei, programok, tevékenységek

19.1. Az egészségnevelés és környezeti nevelési alapelve, célja

Intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet fordítunk a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonsághoz való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel, környezeti neveléssel összefüggő feladatokra.
Ennek keretében:

a) az egészséges táplálkozás,
b) a mindennapos testnevelés, testmozgás,
c) a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
d) a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
e) a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
f) a személyi higiéné területére,

g) a környezeti nevelésre terjednek ki.

Az **egészségnevelési nevelési elveink**:
- a teljes körű egészségfejlesztés vegye figyelembe a gyermekek, tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait,
- legyen beilleszthető a prevenciós programokba,

A helyi egészségfejlesztési programunkat az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készítettük el.
Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatainkat koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni.
Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.
Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.
A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.
Intézményben folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermek, tanuló esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen és megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiséget érő változásokra.

Környezeti nevelési elveink
Célunk, hogy a felnövekvő nemzedék ismerje és becsülje az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.
Fel kell készítenünk tanulóinkat a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

19.2. Iskolai környezetnevelési program

Jövőkép

Napjainkban a világ figyelme a fenntartható fejlődés megteremtésére irányul. Ez az élet minden színterén tapasztalható: szociális, gazdasági, ökológiai, politikai területeken is.

A **fenntarthatóság** ideológiai és tartalmi kialakítását az oktatásban kell kezdenünk. A diákok számára olyan oktatást kell az oktatásnak biztosítani, amelyben a szakmai képzéseken kívül hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos magatartás is. Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős készségeket kell kialakítanunk. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását.

A környezeti nevelés céljai:

- Elősegíteni a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását, azaz váljanak érzékennyé környezetük állapota iránt.
- Legyenek képesek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére, értékelésére.
- Alakuljon ki bennük a környezeti harmóniát biztosító életvitel igénye.
- Ismerjék meg a környezetet befolyásoló globális és helyi gazdasági folyamatokat.
- Szerezzenek személyes tapasztalatokat a környezeti konfliktusok együttműködéssel történő kezelésében és megoldásában.
- A természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztése a természeti környezet értékeinek és megóvásának céljaival összhangban.

Hosszú távú célok

- Környezet tudatos állampolgárrá nevelés. Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:
- a környezettudatos magatartást és életvitelt,
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt,
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését,
- a rendszerszemléletet,
- és tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését.

A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése a diákokban.

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás,
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód,
- szintetizálás és analizálás,
- problémaérzékenység, integrált megközelítés,
- kreativitás,
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia, és segítő életmód,
- vitakészség, kritikus véleményalkotás,
- kommunikáció, média használat,
- konfliktuskezelés és megoldás,
- állampolgári részvétel és cselekvés,
- értékelés és mérlegelés készsége.

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulókban a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
    - a környezet fogalmával,

- a földi rendszer egységével,
- a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
- a környezetvédelem lehetőségeivel,
- lakóhelyünk természeti értékeivel,
- lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival
- segíteni a környezeti folyamatok, összefüggések megértését
- a környezeti nevelés tervszerű, szándékos pedagógiai folyamat legyen.

A környezeti nevelés kívánalmai:

- Legyen komplex, rendszerszemléletű.
- Legyen élethosszig tartó és az élet minden területére kiterjedő.
- Legyen lokális és globális.
- Legyen mai és jövőbenéző.
- Legyen tevékenységre orientált, és neveljen együttműködésre.
- Neveljen problémamegoldásra.
- Neveljen új értékrendszerre.

A fentiek megvalósulását az ezzel a feladatkörrel megbízott személy ellenőrzi.

A környezeti nevelés filozófiája szerint **az ember nem mindenható ura, hanem része a természetnek.** A többi élőlény közül való kiemelkedésünk nem előjogokkal jár, hanem éppenséggel a „Föld iránti kötelességekkel". Ez a környezeti nevelés alapvető értéke.

A következő értékeket kell közvetítenünk tanítványaink felé:

- a környezetvédelem tudatosítása, mint állampolgári jog és kötelesség
- a környezet célirányos megfigyelése, vizsgálata
- az ökológiai összefüggések és az ökológiai katasztrófák hatásának megismertetése
- az ökológiai, gazdasági és társadalmi hatások összefonódásának felismertetése
- a környezet értelmezése a jövőformálásának eszközeként
- a környezeti károsodások nemzetközi problémaként való ábrázolása
- annak felismertetése, hogy a környezetvédelem érdekellentétek ütközését jelenti, és ezért szükség van a gazdasági és az ökológiai szempontok gondos mérlegelésére

A környezeti nevelés színterei az iskolában:

1. A tanórákon:

Alsó tagozat:

Környezetismeret:

- az élőhely fogalmának fokozatos bővítése
- a növények és állatok kölcsönös kapcsolata
- az éghajlat és a természeti környezet közötti összefüggések
- madár-és vadvédelem
- természetvédelmi terület, tájvédelmi körzet, nemzeti park fogalma
- a városunk védett természeti értékeinek megismerése

Magyar nyelv és irodalom:

- az olvasmányok, példaszövegek adta nevelési lehetőségek kihasználása érzelmi szempontból

Napközi:

- tevékenykedtetés, kutatómunkák

Felső tagozat

Biológia:

- a fajok sokszínűségének jelentősége
- bioszpórák, ökológiai rendszerek
- természetes körforgás
- a trópusi őserdők kiirtása által okozott veszélyek
- az ember beavatkozása a természetbe, következmények

Vizuális kultúra:

- az éghajlat és az időjárás
- az éghajlati viszonyok megváltozásából adódó veszélyek
- élet más kultúrákban és népeknél
- ökológiai orientációjú közlekedési rendszerek
- a táj tervezése és megművelése
- felfedezések helyi természetvédelmi területeken, erdőkben

Kémia

- a mesterséges és természetes eredetű anyagok minősége, különbségek
- a környezetből vett víz-és levegőminták laboratóriumi vizsgálata

Fizika:

- az energia előállításának különböző módszerei, előnyök, hátrányok

Művészetek:

- természetes alapanyagú festékek használata
- használati tárgyak és művészeti alkotások fémből és rétegelt fahulladékból
- az ideális világ művészeti ábrázolása
- veszélyeztetett állat-és növényfajok ábrázolása

Magyar nyelv és irodalom

- a táj ábrázolása versekben
- az ipari társadalom védelmezői és a radikális környezetvédők vitája, cikkgyűjtemény, vitakultúra
- írók és a környezet

Történelem:

- iparosítás: előnyök, esélyek, veszélyek
- a civilizáció fejlődésével kapcsolatos félelmek ma és régen

Ember és társadalom, etika:

- az ember beavatkozása a természetbe
- etika és felelősség az utódainkért
- az állat, mint az ember társa

- ökológiai lábnyom

Testnevelés:

- a különböző sportágak ökológiai és egészségügyi hatása

2. Az iskolai élet:

a) kirándulások, túranapok, erdei iskolák
   - egy víztisztító felkeresése, látogatás egy szeméttelepen
   - kirándulás egy szél-vagy napenergiával működő telepre
   - szemeteltakarítási akciók szervezése
   - látogatás természetvizuális kultúrai múzeumba, természetvédelmi területen, arborétumban

b) az iskolaudvaron végzett tevékenység:
   - fásítási akciók
   - virágoskert kialakítása, gondozása

c) tantermek virágosítása

3. A tanórán kívüli környezeti nevelés lehetőségei:

Napközi:

- tevékenykedtetés, kutatómunkák
  - törekedjünk arra, hogy a diákok minél szélesebb köréhez jussanak el környezeti információk (tankönyv, tantárgy, szakkör, stb.)
  - az iskola épületében példamutatóan tükröződjék a környezet szeretete és a természet védelme (parkosítás, takarítás, elemgyűjtés)
  - támogassuk a környezetvédelmi diák-kezdeményezéseket
  - környezetvédelmi fal kialakítása
  - a Föld Napján, a Madarak és Fák Napján és más jeles alkalmakkor szervezzünk megemlékezéseket, előadásokat, akciókat
  - az iskola vonja be a szülőket a környezeti nevelésbe
  - az iskola városi vetélkedőt szervez a környezetvédelemmel kapcsolatban.

A környezeti nevelés főbb tanulói tevékenységei:

- közvetlen személyes tapasztalás, vizsgálat
- kötetlen szemlélődés és kötött szempont alapján történő megfigyelések
- érzékelési játékok teremben és a szabadban
- kísérletek, mérések, a környezeti adatok összegyűjtése és csoportosítása
- újságolvasás, sajtófigyelés, rádióhírek, TV műsorok nyomon követése
- lakóhelyi, családban hallott környezeti szempontból jelentős információk, problémák elmesélése
- történetek bábozása
- mimetikus játékok, szerepjátékok, mesedramatizálás
- önálló forráskutatás könyvekben, folyóiratokban

- vizuális kultúraok, ábrázolások készítése egyénileg és kiscsoportban
- szabályjátékok és szerepjátékok
- diavetítések, filmek és video részletek megtekintése
- csoportvita adott környezeti témákról
- rövid fogalmazások, egyéb írásművek készítése
- kiválasztott területek (természeti vagy városi) egész éven át történő rendszeres megfigyelése
- előadások meghallgatása, megtartása

ÖKO iskolai program a székhely intézményben

Intézményünk kiemelt feladatának tekinti, hogy oktatási és nevelési munkája során a környezet, a társadalom és a gazdaság szoros kapcsolati rendszerével megismertesse a tanulóifjúságot, segítse életüket a modernizáció által támasztott követelmények útján. Nevelésünk jelenleg is a természettudományos ismeretek átadásán túl a személyiségfejlesztést és az állampolgári nevelést is hangsúlyozza. Ki kell használnunk a belső környezetünk alakítása során valamennyi lehetőséget, hogy tanulóink megismerhessék természeti környezetük értékeit, tanulják meg azok tiszteletét, megóvásának, védelmének szabályait.
Iskolánkban kiemelten fontos feladatnak érezzük, hogy a diákok szemléletén alakítsunk, környezet-, és természetszeretetüket formáljuk, megszilárdítsuk. Ennek érdekében:

- Támogatjuk a tanulókat, hogy környezetvédelmi tárgyú pályázati felhívásokra jelentkezzenek, rajzpályázatokon, szaktárgyi versenyeken vegyenek részt.
- A folyosókon elhelyezett dekorációs célú tablók tematikáját tudatosan úgy válogatjuk, hogy legyenek közöttük olyanok, amelyek környezetünk védelmére, a természeti értékek óvására nevelnek.
- Tantárgyanként a tananyaghoz környezeti témában kapcsolódó kiselőadásokat, tájékoztatókat tartunk, kutató-, gyűjtőmunkával egészítjük ki.

A tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat.

Tanórán kívüli tervezett programok:

- Zöld -DÖK
- Ökoiskolai honlap
- Öko -faliújság
- Pályázatok, versenyek
    - ZöldOkos kupa (fenntarthatósági verseny)
    - Gyűjts Velem (www.pontvelem.hu) intézmények számára
    - GyűjtsVelem Utazó Iskola Program Pályázat (Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség pályázata)
    - Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület pályázata
- Komposztáló újítása
- Konyhakert-iskolakert kialakítása
- Esővízgyűjtő kihelyezése
- Zöld-sziget : kültéri-és beltéri növényzet bővítése, esztétikus alakítása
- Tanulmányi kirándulások :
- Nyíregyházi Natura 2000 területek látogatása-természeti értékek megtekintése

        - (Sóstói-erdő, Orosi-gyepek, Nyíregyházi- lőtér, Nagy -Vadas tó és Szelkó-tó)
- Észak-Alföldi Környezetgazdálkodási Nonprofit Kft.
- Kapcsolat kezdeményezése a Természet- és Környezetvédelmi helyi civil és gazdálkodó szervezetekkel
    - (NYÍRVV, NYÍRTÁVHŐ Kft, Nyíregyházi Állatpark, NYÍRSÉGVÍZ Zrt., Észak-Alföldi Környezetgazdálkodási Nonprofit Kft., Szabolcs Halászati Kft.)
- Állatvédelmi Cselekvési Terv Kidolgozásáért és Végrehajtásáért Felelős Kormánybiztosi Titkárság Állatvédelmi Témahete, TeSétáltasd! TeAdományozz! akcióban való részvétel folytatása
- Erdei iskola (Nyírerdő Zrt-Sóstóhegy) szervezése
- Hulladék mennyiségének csökkentése
- Online levelezős megyei és helyi természetismereti tanulmányi verseny 3.-4. évfolyamon
- Fogászati szűrés és fogászati vetélkedő
- Elsősegély, újraélesztés program
- SPORTFESZTIVÁL – óvodás program
- Kölyökből Atléta program
- Európai Diáksport Napja
- Házibajnokságok: tűzharc, zsinórlabda, floorball
- Úszóprogram
- Iskolagyümölcs program
- Mézes projekt
- Országos Állatvédelmi témahét-adománygyűjtés és programjai
- Kiből lesz az erdész? Csapatverseny
- Játékos komplex természettudományi verseny
- Az Erdő kapitánya - Kazinczy F. Tagintézmény városi természettudományi verseny
- Madáretető készítés, kiállítás, verseny
- Tanulmányi kirándulások (PL:Szlovákiai Szádelő völgybe)
- Kerékpártúra
- Kutatók éjszakája programon való részvétel
- KUKTANODA
- Tisztasági őrjárat
- Mentálhigiénés tevékenységek
- DADA program
- Zöld hét
- Világnapok :
    - (Víz-,Állat-,Föld-,Tisza élővilágának napja, Energiatakarékosság-,Egészség-,Méhek-,Madarak és fák-,Környezetvédelmi)

A fenntarthatósági neveléssel kapcsolatos, megvalósuló tevékenységek és távlati terveink meghatározzák azokat a készségeket, melyek segítik a felnövekvő generációkat a fenntartható fejlődés útjára állítani. (társadalmi részvétel, kritika, válságkezelés, kreativitás, döntéshozatal, kommunikáció, együttműködés, értékelés, új technológiák használata)

20. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

20.1. Általános elvek és célok

Hosszú távú célok:

- Célunk a kiemelt figyelmet igénylő tanulók (sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, és a kiemelten tehetséges tanulók) valamint HH és HHH-s tanulók esélyegyenlőségének megvalósítása.
- Az intézményi esélyegyenlőségi intézkedéseink alapvető célja, hogy biztosítsa az intézményen belül a szegregációmentességet és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését.
- Az intézmény minden tanuló számára biztosítsa a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférést.
- Valósuljon meg az esélyteremtés, és a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása.
- Célunk, hogy SNI tanulóinkat felkészítsük arra, hogy a többségi társadalomban teljes értékű, önálló életet éljenek.

Rövid távú célok:

- Valósítsuk meg az egyenlő bánásmód elvét és a megkülönböztetés tilalmát az oktató-nevelő munka során!
- Segítsük elő a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítását!
- Együttnevelést célzó hosszú távú oktatásszervezést hozzunk létre!
- Az esélyegyenlőséget a tanulók teljes személyiségének fejlesztésében valósítsuk meg!
- Az SNI tanulókat integráltan neveljük!
- A HHH tanulók legalább ugyanolyan arányban vegyenek részt az iskola tanórán kívüli programjaiban, mint a nem HHH tanulók!
- A folyamatos visszacsatolással és értékeléssel az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség elveit érvényesítsük!
- Kövessük figyelemmel a HHH tanulók tehetségének kibontakoztatását!
- A HHH és SNI tanulók tehetségüknek, tudásuknak megfelelő középfokú (lehetőség szerint érettségit adó) intézményben tanuljanak tovább!
- A HHH tanulók kompetenciamérésen elért eredményei javuljanak!
- A multikulturális tartalmak minden tanuló számára legyenek ismertek, elfogadottak!

20.2. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló feladatok

- Az intézmény befogadóvá tétele.
- Az integrációt támogató oktató-nevelő munkánk feltételeinek javítását célzó eredményes pályázatok írása.
- Tanulóbarát tantermek kialakítása, melyekben lehetőség van a különböző, az együttnevelést biztosító munkaformák használatára.
- Az esélyegyenlőség megvalósításához szükséges optimális feltételek biztosítása: humánerőforrás-fejlesztés, alkalmazott pedagógiai módszerek és szemléletmegújítás, eszközellátottság.
- Óvoda-iskola átmenetet támogató szakmai együttműködések szervezése, megteremtése.
- Az elsős tanulók osztályba sorolásánál a hátrányos helyzetű tanulók arányos szétosztása.

- A szülők iskolai végzettségének és gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságának naprakész nyilvántartása az iskolába felvett tanulók szüleinek nyilatkozata alapján.
- A HH és HHH tanulók szülői hátterének felmérése.
- A HHH gyerekekre egyéni fejlesztési tervek készítése, rendszeres értékelési rendszer megteremtése.
- A tanítási-tanulási folyamat egyénre szabott megszervezése az egyéni fejlesztési tervek alapján. A tanulók teljesítményének személyre szóló, differenciált értékelése.
- A HHH tanulók fejlődésének folyamatos figyelemmel kísérése, rendszeres kapcsolattartás a szülői házzal.
- Külső szakemberek alkalmazása az esélyegyenlőségi program megvalósítása érdekében.
- A HHH tanulók bevonása a továbbtanulást elősegítő tehetséggondozó programokba.
- A sajátos nevelési igényű tanulóink habilitációs és rehabilitációs foglalkozásainak szakszerű biztosítása. A közösségbe való beilleszkedésük segítése. Reális énkép kialakítása.

Iskolai akcióterv az esélyegyenlőség megvalósítására

Helyzetelemzés	Cél	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje
A szülők nyilatkoztatása a beiratkozásnál a HH-s és HHH-s státusz megállapítása érdekében.	Egyetlen gyerek se maradjon ki a rendszerből.	A beiratkozáskor nyilatkozatot töltetünk ki a szülőkkel. Ennek alapján regisztráljuk a tanulókat, hogy a kedvezményeket igénybe tudják venni.	Igazgató, gyermek-védelmi feladatokat ellátó pedagógus	Minden év szeptember 15.
Zökkenőmentes óvoda-iskola átmenet a HHH-s tanulók esetében.	A leendő első osztályosok örömmel, tudásvággyal érkezzenek az iskolába. Képesek legyenek a lehető legjobb teljesítményre.	Minden év első negyedévében szülői értekezletet, nyílt napot tartanak a leendő első osztályos tanító nénik, akik bemutatják iskolánkat, és az alkalmazott módszereket. Több alkalommal ellátogatnak óvodai csoportfoglalkozásokra. Nyílt tanítási napra hívjuk a nagycsoportos óvodásokat és szüleiket. Iskolára hangoló foglalkozásokat szervezünk az érdeklődő óvodásoknak.	Igazgató, igazgató-helyettesek, tagintézmény-vezetők és a leendő első osztályos tanítók.	Folyamatos.
A rendszerben résztvevő tanulók adatainak felülvizsgálata.	Érvénytelen dokumentumok miatt senki ne maradjon ki a rendszerből.	A dokumentumok folyamatos felülvizsgálata.	gyermekvédelmi feladatokat ellátó pedagógus osztályfőnökök	Folyamatos.
Hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók	A szociális helyzetből adódó hátrányok csökkentése a jobb tanulmányi eredmény érdekében.	Osztálykeretben, csoportmunkában történő felzárkóztatás, a családok anyagi helyzetének figyelemmel kísérése, szükség esetén szociális ellátásokra irányítani a figyelmet (ingyenes	gyermekvédelmi feladatokat ellátó pedagógus osztályfőnökök, szaktanárok	Folyamatos.

Helyzetelemzés	Cél	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje
viszonylagosan magas száma.	Képességnek megfelelő pályaorientáció.	tankönyv és buszbérlet, étkezési kedvezmény, versenyek nevezési díja, kirándulási hozzájárulás, stb)		
Tanulóbarát osztálytermek kialakítása	Az intézmény alkalmas legyen a tanulóközpontú oktató-nevelő munkára.	Anyagi lehetőségeinkhez mérten a tantermek bútorzatának cseréje és a taneszközök fejlesztése.	Fenntartó, igazgató.	Folyamatos

Helyzetelemzés	Cél	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje
SNI-s tanulók jelenléte	Inkluzív nevelés megvalósítása	Az SNI tanulók hátrányainak csökkentése a habilitációs és rehabilitációs foglalkozások megszervezésével.	Igazgató, igazgatóhelyettes, fejlesztőpedagógus, szaktanárok, osztályfőnökök.	Folyamatos.
A tanulók jelentős százalékánál előfordulnak mentálhigiénés problémák.	A problémák felismerése, kezelése és csökkentése.	Mentálhigiénés foglalkozások szervezése. A családi háttér megismerése, folyamatos kapcsolattartás. A tanuló megfigyelése, mérése személyiségtesztekkel. Konfliktuskezelési és megoldási technikák elsajátítása, sikerélményhez juttatás az osztályfőnöki órák és a szabadidős foglalkozások által.	Osztályfőnökök, mentálhigiénés pedagógus, pszichológus, szaktanárok.	Folyamatos

Az országos kompetenciamérés eredménye az országos átlag fölött van.	Az országos átlag szintje fölötti eredmény tartása. Az egyes szinten teljesítő tanulók számának csökkentése.	A kulcskompetenciák folyamatos fejlesztése. A kompetenciaméréssel koherens mérőeszközök alkalmazása	Igazgató, munkaközösség vezetők, pedagógusok.	Folyamatos
A HHH-s és HH-s tanulók pályaválasztásának nyilvántartása és követése a középfok eredményes befejezése érdekében.	A zökkenőmentes iskolafokozatok közötti átmenet.	Szaktárgyi előkészítő szakkörök szervezése. Rendszeres kapcsolattartás a középfokú intézményekkel.	Igazgató helyettes, pályaválasztási felelős.	Folyamatos

21. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

21.1. Jutalmazási, büntetési elvek

Azt a tanulót, aki képességihez mérten

a) példamutató magatartást tanúsít,
b) vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
c) vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
d) vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
e) vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

Az iskolai jutalmazás formái.

f) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:
   - szaktanári dicséret,
   - napközis nevelői dicséret,
   - osztályfőnöki dicséret,
   - igazgatóhelyettesi dicséret
   - tagintézmény vezetői dicséret
   - igazgatói dicséret,
   - nevelőtestületi dicséret.
g) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén
   - szaktárgyi teljesítményért,
   - példamutató magatartásért,
   - kiemelkedő szorgalomért,
   - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.
h) Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.
i) Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.
j) Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
k) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés,
- szaktanári intés,
- szaktanári megrovás
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki intés,
- osztályfőnöki megrovás,
- igazgatóhelyettesi figyelmeztetés,
- igazgatóhelyettesi intés,
- igazgatóhelyettesi megrovás
- tagintézmény-vezetői figyelmeztetés,
- tagintézmény-vezetői intés,
- tagintézmény-vezetői megrovás
- igazgatói figyelmeztetés,
- igazgatói intés,
- igazgatói megrovás,
- tantestületi figyelmeztetés,
- tantestületi intés,
- tantestületi megrovás
- Fegyelmi eljárás

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől azonban indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás" büntetésben kell részesíteni. Súlyos kötelességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása;
- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
- a szándékos károkozás;
- az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
- ezeken túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, ellene ***a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény*** rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

21.2. A magatartás értékeléséhez és minősítéséhez kapcsolódó elvek

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a ***példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)*** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A tanulók magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzi.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület állapítja meg.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) ***Példás (5)*** az a tanuló, aki:
   - a házirendet betartja;
   - a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
   - kötelességtudó, feladatait teljesíti;
   - önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
   - tisztelettudó;
   - társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
   - az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
   - óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
   - nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;
   - szaktanári, vagy osztályfőnöki dicsérete van

b) ***Jó (4)*** az a tanuló, aki:
   - a házirendet betartja;
   - tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
   - feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
   - feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
   - az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
   - nincs írásbeli intője vagy megrovása.

c) ***Változó (3)*** az a tanuló, aki.
   - az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
   - a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
   - feladatait nem minden esetben teljesíti;
   - előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
   - a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
   - igazolatlanul mulasztott;
   - osztályfőnöki intője van.
   - szaktanári vagy osztályfőnöki figyelmeztetése van

d) ***Rossz (2)*** az a tanuló, aki:
   - a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
   - feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
   - magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
   - társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
   - viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;

- több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

21.3. A szorgalom értékeléséhez és minősítéséhez kapcsolódó elvek

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a ***példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)*** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzi.
A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalom osztályzatát az első félév és a tanév végén az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület állapítja meg.
A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) ***Példás (5)*** az a tanuló, aki:
   - képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
   - tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
   - a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
   - munkavégzése pontos, megbízható;
   - a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
   - taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b) ***Jó (4)*** az a tanuló, aki:
   - képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
   - rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
   - a tanórákon többnyire aktív;
   - többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
   - taneszközei tiszták, rendezettek.

c) ***Változó (3)*** az a tanuló, akinek:
   - tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
   - tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
   - felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
   - érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
   - önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d) ***Hanyag (2)*** az a tanuló, aki:
   - képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
   - az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
   - tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
   - feladatait többnyire nem végzi el;
   - felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
   - a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
   - félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

22. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

22.1. Az iskola által alkalmazott nevelési módszerek

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	● Követelés. ● Gyakoroltatás. ● Segítségadás. ● Ellenőrzés. ● Ösztönzés.	● A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. ● Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. ● Hagyományok kialakítása. ● Követelés. ● Ellenőrzés ● Ösztönzés
Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	● Elbeszélés. ● Tények és jelenségek bemutatása. ● Műalkotások bemutatása. ● A nevelő személyes példamutatása.	● A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. ● A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	● Magyarázat, beszélgetés. ● A tanulók önálló elemző munkája.	● Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. ● Vita.

22.2. Az iskolaváltás, valamint a tanuló felvételének és átvételének szabályai

Az Nkt. 50.§ (6) bekezdése alapján az általános iskola köteles felvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében van.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és a lakcímet igazoló hatósági igazolványt,
- sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a Szakértői Bizottság szakértői véleménye.

A tanulók felvételéről az általános iskola igazgatója a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletben foglalt eljárásrend szerint dönt. A felvételről vagy elutasításról szóló határozatot az iskolaigazgató küldi meg a szülő részére a Tankerület által meghatározott időpontig.

A beiratkozás elutasítása esetén a szülő, a köznevelési törvény 37.§ (2)-(3) bekezdése alapján érdeksérelemre hivatkozással nyújthat be kérelmet **a kézhezvételtől számított 15 napon belül**. Az eljárást megindító kérelmet a Nyíregyházi Tankerületi Központ illetékes Tankerületi Igazgatójához kell benyújtani.

Amennyiben a szülő/ gondviselő nem íratta be az intézményébe a felvételi körzetében élő tanulót, akkor az igazgató a 20/2012. EMMI r. 23.§ (4)-(5) alapján köteles eljárni.

Az etika, illetve az Nkt. alapján választható hit- és etika oktatás választásáról a **szülő nyilatkozik.**

A **második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél** be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát;
- a szülő személyi igazolványát;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója, valamint az igazgatóval történt egyeztetést követően a tagintézmény-vezetője dönt.

Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minősítésű, az igazgató, tagintézmény-vezető a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.
Az iskolába beadott felvételi kérelmeket ***a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben*** meghatározott sorrendben kell teljesíteni.

Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirend tartalmazza.

A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

Tanulók átvétele során kérjük a befogadó iskola nyilatkozatát arról, hogy tanulói jogviszonyt létesít az adott tanulóval.
A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre, és az iskolából való hivatalos eltávozással szűnik meg.
A tanuló jogait a tanulói jogviszonya fennállása idején gyakorolhatja.

23. A pedagógiai program érvényessége, módosítása, nyilvánossága rendje

Nkt. 26. § (1) A nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az igazgató hagyja jóvá. A fenntartó egyetértési jogot gyakorol a pedagógiai program azon elemei tekintetében, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul. Az igazgató a pedagógiai programot az intézmény honlapján közzéteszi.